

Besluit

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp
Natuurbeheerplan Noord-Brabant 2023

Ons kenmerk
C2298156/5145576

Dit besluit Natuurbeheerplan Noord-Brabant 2023 is de definitieve (samengevoegde) versie van het Ontwerpbesluit Natuurbeheerplan 2023 – onderdeel natuurbeheer van 12 april 2022 (art. II t/m VII) en het Ontwerpbesluit Natuurbeheerplan 2023 – onderdeel agrarisch natuurbeheer van 17 mei 2022 (art. I en VIII). Aan de artikelen II t/m VII in dit besluit zijn besluiten en tekstgedeeltes toegevoegd, deze zijn cursief aangegeven. Naast onderstaande indeling in artikelen is een doorlopende nummering toegepast van deelbesluiten in de artikelen II t/m VII. Deze nummering staat tussen haakjes.

Art. I	Wijziging hoofdtekst Natuurbeheerplan 2016	p. 2
	Hoofdstuk 1: Wat is het Natuurbeheerplan	p. 3
	Hoofdstuk 2: Beleidskader	p. 6
	Hoofdstuk 3: Subsiestelsel Natuur en Landschap	p. 13
	Hoofdstuk 4: Natuur- en landschapsdoelen	p. 20
	Hoofdstuk 5: Subsiemogelijkheden	p. 30
Art. II	Wijziging NNB begrenzing om ecologische redenen en wijziging natuurbeheertype op verzoek	p. 33
Art. III	Wijziging NNB begrenzing om ecologische redenen en wijziging natuurbeheertype op verzoek van het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB)	p. 69
Art. IV	Wijziging NNB begrenzing om ecologische redenen en wijziging natuurbeheertype op verzoek van het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) met als doel realisatie Ondernemend Natuurnetwerk (ONNB)	p. 114
Art. V	Ambtshalve wijzigingen	p. 129
Art. VI	Periodieke aanpassing Natuurbeheerplan aan het ruimtelijk spoor (Interim omgevingsverordening, IOV)	p. 140
Art. VII	Wijziging van de begrenzing van de natte Natuurparels	p. 142
Art. VIII	Aanpassingen agrarische zoekgebieden	p. 142
Art. IX	Citeertitel	p. 142
Art. X	Bezwaar	p. 143

Bijlagen

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

p. 145

Gelet op artikel 7 van de Subsidieregeling kwaliteitsimpuls natuur en landschap Noord-Brabant en artikel 1.2 van de Subsidieregeling natuur- en landschapsbeheer Noord-Brabant 2016 en het Besluit Subsidieregeling Natuur- en landschap 2016;

Overwegende dat vanaf 2023 het nieuwe Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) gaat lopen, waar Nederland met het Nationaal Strategisch Plan (NSP) invulling aan geeft. Het Natuurbeheerplan geeft invulling aan het agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb) uit dit NSP.

Overwegende dat jaarlijks op verzoek en ambtshalve wijzigingen plaatsvinden in de begrenzing van het Natuur Netwerk Brabant (NNB, voorheen de ecologische hoofdstructuur), zoals die is vastgelegd in de Interim Omgevingsverordening welke zijn doorwerking heeft in de begrenzing van het Natuurbeheerplan;

Overwegende dat jaarlijks verzoeken ingediend kunnen worden tot wijziging van het natuurbeheertype zoals dat voor een perceel is vastgelegd in het Natuurbeheerplan;

Overwegende dat jaarlijks fouten worden gecorrigeerd en dat periodiek de begrenzing van het Natuurbeheerplan wordt aangepast aan de wijzigingen die vanuit het ruimtelijke spoor hebben plaatsgevonden in het Natuurnetwerk Brabant (NNB, voorheen de ecologische hoofdstructuur);

Overwegende dat een deelbesluit in dit besluit gevolgen heeft voor de begrenzing van natte natuurparels. Dit gevolg is benoemd in artikel VII.

Overwegende dat jaarlijks verzoeken ingediend kunnen worden tot wijziging van agrarische zoekgebieden zoals opgenomen in het Natuurbeheerplan;

Besluiten vast te stellen,

Artikel I Wijziging hoofdtekst Natuurbeheerplan 2016

Het algemene tekstgedeelte van het Natuurbeheerplan 2016 en de bijlage met doelsoorten agrarisch natuur- en landschapsbeheer van het Natuurbeheerplan 2016, inclusief de aanpassingen tot het laatste bij

Datum

10 oktober 2022

Ons kenmerk

C2298156/5145576

besluit van 20 september 2021 vastgestelde Natuurbeheerplan, wordt als volgt gewijzigd:

1. Wat is het Natuurbeheerplan?

1.1 Inleiding

Voor u ligt het Natuurbeheerplan van de Provincie Noord-Brabant 2023. Dit plan beschrijft de beleidsdoelen en de subsidiemogelijkheden voor de ontwikkeling en het beheer van natuurgebieden en agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb) in de provincie. Het Natuurbeheerplan is verankerd in het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL) 2016. Dit stelsel bestaat uit: de 'Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer 2016' (SVNL2016) voor het beheer van (agrarische) natuur en landschap en de 'Subsidieregeling realisering Natuurnetwerk Noord-Brabant', voor investeringen in natuur en landschap (omvorming, inrichting en kwaliteitsontwikkeling).

De provincie stelt de kaders voor de uitvoering van het natuur- en landschapsbeheer en het agrarische beheer door dit Natuurbeheerplan vast te stellen. Het Natuurbeheerplan geeft aan waar welke natuur aanwezig is en welke beheerdoelen hiervoor gelden. Daarnaast financiert de provincie een aanzienlijk deel van de kosten voor de ontwikkeling en het beheer van natuur door middel van subsidies. Het Natuurbeheerplan vormt de basis voor de aanvraag van deze subsidies.

Het plan is geen statisch document. De provincie kan de inhoud van de plantekst, indien nodig, jaarlijks aanpassen. Ook worden jaarlijks kaartaanpassingen doorgevoerd; grenswijzigingen van het Natuurnetwerk Brabant (NNB) worden eenmaal per jaar doorgevoerd, wijzigingen van natuurbeheertypen en/of ambitietype en agrarische zoekgebieden worden driemaal per jaar doorgevoerd.

1.2 Doel en status Natuurbeheerplan

Beleidskader

Het Natuurbeheerplan is een beleidskader om het Europese, Rijks- en Provinciale natuur- en landschapsbeleid te realiseren. Het gaat daarbij om bestaande natuurgebieden, gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt, landbouwgebieden die worden beheerd volgens agrarisch natuur- en landschapsbeheer en de Natura 2000-gebieden. Het Natuurbeheerplan beschrijft per (deel)gebied welke natuur- en landschapsdoelen nagestreefd worden. Het plan bevat de begrenzing van de natuurgebieden en agrarische zoekgebieden, toegespitst op de internationale biodiversiteitsdoelen en de internationale natuurgerichte agromilie-, water- en klimaatdoelen. Het plan is het beleidskader voor het provinciale natuurbeleid en ook voor de implementatie van artikel 65 van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid- Nationaal Strategisch

Plan (GLB-NSP)). Het plan is verankerd in de SVNL en de Subsidieregeling realisering Natuurnetwerk Noord-Brabant en daarmee kaderstellend voor de SNL-subsidies.

Waterdoelen

In het Natuurpact en de overeenkomst met de Manifestpartijen zijn afspraken gemaakt om naast internationale soortendoelen ook internationale Kaderrichtlijn Water (KRW)-doelen op te nemen. Als waterschappen voor waterbeheerdiensten (Blauwe diensten) gebruik willen maken van EU-cofinanciering dan kan dit uitsluitend via gebiedsaanvragen van agrarische collectieven, het Natuurbeheerplan en de SVNL2016. De waterschappen geven daarvoor aan voor welke waterdoelen welke waterbeheerdiensten nodig zijn, inclusief randvoorwaarden en prioriteiten.

Klimaatdoelen

In het GLB-NSP is afgesproken om naast de internationale soortendoelen en KRW-doelen ook klimaatdoelen op te nemen. Het kader hiervoor wordt gevormd door het Klimaatakkoord, de nationale klimaatadaptatiestrategie en de bossenstrategie. Er wordt ingezet op klimaatadaptatie en -mitigatie. Voorbeelden zijn het verminderen van effecten van extreme weersomstandigheden door water-, bodem- en teeltmanagement. En de reductie van uitstoot broeikasgassen.

Begrenzing van natuur en landschap

In het Natuurbeheerplan zijn de Natura 2000-gebieden, het Natuur Netwerk Brabant (het Noord-Brabantse deel van het Natuurnetwerk Nederland, NNB), de ecologische verbindingzones en de agrarische zoekgebieden aangeduid ('begrensd'). De begrenzing van de meeste Natura 2000-gebieden, het Natuur Netwerk Brabant en de ecologische verbindingzones is vastgelegd op de begrenzingenkaart. De begrenzing van NNB (inclusief de ecologische verbindingzones) is vastgelegd in de Interim Omgevingsverordening (IOV).

Bepalen van huidige en gewenste beheerdoelen van natuurgebieden en agrarisch beheer

In het Natuurbeheerplan zijn de huidige en de gewenste beheerdoelen voor de Natura 2000-gebieden, het Natuur Netwerk Brabant en agrarische gebieden met natuurwaarden opgenomen. In dit plan begrenst en beschrijft de provincie de gebieden waar subsidiëring van beheer en ontwikkeling van natuur, agrarische natuur en landschapselementen plaats kan vinden. De begrenzing voor natuurgebieden is aangeduid op twee kaarten: de beheertypenkaart en de ambitiekaart. Voor het agrarisch beheer via het ANLb zijn er kaarten met agrarische zoekgebieden.

De vaststelling van het Natuur Netwerk Brabant in planologisch opzicht is opgenomen in de Interim Omgevingsverordening. Het betreft daarbij de ruimtelijk planologische borging. Doorwerking vindt plaats in het Natuurbeheerplan van Noord-Brabant. Gemeenten nemen de bescherming van het Natuur Netwerk Brabant over in bestemmingsplannen. Het Natuurbeheerplan heeft geen planologische consequenties of consequenties voor bestemmingsplannen en heeft dus geen invloed op eigendomsrechten of bestaande gebruiksmogelijkheden.

Het Natuurbeheerplan bevat geen bindende regels of verplichtingen voor burgers. Ook kunnen er geen rechten aan worden ontleend; opname van een terrein in het Natuurbeheerplan leidt dus niet vanzelfsprekend tot een positief besluit over subsidiëring van het beheer. Het zorgt er alleen voor dat beheerders en gecertificeerde agrarische collectieven van de gronden die zijn begrensd als natuurgebied, als agrarische natuur of als landschapselement de mogelijkheid krijgen om subsidie aan te vragen voor het beheer van deze gronden. Nieuw is dat er ook subsidie aangevraagd kan worden voor natuurgerichte agromilieu, klimaat en waterdoelen.

1.3 Wijzigingen Natuurbeheerplan (2023)

Dit Natuurbeheerplan 2023 is op een aantal punten gewijzigd ten opzichte van het vorige Natuurbeheerplan:

- De tekst van het Natuurbeheerplan 2016 is geactualiseerd en aangepast aan recente beleidsontwikkelingen.
- De meest actuele begrenzingen van het Natuurnetwerk Brabant en de Natte Natuurparels zijn opgenomen
- De beheertypenkaart en de ambitiekaart zijn geactualiseerd
- Agrarische leefgebieden zijn geactualiseerd op basis van de bekende verspreiding van verschillende doelsoorten en de verbrede water- en klimaatdoelen.

1.4 Leeswijzer

In dit Natuurbeheerplan wordt achtereenvolgens beschreven:

Hoofdstuk 2: Het beleidskader

Hoofdstuk 3: Subsiestelsel Natuur en Landschap

Hoofdstuk 4: Natuur- en landschapsdoelen

Hoofdstuk 5: Subsidiemogelijkheden

2. Beleidskader

2.1 Europees kader natuur en landschap

Het Natuurbeheerplan is gebaseerd op het vigerend beleid voor het landelijk gebied voor water, milieu en ruimtelijke ordening van de Europese Unie, het Rijk en de provincie. In dit hoofdstuk lichten wij de belangrijkste onderdelen van het vigerend beleid en de recente ontwikkelingen toe.

De lidstaten van de EU hebben gezamenlijk specifieke wetten en beleidsdoelen vastgesteld voor het instandhouden van bepaalde planten- en diersoorten en natuurlijke habitats van internationale betekenis via de Vogel- en Habitatrichtlijn (VR/HR) en Natura 2000, voor de instandhouding van gezonde watersystemen (Kaderrichtlijn water) en voor een schoon milieu (Nitratrichtlijn). De Europese Commissie (EC) ziet erop toe dat de lidstaten deze afspraken nakomen.

Voor het platteland zijn door de EC-beleidsdoelen en regels vastgesteld met betrekking tot de verduurzaming en vergroening van de landbouw. Dit wordt concreet geëffectueerd in de vorm van het GLB_NSP 2023-2027. Het Nationaal Strategisch Plan (NSP) betreft de Nederlandse invulling van het Europese beleidskader, welke aan de lidstaten een zekere vrijheid laat om keuzes te maken.

Het motto van het NSP is 'Het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) gaat toekomstbestendig boeren beter belonen'. Alle 9 doelen moeten in samenhang aan de orde komen, afhankelijk van de behoeften van de lidstaat. Daarin is de lidstaat niet helemaal vrij, het GLB kent een aantal Europese vereisten. Daarnaast worden ook de nationale vereisten meegenomen in het uit te werken NSP.

Het GLB-NSP staat in het teken van de noodzaak om een toekomstbestendige landbouw te realiseren, aan de hand van 9 Europese specifieke doelstellingen en een overkoepelende opgave tot innoveren, netwerken en digitaliseren. Het GLB-NSP moet ook ingezet worden voor de Green Deal, met in het bijzonder de strategieën Farm2Fork (Boer tot Bord) en Biodiversiteit.

Met het GLB-NSP zetten rijk, provincies en waterschappen samen de beleidslijnen uit voor beide subsidiefondsen van het GLB, zowel het Plattelandsfonds (pijler 2), als het Garantiefonds (pijler 1). Het Garantiefonds wordt deels ingezet via het nieuwe instrument 'ecoregelingen' en door budget over te hevelen naar het plattelandsfonds, waardoor meer ruimte ontstaat voor investeringen, innovatie, samenwerken en kennisoverdracht voor toekomstgerichte bedrijven en verbreding en optimalisatie van het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb).

Duidelijk is inmiddels dat ecoregelingen en conditionaliteiten uit pijler 1 van het GLB-NSP en het agrarisch natuur- en landschapsbeheer uit pijler 2 van het GLB-NSP naast elkaar kunnen worden ingezet en elkaar kunnen versterken. Ook is het mogelijk om ze beide in te zetten, mits zogenaamde 'double funding' voorkomen wordt, wat betekent dat voor hetzelfde perceel niet twee keer subsidie mag worden verleend. De ecoregelingen en conditionaliteiten hebben een meer nationale generieke invulling (met regionale gebiedsgerichte accenten). Het herstel en de instandhouding van habitats en landschappen vergt een integrale aanpak die past bij het gebied. Het ANLb richt zich op gebiedsgerichte activiteiten die boeren samen ondernemen om doelsoorten en doelen uit de opgave Water en Klimaat te ondersteunen.

De bijdrage die de Nederlandse lidstaat levert aan het agromilieu en klimaat is vastgelegd in het GLB-NSP-fiche (art. 65), waarin de ambitie van Nederland is aangeduid. Het agrarisch natuurbeleid, het ecologisch waterbeheer en klimaatdoelen worden gekoppeld aan het ANLb en worden deels gefinancierd met Europees geld. Daarmee moet de uitvoering van het agrarisch natuurbeleid, inclusief natuur gerelateerde water- en klimaatdoelen, voldoen aan het GLB-NSP-fiche. In het *fiche* ter goedkeuring van het ANLb in Brussel zijn drie leefgebieden (open grasland, open akkerland, dooradering) en de categorieën water en klimaat opgenomen.

2.2 Rijksbeleid natuur en landschap

Het Rijk stelt in het kader van de internationale verplichtingen op hoofdlijnen de ambities voor de agromilieu- en klimaatdiensten vast en geeft de kaders aan waarbinnen die ambities gerealiseerd kunnen worden.

Het Rijksbeleid heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld langs twee lijnen: de eerste lijn betreft het versterken en verbeteren van het bestaande natuurbeleid. Dit richt zich op natuurgebieden en de directe omgeving daarvan. Denk hierbij aan de uitvoering van het Natuurpact (2013) door de provincies. Daarnaast heeft het Rijk verantwoordelijkheid voor het beheren en verbeteren van natuur in de grote wateren, duurzame bescherming van de Noordzee en het verder ontwikkelen van de Nationale Parken. Met het Programma Natuur is in het kader van de stikstofaanpak extra geld beschikbaar gesteld voor natuurherstel en -ontwikkeling met een focus op stikstofgevoelige natuurgebieden. De tweede lijn gaat over het verbreden van het natuurbeleid naar andere sectoren en domeinen. Hierin past de transitie naar een natuur inclusieve samenleving, waaronder de transitie in de landbouw richting

kringlooplandbouw. Hierin werkt het Ministerie van LNV via o.a. de Agenda Natuurinclusief en het Deltaplan Biodiversiteitsherstel samen met provincies en maatschappelijke partijen aan de transitie naar een natuur inclusieve samenleving.

De uitvoering van het stimuleringsbeleid voor natuur en platteland is met ingang van 2014 gedecentraliseerd naar de provincies en vastgelegd in een decentralisatieakkoord 2014-2027 en een Natuurpact van overheden en maatschappelijke organisaties. Dit is op 18 september 2013 door staatssecretaris Dijksma aangeboden aan de Tweede kamer. In dit Natuurpact zijn de ambities vastgelegd met betrekking tot ontwikkeling en beheer van natuur in Nederland voor de periode tot en met 2027. Het Rijk draagt bij aan de realisatie van deze ambities door jaarlijks extra te investeren in natuur. De onderdelen van deze ambities zijn:

- Ontwikkeling Robuust Natuurnetwerk Nederland (NNN) inclusief Natura 2000-gebieden. Het NNN moet een robuuste ruggengraat van de natuur in Nederland zijn. Dat gaat gebeuren door hem te vergroten, te verbeteren en belangrijke natuurlijke verbindingen te realiseren tussen natuurgebieden onderling en tussen natuurgebieden en hun omgeving.
- Soortenbescherming; Bescherming van afzonderlijke plant- en diersoorten is nodig vanwege Europese verplichtingen en afspraken waaraan Nederland zich in internationaal verband heeft gecommitteerd (VR/HR). Soortenbescherming vindt plaats binnen en buiten het NNN door het nemen van juridische en/of fysieke maatregelen, die vestiging of uitbreiding van een soortenpopulatie stimuleren.
- Natuur buiten het NNN; er zal een extra impuls gegeven worden aan het beheer van natuur buiten het NNN. Het is belangrijk dat er meer samenhang komt tussen de natuur in het NNN en daarbuiten.
- Agrarisch natuurbeheer; het ANLb kan buiten en binnen het NNN worden toegepast. De uitvoering van het agrarisch natuurbeheer moet eenvoudiger en met minder kosten, en zal een duidelijke meerwaarde voor natuur, landschap en agrarisch ondernemerschap moeten opleveren. Het ANLb moet vooral worden ingezet voor het beschermen en verbeteren van internationale soorten.
- Natuur en water; Er zijn diverse mogelijkheden om de ontwikkeling van de natuur, de vergroting van het NNN en de aanpak van de Natura 2000-gebieden optimaal te laten samengaan met het verbeteren van de condities van de kwantiteit en de kwaliteit van het water. Er wordt daarbij maximale synergie gezocht met maatregelen om te voldoen aan de KRW en de Nitraatrichtlijn.

2.3 Provinciaal beleid

De provincies zijn – op grond van het decentralisatieakkoord natuur – volledig verantwoordelijk voor de uitvoering van het natuurbeleid. De doelen en middelen worden door de provincies vastgelegd in onder andere dit Natuurbeheerplan.

In dit provinciale Natuurbeheerplan, dat de kaders en ambities bevat waarbinnen een subsidieaanvraag kan worden ingediend, is aangegeven in welke gebieden bepaalde natuur-, agromilieu- en klimaatdiensten ingezet kunnen worden.

Het provinciale beleid geeft invulling aan het Europese en Rijksbeleid en voegt daar provinciale doelen aan toe. Provincies houden bij de uitvoering van het natuurbeleid, conform de door Nederland geratificeerde Europese Landschapsconventie, rekening met beleidsdoelen van andere overheden en activiteiten in het landelijk gebied, zoals het waterbeleid, recreatiebeleid en milieubeleid, zodat synergie kan worden bereikt.

De waterdoelen zijn in 2015 door de provincies vastgesteld in een omgevingsvisie en recent geactualiseerd in het Regionaal Waterplan (2021). Als waterschappen voor waterbeheerdiensten gebruik willen maken van EU-cofinanciering dan kan dit uitsluitend via gebiedsaanvragen van agrarische collectieven, het Natuurbeheerplan en de SVNL2016. De waterschappen geven daarvoor aan voor welke waterdoelen welke waterbeheerdiensten nodig zijn, inclusief randvoorwaarden en prioriteiten.

Voor de bepaling en beschrijving van de agrarische gebieden is onder andere geput uit:

Alterra rapport: "criteria voor leefgebieden en beheertypen" (2014)

Alterra rapport: "Naar effectief gebiedsgericht agrarisch natuurbeheer in Noord-Brabant" (2014) Data van: SOVON, tellingen provincie, data collectieven en NDFF-gegevens van de jaren 2017-2021.

De provincie Noord-Brabant heeft meerdere provinciale subsidie instrumenten buiten de SNL, die elkaar wat betreft uitvoering, maatregelen en doelen aanvullen, maar gedeeltelijk ook overlappen. Het betreft:

- Stimuleringsregeling Landschap Noord-Brabant (Stila)

Dit instrument richt zich op groene en blauwe diensten buiten de NNB. De overlap met SNL is groot, maar de reikwijdte is verschillend. Vrijwel alle gemeentes en waterschappen in Brabant participeren in de aanleg

van groene en blauwe elementen. Bij deze subsidie is sprake van cofinanciering door gemeenten en waterschappen.

- Subsidieregeling natuur Noord-Brabant

Deze subsidieregeling bevat meerdere paragrafen die elk een andere subsidieregeling omvatten. Zo wordt met paragraaf 3 bijvoorbeeld de aanleg van kleine landschapselementen buiten NNB gestimuleerd en met paragraaf 9 kunnen subsidies verstrekt worden voor projecten gericht op de uitvoering van maatregelen ten behoeve van het behoud en herstel van prioritaire soorten en hun leefgebieden.

- Ecologische Verbindings Zones

De ecologische verbindingzones (EVZ's) verbinden de grote natuurgebieden van het natuurnetwerk. De EVZ's kennen een aparte financiering. De provincie stelt subsidie beschikbaar via het Groen Ontwikkelfonds Brabant (voor de natte delen 50% en voor de droge delen 75%). De natte EVZ's liggen langs waterlopen van de waterschappen. Waterschappen nemen de verantwoordelijkheid voor de realisatie van de natte EVZ's langs de waterlopen en betalen 50% van de aanlegkosten. In veel situaties nemen de gemeenten de verantwoordelijkheid voor de droge delen in de natte EVZ's en de droge EVZ's. Natte EVZ's bestaan uit een nat deel (2/5 deel) en een droog deel (3/5 deel). De gemeenten betalen 25% van de aanlegkosten voor de droge delen.

De afronding van de aanleg van de EVZ's is voorzien in 2027.

Ecologische verbindingzones bestaan uit één of meerdere elementen: corridors en/of stapstenen. Corridors zijn langgerekte, aaneengesloten linten tussen twee natuurgebieden, met een gemiddelde breedte van 25 meter. De vegetatie in corridors is afgestemd op de eisen die de planten- en diersoorten, waarvoor de zone is bedoeld, stellen. Stapstenen zijn kleine vlakvormige landschapselementen met een oppervlak van 1 tot 5 hectare. Het zijn als het ware kleine leefgebieden binnen de verbindingzone. De stapstenen zijn ingericht met elementen als een bosje, een poel, een stukje bloemrijk grasland of een moerasje. Ze bevinden zich langs de verbindingzone op een regelmatige afstand van elkaar. De afstand tussen de stapstenen is afhankelijk van de soort(en) waarvoor de ecologische verbindingzone is bedoeld. De EVZ's zijn, zolang deze nog niet zijn gerealiseerd, ruimtelijk geborgd als zoekgebied met een breedte van 25 of 50 meter (stedelijk gebied) in de Interim Omgevingsverordening. Na realisatie vervalt het zoekgebied en krijgen de concreet begrensde EVZ's de functie NNB-EVZ. Dit betekent dat de EVZ's dezelfde bescherming hebben als het NNB.

De basis van het provinciaal beleid voor natuur en landschap is vastgelegd in:

- De Nota Brabant Uitnodigend Groen, vastgesteld 21 september 2012. Dit is het beleidskader voor natuur en landschap van 2012 – 2022.
- Het Uitvoeringsprogramma Brabant Uitnodigend Groen, vastgesteld december 2013, geeft aan hoe de beleidsdoelen gerealiseerd worden.
- De Grondnota Ecologische Hoofdstructuur Noord-Brabant, vastgesteld 26 april 2013, geeft de kaders voor verwerving van het NNB vanwege het ingaan van het Decentralisatieakkoord Natuur. Tot 2010 is er voor gekozen om aanbod gericht te verwerven, wat heeft geleid tot een versnipperd grondbezit. Nu wordt ingezet op gebiedsgericht aanpak, waarmee een gehele afronding van verwerving en vervolgens inrichting tot stand komt. Ook gelijkberechtiging is een aanleiding voor het nieuwe grondbeleid.
- Businessplan Groen Ontwikkelfonds Brabant: hierin is opgenomen op welke wijze en met welke middelen de verwerving en inrichting van het NNB en de EVZ's tot 2027 gerealiseerd zal worden.
- Brabantse bossenstrategie, vastgesteld 28 januari 2020. In het Klimaatakkoord is afgesproken dat het Rijk en de provincies samen met een bossenstrategie komen. Provincie Noord-Brabant heeft een Brabantse bossenstrategie opgesteld met als doel het areaal bos in Brabant te vergroten, de kwaliteit ervan te verbeteren en de afzet te verduurzamen. Tot 2030 wordt 13.000 ha nieuw bos ontwikkeld. Hiervan kan 8.000 ha landen in het natuurnetwerk en 5.000 ha daarbuiten. Deze verdeling is een richtlijn; van belang is dat elke kans en mogelijkheid om bos aan te leggen, zowel binnen als buiten het netwerk, wordt aangegrepen. De belangrijkste opgave is echter het gezond maken van 60.000 ha bestaand bos, vooral op de drogere zandgronden. Dat is een opdracht met een looptijd tot 2050.
- Actieplan Brabantse Bomen. Hierin wordt inzichtelijk gemaakt hoe de provincie, samen met partners, de doelen uit de Brabantse bossenstrategie wil gaan bereiken.
- Provinciaal Waterplan, met daarin opgenomen de Kaderrichtlijn Water doelen. De waterschappen voeren het waterbeleid uit door middel van de waterbeheerplannen. Het NNB gerelateerde deel van het waterbeleid bestaat uit realisatie van N2000 gebieden, natte natuurparels, beek- en kreekherstel en waterkwaliteit. Rondom natte natuurparels is een hydrologische beschermingszone van kracht.

Vanuit het oogpunt van noodzakelijke bezuiniging op natuuruitgaven vanwege het minder beschikbaar zijn van budget, hebben enkele bijstellingen in beleid plaatsgevonden:

- PS hebben in 2013 de Grondstrategie voor de realisatie van de EHS vastgesteld en ingestemd met het instellen van het Groen Ontwikkelfonds Brabant. De constructie van het GOB is gebaseerd op de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de realisatie van het NNB en de EVZ's door de provincie en de Brabantse Manifestpartners. Het GOB bv is als een zelfstandige bv ingesteld met de provincie Noord-Brabant als enige aandeelhouder (GOB bv). Doel van het GOB bv is het beoordelen van verwervings- en inrichtingsvoorstellen voor nieuwe natuur en het verlenen van subsidies. Het GOB bv gaat daarmee de activiteiten van de provincie Noord-Brabant in het kader van de SKNL geheel overnemen. Het ingestelde fonds heeft inmiddels de beschikking over middelen (euro's en grond) vanuit Rijk en provincie om het NNB tot 2027 te kunnen realiseren. De businesscase van het GOB bv geeft aan dat realisatie van het NNB voor een gemiddeld bedrag van 50% van de normkosten zal plaatsvinden. De Brabantse partijen in het realiseren van het NNB hebben zich verenigd tot de Manifestpartners en stellen mede financiering beschikbaar om de doelstelling voor NNB realisatie te behalen.
- In 2014 is een herziening van de ambitiekaart vastgesteld, waarbij een doorlichting heeft plaatsgevonden voor beoogde nieuwe natuur en de haalbaarheid van de natuurdoelen voor deze nieuwe natuur. Het resultaat is dat een flinke bezuiniging op de doelen heeft plaatsgevonden. Daardoor worden noodzakelijke bezuinigingen op inrichting en beheer van nieuwe natuur bereikt. De herziene ambitiekaart is op 22 september 2014 vastgesteld als onderdeel van het Natuurbeheerplan 2015.
- Op 1 april 2014 is GS akkoord gegaan met een voorstel voor beheersing van kosten voor beheer van natuur en landschap.

Het Rijk heeft aangegeven tot 2027 voldoende middelen beschikbaar te zullen stellen om de rijksopgave voor nieuwe natuur in Noord-Brabant te kunnen uitvoeren.

Met bovenstaande kaders kunnen de doelen van het NNB, gesplitst in het Rijks NNB en het Provinciale NNB naar verwachting in 2027 worden bereikt.

Tevens zijn dan de beoogde EVZ's aangelegd, waarmee het Brabantse Natuurnetwerk compleet zal zijn.

2.4 Overige beleidskaders

Naast de provinciale beleidskaders is het van belang rekening te houden met de waterbeheerplannen van de waterschappen. In deze plannen komen de diverse doelen samen welke relevant zijn voor de uitwerking van de gebiedsaanvragen. Hierbij gaat het specifiek om:

- De Kaderrichtlijn Water.
- De klimaatrobuuste inrichting van het watersysteem.
- De samenwerking met de agrarische sector in de Delta aanpak Agrarisch Waterbeheer (DAW).

3. Subsiestelsel Natuur en Landschap

Het beschermen van dieren en planten is belangrijk voor de mens. Deze bescherming vindt plaats om ecologische, economische en ethische redenen. De diversiteit van dieren en planten verhoogt de spankracht van de natuur (ecologie). Daarnaast is de biodiversiteit een belangrijke productiefactor (economie). Ten slotte worden dieren en planten vanwege hun intrinsieke waarde beschermd (ethiek). De provincie hecht veel belang aan het behoud en de ontwikkeling van de provinciale natuur. Daarom verleent zij daarvoor subsidie via het Subsiestelsel Natuur en Landschap (SNL).

De provincie bepaalt in het Natuurbeheerplan in welke gebieden natuurbeheerders, natuurcollectieven en agrarische collectieven subsidie kunnen krijgen voor (agrarisch) natuur- en landschapsbeheer, blauwe diensten en klimaatdiensten. In het Natuurbeheerplan liggen de verschillende natuurbeheer- en landschapsbeheertypen van de Index Natuur en Landschap voor percelen en/of terreinen vast. Subsidie is alleen mogelijk voor het beheertype dat in het Natuurbeheerplan is aangegeven en begrensd.

Subsidie voor beheer en kwaliteitsimpulsen

In het Subsiestelsel Natuur en Landschap wordt een onderscheid gemaakt tussen financiering van het beheer van de bestaande natuur en landschap en eenmalige investeringen ter verbetering van de natuurkwaliteit (kwaliteitsimpulsen). De subsidie voor het beheer van natuur, agrarische natuur en landschapselementen is geregeld in de Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer 2016 (SVNL2016). De subsidie voor de kwaliteitsimpulsen is geregeld in de 'Subsidieregeling realisering Natuurnetwerk Noord-Brabant'.

Voor meer informatie over de subsidieverordening- en regelingen en subsidiemogelijkheden zie www.brabant.nl of <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/subsiestelsel-natuur-en-landschap/verordeningen/>

3.1. De Index Natuur en Landschap

De basis voor het Natuurbeheerplan vormt de Index Natuur en Landschap. Deze Index is een landelijk uniforme en sterk gestandaardiseerde "natuurtaal" waarin de Nederlandse natuur- en landschapselementtypen worden vastgelegd. De Index is van belang voor de aanduiding van de natuur- en landschapsdoelen door de overheid en voor de monitoring en bevordert ook een goede afstemming tussen beheerders onderling en tussen beheerders en overheden.

De Index Natuur en Landschap bestaat uit de onderdelen natuur, agrarische natuur en landschapselementen. In de Index worden twee niveaus onderscheiden: de natuurtypen voor de sturing op landelijk niveau en de beheertypen voor de operationele aansturing van het beheer op regionaal en lokaal niveau. Voor de begrenzing in het Natuurbeheerplan en de subsidieverlening wordt voor het natuurbeheer het niveau van de beheertypen gebruikt. Voor het agrarisch natuurbeheer kan ook het niveau van natuurtypen worden gebruikt.

De natuurtypen zijn bedoeld als sturings- en verantwoordingsinstrument op landelijk niveau. Daarbij valt te denken aan afspraken en rapportages tussen rijk en provincies. De beheertypen van de natuurgebieden zijn geschikt voor de aansturing van het natuurgebiedenbeheer op interprovinciaal, provinciaal en lokaal niveau. Zij vormen de basis voor afspraken over doelen en middelen tussen provincie en beheerder.

- Er bestaan 17 natuurtypen. Binnen elk van de natuurtypen worden één of meerdere natuurbeheertypen onderscheiden. In totaal zijn er 49 natuurbeheertypen.
- Voor landschap zijn er 4 landschapstypen met daaronder 13 beheertypen voor natuurgronden.
- Voor het agrarisch natuurbeheer zijn er drie agrarische natuurtypen. Dit zijn open grasland, open akkerland, en dooradering. Binnen elk van de agrarische natuurtypen kunnen agrarische beheertypen en beheerfuncties onderscheiden worden, indien van toepassing dan staan deze in paragraaf 4.5.
- Er is voor het agrarisch beheer ook een categorie Water en een categorie Klimaat. Binnen categorieën kunnen agrarische beheertypen en beheerfuncties onderscheiden worden, indien van toepassing dan staan deze in paragraaf 4.5.

In de Index Natuur en Landschap worden de natuurtypen, landschapstypen en agrarische natuurtypen en beheertypen beschreven.

De beschrijving van de agrarische natuur- en beheertypen is gebaseerd op het advies dat is opgesteld door Alterra met beschrijvingen van de agrarische natuurtypen/leefgebieden en de daaronder vallende agrarische beheertypen. Zie https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/Alterra_Rapport-2585_Totaal_LR-criteria-voor-leefgebieden.pdf voor het advies van Alterra. Voor meer informatie over de Index Natuur en Landschap zie onderdeel thema 'Index Natuur en Landschap' op www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap.

3.2 Natuurbeheerplan: beheertypenkaart en ambitiekaart

Het Natuurbeheerplan kent een beheertypenkaart, een ambitiekaart, een leefgebiedenkaart t.b.v. agrarisch natuur- en landschapsbeheer, een kaart categorie Water en een kaart categorie Klimaat. Zij vormen met de beschrijving van de doelen de kern van het plan.

De beheertypenkaart geeft alle bestaande en beheerwaardige natuur en landschap weer met de benamingen volgens de landelijk uniforme systematiek van de Index Natuur en Landschap. Met de beheertypenkaart stimuleert de provincie de instandhouding van de op die kaart aangegeven en begrensde beheertypen. Deze kaart vormt ook de basis voor het verlenen van beheersubsidies op grond van de SVNL.

Voor een deel van de natuurgebieden en agrarische gebieden met natuurwaarden bestaat een ambitie om het huidige gebruik of beheer te veranderen. Het verschil tussen de beheertypenkaart en de ambitiekaart laat zien waar een verbetering van de natuurkwaliteit mogelijk en wenselijk is. De ambitiekaart vormt de basis voor de (subsiëring) van omvorming van landbouwgrond naar natuur.

Het verstrekken van subsidies voor beheer en voor kwaliteitsimpulsen draagt bij aan de realisatie van het in hoofdstuk 2 beschreven beleid en de in hoofdstuk 4 beschreven provinciale natuur- en landschapsdoelen.

Zowel de beheertypenkaart als de ambitiekaart zijn afgestemd op de beheerplannen die in het kader van Natura 2000 worden opgesteld. Het kaartmateriaal is onderdeel van dit Natuurbeheerplan.

3.2.1 Beheertypenkaart - Beheersubsidie natuur en landschap op grond van de S(V)NL

Voor natuurbeheer staat op de beheertypenkaart aangegeven welke gebieden voor subsidie in het kader van de SVNL 2016 in aanmerking komen. Op de beheertypenkaart wordt alle bestaande natuur weergegeven, voor zover de gebieden tenminste niet als 'niet subsidiabel' zijn aangegeven. In dat laatste geval is geen subsidie mogelijk. Een eigenaar van een natuurterrein komt alleen voor een subsidie voor het aangegeven natuur- of landschapsbeheertype in aanmerking. Per oppervlakte / natuurterrein is één beheertype toegekend en een beheerder komt alleen voor financiering van het aangewezen beheertype in aanmerking. Indien er nog geen bestaand beheertype aanwezig is, wordt het op de ambitiekaart als type N00.01 aangegeven. Dit betekent dat hier ontwikkeling tot een gewenst beheertype uit de ambitiekaart nodig is. Deze gronden komen niet

direct, maar pas na inrichting c.q. functieverandering voor beheersubsidie in aanmerking. Voor het bepalen van het dan gewenste beheertype moet vaak nog aanvullend onderzoek gedaan worden.

Op bestaande natuur kan ook subsidie voor landschapsbeheer worden verstrekt. Op de beheertypenkaart is aangegeven voor welke landschapselementen subsidies landschapsbeheer kunnen worden verstrekt. Individuele landschapselementen die in natuurbeheergebied liggen en door de provincie als zodanig worden erkend, zijn op de beheertypenkaart aangegeven.

Wij hanteren het volgende beleid voor Bestaande Natuur:

- De oppervlakte NNB waarvoor beheervergoeding wordt toegekend mag voor Bestaande Natuur niet of nauwelijks wijzigen. Er is een uitzondering voor Bestaande Natuur-natuurcompensatie. Hier geldt een aanloopperiode waarbij de initiatiefnemer zelf de beheerkosten voor de natuurcompensatie betaalt. In het bestemmingsplan is de periode van dit zogenaamde aanloopbeheer bepaald. Is dit niet zo dan geldt een periode van 6 jaar. Daarna gaan de beheerkosten over naar de eindbeheerder, die daarvoor beheervergoeding kan aanvragen en ook krijgt. De redenering daarbij is dat de vernietigde natuur naar verwachting ook beheervergoeding heeft gekregen. Bovendien wensen wij natuurcompensatiegebied goed te beheren.
- Na kwaliteitsverbetering van Bestaande Natuur wordt een hoger natuurbeheertype vastgesteld en een hogere vergoeding verleend, als de betreffende natuur al met subsidiabel ja stond aangegeven. De hogere kwaliteit kan ontstaan door langdurig uitgevoerde juiste beheermaatregelen.
- Kwaliteitsverbetering in Bestaande of Nieuwe natuur ontstaat ook door uitvoer van herstelmaatregelen vanuit de subsidieregeling leefgebieden. Bijvoorbeeld bos dat wordt omgezet in heidecorridors ten behoeve van de gladde slang. De beheertypenkaart wordt vervolgens aangepast en de beheervergoeding wijzigt als gevolg hiervan.
- Aanwezige of recent aangelegde landschapselementen in Bestaande Natuur komen niet voor beheervergoeding in aanmerking, als ze nu niet subsidiabel zijn. Alleen landschapselementen die liggen in Nieuwe Natuur komen wél in aanmerking. Het maakt daarbij geen verschil of de landschapselementen al aanwezig zijn of worden aangelegd.
- Bestaande Natuur-enclaves stellen wij na realisatie eveneens open voor beheervergoeding.

- Beheervergoeding voor bepaalde natuurbeheertypen in Bestaande of Nieuwe natuur staat alleen open voor beheervergoeding indien de beheerder heeft aangetoond dat het juiste beheer, leidend tot het natuurbeheertype, wordt gevoerd. Het betreft N17.02 Droog hakhout, N17.05 Wilgengriend en N17.06 Vochtig en hellinghakhout. Alleen dan treedt voldoende ecologische meerwaarde op. Indien dit niet is aangetoond leidt dit tot niet verlenen van de beheervergoeding.
- Bosgebieden die nu nog niet op de beheertypenkaart of de ambitiekaart als N17.03 Park- en stinzenbos staan wijzigen wij niet naar dit type. Ook stemmen wij niet in met verzoeken voor de inrichting van nieuw N17.03 Park- en stinzenbos. Het historische element is hierbij leidend.
- Beheervergoeding voor de volgende specifieke natuurbeheertypen in Bestaande of Nieuwe natuur staat niet open. Bij deze typen is geen of te geringe ecologische waarde te verwachten. Het betreft L01.09 Hoogstamboomgaard, L02.01 Fortterrein, L02.02 Historisch bouwwerk en erf en L02.03 Historische tuin.

3.2.2 Ambitiekaart - Functieverandering en inrichting op grond van de Subsidieregeling realisering Natuurnetwerk Noord-Brabant

Landbouwgronden die voorkomen op de ambitiekaart, en op de beheertypenkaart beheertype N00.01 hebben, kunnen definitief worden omgezet in natuur, waarbij de waardevermindering van de grond wordt vergoed. Ook particulieren (of samenwerkingsverbanden van particulieren) komen voor deze vergoeding in de vorm van subsidie functieverandering in aanmerking. De particulieren zijn en blijven in dat geval eigenaar van de gronden. Voor deze functieverandering bestaat sinds 2005 een fiscale vrijstelling. Particulier natuurbeheer is een belangrijk middel voor de realisatie van het Natuur Netwerk Brabant.

Voor de specifieke voorwaarden met betrekking tot de verlening van een subsidie voor functiewijziging wordt verwezen naar het investeringsreglement van het GOB bv of naar www.groenontwikkelfondsbrabant.nl. De Werkeenheid, verbonden aan het GOB bv levert informatie over het opstellen van inrichtingsplannen. De werkeenheid is te bereiken onder werkenheidnatuurnetwerk@brabant.nl

3.2.3 Agrarische zoekgebieden- leefgebieden, water en klimaat

Voor het agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb) onderscheiden de provincies de volgende drie leefgebieden: open grasland, open

akkerland en dooradering. Deze drie leefgebieden zijn de drie agrarische natuurtypen van de Index Natuur en Landschap. Daarnaast wordt gewerkt met een categorie water en een categorie klimaat.

In het Natuurbeheerplan worden deze drie agrarische leefgebieden/natuurtypen en de categorieën water en klimaat als agrarische zoekgebieden op de natuurtypenkaart aangeduid. Alleen binnen de begrenzing van de zoekgebieden is subsidie voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer mogelijk. Zie de kaartbijlagen.

Voor de drie agrarische natuurtypen/leefgebieden en de categorieën water en klimaat worden subsidiecriteria meegegeven. Zie Hoofdstuk 4 en de bijlagen.

Bij de begrenzing van de zoekgebieden in het Natuurbeheerplan en de keuze op welke soorten wordt ingezet, houdt de provincie rekening met de naastgelegen provincies. Dit om een goed afgestemd soortenbeleid over de provincies te garanderen.

Er wordt naar gestreefd om het agrarisch natuur- en landschapsbeheer in te zetten in de meest kansrijke gebieden voor stabiele populaties. Hierbij is de versterking van en/of verbinding voor het Natuur Netwerk Nederland (NNN) een belangrijk uitgangspunt. Tevens is het gericht op de kansrijkheid voor soorten die (deels) afhankelijk zijn van het agrarische cultuurlandschap. Ten opzichte van het vorige Natuurbeheerplan worden enkele wijzigingen doorgevoerd. Dit is mede ingegeven door de 'Tussenevaluatie van de stelselvernieuwing Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer' (www.tweedekamer.nl).

Op de kaart met agrarische zoekgebieden worden de doelstellingen voor specifieke soorten of soortengroepen binnen de agrarische natuurtypen *niet* aangeduid. Welke specifieke doelstellingen de provincie heeft m.b.t. soorten of soortengroepen wordt beschreven in hoofdstuk 4 en/of de bijlagen.

Voor het zoekgebied water is in hoofdstuk 4 en/of de bijlagen aangegeven op welke blauwe diensten ingezet kan worden en welke criteria daarvoor gelden. Dit geldt ook voor het zoekgebied klimaat.

3.2.4 Monitoring

Er wordt gewerkt aan het provinciaal monitoringplan in samenwerking met de beheerders. De provincie heeft in 2015 het provinciaal meerjarenprogramma monitoring vastgesteld met als belangrijk onderdeel daarin de rapportagecyclus. Op basis van dit

meerjarenprogramma wordt jaarlijks de monitoring voor zowel natuur in de natuurgebieden als natuur in de agrarische gebieden uitgevoerd.

Monitoring is een essentieel onderdeel van de beheercyclus. De uitvoering van het natuurbeleid en beheer dient onderzocht te worden om te weten of de afgesproken doelen ook gehaald en zo nodig bijgesteld moeten worden. Behalve informatie over de gerealiseerde hectares en het daarvoor benodigde geld (kwantiteit), is ook informatie nodig over de resultaten in termen van bijv. aantallen dieren en planten (kwaliteit).

Voor de monitoring van het agrarisch natuurbeheer is een uniforme landelijke systematiek ontworpen.

Natuurbeheer

Voor de monitoring van het natuurbeheer is door de gezamenlijke provincies in overleg met de natuurbeheerders een methodiek vastgesteld, die is beschreven in de "Werkwijze Monitoring en Beoordeling Natuurnetwerk en Natura 2000/PAS", die te vinden is op de website van BIJ12 (www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap). Hierin wordt per beheertype beschreven welke monitoring noodzakelijk is en hoe deze moet worden uitgevoerd. Op de website van BIJ12 zijn ook bijlagen en achtergronddocumenten te downloaden.

Gecertificeerde natuurbeheerders hebben het recht om de monitoring zelf uit te (laten) voeren en krijgen daarvoor een monitoringssubsidie gebaseerd op de monitoringstarieven zoals vastgesteld in het openstellingsbesluit. Voor de overige natuurbeheerders voert de provincie de monitoring uit.

Agrarisch natuur- en landschapsbeheer

Voor de monitoring van het agrarisch natuurbeheer is in 2016 een systematiek ontwikkeld. Daarin wordt onderscheid gemaakt tussen beheermonitoring (het verzamelen van natuurgegevens die nodig zijn om het beheer (beter) uit te voeren) en beleidsmonitoring (het verzamelen van gegevens om de realisatie van de beleidsdoelen (op provinciaal, landelijk en Europees niveau) te evalueren).

De verantwoordelijkheid voor de beheermonitoring bij het agrarisch natuurbeheer ligt bij de agrarische collectieven, de provincies zijn verantwoordelijk voor de beleidsmonitoring.

Water

De blauwe diensten worden ingezet op een bijdrage aan de waterkwaliteit van de KRW-watgangen en het verhogen van het waterbergend vermogen. Hiervoor is een bestand

monitoringsprogramma van waterschappen en provincies (kwaliteit en kwantiteit) via welke lijn de toestand en ontwikkeling van de betreffende parameters worden gemonitord. Dit betekent dat voor blauwe diensten niet een apart monitoringsprogramma ontwikkeld hoeft te worden.

4. Natuur- en Landschapsdoelen

Dit Natuurbeheerplan geeft invulling aan het in hoofdstuk 2 beschreven natuur- en landschapsbeleid van de Europese Unie, het Rijk, de provincie en waterschappen. In hoofdstuk 4 en de genoemde Bijlagen worden de beleidsdoelen en criteria beschreven ten aanzien van de provinciale natuur-, landschaps-, klimaat- en waterdoelen. Hieraan zullen de subsidieaanvragen van natuurbeheerders en de gebiedsaanvragen van de agrarische collectieven worden getoetst. Het hoofdstuk start met een integrale gebiedsomschrijving en een visie, gevolgd door de beleidsdoelen en criteria op het vlak van natuurgebiedenbeheer. Het vervolg van het hoofdstuk gaat over beheer op agrarisch gebied en de criteria en beleidsdoelen die daar gelden.

4.1 Integrale gebiedsbeschrijving en visie op behoud en ontwikkeling

We beogen het realiseren van het volledige Natuurnetwerk Brabant. We doen dit vanuit een aantal overwegingen.

We streven naar een goed leef- en vestigingsklimaat in onze provincie. Eén van de speerpunten hierbij is robuuste en veerkrachtige natuur.

Ook is maatschappelijk draagvlak essentieel. Dit is nodig voor het op peil houden van de natuur en landschapsambitie voor de langere termijn. Onderdeel is de nieuwe verantwoordelijkheidsverdeling tussen publiek en privaat, waarbij de overheid haar regulerende rol durft los te laten en de cross overs tussen economie en ecologie. Manifestpartners hebben het Manifest "Het Brabantse buitengebied in een metropolitane omgeving" opgesteld. Dit Manifest is door Gedeputeerde Staten omarmd.

Verder uiteraard behoud van biodiversiteit. Hiervoor is een robuust Natuurnetwerk noodzakelijk. Niet alleen sterke natuurgebieden met het op orde brengen van de fysieke omstandigheden, maar ook de verbindingen met elkaar bepalen de robuustheid. Het Brabantse Waterbeleid is gebaseerd op en volgend op het Natuurbeleid. Door het herstellen van verdroogde gebieden en het uitvoeren van beek- en

kreekherstel krijgt dit vorm. De geformuleerde doelstellingen voor natuur bepalen de hydrologische eisen. Milieueisen zoals stikstof en fosfaat zijn eveneens sterk bepalend.

Het natuurnetwerk wint aan kracht als er meer ruimte komt voor natuurlijke processen, zoals predatie, begrazing en het herstellen van kringlopen door toestaan van successie. Dit zogenaamde procesbeheer krijgt ruimte in een aantal gebieden. De klimaatbestendigheid neemt hierdoor toe. Andere gebieden hebben natuurwaarden als gevolg van specifiek beheer. Dit zogenaamde patroonbeheer zetten wij voort.

4.2 Beleidsdoelen en criteria natuur- en landschapsbeheer

De begrenzing van het NNB is tot stand gekomen in 2002, bij het vaststellen van de natuurgebiedsplannen in Noord-Brabant. De bezuinigingsopgave voor het NNB die in 2011 manifest werd, heeft geleid tot de keuze in Noord-Brabant geen NNB te verwijderen en geen bestaande natuur te verkopen. Daarmee ontstond een financieel tekort voor zowel verwerving/functieverandering als voor inrichting.

Provinciale Staten van Noord-Brabant hebben een aanzienlijk financieel bedrag ter beschikking gesteld om het tekort aan te vullen. Daarnaast hebben de Brabantse Manifestpartners een bijdrage toegezegd.

De beleidsverantwoordelijkheid voor het NNB is met het decentralisatieakkoord in Brabant gesplitst in een Rijks NNB en een Provinciale NNB. Het Rijks NNB bestaat uit het deel van het NNB, waarvoor het Rijk een Europese verplichting is aangegaan, in casu N2000 en KRW gebieden (het soortenbeleid is niet rechtstreeks ruimtelijk aan het NNB te koppelen). Het Provinciale NNB is het overige NNB. Voor de financiering van het Rijks- of Provinciale NNB is het onderscheid tevens van belang. Door bovenstaande is de omvang van het NNB niet gewijzigd, maar is de financiering aangepast.

De ambities met het (agrarisch) natuurbeheer zijn vastgelegd op de ambitiekaart en de te realiseren beheerdoelen op de beheertypenkaart. In paragraaf 3.2.1 staat een toelichting op de interpretatie en werkwijze van de beheertypenkaart en de ambitiekaart.

In 2002, bij het vaststellen van de natuurgebiedsplannen in Noord-Brabant is gekozen voor een beschrijving van natuurgebieden in 11 Brabantse deelgebieden. Wij verwijzen hierbij naar deze documenten.

De documenten beschrijven de ecologische waarden en kenmerken per gebied.

Het betreft de volgende deelgebieden:

- Dommeldal-noord
- Dommeldal-zuidoost
- Dommeldal-zuidwest
- Markdal
- Oost-Brabant

- Oostelijke Maasvallei
- Peelvenen
- West-Brabant
- Westelijke Maasvallei
- Zandleij
- Beerze-Reusel

De tekst uit deze documenten is samengevoegd tot één tekstdocument dat te raadplegen is via www.brabant.nl/natuurbeheerplan

4.3 Beleidsdoelen en criteria agrarisch natuur- en landschapsbeheer

Terminologie

Het Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer kent 3 agrarische natuurtypen (A11, A12, A15) die ook wel de leefgebieden worden genoemd en twee categorieën (W01 en K01). Samen vormen zij de 'agrarische zoekgebieden'. De 5 agrarische zoekgebieden zijn:

- leefgebied Open grasland (A11)
- leefgebied Open akkerland (A12)
- leefgebied Dooradering (A15)
- Waterbeheergebieden (W01)
- Klimaatbeheergebieden (K01)

Brabant is ten behoeve van het ANLb ingedeeld in Regio's. Deze zijn gebaseerd op geografische, landschappelijke en ecologische kenmerken, waarbij (zoveel mogelijk) rekening is gehouden met administratieve eenheden zoals werkgebieden van waterschappen en collectieven. De Regio's hebben elk een schaalgrootte die van voldoende omvang is om samenhangend beheer uit te voeren.

Binnen de leefgebieden van de respectievelijke Regio's wordt door de collectieven focus aangebracht. Die gebieden noemen collectieven vaak 'werkgebieden' of 'kerngebieden'. Daar wordt door collectieven samenhangend beheer uitgevoerd, afgestemd op de eisen die doelsoorten stellen. In de Regio's kunnen zich meerdere kerngebieden bevinden. Waar de beheermaatregelen daadwerkelijk landen wordt het 'beheerde areaal' dan wel 'beheerareaal' genoemd.

Voor de Regio's zijn 'criteria voor effectiviteit' beschreven (Bijlage 4). De belangrijkste criteria daarvan worden 'instapcriteria' genoemd. Met name de instapcriteria zijn belangrijk voor de beoordeling van de gebiedsplannen.

Beleidsdoelen

De agrarische leefgebieden zijn gebieden die bijdragen aan de instandhouding en/of verbetering van een aantal soorten of

soortengroepen uit de Vogel- en Habitat Richtlijn (VHR-soorten). Het doel is om de leefgebieden te behouden, verbeteren en versterken ten behoeve van soorten. Naast de bekende soorten streeft de provincie ook naar het behoud van aanvullende soorten, welke tot nu toe (te) weinig aandacht hebben gehad. Het gaat in alle gevallen om soorten die afhankelijk zijn van of in grote mate baat hebben bij agrarisch natuurbeheer. Op de website van BIJ12 is per agrarische natuurtype een aantal soorten genoemd. Duiding is eveneens te vinden via het rapport [Rap 2013-65 kansrijke gebieden voor agrarisch natuurbeheer.pdf \(bij12.nl\)](#). De doelsoorten staan in Bijlage 2 vermeld. Synergie wordt gezocht met kwaliteitsverbetering van het landschap en de doelen voor water en klimaat.

Selectie en begrenzing van de gebieden

Het is de bedoeling om maximale effectiviteit te bereiken door een geconcentreerde inzet van de juiste beheermaatregelen op de juiste locatie. Om de Brabantse leefgebieden per 2023 te bepalen is een analyse uitgevoerd. Hierbij zijn lagere selectiecriteria gehanteerd dan een aantal jaar geleden. Dit benadrukt de noodzaak om ANLb nog gericht in te zetten en dat is het doel van de provincie Brabant, teneinde populaties van soorten beter te behouden en versterken.

In voorkomende gevallen zijn percelen begrensd als leefgebied, terwijl (nog) niet aan de minimale aantallen doelsoorten wordt voldaan. Het is mogelijk dat op die locaties aangepast of langer beheer nodig is, voordat de potentie van het beheerde gebied wordt bereikt. Deze locaties voldeden op basis van de gebruikte monitoringsdata niet aan de selectiecriteria, maar zijn toch als leefgebied aangewezen, zodat het agrarisch collectief een afweging kan maken over het beheer. De provincie vraagt in de gebiedsplannen extra aandacht voor de onderbouwing van de voortzetting van het beheer in relatie tot de doelen in het gebied.

Vanaf 2023 worden de landelijke termen gehanteerd om de agrarische zoekgebieden (waaronder de leefgebieden) te benoemen. Voorheen werkte Brabant met eigen benamingen, die goede onderbouwing hadden maar verwarrend werken ten opzichte van de landelijke werkwijze.

De selectiecriteria van leefgebieden wijken op onderdelen af van de landelijke selectiecriteria (Alterra, 2014). De provincie heeft soms andere criteria gehanteerd, welke beter aansluiten op de Brabantse situatie om te komen tot de begrenzing. Het gaat hier met name om criteria voor de aanwezigheid en dichtheden van doelsoorten. Collectieven kunnen

voor begrensde leefgebieden een gebiedsaanvraag doen. Meer informatie over selectiecriteria staat in de Bijlagen.

In algemene zin zijn de leefgebieden ruim begrensd, op basis van hun ecologische waarde en het voorzetten van bestaand beheer. Het aantal doelsoorten (bijlage 2) is teruggebracht, om meer focus te krijgen op de ANLb inzet. Hierbij worden de landelijke soorten als doelsoorten gebruikt (www.bij12.nl), met daarbij een aantal Brabantse soorten die als prioritair worden beschouwd.

In de Regio's kunnen een of meerdere agrarische zoekgebieden liggen en deze kunnen overlappen. De essentiële randvoorwaarden voor het beheer binnen leefgebieden worden "instapcriteria" genoemd. De bredere criteria voor het slagen van een leefgebied worden "criteria voor effectiviteit" genoemd, zie Bijlage 4.

De collectieven hebben per definitie veel autonomie, omdat de inhoud van beheercontracten en de betaalde vergoedingen door hen zelf worden bepaald. Door frequente informatie-uitwisseling kunnen de collectieven de provincie meenemen in hun aanpak en resultaten. Voor een effectief ANLb is verder de samenwerking van agrarische collectieven, overheden, terrein beherende organisaties en kennisorganisaties belangrijk. Synergie moet worden nagestreefd voor ecologische doelen, agrarisch waterbeheer en agrarische klimaatbeheer (zie paragraaf 4.4 en de bijlage 4). Uiteindelijk zal het gebiedsplan van een agrarisch collectief duidelijkheid moeten geven over de effectieve en strategische inzet van middelen. De provincie toetst de gebiedsaanvraag op basis van paragraaf 4.3 en 4.4 en de bijlagen van het Natuurbeheerplan.

Algemene vereisten en soortenfiches

Voor het te beheren gebied wordt aan collectieven gevraagd dat ze een integraal gebiedsplan maken waarin de ecologische-, water- en klimaatdoelen worden gerealiseerd. Hierbij wordt er gekeken hoe er synergie wordt gevonden bij de verschillende doelen en opgaven in het gebied op het vlak van natuur, water en klimaat.

Verzocht wordt gebruik te maken de Soortenfiches (www.bij12.nl). De Soortenfiches vormen een verzameldocument met per soort specifieke leefgebiedeninformatie met inrichting- en beheermaatregelen. Deze informatie is bedoeld om de collectieven te helpen bij het onderbouwen van de gebiedsaanvragen, als men kiest voor inspanningen voor specifieke doelsoorten. En tegelijk kan deze informatie de provincie helpen om gebiedsaanvragen met beheer op specifieke doelsoorten goed te kunnen beoordelen.

Specifieke instapcriteria

In bijlage 4 staan per leefgebied, binnen elke Regio, de specifieke instapcriteria genoemd waar het gebiedsplan aan moet voldoen. Daarbij wordt verwacht dat er een onderbouwing wordt gegeven van het type beheer in relatie tot de aanwezige ecotopen en dat de beheerstrategie is afgestemd met het waterschap, andere collectieven en terrein beherende organisaties.

RVO.nl voert een controle uit op de (voorgenomen) subsidieverlening van de provincie aan agrarische collectieven, welke gebaseerd is op de gebiedsaanvragen. De criteria waar RVO.nl op toetst om te controleren of aan de nationale en Europese afspraken en regels vanuit het subsidiestelsel wordt voldaan, staan opgesomd in paragraaf 4.5.

4.4 Beleidsdoelen en criteria agrarisch water- en klimaatbeheer

4.4.1 Water

In overleg met de waterschappen De Dommel, Aa en Maas, Rivierenland en Brabantse Delta zijn de waterdoelen opgenomen in dit Natuurbeheerplan. Zo kan er een bijdrage worden geleverd aan verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit en de grondwaterkwaliteit. Maatregelen voor het verhogen van het gehalte organische stof kunnen hier bijvoorbeeld een positieve rol spelen. Of er kan worden gedacht aan het verminderen van nitraat en bestrijdingsmiddelen in de bodem. Dit kan door bijvoorbeeld een onbemeste zone langs watergangen in te stellen, voor zover het hier niet reeds een verplichting uit de basis conditionaliteiten voor agrariërs betreft. Voor een optimale inzet van de middelen is het belangrijk dat synergie wordt gezocht met andere doelen. Gedacht kan worden aan: biodiversiteit op agrarische gebied en in natuurgebieden, klimaatdoelen, ecologische verbindingzones en grondwaterbeschermingsgebieden.

De mogelijke locaties om te werken aan de waterdoelen zijn middels het agrarische zoekgebied 'Categorie Water' weergegeven op de kaart Waterbeheergebieden in de bijlagen van dit Natuurbeheerplan. De beheerfuncties gekoppeld aan het agrarisch waterbeheer zijn te vinden in paragraaf 4.5. De beheerpakketten ANLb zijn te vinden via de website www.boerennatuur.nl.

Instapcriteria voor waterbeheergebieden

In de gebiedsaanvraag wordt een onderbouwing van de locatie en het type beheer gegeven. O.a. hoe deze samenhangt met het beheer in agrarische leefgebieden en hoe synergie wordt gevonden bij andere doelen als natuurgebieden en ecologische verbindingzones. Dit dient te zijn afgestemd met het des betreffende waterschap.

4.4.2 Klimaat

De categorie Klimaat is gericht op klimaatbeheermaatregelen die CO₂-vastlegging, het verminderen van broeikasgassen en het vasthouden en afvoeren van water als doelstelling hebben. Deze doelstelling is opgesplitst in klimaatmitigatie en klimaatadaptatie. Deze klimaatdoelen zijn tevens weergegeven op de kaarten bij het Natuurbeheerplan. Formeel gezien kunnen collectieven op basis van paragraaf 4.5 in het gehele afgebakende klimaatbeheergebied de toegestane beheerfuncties toepassen. In Bijlage 5 is een 'sturingskaart klimaatbeheergebied' opgenomen. Deze kaart dient als sturing voor agrarische collectieven bij het opstellen van het gebiedsplan.

De volgende klimaatmitigatie-maatregelen komen in aanmerking:

a. Het verhogen van het gehalte organische stof in akkerbouwbodems

Deze maatregel geldt specifiek voor akkerbouwbodems. Hierbij kan worden gedacht aan een aantal verschillende maatregelen, bijvoorbeeld niet-kerende grondbewerking, het inzetten van vanggewassen/groenbemesters met aanvullende maatregelen en het gebruik van ruige stalmest.

b. Aanpassing gewaskeuze en teelttechniek in akkerbouw en weidebouw, inclusief onderhoud en beheer van nieuwe boomrijen, nieuwe struweellinten, het toepassen van agroforestry, het toepassen van meer CO₂-bindende gewassen en precisie-landbouw

Bij deze maatregel staat het beheer van houtige landschapselementen centraal, voor zover deze een extra bijdrage leveren aan de opslag van CO₂. Daarom wordt een peildatum van 1 januari 2019 gehanteerd voor nieuwe landschapselementen. Vanuit het ANLb kan slechts het beheer worden betaald.

Voor de aanpassing van gewaskeuze kan bijvoorbeeld worden gekozen voor het telen van alternatieve gewassen in plaats van maïs. Aangepaste teelttechnieken kunnen helpen tegen 'run off' van overtollig water op het maaiveld maar ook 'run off' vanaf hellende percelen. Hierbij kan worden gedacht aan het 'niet-haaks' inzaaien op hellende percelen t.o.v. waterlopen.

c. Vermindering oxidatie van veenbodems, onder andere via verhoging grondwaterpeil en/of overstap naar natte teelten/paludicultures

Doordat veen verdroogt, klinkt het in. Dit proces veroorzaakt bodemdaling en hierbij komt CO₂ vrij. De meest effectieve manier om dit tegen te gaan is het opzetten van het waterpeil en daarmee het grondwaterpeil in de (laag)veenweidegebieden. Dit betreft maatwerk en dient gebiedsgericht te gebeuren in nauw overleg met de waterschappen. Het gaat dan met name over het opzetten het peil in

de droge maanden. Het voeren van natte teelten is een manier om in de laagstgelegen delen van een peilvak bij een verhoogd waterpeil bruikbare gewassen te telen. Voorbeelden van gewassen die hiervoor in aanmerking komen zijn bijvoorbeeld riet en lisdodde

De volgende maatregelen vallen onder klimaatadaptatie:

a. Meer water vasthouden in beekdalen en in infiltratiegebieden

Het vasthouden van water in beekdalen wordt gezien als een maatregel die vooral door de waterschappen kan worden uitgevoerd, onder meer via her-meanderen van beken en het anders inrichten van beken. Water vasthouden in infiltratiegebieden is van belang voor het tegengaan van verdroging en het herstel van kwelstromen. Maatregelen die hiervoor in aanmerking komen zijn o.a. het verondiepen of dempen van sloten en het opzetten van slootpeilen. Voor begrenzing zie kaart Infiltratiegebieden.

b. Adaptatie aan de verwachte hogere frequentie van inundaties in beekdalen en in laaggelegen akker- en weidegebieden

Adaptatie aan de verwachte hogere frequentie van inundaties in beekdalen en in laaggelegen akker- en weidegebieden houdt in dat agrariërs in delen van hun gronden inundatie accommoderen, mogelijk maken of toelaten, zodat inundatie op de meer waardevolle landbouwgronden en in laaggelegen bewoonde gebieden wordt voorkomen of verminderd. Inundaties kunnen tevens bijdragen aan verhoging biodiversiteit aangezien zo tijdelijke plas-dras-gebieden ontstaan. Daarnaast zorgt het toelaten van tijdelijke inundatie ervoor dat de noodzaak voor andere maatregelen, zoals water wegpompen en dijkverhogingen wordt verminderd.

Instapcriteria voor klimaatbeheergebieden:

In de gebiedsaanvraag wordt een onderbouwing van de locatie en het type beheer gegeven. O.a. hoe deze samenhangt met het beheer in agrarische leefgebieden en hoe synergie wordt gevonden bij andere doelen als natuurgebieden en ecologische verbindingzones.

4.5 Beoordelingscriteria gebiedsaanvragen

De in deze paragraaf geschetste leefgebieden en beheerfuncties worden door RVO gebruikt om de gebiedsaanvraag en de jaarlijkse beheerplannen te toetsen op EU-conformiteit. In een gebiedsaanvraag worden meerdere leefgebieden/zoekgebieden opgenomen. De toetsing vindt plaats op de begrenzing van de zoekgebieden/leefgebieden en beheerfuncties. De kaarten met de leefgebieden/zoekgebieden (voor agrarisch natuur- en

landschapsbeheer en agromilieu- en klimaatdiensten) zijn digitaal te raadplegen. De Agrarische zoekgebieden-kaart in de provinciale viewer laat de zoekgebieden en 'deelgebieden' zien, waarbij nadrukkelijk wordt opgemerkt dat zowel de 'financiële regio's' als de 'gebieden met voorwaarden' een alternatieve vorm van deelgebieden zijn en geen eigen min.max qua hectares hebben. Deze vormen van deelgebieden worden door de provincie gebruikt bij subsidie openstellingen en beoordelingen van gebiedsaanvragen/subsidieaanvragen, zie verder paragraaf 4.3, 4.4 en de Bijlagen.

Agrarisch zoekgebieden	Financiële regio	Gebieden met voorwaarden (Regio's)	Beheerfuncties
A11 Open grasland	n.v.t.	-Land van Altena -Zeekleigebied -Maaskant Oost -De Peel -Maasheggen	Optimaliseren foerageer-, en broed- en opgroeimogelijkheden (F01.12) en/en Creëren nat biotoop (F01.15) en/en
A12 Open akkerland	n.v.t.	-Land van Altena -Zeekleigebied -Brabantse Wal en Baronie -Maaskant West -Maaskant Oost -Meijerij en Kempen -De Peel -Maasheggen	Creëren foerageergebied (F01.11) en/of Optimaliseren voortplantingsmogelijkheden (F01.13) en/of
A15 Dooradering	n.v.t.	-Land van Altena -Zeekleigebied -Brabantse Wal en Baronie -Maaskant West -Maaskant Oost -Meijerij en Kempen -De Peel -Maasheggen	Optimaliseren foerageer-, en broed- en opgroei mogelijkheden (F01.12) en/of Verschralen (F01.14) en/of

<p>W01 Waterbeheergebieden</p>	<p>Waterschap Rivierenland</p> <p>Waterschap Brabantse Delta</p> <p>Waterschap Dommel</p> <p>Waterschap Aa en Maas</p>	<p>-Land van Altena</p> <p>-Zeekleigebied</p> <p>-Brabantse Wal en Baronie</p> <p>-Maaskant West</p> <p>-Maaskant Oost</p> <p>-Meijerij en Kempen</p> <p>-De Peel</p> <p>-Maasheggen</p>	<p>Waterberging (F02.11) en/of</p> <p>Vernatting (F02.13) en/of</p> <p>Water vasthouden (F02.14) en/of</p> <p>Verbeteren chemische waterkwaliteit (F02.15) en/of</p> <p>Verbeteren ecologische waterkwaliteit (F02.16) en/of</p>
<p>K01 Klimaatbeheergebieden</p>	<p>n.v.t.</p>	<p>-Land van Altena</p> <p>-Zeekleigebied</p> <p>-Brabantse Wal en Baronie</p> <p>-Maaskant West</p> <p>-Maaskant Oost</p> <p>-Meijerij en Kempen</p> <p>-De Peel</p> <p>-Maasheggen</p>	<p>Vastleggen CO2 (F03.11) en/of</p> <p>Reduceren broeikasgassen (F03.12) en/of</p> <p>Vernatten (F03.13) en/of</p> <p>Opvangen waterpieken en droogte (F03.14) en/of</p> <p>Omgaan met verzilting (F03.15) en/of</p>

De neergaande trend van veel beschermde soorten van het agrarisch gebied is niet gekeerd. Vanwege de zorgwekkende toestand van de natuur in het agrarisch gebied wordt samen met de collectieven minimaal 3 keer per jaar 'een goed gesprek' gevoerd. Daarbij wordt gekeken naar de wijze waarop het beleid zich verhoudt tot de praktijk van uitvoering en waar aanpassingen nodig zijn ten behoeve van de effectiviteit van de uitvoering. Uitgangspunten hierbij zijn de hoofdtekst en bijlagen bij het Natuurbeheerplan en de ingediende gebiedsplannen. Indien op basis van de gesprekken het onvoldoende mogelijk is om beleid en praktijk beter bij elkaar te laten aansluiten, behoudt de provincie zich de mogelijkheid voor om (op basis van o.a. de doelen en criteria zoals opgenomen omschreven in 4.3, de bijlagen en het gebiedsplan), meetbare criteria op te nemen in paragraaf 4.5. Hierbij valt o.a. te denken aan een percentage plas-dras, zwaar beheer of wintervoedsel.

5. Subsidiemogelijkheden

5.1 Subsidies voor natuur en landschap

In het SNL is subsidie mogelijk voor natuurbeheer, agrarisch natuurbeheer, landschapsbeheer en waterdoelen. Natuurbeheerders en agrarische collectieven kunnen subsidie aanvragen voor een beheertype met een looptijd van zes jaar. Dit wordt ook wel een subsidieperiode genoemd.

5.2 Natuur- en landschapsbeheer

Beheersubsidie is een vergoeding voor het beheer van een beheertype. Een beheertype beschrijft aan welke terreinkenmerken het terrein moet voldoen. Beheertypen mogen elkaar niet overlappen. Op een oppervlakte kan één natuurbeheertype worden aangevraagd.

Naast beheervergoeding zijn er ook een aantal toeslagen te verkrijgen. Dit zijn:

Schapebeheer

In de SVNL is een vergoeding mogelijk voor de inzet van gescheperde schaapskuddes, bestaande uit Kempische Heideschape, ten behoeve van het beheer van natuur- en landschapsbeheertypen. Vergoeding is mogelijk voor de beheertypen N11.01 Droog schraalland, N12.01 Bloemdijk, N06.04 Vochtige heide, N07.01 Droge heide droge heide en N07.02 Zandverstuiving. Als deze worden beheerd met een gescheperde schaapskudde kan de toeslag worden aangevraagd.

Vaarvergoeding

Sommige beheereenheden kunnen uitsluitend via het water worden bereikt. De beheerkosten voor dit 'vaarland' zijn vanwege de moeilijke bereikbaarheid hoger dan voor natuurterreinen die normaal bereikbaar zijn. Voor deze gebieden kan een vergoeding voor transportkosten in verband met het beheer van een natuurterrein worden aangevraagd. In Brabant betreft dit alleen de Biesbosch.

Openstellingsbijdrage

De openstellingsbijdrage is een vergoeding voor de kosten voor het openstellen van een terrein voor recreanten. De openstellingsbijdrage bestaat uit twee delen, een bijdrage voor onderhoud van voorzieningen en een bijdrage voor het houden van toezicht. De openstellingsbijdrage is alleen aan te vragen in combinatie met een aanvraag voor beheersubsidie. De bijdrage wordt in principe standaard verstrekt, tenzij

het gebied is afgesloten. Het natuurterrein is opengesteld als het minimaal 358 dagen per jaar gratis fysiek bereikbaar en toegankelijk is.

Sinds 2017 kunnen beheerders beneden de 200 hectare alleen nog via een collectief subsidie krijgen voor natuur- en landschapsbeheer. Een collectief is een (coöperatieve) vereniging/ een samenwerkingsverband in een (zelfgekozen) samenstelling die bestaat uit particuliere natuurbeheerders en andere beheerders met eigendomsrecht. Het collectief is eindbegunstigde van de subsidie.

Beheerders met een beheeroppervlakte boven de ondergrens kunnen deelnemen aan een collectief maar kunnen ook nog individueel subsidie aanvragen.

Daarnaast moeten beheerders gecertificeerd zijn om in aanmerking te komen voor subsidie. Dit kan door individueel een certificaat aan te vragen of door een aanvraag te doen via een gecertificeerd collectief.

Op <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/> is meer informatie over certificering te vinden. Ook worden daar de laatste ontwikkelingen weergegeven.

5.3 Agrarisch natuur- en landschapsbeheer en blauwe diensten

Alleen gecertificeerde agrarische collectieven kunnen subsidie krijgen voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Een agrarisch collectief is een (coöperatieve) vereniging/ een samenwerkingsverband in een (zelfgekozen) begrensd gebied die bestaat uit agrariërs en andere beheerders met gebruiksrecht van landbouwgrond in een gebied. Het collectief is eindbegunstigde van de subsidie.

Voor het verkrijgen van subsidie is een samenhangende gebiedsaanvraag vereist. Dit is een in nauwe afstemming met gebiedspartners tot stand gekomen, samenhangend ecologisch effectief en economisch efficiënt plan van een agrarisch collectief voor het uitvoeren van agrarisch natuur- en landschapsbeheer in een bepaald gebied. Het aanvragen van subsidie voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer door een individuele agrariër is dus niet mogelijk. Per Regio wordt er 1 aanvraag gehonoreerd.

De eisen die gesteld worden aan de gebiedsaanvraag staan in de provinciale subsidieverordening.

5.4 Kwaliteitsimpuls: investeringen en functieverandering

De subsidie kwaliteitsimpuls is voor grondgebruikers die grond geschikt willen maken voor natuurbeheer en voor natuurbeheerders die de kwaliteit van de natuur verder willen ontwikkelen en verhogen. Voor een kwaliteitsimpuls natuur en landschap zijn twee subsidiemogelijkheden: investeringssubsidie en subsidie functieverandering. Een combinatie hiervan is ook mogelijk.

Investeringsubsidie

Dit is subsidie voor maatregelen die het gebied geschikt maken voor natuurbeheer of voor een kwaliteitsverbetering van de natuur. Bij de kwaliteitsverbetering wordt de natuurkwaliteit van een bestaand natuurbeheertype verhoogd of wordt een bestaand beheertype omgezet naar een ander type.

Subsidie functieverandering

Dit is subsidie voor de waardedaling van de grond door het veranderen van landbouwgrond in bos of andere natuur. Het gebied waar het om gaat moet met het beheertype N00.01 Nog om te vormen naar natuur zijn opgenomen op de ambitiekaart van het Natuurbeheerplan.

Meer informatie

Meer informatie over het (agrarisch) natuur- en landschapsbeheer vindt u op: www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/subsidiestelsel-natuur-en-landschap/

Dit portaal is de verzamelplaats van alle (beleids)informatie over Natuur en Landschap in Nederland.

Artikel II Wijziging NNB begrenzing om ecologische redenen en wijziging natuurbeheertype op verzoek

Het Natuurbeheerplan 2022, beheertypen- en ambitiekaart, als vastgesteld bij besluit van 20 september 2021, volgend op de Wijziging Interim Omgevingsverordening kaartaanpassingen 2022, wordt als volgt gewijzigd, overeenkomstig de bijbehorende stukken opgenomen als [kaartbijlage](#):

Art. 2.1 (nr. 1) Algemeen. Natuurcollectief Brabant. Beheertypenwijziging bos landgoederen

Het Natuurcollectief Brabant verzoekt voor de eigenaren van de landgoederen 's Heerenvijvers, Klein Luchtenburg, Notsel en Eikenhout om een wijziging van het natuurbeheertype van de productiebossen N16.03 Droog bos met productie en N16.04 Vochtig bos met productie naar N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos en voor landgoed Klein Luchtenburg tevens voor een klein gebied om een aanpassing van het natuurbeheertype van N16.03 Droog bos met productie naar N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, dit staat onterecht als bos op de beheertypenkaart.

Reactie GS:

De eigenaren van de landgoederen willen de natuurwaarde en de diversiteit van hun bospercelen verhogen. Hiervoor vindt nauwelijks nog productie uit houtoogst plaats. Door middel van dunning, aanplant en natuurlijke verjonging wordt het bos omgevormd naar een natuurlijker bostype. Uiteindelijk zal dit resulteren in een verbetering van de bosbodem en het ontstaan van een klimaatbestendiger bos. Wij wijzigen de natuurbeheertypen van de productiebossen naar N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos. Voor landgoed Klein Luchtenburg wijzigen wij ook de natuurbeheertypenkaart voor het kleine deel N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland dat ten onrechte als N16.03 Droog bos met productie op de beheertypenkaart staat. Op de ambitiekaart is het wel goed aangegeven.

Wij hebben de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.2 (nr. 2) Algemeen. Natuurmonumenten. Grenswijzigingen en beheertypenwijzigingen

Natuurmonumenten verzoekt om een aantal wijzigingen van de beheertypenkaart en enkele herbegrenzings van het NNB te willen doorvoeren. Het betreft 661 wijzigingen. De wijzigingen zijn onder te verdelen in een aantal categorieën:

- a. *Wijzigingen van natuurbeheertypen binnen bestaande en nieuwe natuur.*
- b. *Aanpassing van natuurbeheertypen naar landschapsbeheertypen in bestaande natuur.*
- c. *Aanpassing van natuurbeheertypen naar landschapsbeheertypen in nieuwe natuur.*
- d. *Wijziging van percelen met een beheertype naar het type N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur met als reden het nog moeten inrichten van het perceel.*
- e. *Verwijdering van enkele wegen, parkeerplaatsen en recreatierreinen uit het NNB.*
- f. *Uitbreiding van het NNB met een vijftigtal niet begrensde maar reeds bestaande natuurterreinen. Een toevoeging van deze terreinen aan het NNB zou een beheersubsidie mogelijk maken.*

Reactie GS:

Ad a. Wij stemmen in met deze wijzigingsverzoeken. Door de aanvrager is in detail gekeken naar de haalbaarheid van de natuurbeheertypen waarbij zowel een wijziging naar lichtere of naar zwaardere natuurbeheertypen wordt voorgesteld. Hierdoor is er geen sprake van een significante toename of afname van beheerkosten.

Ad b. Dit verzoek wordt afgewezen. De provincie heeft als beleid dat er geen landschapselementen worden begrensd als er al sprake is van bestaande natuur.

Ad c. Dit verzoek wordt toegekend. De provincie begrenst gerealiseerde landschapselementen die binnen de nieuwe natuur liggen en stelt deze open voor beheervergoeding.

Ad d. Dit verzoek wordt in zijn geheel afgewezen en bestaat uit verschillende categorieën:

- In enkele gevallen betreft het inderdaad nog in te richten percelen of delen van percelen. Omdat wij ervan uitgaan dat Natuurmonumenten aanspraak wil maken op een inrichtingssubsidie via het GOB, laten wij de afweging tot subsidiering bij het GOB. De ambitiekaart en beheertypenkaart worden daarbij op verzoek van het GOB aangepast.*
- Enkele percelen staan als ingericht op de kaart omdat deze in het kader van Lenteakkoord project Hengstven als gereed zijn gemeld. Inrichtingssubsidies zijn reeds uitgekeerd en de percelen zijn als gerealiseerd opgegeven in provinciale en landelijke rapportages. Een aanvraag voor ecologische kwaliteitsverbetering is mogelijk via de subsidieregeling natuur Noord-Brabant, paragraaf 9 Biodiversiteit en leefgebieden.*
- Enkele percelen hebben als ambitie N01.04 Zand- en kalklandschap. Hiervoor is geen inrichtingssubsidie mogelijk.*

Ad e. Dit verzoek wordt deels toegekend:

- De recreatieterreinen zijn aangepast aan het vigerende bestemmingsplan en de overlap met de beheertypenkaart wordt verwijderd.

Wat betreft de verwijdering van paden, wegen en parkeerplaatsen gaan wij voor nu niet akkoord omdat:

- Onverharde (zand)paden en wegen hebben een ecologische waarde en zijn daarom begrensd in het NNB. Deze elementen blijven daarom in het NNB begrensd
- Zorgt voor onwenselijke gaten in het NNB. Binnen de SNL beheersubsidie is voor verschillende natuurtypen enige vervuiling toegestaan. Deze elementen zorgen niet voor een vermindering van beheervergoeding. De parkeerplaatsen zijn tevens niet in vigerende bestemmingsplannen vastgesteld en mogelijk tijdelijk van aard.

Ad f. Het betreft percelen bestaande natuur. Ondanks dat de ingerichte percelen een zeer nuttige versterking van het NNB vormen, voeren wij het beleid in principe geen bestaande natuur toe te voegen aan het NNB. Er is tevens geen beschikbaar budget voor het beheer van deze terreinen, omdat dit berekend is op de huidige begrenzing van het bestaande natuur. Daarmee wijzen wij deze toevoeging af.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.3 (nr. 3) Algemeen. Staatsbosbeheer. Wijzigingen beheertypen en ambitietypen

Staatsbosbeheer verzoekt om een aantal wijzigingen van de beheertypenkaart en de ambitiekaart en om enkele herbegrenzings van het NNB te willen doorvoeren.

Het betreft 25 wijzigingen. De wijzigingen zijn onder te verdelen in een aantal categorieën:

- a. Grenswijzigingen binnen het gebied wijstgronden (4 verzoeken)
- b. Aanpassing van natuurbeheertype N01.07 Droge heide naar landschapsbeheertype L01.01 Poel in bestaande natuur (1 verzoek)
- c. Aanpassing van verschillende beheertypen naar beheertypen die beter passen bij de werkelijkheid en haalbaarheid van de huidige ambities (19 verzoeken).
- d. Aanpassing van type N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland naar L01.09 Hoogstamboomgaard (1 verzoek).

Reactie GS:

Ad a. Dit verzoek wordt in dit besluit niet behandeld. Grenswijzigingen worden elk voorjaar beoordeeld en vanaf april ter visie gelegd. Dit verzoek zal daarom pas in het ontwerpbesluit Natuurbeheerplan 2024 worden behandeld. Wij gaan ervan uit dat Staatsbosbeheer aanspraak wil maken op verwerving en/of inrichtingssubsidie. Het is mogelijk de subsidieaanvraag voor de wijziging in het voorjaar van 2023 in te dienen bij het GOB. Het GOB zal dan de afweging maken over subsidiering. De ambitiekaart en de beheertypenkaart worden daarna op verzoek aangepast.

Ad b. Dit verzoek wordt afgewezen. De provincie heeft als beleid dat er geen landschapselementen worden begrensd als er al sprake is van bestaande natuur.

Ad c. Wij stemmen in met deze wijzigingsverzoeken. Door de aanvrager is in detail gekeken naar de haalbaarheid van de natuurbeheertypen waarbij zowel een wijziging naar lichtere als naar zwaardere natuurbeheertypen wordt voorgesteld. Hierdoor is er geen sprake van een significante toename of afname van beheerkosten.

Ad d. Dit verzoek wordt afgewezen. De provincie heeft in artikel 3.3 in de 2^e partiele wijziging van het Natuurbeheerplan 2021 (nogmaals) bepaald dat enkele natuurbeheertypen niet opengesteld worden voor beheersubsidie, omdat er geen of een te geringe ecologische waarde te verwachten is. Het type L01.09 Hoogstamboomgaard is een van deze beheertypen

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.4 (nr. 4) Gemeente Alphen-Chaam. Natuurmonumenten. Percelen Geersbroek

Natuurmonumenten verzoekt om de percelen CHA00 G306, G318, G320, G322, G799 en G812 uit het NNB te verwijderen. Tijdens de grondverwerving in het gebied Geersbroek bleek dat delen van het NNB op particuliere percelen liggen. Deze percelen maken onderdeel uit van huiskavels en achtertuinen. Het is de verwachting dat deze niet ingericht zullen worden. Daarnaast liggen de percelen op de hoger gelegen flanken van het beekdal, waardoor ze niet van essentieel belang zijn voor het NNB. Voor de percelen CHA00 G1301 en G1466 wordt verzocht deze aan het Rijksdeel van het NNB toe te voegen, omdat zich hier een aankoopkans voordoet en dit een mooie aanvulling is op de bestaande natuur aan de Chaamse Beek. De eigenaar is hiervan op de hoogte en ondersteunt dit. Verzocht wordt om perceel CHA00 G1301 toe te voegen met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en CHA00 G1466 als N10.02 Vochtig hooiland.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de voorgestelde aanpassingen van het NNB. Bij de te verwijderen NNB gaat het inderdaad om huiskavels die ecologisch gezien niet noodzakelijk zijn. Het betreft kaartfouten. Ook stemmen wij in met de toevoegingen aan het Rijks NNB, waarbij wij wel aandacht vragen voor de 5% landschappelijke invulling die vereist wordt bij uitbreidingen van het NNB met het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

Met het verwijderen en toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 0,3 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.5 (nr. 5) Gemeente Baarle-Nassau. Staatsbosbeheer. 't Merkske, diverse wijzigingen

Staatsbosbeheer verzoekt om een aantal aanpassingen van het NNB binnen het projectgebied 't Merkske. Het gaat om mogelijke kaartfouten. Het verzoek betreft:

- Perceel BLE01 P87 betreft nog te realiseren Nieuwe Natuur in plaats van Bestaande Natuur N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland
- Perceel BLE01 Q728 betreft nog te realiseren Nieuwe Natuur in plaats van Bestaande Natuur
- Perceel BLE01 P19 betreft Bestaande Natuur in plaats van nog te realiseren Nieuwe Natuur
- Perceel BLE01 P158 betreft Bestaande Natuur in plaats van nog te realiseren Nieuwe Natuur

Reactie GS:

- Perceel BLE01 P87 betreft inderdaad Nieuwe Natuur die nog gerealiseerd moet worden. Wij stemmen in met deze wijziging en voegen 0,7 ha Nieuwe Natuur toe met beheertype N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur
- Perceel BLE01 Q728 betreft voor een deel Natuurcompensatie en voor een ander deel een strook/schouwpad die al geruime tijd voldoet aan het ambitietype en met het aangrenzende natuurterrein wordt mee beheerd. Tevens is op het betreffende perceel in ieder geval sinds 2009 geen landbouwgewas geregistreerd. Wij stemmen niet in met deze voorgestelde wijziging.
- Wij stemmen in met de wijziging betreffende perceel BLE01 P19 en zetten het perceel om van N00.01 Nog om te vormen

landbouwgrond naar natuur naar Bestaande Natuur met beheertype N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos.

- Wij stemmen in met de wijziging betreffende perceel BLE01 P158 en zetten het perceel om van N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur naar Bestaande Natuur met beheertype N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.6 (nr. 6) Gemeente Bergen op Zoom en gemeente Woensdrecht.
Evides. Grenswijzigingen en wijzigingen ambitietypen en beheertypen

Evides verzoekt, op basis van een nieuw opgesteld Natuurbeheerplan voor haar 3 natuurgebieden op de Brabantse Wal, om het provinciaal Natuurbeheerplan hierop aan te passen. Het betreft zowel grenswijzigingen als wijzigingen van de ambitiekaart of de beheertypenkaart. De wijzigingen zijn onder te verdelen in drie clusters. Een cluster in de omgeving van Halsteren in gemeente Bergen op Zoom, een cluster in de omgeving van Huijbergen en een cluster in de omgeving van Ossendrecht (beiden in gemeente Woensdrecht)

Reactie GS:

Wij stemmen in met de wijzigingen. Bij een actualisatie van het natuurbeheerplan met betrekking tot de eigendommen van Evides op de Brabantse Wal is geconstateerd dat de feitelijke situatie, dan wel de gewenste situatie, niet overal in overstemming is met het Natuurbeheerplan van de provincie Noord-Brabant. Met deze wijziging brengen wij dit met elkaar in overeenstemming.

Het gaat hierbij om drie clusters van gebieden met de volgende wijzigingen:

#	Kadastraal perceel	Bij/Af	Beheertypenkaart		Ambitiekaart		Overig
			Was	Wordt	Was	Wordt	
1	HSR00B1727 (deels)	Nvt	Nvt	Nvt	N14.01	N15.02	
1	HSR00B1221	Nvt	Nvt	Nvt	N14.01	N15.02	
1	HSR00B1381	Nvt	Nvt	Nvt	N14.01	N15.02	
1	HSR00B534	Nvt	Nvt	Nvt	N14.01	N15.02	
1	HSR00B665 (deels)	Nvt	Nvt	Nvt	N14.01	N15.02	
1	HSR00B1210 (deels)	Nvt	Nvt	Nvt	N14.01	N15.02	
1	HSR00B1209 (deels)	Nvt	Nvt	Nvt	N14.01	N15.02	
1	HSR00B1744 (deels)	Nvt	Nvt	Nvt	N14.01	N15.02	
2	HSR00B1382 (deels)	Nvt	Nvt	Nvt	N16.03	N15.02	
3	HSR00B1277 (deels)	Nvt	Nvt	Nvt	N14.01	N15.02	

3	HSR00B1277 (deels)	Nvt	Nvt	Nvt	N16.03	N15.02	
3	HSR00B1278 (deels)	Nvt	Nvt	Nvt	N14.01	N15.02	
Cluster2 omgeving Huijbergen			Beheertypenkaart		Ambitiekaart		
#	Kadastraal perceel	Bij/Af	Was	Wordt	Was	Wordt	
1	HBG03C2445	Nvt	N07.01	N12.06	N07.01	N12.06	
1	HBG03C2444	Nvt	N07.01	N12.06	N07.01	N12.06	
1	HBG03C879	Nvt	N07.01	N12.06	N07.01	N12.06	
2	HBG03C2563 (deels)	Af					
2	HBG03C2562	Af					
3	HBG03C1595 (deels)	Nvt	N06.06	N04.02	N06.06	N04.02	
4	HBG03C1123	Nvt	N16.03	N12.02	N16.03	N12.02	
4	HBG03C1904	Nvt	N16.03	N12.02	N16.03	N12.02	
5	WDT00C696	Nvt	N12.02	N12.02	N12.02	N12.02	Verwijderen zoekgebied bos
6	WDT00C742	Nvt	N16.04	N15.02	N16.04	N15.02	
6	WDT00C1190 (deels)	Nvt	N16.03	N15.02	N16.03	N15.02	
6	WDT00C1189	Nvt	N16.03	N15.02	N16.03	N15.02	
6	HBG03C1736	Nvt	N16.03	N15.02	N16.03	N15.02	
6	HBG03C2350	Nvt	N16.03	N15.02	N16.03	N15.02	
6	HBG03A411	Nvt	N16.03	N15.02	N16.03	N15.02	
6	HBG03C1595 (deels)	Nvt	N16.03	N15.02	N16.03	N15.02	
6	HBG03C2349	Nvt	N16.03	N15.02	N16.03	N15.02	
6	HBG03C1596	Nvt	N16.03	N15.02	N16.03	N15.02	
6	WDT00C1964	Nvt	N16.03	N15.02	N16.03	N15.02	
6	WDT00C695 (deels)	Nvt	N16.03	N15.02	N16.03	N15.02	
6	WDT00C697	Nvt	N16.03	N15.02	N16.03	N15.02	
6	HBG03C2563 (deels)	Nvt	N16.03	N15.02	N16.03	N15.02	
6	HBG03C1652	Nvt	N16.03	N15.02	N16.03	N15.02	
6	HBG03C1043	Nvt	N16.03	N15.02	N16.03	N15.02	
6	HBG03C1905	Nvt	N16.03	N15.02	N16.03	N15.02	
6	HBG03C1906	Nvt	N16.03	N15.02	N16.03	N15.02	
6	HBG03C2498	Nvt	N16.03	N15.02	N16.03	N15.02	
Cluster3 omgeving Ossendrecht			Beheertypenkaart		Ambitiekaart		Overig
#	Kadastraal perceel	Bij/Af	Was	Wordt	Was	Wordt	
1	OSD00B224 (deels)		N06.06	N04.02	N06.06	N04.02	
2	OSD00B2014 (deels)	Bij	-	N12.06	-	N12.06	
3	OSD00B2080		N15.02	N12.02	N06.05	N06.05	
4	OSD00D5724	Bij	-	N00.01	-	N11.01	
4	OSD00D6901 (deels)	Bij	-	N00.01	-	N11.01	
5	OSD00B1856 (deels)	Bij	-	N15.02	-	N15.02	
6	OSD00B1807		N14.01	N15.02	N14.01	N15.02	
6	OSDB00B1230		N16.03	N15.02	N16.03	N15.02	

6	OSD00B2001 (deels)		N14.01	N15.02	N14.01	N15.02	
6	OSD00B1237 (deels)		N14.01	N15.02	N14.01	N15.02	
7	OSD00B1856 (deels)				N12.02	N15.02	
7	OSD00B1803				N12.02	N15.02	
8	OSD00B2078				N12.02	N06.04	Verwijderen zoekgebied bos
9	OSD00B2079 (deels)		N14.01	N15.02	N15.02	N15.02	
9	OSD00B2079 (deels)		N14.01	N07.01	N15.02	N07.01	
10	OSD00B2002	Bij	-	N00.01	-	N15.02	Toevoegen zoekgebied bos
11	OSD00D6904 (deels)	Bij	-	N12.06	-	N15.02	Toevoegen zoekgebied bos
12	OSD00B1016 (deels)		N15.02	N07.01	N15.02	N07.01	
12	OSD00B1011		N15.02	N15.02	N15.02	N15.02	
12	OSD00B1017 (deels)		N15.02	N15.02	N15.02	N15.02	
12	OSD00B1581 (deels)		N15.02	N15.02	N15.02	N15.02	
12	OSD00B1060 (deels)		N15.02	N15.02	N15.02	N15.02	
	OSD00B917 (deels)		N16.03	N15.02	N16.03	N15.02	Extra tov Ontwerp NBP 2023
	OSD00B6393 (deels)		N16.03	N15.02	N16.03	N15.02	Extra tov Ontwerp NBP 2023

Door de toevoeging van 4,3 ha en het verwijderen van 2,4 ha neemt de omvang van het NNB per saldo toe met 1,9 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Op verzoek van Evides worden een aantal correcties doorgevoerd ten opzichte van het wijzigingsverzoek in het Ontwerpbesluit Natuurbeheerplan 2023 – onderdeel natuurbeheer. Een aantal wijzigingsverzoeken in de omgeving van Huijbergen zijn niet aangepast, omdat hiertoe geen aanleiding is. De volgende wijzigingen zijn wel verwerkt. Het betreft de percelen HSR00 B1209, B1744 en B1382 in de omgeving Halsteren. Eigendomsgrenzen op deze percelen waren niet correct aangehouden en de wijzigingen van natuurbeheertypen zijn nu gecorrigeerd voor de eigendomsgrenzen. In de omgeving Ossendrecht was een wijziging van natuurbeheertypen doorgevoerd voor het verkeerde perceel. In plaats van op perceel OSD00 B1806 had het natuurbeheertype op perceel OSD00 B1230 gewijzigd moeten worden van N16.03 naar N15.02. Perceel OSD00 B1856 krijgt met deze correctie voor het gehele perceel het natuurbeheertype N15.02 op de beheertypekaart, nu is nog een deel aangegeven als N16.03. Voor de percelen OSD00 B917 (deels) en OSD00 D6393 (deels) is het natuurbeheertype op zowel de beheertypenkaart als de ambitiekaart

gewijzigd van N16.03 Droog bos met productie naar N15.02 Dennen-, eiken-, en beukenbos.

*Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypekaart gewijzigd.
Art. 2.7 (nr. 7) Gemeente Bernheze en gemeente Maashorst.
Landbouwpercelen ten noorden van Rakt wijzigen*

Een particuliere eigenaar verzoekt om de NNB aanduiding als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland van de percelen NTR00 H133, H135 en UDN00 Q1642 te verwijderen. Het betreft hier landbouwgrond.

Reactie GS:

De percelen zijn in het verleden aan het NNB toegevoegd als gevolg van de compensatieverplichting voor de aanleg van de A50. Daarnaast zijn de percelen NTR00 H133 en H135 in het Bestemmingsplan Buitengebied Bernheze als Natuur op de kaart aangegeven. Wij stemmen om deze redenen niet in met het verwijderen van de NNB bestemming op de percelen.

De eigenaar geeft in een zienswijze aan dat de percelen nooit onderdeel hebben uitgemaakt van natuurcompensatie voor de aanleg van de A50 en dat de percelen altijd in eigen bezit zijn geweest en landbouwkundig in gebruik zijn geweest. Wij hebben de vraag uitgezet bij de gemeenten Bernheze en Maashorst of zij duidelijkheid kunnen geven over de aanduiding van de percelen als compensatiegronden. Tot op heden hebben wij nog geen antwoord ontvangen. Als wij antwoord ontvangen van de gemeenten dat de percelen inderdaad niet als compensatiegrond zijn gebruikt, dan verwijderen wij de aanduiding NNB in het Ontwerp Natuurbeheerplan Noord-Brabant 2024 van april 2023, dat in september 2023 definitief door GS zal worden vastgesteld.

Art. 2.8 (nr. 8) Gemeente Bernheze. Natuurcollectief Brabant.
Subsidiabiliteit landgoed de Berkt

Het Natuurcollectief Brabant wijst ons erop dat een aantal houtwallen en lanen op Landgoed de Berkt op de Natuurbeheerplankaart als subsidiabel voor natuurbeheer zijn opengesteld. Dit is in conflict met de oppervlakte van het landgoed onder de landgoederenregeling. Verzocht wordt deze landschapselementen als niet subsidiabel voor beheervergoeding aan te geven.

Reactie GS:

Wij hebben ten onrechte de betreffende houtwallen en lanen opengesteld voor beheervergoeding. Wij herstellen dat bij deze. Wij hebben het label subsidiabel nee aangebracht.

Art. 2.9 (nr. 9) Gemeente Bernheze. Staatsbosbeheer. Wijziging ambitiekaart Bomenpark Heesch

Staatsbosbeheer constateert dat voor de vijver en het grasland rondom de vijver in het Bomenpark Heesch de ambitietypen niet juist zijn opgenomen in het Natuurbeheerplan. Beiden staan als N16.03 weergegeven op de ambitiekaart. Verzocht wordt de vijver op de ambitiekaart op te nemen als N04.02 Zoete plas en het grasland als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

Reactie GS:

Wij hebben ten onrechte in het besluit 2^e partiele wijziging van het Natuurbeheerplan 2022 de ambitietypen van de vijver en het grasland omgezet naar N16.03 Droog bos met productie. Wij herstellen dat bij deze. Wij wijzigen het ambitietype van de vijver naar N04.02 Zoete plas en het ambitietype van het grasland rondom de vijver naar N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

Wij hebben de ambitiekaart gewijzigd.

Art. 2.10 (nr. 10) Gemeente Bladel en gemeente Reusel-de Mierden. Percelen De Ruttestraat

Provincie Noord-Brabant verzoekt, in voorbereiding op de openbare verkoopprocedure van het provinciale object De Ruttestraat 11 met achterliggend Rijks NNB, om toevoeging van de percelen BDL01 L1133 (gedeeltelijk), BDL01 L1135 (geheel) en MDE02 K96 aan het Provinciale deel van het NNB. Na toevoeging aan het NNB kunnen deze percelen optioneel mee aangeboden worden bij de verkoop en omgevormd worden tot N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland waarbij minimaal 5% van het oppervlak als landschapselement dient te worden ingericht.

Reactie GS:

Door de nabijheid van Natura 2000 gebied Kempenland west/De Utrecht en Rijks NNB is het onwenselijk dat deze percelen in agrarisch gebruik blijven zonder enige beperkingen. De toevoeging van de betreffende percelen aan het NNB zorgt voor extra bescherming van het Natura 2000 gebied. Wij voegen de percelen toe aan het Provinciale NNB met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Dit lijkt in eerste instantie een geschikt natuurbeheertype. Aanleg van 5%

van de oppervlakte met landschapselementen is hierbij wel verplicht. Met het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 3 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.11 (nr. 11) Gemeente Bladel. Waterschap de Dommel.
Herbegrenzingen project Grootte Beerze fase 2

Waterschap de Dommel verzoekt om meerdere herbegrenzingen binnen het project Grootte Beerze fase 2.

Het projectgebied is opgesplitst in 3 trajecten om de uitvoerbaarheid te bespoedigen. De beekherstelmaatregelen sluiten aan op de ingrepen die reeds in 2005 zijn gerealiseerd. Traject 1 is in 2021 gerealiseerd. Traject 3 wordt begin 2022 gerealiseerd. Deze trajecten 1 en 3 bevinden zich met name op percelen van Brabants Landschap of zijn middels ruiling of via de GOB-regeling verworven voor het NNB. Voor traject 2 wordt momenteel een projectplan samengesteld. Het is voor dit traject 2 waar, op basis van uitstralingseffecten van de projectingrepen, het wenselijk is om de begrenzing van het NNB breder te begrenzen. Dit is in het belang van de bovenbeschreven projectdoelen. Alle eigenaren van de betreffende percelen zijn op de hoogte en akkoord met de wijziging van de begrenzing.

Toe te voegen aan het NNB

Kad. Nr.	Oppervlakte toe te voegen (ha)	Ambitietype
HGL04 K516	0,60	N05.04 Dynamisch moeras
BDL01 H164	0,05	N05.04 Dynamisch moeras
BDL01 H162	0,00	N05.04 Dynamisch moeras
HGL04 K609	0,03	N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos
HGL04 K504	0,41	N00.01 Zoekgebied 4 Beekbegeleidende natuur
HGL04 K505	0,01	N00.01 Zoekgebied 4 Beekbegeleidende natuur
HGL04 H1051	0,41	N00.01 Zoekgebied 4 Beekbegeleidende natuur
HGL04 H1053	1,51	N00.01 Zoekgebied 4 Beekbegeleidende natuur
HGL04 H2707	0,02	N00.01 Zoekgebied 4 Beekbegeleidende natuur
HGL04 H607	1,28	N00.01 Zoekgebied 4 Beekbegeleidende natuur
HGL04 H608	0,53	N00.01 Zoekgebied 4 Beekbegeleidende natuur
BDL01 H229	0,03	N00.01 Zoekgebied 4 Beekbegeleidende natuur

BDL01 H289	0,87	N00.01 Zoekgebied 4 Beekbegeleidende natuur
BDL01 H2893	1,77	N00.01 Zoekgebied 4 Beekbegeleidende natuur
BDL01 H2420	1,61	N00.01 Zoekgebied 4 Beekbegeleidende natuur
totaal	9,13	

Te verwijderen uit het NNB

Kad. Nr.	Oppervlakte te verwijderen (ha)	Huidig gebruik
HGL04 K514	0,06	Fietspad
BDL01 L860	0,02	Fietspad
HGL04 K515	0,04	Fietspad
Totaal	0,13	

Reactie GS:

De voorgestelde toevoegingen aan het NNB vormen een zeer logische geheel met de huidige begrenzing. Er zijn een aantal percelen die direct grenzen aan de oevers van de Grootte Beerze zelf, welke zeer waardevol zijn. De voorgestelde verwijdering van NNB die overlapt met de bestemming verkeer, in alle gevallen betreft het een fietspad, worden ook akkoord bevonden.

Met het toevoegen en verwijderen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur netto toe met 9 ha. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Op verzoek van het projectteam Grootte Beerze fase 2 van het waterschap de Dommel worden een aantal correcties doorgevoerd ten opzichte van het wijzigingsverzoek in het ontwerpbesluit Natuurbeheerplan 2023. Een aantal toevoegingen aan het NNB dient te worden teruggedraaid, omdat de geplande zelfrealisatie door een particulier op deze percelen geen doorgang zal vinden. Het betreft het volledige perceel HGL04 H1051 en een deel van het perceel HGL04 K504 (1,39 ha). Wij verwijderen deze (delen van) percelen uit het NNB.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypekaart gewijzigd.

Art. 2.12 (nr. 12) Gemeente Boxtel. Natuurcollectief Brabant. Opnemen houtwal

Het Natuurcollectief Brabant verzoekt om voor perceel ESC00 B3123 de houtwal op te nemen op kaart. Deze is enkele jaren geleden aangeplant.

Reactie GS:

Enige jaren geleden heeft Brabants Landschap op dit perceel een houtwal aangeplant. Het perceel, inclusief de houtwal, is nu in bezit van een particuliere eigenaar. Om voor beheervergoeding voor het beheer van de houtwal in aanmerking te kunnen komen nemen wij de L01.02 Houtwal op op de beheertypenkaart en op de ambitiekaart en stellen deze open voor beheervergoeding.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel ja aangebracht.

Art. 2.13 (nr. 13) Gemeente Boxtel. Natuurcollectief Brabant. Wijziging beheertypen bos Landgoed Velder

Het Natuurcollectief Brabant verzoekt voor Landgoed Velder om voor diverse kadastrale bospercelen het natuurbeheertype te wijzigen conform het natuurlijke bostype op de ambitiekaart. Voor een deel van perceel LDE02 D1529 wordt juist verzocht om het beheertype te wijzigen van N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland naar N16.04 Vochtig bos met productie. Dit is nooit grasland geweest.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de aanpassing van de beheertypenkaart.

Landgoed Velder wil het bos op haar landgoed natuurlijker en diverser maken door middel van dunning, aanplant en natuurlijke verjonging. Dit resulteert in een klimaatbestendiger bos. Wij wijzigen de beheertypenkaart van N16.04 Vochtig bos met productie naar de natuurlijkere bostypen N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos, N14.03 Haagbeuken- en essenbos en N15.02 Dennen-, eiken-, en beukenbos. Het deel N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland op perceel LDE02 D1529 wijzigen wij naar N16.04 Vochtig bos met productie.

Wij hebben de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.14 (nr. 14) Gemeente Breda. Toevoegen van 8 ha aan Lage Vughtpolder e.o. B5 bod

Gemeente Breda wijst ons erop dat wij in het Natuurbeheerplan 2022 8 percelen met een totaal oppervlak van bijna 8 hectare zijn vergeten toe te voegen aan het NNB. Het betreft de percelen TTR00 F435, 436, 835, 836, 837, 1096, 1528 en 1594. De gronden sluiten aan bij de huidige natte natuurparel Lage Vughtpolder ten noorden van de stad Breda. Het verzoek tot toevoegen kent een lange voorbereidingstijd en is opgenomen in het B5 bod van de gemeente Breda. Het verzoek is het opnemen als provinciaal NNB. In het uitbreidingsgebied liggen grote kansen voor natuurontwikkeling.

Reactie GS:

Het reeds bestaande NNB in de Lage Vuchtpolder beslaat maar een deel van het ongeveer 250 ha grote gebied. Door de toevoeging van 8 ha in de natte kern van de Lage Vuchtpolder worden potenties voor natuurontwikkeling benut. De polder bestaat uit het westelijke deel van de Spinolaschans, het middendeel met het veenweidegebied en het oostelijke deel met het akkergebied op zandgrond. Het geheel kenmerkt zich door het volledig ontbreken van boombegroeiing en bebouwing, waarmee het uniek is in dit deel van Brabant. Er zijn kansen voor het terugbrengen van diepe kalkhoudende kwel uit de Ardennen. Daarmee kunnen op den duur hoge natuurwaarden ontstaan. Op dit moment zijn nog slechts restanten van deze waarden aanwezig. Wij stemmen in met de toevoeging van 8 ha NNB, met de aanduiding Nieuwe Natuur, provinciaal deel. Vrijwel alle percelen sluiten aan bij de bestaande natuur in natte natuurparel Lage Vuchtpolder. Door de gemeentelijke structuurvisie is duidelijk dat er een aansluitende natuurstructuur is beoogd. Daardoor is het voorlopig acceptabel dat niet alle percelen rechtstreeks aansluiten bij het huidige NNB. De beoogde ambitie is N13.01 Vochtig weidevogelgrasland, dat als ambitie ook in het gerealiseerde deel van de Lage Vuchtpolder als ambitie aanwezig is. Het zal een uitdaging zijn de beoogde weidevogels in voldoende aantallen terug te laten keren en de predatiedruk voor de jonge vogels voldoende laag te laten zijn. Uitbreiding van het nu toegevoegde gebied in de toekomst kan hier verder aan bijdragen. Door het beoogde aanleggen van enkele plas-dras gedeeltes in het NNB wordt de aantrekkelijkheid voor weidevogels sterk vergroot.

Met het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 8 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.15 (nr. 15) Gemeente Breda. Wijziging perceel naar Bestaande natuur enclave

De huidige eigenaar van perceel PCH00 M2066 heeft geconstateerd dat zijn perceel is opgenomen in het Natuurbeheerplan als Bestaande natuur. Bij een ruiling in het gebied heeft hij het perceel echter bedeed gekregen als landbouwgrond. Hij is nu van plan het perceel om te vormen en in te richten als natuurterrein en wil aanspraak maken op de subsidiemogelijkheden van het GOB. Er wordt verzocht de status om te zetten naar Bestaande natuur enclave, zodat waardedaling en inrichting mogelijk is.

Reactie GS:

Het perceel is onterecht in het NNB opgenomen als Bestaande natuur, omdat er sprake was van zeer extensief beheer. Na inzage in documenten over de ruiling, contact met de voormalige eigenaar en aanvullende informatie van het kadaster en RVO blijkt dat er inderdaad sprake is van landbouwgrond. Wij veranderen de status van het perceel van Bestaande natuur naar Bestaande natuur enclave. Zo wordt waardedaling en inrichting voor het perceel mogelijk.

Wij hebben het label Bestaande natuur enclave aangebracht.

Art. 2.16 (nr. 16) Gemeente Cranendonck. Natuurcollectief Brabant.

Wijziging beheertype en ambitietype perceel Maarheeze

Het Natuurcollectief Brabant verzoekt om het natuurbeheertype van een deel van perceel MHZ00 E159 te wijzigen van N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland naar N10.02 Vochtig hooiland. Uit monitoring blijkt een goede ontwikkeling wat betreft aangetroffen soorten.

Reactie GS:

Tijdens een veldbezoek is een monitoring van de flora uitgevoerd voor het zuidwestelijke deel van perceel MHZ00 E159 dat 8-9 jaar geleden is afgeplagd. Uit deze monitoring blijken veel soorten te zijn aangetroffen die aangeven dat het perceel zich goed ontwikkelt richting een vochtig hooiland. Het huidige beheer wordt voortgezet, daarom wijzigen wij het natuurbeheertype van N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland naar N10.02 Vochtig hooiland. Tevens wijzigen wij de ambitiekaart naar N10.02 voor dit deel van het perceel.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.17 (nr. 17) Gemeente Cranendonck. Uitbreiding de Hoort, Ringselven

Het projectteam voor het Natura 2000 gebied Weerter- en Budelerbergen & Ringselven verzoekt om delen van de percelen BDL02 G765 en G1371 toe te voegen aan het Rijks NNB als N05.04 Dynamisch moeras. Er wordt hier een helofytenfilter gerealiseerd die de waterkwaliteit van het Natura 2000 gebied zal verbeteren.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de toevoeging van deze percelen. De Hoort maakt onderdeel uit van het Natura 2000 gebied Weerter- en Budelerbergen & Ringselven. De Lobeek stroomt vanuit België de grens over waar het de Hoort en later het Ringselven voedt. De beek wordt voornamelijk gevoed met voedselrijk water vanuit het Kanaal Bocholt-Herentals. De waterkwaliteit in het gebied is de afgelopen decennia sterk achteruitgegaan. Dit zet de instandhoudingsdoelen van de

aangewezen habitattypen Galigaanmoeras en Hoogveenbos onder druk. Om de waterkwaliteit te verbeteren wordt aan de noordkant van de bestaande natuur een helofytenfilter aangelegd. Hierdoor ontstaat een zuiveringssysteem dat nutriënten (en in mindere mate zware metalen) op een natuurlijke wijze verwijderd. Dit heeft een positief effect op de instandhoudings- en uitbreidingsdoelstelling voor de aanwezige habitattypen binnen de grenzen van het Natura 2000 gebied. Het helofytenfilter is een voormalige PAS-maatregel en is opgenomen in het ontwerp Natura 2000-plan Weerter- en Budelerbergen & Ringselven. Wij voegen de percelen toe aan het Rijks NNB met ambitietype N05.04 Dynamisch moeras en beheertype N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur.

Met het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 3,7 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.18 (nr. 18) Gemeente Eersel. Herbegrenzing NNB gebiedsontwikkeling Levende Beerze FASE 2B

De Gemeente Eersel verzoekt, in samenwerking met de gebiedspartners, om 24,5 ha toe te voegen aan het NNB nabij de Kleine Beerze. Dit gebeurt namens de uitvoeringscommissie gebiedsontwikkeling Levende Beerze. Het verzoek betreft fase 2B. Met deze uitbreiding wordt inzichtelijk welke percelen in de afgelopen periode beschikbaar zijn gekomen voor natuurontwikkeling. Een deel van de nu toe te voegen percelen zal gebruikt worden voor Ondernemend Natuur Netwerk (ONNB). Voor een ander deel van de percelen kunnen hogere natuurdoelen bereikt worden. Fase 2B is een nadere uitwerking van het verzoek dat de gemeente en het waterschap in 2019 hebben gedaan voor het op termijn realiseren van 248 ha extra NNB in het beekdal van de Kleine Beerze.

De toevoegingen zijn te verdelen over vijf clusters:

1. Percelen aan de westzijde van de beek, ter hoogte van Dorp aan de Beek (7,2 ha)

Kad. Nr.	Ambietype
VSM01 K1422	N10.02 Vochtig hooiland
VSM01 K1423	N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland
VSM01 K1424	N10.02 Vochtig hooiland
VSM01 K1444	N10.02 Vochtig hooiland
VSM01 K1445	N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland

VSM01 K1453	N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (ONNB)
VSM01 K1454	N03.01 Beek en Bron
VSM01 K1454	N10.02 Vochtig hooiland
VSM01 K1456	N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (ONNB)
VSM01 K1457	N10.02 Vochtig hooiland
VSM01 K1457	N03.01 Beek en Bron
VSM01 K1459	N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (ONNB)
VSM01 K1460	N03.01 Beek en Bron
VSM01 K1460	N10.02 Vochtig hooiland
VSM01 K1462	N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (ONNB)
VSM01 K1463	N03.01 Beek en Bron
VSM01 K1465	N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (ONNB)

2. Twee percelen aan de westzijde van Ellenbroek (0,9 ha)

Kad. Nr.	Ambiëtype
VSM01 K 223	N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (ONNB)
VSM01 K 224	N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (ONNB)

3. Cluster percelen bij het buurtschap de Donk, grenzend aan bestaande NNB-gronden (4,2 ha)

Kad. Nr.	Ambiëtype
VSM01 K 631	N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (ONNB)
VSM01 K 1391	N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (ONNB)

4. Percelen aan de Stroomkesberg /Meerven (7,9 ha)

Kad. Nr.	Ambiëtype
VSM01 K 1054	N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (ONNB)
VSM01 K 1409	N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (ONNB)

5. Deel van perceel MDB03 G2893 ter plaatse van de aanleg hoogwatergeul (0,14 ha)

Verzocht wordt om het gedeelte van het perceel dat nog niet binnen de NNB-begrenzing ligt, te begrenzen als Rijks NNB met beheertype en ambiëtype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

6. Perceel aan de Molenbroeksestraat, MDB G2874 (4,2 ha)

Dit perceel ligt nabij de Kleine Beerze, grenst aan het natuurnetwerk en is in eigendom van de provincie. Extensivering van het perceel draagt bij aan een robuustere structuur. Verzocht wordt het perceel toe te voegen aan het Provinciale NNB als ONNB met ambiëtype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Na herbegrenzing zal het perceel worden

overgedragen aan het GOB om een eindgebruiker te zoeken die het perceel duurzaam inricht en beheert.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de gevraagde uitbreiding van het NNB. De aangegeven wens tot het realiseren van 248 ha extra NNB is met het besluit Natuurbeheerplan 2020 van 24 september 2019 vastgesteld en destijds voor 87 ha gerealiseerd. Met het besluit Natuurbeheerplan 2021 is daar 23 ha bijgekomen en nu wordt opnieuw bijna 25 ha toegevoegd. Wij hebben ingestemd met de fasegewijze toevoeging van NNB. Met deze uitbreiding is weer een goede stap gezet in de realisatie van een stevig Netwerk bij de Kleine Beerze in goed overleg tussen alle partijen en bewoners.

Met het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 24,5 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.19 (nr. 19) Gemeente Etten-Leur. Percelen project Noordrand Midden

Vanuit het project Noordrand Midden is tijdens de grondverwerving in het gebied gebleken dat delen van het NNB op twee particuliere percelen liggen. Het betreft de percelen ETN01 O128 en O1426. Deze percelen maken onderdeel uit van huiskavels en achtertuinen. Het is de verwachting dat deze niet ingericht zullen worden, daarnaast liggen deze op de hoger gelegen delen, waardoor ze niet van essentieel belang zijn voor het NNB. Er wordt daarom verzocht om deze percelen uit het NNB te verwijderen.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de voorgestelde verwijdering uit het NNB. Het gaat inderdaad om huiskavels die ecologisch gezien niet noodzakelijk zijn. Met het verwijderen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur af met 1,4 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.20 (nr. 20) Gemeente Gemert-Bakel. Herbegrenzing Snelle Loop/Biezen-Milschot

De Werkeenheid verzoekt om twee clusters van percelen uit het NNB te verwijderen in het uitnodigingsgebied Snelle Loop/Biezen-Milschot in de gemeente Bakel. Het betreft:

1. Percelen BKL02 K856 en BKL02 K1433
Er wordt voorgesteld de percelen te verwijderen, omdat het beoogde ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland in dit gebied ecologisch gezien weinig toegevoegde waarde heeft. Daarnaast bevinden de percelen zich in een hoek van het NNB die geen verbinding vormt met het NNB elders.

2. Percelen BKL02 K727 en BKL02 K728
Er wordt voorgesteld de percelen te verwijderen, omdat het beoogde ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland in dit gebied ecologisch gezien weinig toegevoegde waarde heeft. Tevens bevinden de percelen zich aan de buitengrens van het NNB.

Daarnaast verzoekt de Werkeenheid om aanpassing van de NNB-opgave nog te realiseren Nieuwe Natuur naar Bestaande Natuur voor twee clusters, namelijk:

3. Percelen BKL02 K1413, K1414 en K1417
De percelen zouden bestaand bos betreffen.

4. Percelen BKL02 K1461, K1462, K509, K510 en K511
Het perceel zou bestaand bos betreffen.

Reactie GS:

Ad1. Percelen BKL02 K856 en BKL02 K1433 (18,5 ha)
Behalve langs de Snelle Loop zelf heeft NNB-realiserende hier inderdaad niet veel toegevoegde waarde. Wij stemmen dan ook in met het voorstel om de percelen uit het NNB te verwijderen met behoud van een strook van 25m ten behoeve van de (ecologische) verbinding richting het oosten, grenzend aan de Snelle Loop. Dit ter bescherming van de waterkwaliteit en de ecologische inpassing van de verbinding richting het oosten.

Ad 2. Percelen BKL02 K727 en BKL02 K728 (4,5 ha)
Wij gaan akkoord met de verwijdering van de begrenzing van het NNB op deze locatie. Het natuurbeheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland heeft op deze locatie inderdaad ecologisch gezien relatief weinig toegevoegde waarde.

5. Ad 3. Percelen BKL02 K1413, K1414 en K1417 (2,5 ha)

Op basis van oude luchtfoto's constateren wij dat er in 2002, bij het ingaan van het eerste Natuurgebiedsplan, op deze locatie reeds bos aanwezig was. Het bos heeft een enkelbestemming bos in het huidige bestemmingsplan. Wij gaan akkoord met de aanpassing van het label Nieuwe Natuur naar Bestaande Natuur met beheertype N15.02 Dennen-, eiken-, en beukenbos.

Ad 4. BKL02 K1461, K1462, K509, K510 en K511 (0,6 ha)
De percelen betreffen een bouwblok met enkelbestemming wonen. Wij verwijderen het NNB Bestaande Natuur dat hiermee overlapt. Voor de volledigheid is de bestemming wonen van BKL02 K1417, K510 en K511 ook uit het NNB verwijderd. De percelen K1462 en K509 zijn als Bestaande Natuur begrensd, omdat deze als natuur in het vigerende bestemmingsplan staan.

Met het verwijderen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur af met 23 ha. Daarnaast wordt ruim 3 ha Nieuwe Natuur omgezet naar Bestaande Natuur.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.21 (nr. 21) Gemeente Goirle. Brabants Landschap. Regte Heide

Het Brabants Landschap verzoekt om 13 percelen toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB aan de Noordoost- zijde van de Regte Heide. Er wordt gevraagd om 2 percelen als Bestaande Natuur N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos (GLE01 D1687 en D2595 (deels)) op te nemen en 11 percelen als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (GLE01 D885, D1035, D1036, D1038, D1689, D1709, D1754, D1755, D2027 en D2594). Voor 4 percelen wordt verzocht om het ambitietype aan te passen. Voor de percelen GLE01 D940 en D2593 wordt gevraagd het ambitietype om te zetten van resp. N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en N16.03 Droog bos met productie naar N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos. Voor de percelen GLE01 D1094 en D1095 wordt verzocht het ambitietype om te zetten van N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland naar N06.04 Vochtige heide.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de voorgestelde toevoegingen en wijzigingen aan het NNB. In het kader van de proeftuin Goirle (pilotproject binnen de Omgevingswet) wordt een nieuw bestemmingsplan gemaakt voor het plangebied 'Fokmast'. In het bestemmingsplan is ook uitbreiding van het NNB opgenomen. De aan het NNB toe te voegen percelen zijn gelegen tussen de Turnhoutse Baan en het N2000 gebied de Regte Heide. Het vormt hiermee een hydrologische en ecologische buffer tussen de 2

gebieden. De Regte Heide heeft sterk te lijden van verdroging. Een extra buffer aan de oostzijde is nodig, waardoor de afvoer van water kan worden geremd door het dempen en verondiepen van sloten. Hierdoor wordt het grondwaterpeil in de bufferzone verhoogd en wordt de afstroming van grondwater uit de Regte Heide geremd. Er zal een gevarieerd natuurgebied worden ontwikkeld met in het noordelijk deel N10.02 Vochtig hooiland. In het zuidelijk deel is vanwege recent landbouwkundig gebruik een ambitie van N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en N12.05 Kruiden- en faunarijke akker, het hoogst haalbaar. Voor de fauna van het naastgelegen schrale gebied is het echter een goede aanvulling als foerageergebied. De overige percelen worden ontwikkeld tot N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos en N06.04 Vochtige heide.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 25 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.22 (nr. 22) Gemeente Heeze-Leende. Natuurcollectief Brabant. Herbegrenzing percelen Leenderbos

Het Natuurcollectief Brabant verzoekt om de percelen LDE01 D1909, H29 en H30 tot aan de perceelsgrenzen op te vullen met Provinciale NNB, zodat ze een geheel vormen.

Reactie GS:

De particuliere eigenaar heeft stukken grond gekocht van Staatsbosbeheer en de gemeente, zodat de percelen een geheel vormen. Wij stemmen in met het toevoegen van de delen van de percelen aan het Provinciale deel van het NNB, grenzend aan N2000 gebied Leenderbos. Wij voegen 0,1 ha Bestaande Natuur N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos toe en 0,05 ha N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, gelijk aan de aangrenzende natuurbeheertypen.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel ja aangebracht.

Art. 2.23 (nr. 23) Gemeente Heeze-Leende. Perceel Breedvennen Leende.

Buro Ros uit Hapert verzoekt namens een particuliere eigenaar om perceel LDE01 F74 uit het NNB te verwijderen. Een deel van de begrenzing zou in 2021 verwijderd worden om doorgang te kunnen

verlenen aan het burgerinitiatief voor de ontwikkeling van zonnepanelen op het geluidsscherm.

Reactie GS:

Het betreffende perceel bestaat uit een bestaand bos dat onderdeel uitmaakt van een groter bosterrein ten westen van de Breedvennen bij Leende. Op basis van oude luchtfoto's constateren wij dat er in 2002 bij het ingaan van het eerste Natuurgebiedsplan op deze plek ook al bos aanwezig was. Het bos heeft een enkelbestemming bos in het vigerende bestemmingsplan. Wij stemmen vanwege voorgaande redenen dan ook niet in met de verwijdering uit het NNB van het perceel met bestaande natuur, bos.

Art. 2.24 (nr. 24) Gemeente Heeze-Leende. Staatsbosbeheer. Herbegrenzing Kleine Dommelgebied

Staatsbosbeheer verzoekt, naar aanleiding van een uitgebreide gebiedsverkenning van het gebied Kleine Dommel, om enkele kaartaanpassingen om tot een realistisch beeld van de restantopgave van het NNB te komen. Het betreft meerdere aanpassingen waarbij sprake is van percelen met een NNB opgave die:

- Een enkelbestemming wonen hebben, of in gebruik zijn als tuin
- Heringericht zijn waardoor een geheel nieuwe situatie is ontstaan

Reactie GS:

Er zijn vier clusters van percelen waar sprake is van conflicterende overlap van de bestemming wonen/tuin en het NNB. Deze percelen of delen van percelen zijn verwijderd uit het NNB:

1. HZE00 B631, 640 (deels) en 654 (deels)
2. HZE00 A5390, 5606 (deels) en 5770 (deels)
3. HZE00 A6153 (deels), 6154, 6159 (deels) en 6210 (deels)
4. HZE00 G718 (deels), 765 (deels) en 768 (deels)

Er zijn twee clusters waarbij er sprake is van een afgeronde (her)inrichting van o.a. hermeandering van de beek. Deze percelen worden verwijderd uit de nog te realiseren opgave NNB en krijgen een passend natuurbeheertype in het Natuurbeheerplan:

1. HZE00 A5594 (deels), 6210 (deels), 6229 (deels) en 6230 (deels)
2. HZE00 F3542

Enkele aanvragen zijn niet in behandeling genomen:

- Wij zien voor perceel HZE00 F3513 geen aanleiding om de begrenzing als bestaande natuur te verwijderen. Wij vinden, door de ligging tussen verschillende bestemmingen, de planologische bescherming hierbij belangrijker.

- Wij gaan niet akkoord met de omzetting van Bestaande Natuur naar Nieuwe Natuur voor perceel HZE00 A4869. Na navraag bij het Kadaster blijkt het perceel te zijn gekocht als bosperceel waarbij de instandhouding van dit gebruik in de koopakte als eis staat vermeld. Er is na de koop sprake geweest van illegale kap op perceel HZE00A 4869. Hier zal handhaving op plaatsvinden. Waardedaling en inrichtingssubsidie worden dan ook voor dit perceel uitgesloten.
- Percelen benoemd als 'Zuidzijde Rul' in het document 'Constateringen over de opgavenkaart realisatie NNB' van 9 maart 2021 bij begrenzen als Nieuwe Natuur. Omdat er geen concrete percelen benoemd worden en er geen ecologische onderbouwing werd aangeleverd nemen wij deze aanvraag nog niet in behandeling.
- Bij het onderdeel 'Percelen ingericht' in het document 'Constateringen over de opgavenkaart realisatie NNB' van 9 maart 2021 is sprake van inrichtingssubsidie die via het GOB is beschikt. Het GOB zal dan ook de percelen gereed melden als de inrichting formeel is vastgesteld. Daarna passen wij dit aan in het Natuurbeheerplan.

Met het verwijderen van bovengenoemde (delen van) percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur af met 3 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.25 (nr. 25) Gemeente Hilvarenbeek. Bosgroep Zuid Nederland. Wijziging beheertypen en ambitietypen Nestven

Bosgroep Zuid Nederland verzoekt namens gemeente Hilvarenbeek om een aanpassing van de beheertypenkaart en de ambitiekaart voor het Nestven. In 2014 is het ven reeds hersteld, waarbij bos is verwijderd, rabatten zijn verwijderd en sloten zijn gedempt. De beheertypenkaart en de ambitiekaart komen daardoor niet overeen met de huidige situatie in het veld. Verzocht wordt om de begrenzing van de beheertypen en de ambitietypen N06.04 Vochtige heide en N06.05 Zwakgebufferd ven aan te passen conform de huidige situatie en het N16.04 Vochtig bos met productie om te zetten naar N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos.

Reactie GS:

Het Nestven is een zwakgebufferd ven met vochtige heide, grasland en bos. In 2014 is het ven hersteld. De huidige inrichting en het huidige

beheer passen niet meer bij de huidige ambitietypen en beheertypen. Het huidige beheer is gericht op het tegengaan van ongewenste opslag door bos dicht om het ven, omdat dit een bedreiging vormt voor het behoud en kwaliteit van de heide. Het verwijderen van het bos is noodzakelijk voor een afname in de verdamping, een afname van de instroom van stikstof en een beter microklimaat. Het bos is omgevormd naar heide, er is een bosrand ingericht en het omringende naaldbos is omgevormd naar loofbos. Door de heide uit te breiden wordt deze robuuster en komt er minder ongewenste opslag op de heide. Vervolgens geeft de bosrand een impuls aan de nectarbeschikbaarheid met soorten als meidoorn, hondsroos, gewone brem, lijsterbes en vuilboom. En tot slot zorgt het verminderde aandeel naaldhout voor minder verdamping.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.26 (nr. 26) Gemeente Land van Cuijk. Brabants Landschap. Perceel 't Venneke

Het Brabants Landschap verzoekt om perceel BMR00 Z4307 aan het NNB toe te voegen als Rijks NNB met ambitietype N10.02 Vochtig hooiland.

Reactie GS:

Het perceel is een waardevolle toevoeging aan het NNB. Het ligt laag en biedt kansen voor hoogwaardige natuur. Aan de noordwestzijde grenst het perceel aan het NNB. Verder grenst het aan een EVZ die een verbinding vormt naar De Vilt, ten zuiden van het gebied. Het vormt een belangrijke stapsteen in de EVZ met als doelsoort o.a. de Kamsalamander. Wij nemen het perceel op als Rijks NNB met ambitietype N10.02 Vochtig hooiland. Met de toevoeging van het perceel neemt het oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 1,3 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.27 (nr. 27) Gemeente Land van Cuijk. Herbegrenzing percelen Haps

De Bouwecoloog verzoekt om de delen van de percelen CUI00 K4023, K4064 en K4066, welke overlappen met de bestemming Bedrijventerrein (Nutricia in Cuijk), uit het NNB te verwijderen. Daarnaast wordt verzocht om delen van de percelen CUI00 H426, H427, H465 en K4008 toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB als Bestaande Natuur om de bescherming van het gebied planologisch te borgen.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de wijzigingen. Wij verwijderen de strook Bestaande Natuur die overlapt met de bestemming Bedrijventerrein. Daarnaast voegen wij de genoemde delen van percelen toe aan het Provinciale NNB als Bestaande Natuur, omdat dit gebied een verbinding vormt tussen meerdere geïsoleerde delen van het NNB. De percelen worden toegevoegd als N03.01 Beek en bron en N12.05 Ruigteveld. In totaal wordt ongeveer 0,5 ha Bestaande Natuur verwijderd en 3 ha Bestaande Natuur toegevoegd. Dit betekent een netto uitbreiding van het NNB Bestaande Natuur van 2,5 ha. Omdat het Bestaande Natuur betreft waarvoor niet eerder een beschikking in het kader van SNL is afgegeven, stellen wij deze niet open voor beheervergoeding.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel nee aangebracht.

Art. 2.28 (nr. 28) Gemeente Land van Cuijk. NNB aanpassen aan bouwvlak

Een particuliere eigenaar verzoekt het deel Bestaande Natuur N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland op perceel GVE00 N78 uit het NNB te verwijderen. Het betreft een agrarisch bouwvlak.

Reactie GS:

Het betreft hier een te ruime begrenzing van het NNB. In het bestemmingsplan heeft dit deel de aanduiding bouwvlak. Er is sprake van een foutieve begrenzing welke wij hebben aangepast.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.29 (nr. 29) Gemeente Loon op Zand. Zienswijze percelen de Moer

De eigenaar van de percelen LOO00 K1319, K1322, K2548 en K2549 heeft een zienswijze ingediend op de begrenzing van deze percelen als NNB met beheertype N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur. Dit als reactie op het Ontwerp besluit Natuurbeheerplan 2022. De zienswijze houdt in dat de eigenaar de aanduiding NNB van de percelen verwijderd wil hebben, omdat de percelen al jarenlang agrarisch gebruikt worden en ze nadelige gevolgen voor de exploitatie en duurzame ontwikkeling van het bedrijf verwachten.

Reactie GS:

Wij stemmen niet in met voorgestelde wijziging. Het uit de begrenzing van het NNB verwijderen van huidige landbouwpercelen is niet zonder meer mogelijk. In de 90er jaren hebben Gedeputeerde Staten ingestemd met deze begrenzing, die tot stand is gekomen na een

gebiedsgerichte afstemming met alle betrokken partijen, waaronder de ZLTO, destijds de NCB. Het uit de begrenzing verwijderen is eventueel mogelijk, nadat in een gebiedsgerichte aanpak door de relevante partijen is beoordeeld of de percelen nodig zijn voor de afronding van het NNB. In veel gebieden is momenteel een gebiedsgerichte aanpak van toepassing.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart niet gewijzigd.

Art. 2.30 (nr. 30) Gemeente Loon op Zand. Zienswijze percelen Duiksehoef

De eigenaar van de percelen aan de Duiksehoef in Loon op Zand heeft een zienswijze ingediend op de begrenzing van (delen) van de percelen LOO00 I2622 en I2624 als NNB als reactie op het Ontwerp besluit Natuurbeheerplan 2022. Op perceel LOO00 I2622 betreft het beheertype N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos dat deels over het bouwblok loopt. Dit is onwenselijk gezien de ontwikkeling die de eigenaar met het bedrijf wil maken t.a.v. brongerichte emissiereductie. Daarnaast ligt zuidelijk van het bouwblok, op de percelen LOO00 I2622 en I2624, die agrarisch in gebruik zijn, NNB met het beheertype N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos en kleine delen N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur. Er zijn hier geen bomen aanwezig. Verzocht wordt de aanduiding NNB van beide percelen, inclusief het bouwblok, te verwijderen.

Reactie GS:

Wij stemmen deels in met voorgestelde wijziging. Wij verwijderen het gedeelte NNB met beheertypen N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos en kleine delen N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur dat overlapt met het bouwblok. De aanduiding NNB op de zuidelijk van het bouwblok gelegen percelen zijn in het verleden aan het NNB toegevoegd als gevolg van compensatieverplichting. Er is echter nooit sprake geweest van bosaanplant, zoals de beheertypenkaart aangeeft. Wij gaan in overleg met de gemeente om te bespreken waar de compensatieverplichting vandaan komt en of deze mogelijk op een andere locatie kan worden neergelegd. Vooralnog verwijderen wij de NNB-bestemming niet van de percelen.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.31 (nr. 31) Gemeente Maashorst. Natuurcollectief Brabant.
Wijziging intekening poel

Het Natuurcollectief Brabant verzoekt om op perceel UDN00 Q426 de poel op ware grootte op de beheertypenkaart en de ambitiekaart op te nemen. De poel is nu twee keer zo groot ingetekend.

Reactie GS:

De L01.01 Poel is inderdaad te groot ingetekend volgens de werkelijke situatie in het veld. Wij hebben de poel op ware grootte opgenomen op de beheertypenkaart en de ambitiekaart en het te groot ingetekende deel als N10.01 Nat schraalland, conform de rest van het perceel, op de beheertypenkaart en de ambitiekaart opgenomen. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.32 (nr. 32) Gemeente Maashorst. NNB aanpassen aan bebouwd gebied

Gemeente Maashorst verzoekt een doorkijk aan de Udenseweg in Zeeland, bestaande uit N16.03 Droog bos met productie, uit het NNB te verwijderen. Het betreft delen van de percelen ZLD02 H2888, H4002 en H4003. Het NNB ligt hier in een zone bebouwd gebied.

Reactie GS:

Het betreft hier een klein losliggend deel van het NNB (0,08 ha) dat geen cruciale rol binnen het NNB vervult. Wij stemmen in met het verwijderen van N16.03 Droog bos met productie uit het NNB.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.33 (nr. 33) Gemeente Maashorst. NNB aanpassen aan perceelsgrens Udenseweg Zeeland

Een particuliere eigenaar van perceel ZLD02 E3320 verzoekt om de aanwezige NNB van zijn perceel te verwijderen. Het perceel is landbouwkundig in gebruik.

Reactie GS:

Het betreft hier een te ruime begrenzing van het NNB, over de perceelsgrens van de aanvrager. Wij stemmen in met het verwijderen van het deel bestaande natuur N16.03 Droog bos met productie. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.34 (nr. 34) Gemeente Maashorst. Verwijderen
hoogstamfruitboomgaard

Een particuliere eigenaar verzoekt om de Hoogstamboomgaard (L01.09) op perceel ZLD02 H3729 uit het NNB te verwijderen. Het beheer van deze fruitboomgaard wordt reeds jaren vergoed vanuit het Groen Blauw Stimuleringskader (Stika). Door de aanduiding als NNB is verlenging onder de nieuwe Stimuleringsregeling Landschap (Stila) echter niet mogelijk.

Reactie GS:

Het betreft hier een klein losliggend deel van het NNB (0,1 ha) dat geen cruciale rol binnen het NNB vervult. Wij stemmen in met het verwijderen van de Hoogstamboomgaard L01.09 uit het NNB.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.35 (nr. 35) Gemeente Meierijstad. Klimaatrobust beekdal Dommel
Sint-Oedenrode

Waterschap de Dommel verzoekt om herbegrenzing van de Dommel en omgeving in Sint-Oedenrode. Het Waterschap en de gemeente zijn in het kader van het project Klimaatrobust Beekdal Sint-Oedenrode tot een integraal inrichtingsplan voor de Dommel gekomen. Het projectgebied waar de inrichtingsmaatregelen zijn voorzien wijkt op sommige punten af van de huidige begrenzing van het NNB en ook de bijbehorende beheer- en ambitietypen wijken af. Om het gehele inrichtingsplan goed weer te geven wordt om een wijziging van het NNB verzocht.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de aanpassing van het NNB. Door het nemen van maatregelen wordt de bebouwde kom van Sint-Oedenrode beschermd tegen overstromingen vanuit de Dommel, wordt er gezorgd voor voldoende water in de Dommel bij extreme droogte en wordt verdroging tegengegaan. Bovendien wordt een ecologische verbindingzone gemaakt door Sint-Oedenrode. Door de wijzigingen blijven de meeste ambitietypen vrijwel gelijk in oppervlakte. Alleen het oppervlakte N03.01 Beek en bron, N05.04 Dynamisch moeras en N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland neemt toe. Het oppervlakte N04.02 Zoete plas en N16.03 Droog bos neemt juist enigszins af. Bij goed beheer kan het verlies aan dekkingsmogelijkheden voor bijvoorbeeld kleine zoogdieren (door de afname van het droge bos met productie) door de toegenomen beheertypen worden opgevangen. Tevens bestaat in de nieuwe inrichting de mogelijkheid tot ontwikkeling van N10.02 Vochtig

hooiland. Dit is een zeldzaam en vrij kritisch beheertype bestaande uit bloemrijke graslanden met planten als gewone dotterbloem, moerasrolklaver en rietorchis. In het huidige stroombed is dit potentieel niet of nauwelijks aanwezig. Op eigen initiatief verwijderen wij op de percelen ODR01 G5004, G5034, G4794 en G4946 NNB dat overlapt met de woonbestemming aldaar, in het kader van kaartopschoning.

Omdat de werkzaamheden voor de herinrichting nog niet zijn afgerond nemen wij de toegevoegde delen op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur met de betreffende ambitietypen en nemen wij ook de toekomstige beheertypen als ambitietypen op voor de delen die het betreft.

Met het toevoegen en verwijderen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur netto toe met 0,6 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.36 (nr. 36) Gemeente Meierijstad. Perceel ingericht als bos

De Werkeenheid verzoekt om de kadastrale percelen SDL00 N414, N424 (deels) en N423 (deels) als ingericht als bos op de beheertypenkaart aan te geven. Dit staat nu als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de kaart, maar hier is bos aanwezig.

Reactie GS:

Op basis van de meest recente luchtfoto blijkt op de betreffende (delen van) percelen bos aanwezig te zijn. Dit bos blijkt hier al meerdere jaren aanwezig te zijn. Op basis van de bodemkaart en van gegevens met betrekking tot het grondwater hebben we de beheertypenkaart gewijzigd van N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur naar Bestaande natuur 16.04 Vochtig bos met productie. De ambitiekaart hebben wij gewijzigd van N10.02 Vochtig hooiland naar N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos. Dit is conform de ambitietypen op de omliggende bospercelen.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypekaart gewijzigd

Art. 2.37 (nr. 37) Gemeente Nuenen, Gerwen en Nederwetten. Brabants Landschap. Herbegrenzen percelen Breugelsche Beemden

Het Brabants Landschap verzoekt om de percelen NNN00 A4388, A4392 en A4393 toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB en deze als ingericht (N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland) op de

beheertypenkaart aan te geven. De percelen zijn het resultaat van een ruiling en hebben een relatie met het project Dommel uit de Verf.

Reactie GS:

De percelen grenzen aan Natte Natuurparel Nuenens Broek en vormen een logische uitbreiding aan de zuidoostelijke rand van de Breugelsche Beemden. Het toevoegen van de percelen heeft een positief effect op het hydrologisch herstel van de Natte Natuurparel en zorgt voor uitbreiding van de hydrologische bufferzone rondom de natte natuur. Het versterkt tevens het leefgebied van kwetsbare soorten in het Nuenens Broek, met goede kansen voor herstel van populaties van zeldzame of prioritaire soorten als Blauwe Zegge, Spaanse Ruiters en Kleine valeriaan. Wij nemen de percelen NNN00 A4392 en A4393 op met beheertype en ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Perceel NNN A4388 nemen wij eveneens op met beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, maar met ambitietype N10.01 Nat schraalland. Wij stellen de percelen open voor beheervergoeding.

Met het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur met 0,8 ha toe.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel ja aangebracht.

Art. 2.38 (nr. 38) Gemeente Oisterwijk. Herbegrenzing na splitsing perceel

Naar aanleiding van een aankoop rondom de Kampina en Oisterwijkse Vennen van voormalig perceel OTW01 K190 door de provincie Noord-Brabant is na de splitsing van het kadastraal perceel een restant overgebleven die nog als te realiseren NNB op de kaart staat. Er wordt verzocht dit deel van het perceel, nu OTW01 K1446 en 1 ha groot, uit het NNB te verwijderen, omdat het onderdeel uitmaakt van de huiskavel en realisatie van natuurterrein hier uitgesloten is.

Reactie GS:

De verwijdering van het perceel OTW01 K1446 is inderdaad een logisch gevolg van de aankoop en splitsing van het voormalige perceel van de huidige eigenaar.

Wij verwijderen hier de begrenzing van het NNB. Met het verwijderen van het perceel neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur af met 1 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.39 (nr. 39) Gemeente Oss. Natuurcollectief Brabant. Wijziging beheertypen op 't Wild

Het Natuurcollectief Brabant verzoekt om een wijziging van de beheertypenkaart voor de percelen LIT00 F5, F6 en F7. Op dit moment geeft de beheertypenkaart aan dat het gebied bestaat uit N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos op de percelen LIT00 F7 en een groot deel van F5 en F6 en uit N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland op het resterende deel van perceel LIT00 F6. Het gedeelte Rivier- en beekbegeleidend bos is echter N17.05 Wilgengriend. Daarnaast is de situering van een rij L01.08 Knotbomen verkeerd weergegeven.

Reactie GS:

Afgelopen jaar heeft een particuliere eigenaar deze percelen verworven in de polder van Oss. Het beheer was daarvoor in handen van Staatsbosbeheer. De nieuwe eigenaar wil het kleine natuurgebied op 't Wild, een oude eendenkooi, ontwikkelen wat betreft biodiversiteit van de flora. Behoud van de wilgengriend is hiervoor een belangrijk onderdeel. Er is hier inderdaad een wilgengriend aanwezig, die ook als zodanig wordt beheerd. Om hiervoor de bijpassende beheervergoeding te kunnen ontvangen wijzigen wij de beheertypenkaart van het deel N14.01 op perceel LIT00 F6 naar N17.05 Wilgengriend. Tevens passen wij de ambitiekaart aan. Uit de luchtfoto blijkt verder dat de L01.08 Knotbomen niet op de juiste plaats liggen. Ook dit passen wij aan op de beheertypenkaart en de ambitiekaart.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.40 (nr. 40) Gemeente Roosendaal. Wijziging beheertypenkaart en ambitiekaart strook onder hoogspanningsmast

Gemeente Roosendaal verzoekt een strook N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos op (een deel van) de percelen RSD00 P526 en RSD00 P513 om te zetten naar N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart en naar N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland op de ambitiekaart.

Reactie GS:

Hetgeen op de beheertypenkaart staat weergegeven (bos) komt niet overeen met de werkelijkheid. Op de percelen is grasland aanwezig, geen bos. Bovendien betreft het hier een strook onder een hoogspanningsmast. Onder een hoogspanningsmast is geen realisatie van bos mogelijk. Op dit moment zijn de graslanden nog onderdeel van het agrarisch areaal. Op termijn zal de strook worden ingericht en beheerd als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Wij wijzigen de beheertypenkaart naar N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur en de ambitiekaart naar N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.41 (nr. 41) Gemeente Sint-Michielsgestel. Brabants Landschap.
Percelen Heeswijk

Het Brabants Landschap verzoekt om toevoeging van de drie percelen HWK02 E3098 en E3263 (gedeeltelijk) aan het Provinciale deel van het NNB.

Deze percelen zijn in eigendom van Brabants Landschap en hebben in het verleden deel uitgemaakt van het NNB en hebben beheersubsidie ontvangen voor het type L01.01 Poel en kleine historische wateren, L01.07 Laan, L01.08 Knotboom, N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, N12.06 Ruigteveld. Er wordt verzocht de ontgrenzing ongedaan te maken en deze percelen weer op te nemen in het NNB.

Reactie GS:

Samen met het Waterschap Aa en Maas werkt Brabants Landschap aan herstel van het beekdal van de Aa ter hoogte van Heeswijk. Doel is om het beekdal hier weer zo natuurlijk mogelijk te laten functioneren waarbij de natuurlijke dynamiek wordt vergroot. Het beekdal moet ruimte geven aan leefgebied voor onder andere de bever en ijsvogel, ruimte geven aan landschapsvormende processen zoals sedimentatie en erosie, een functie behouden als waterbergingsgebied en er zal een mozaïek van halfopen graslanden, broekbossen, struwelen, bloemrijke en vochtige ruigten en poelen ontstaan. De aankoop en inrichting van de percelen draagt bij aan het behalen van al deze doelen. Door inrichting als natuur kan de beek hier weer buiten haar oevers treden waardoor dynamiek ontstaat, kan meer water geborgen worden bij hoogwater, zal het areaal aan halfopen, bloemrijke graslanden, ruigten en poelen vergroot worden en wordt het leefgebied van de bever en ijsvogel uitgebreid. Ook wordt de functie van de Aa als Ecologische Verbindingszone (EVZ) versterkt, waardoor er een robuustere verbinding ontstaat die gebruikt kan worden door doelsoorten bever en ijsvogel, maar ook door zoogdieren zoals kleine marterachtigen, de waterspitsmuis, amfibieën zoals de kamsalamander en vlinders zoals het oranje zandoogje. De ruigtes in de percelen bieden daarnaast geschikt biotoop voor moeras- en struweelvogels als blauwborst en bosrietzanger en in het kruidenrijk grasland kan de roodborsttapuit zijn voedsel vinden.

Tot slot zorgt toevoeging aan het NNB ervoor dat op deze percelen geen ontwikkelingen meer kunnen plaatsvinden die nadelige effecten kunnen hebben op de waterhuishouding en daarmee op de Natte Natuurparel Wijboschbroek/Heeswijk.

Wij nemen de percelen op als provinciaal NNB, met als ambitietype L01.01 Poel en kleine historische wateren, L01.07 Laan, L01.08 Knotboom, N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en N12.06 Ruigteveld. Omdat de percelen reeds voldoen aan het voorgestelde ambitietypen en reeds beheersubsidie hebben ontvangen is inrichting niet meer mogelijk. Wij stellen de percelen open voor beheervergoeding. Met het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 1,1 ha toe.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel ja aangebracht.

Art. 2.42 (nr. 42) Gemeente Tilburg. Buitengebied Zuidwest, realisatie Ecologische verbindingzones Gilzerbaan

De gemeente Tilburg wenst een wijziging door te voeren in verband met het bestemmingsplan Buitengebied Zuidwest, 3^e wijziging, Ecologische verbindingzones Gilzerbaan. De gemeente heeft in het kader van het B5-bod in het Stadsbos013 een EVZ gerealiseerd.

Reactie GS:

Deze EVZ heeft als doel de natte uitlopers van de Hultense Leij in het westen te verbinden met het bosgebied behorend bij Stadsbos013 en de golfbaan Prise d'eau. Binnen de droge ecologische verbindingzone bevinden zich natte steppingstones. Op deze manier ontstaat een ladderstructuur van ecologische verbindingen die fungeren als oost-west verbinding tussen noord-zuid gelegen beekdalen. De kamsalamander geldt als prioritaire soort voor de EVZ. De inrichting bestaat voornamelijk uit N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.43 (nr. 43) Gemeente Tilburg. Exclavering bouwblok Loonse en Drunense Duinen

Gemeente Tilburg wijst ons op een foutieve begrenzing van het NNB. Op perceel UDH00 B31 18 loopt een deel van het NNB over het erf en de schuur van een particuliere eigenaar. Daarnaast verzoekt de eigenaar van het perceel om de begrenzing van het NNB, welke vorig jaar als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur aan het NNB is toegevoegd, te verkleinen zodat achter het erf in de toekomst nog een paardenbak kan komen.

Reactie GS:

Het perceel is gelegen binnen N2000 gebied Loonse en Drunense Duinen en binnen Natte Natuurparel de Brand. Binnen Natura 2000 gebieden passen wij geen NNB begrenzing aan. Wij volgen hier het Rijksbeleid en passen alleen exclavering toe van het bouwblok. Wij verwijderen dan ook het deel van perceel UDH00 B3118 dat overlapt met de bestemming bouwvlak uit het NNB. Het verzoek om ook een deel NNB te verwijderen dat geen bestemming bouwvlak heeft wijzen wij af.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.44 (nr. 44) Gemeente Tilburg. Stapsteen EVZ Boomkikker tussen de Brand en Landgoed Huis ter Heide

Gemeente Tilburg verzoekt in kader van het B5 bod om de percelen UDH00 A1131, TBG01 A3095, A3155 (deels) en A3301 (deels) aan het Provinciale deel van het NNB toe te voegen als Ecologische verbindingzone. Voor de percelen UDH00 A993, A1059, TBG01 A4257, A2995, A3777, A4255, A3774, A2999, A3310, A3772, A3770, A3768, A3769, A3755, A3767 en A3766 wordt verzocht deze aan het Provinciale NNB toe te voegen als stapsteen voor de Ecologische verbindingzone met een wettelijke opgave voor Boomkikker. De volgende natuurbeheertypen zullen worden nagestreefd en worden opgenomen op de ambitiekaart: N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos, N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, N12.03 Glanshaverhooiland en N03.01 Beek en bron. In een nog op te stellen inrichtings- en beheerplan zullen aan te leggen landschapselementen nader worden bepaald, waaronder poelen voor Boomkikker.

Reactie GS:

De EVZ Boomkikker verbindt de boomkikkerpopulaties in de Brand met potentiële leefgebieden voor de boomkikker op Landgoed Huis ter Heide. Beide gebieden kennen al wel populaties van levendbarende hagedis en kamsalamander. Door de realisatie van een ecologische verbinding tussen de Brand en Landgoed Huis ter Heide kunnen robuuste populaties ontstaan voor prioritaire soorten met een wettelijke opgave voor duurzame instandhouding (ten Holt & Sierdsema, 2017), zoals de Boomkikker. Als blauwe ader (corridor) voor de EVZ fungeren de Zandleij en Zandkantse Leij. Langs deze blauwe ader worden robuuste stapstenen ontwikkeld waarvoor de hierboven genoemde kadastrale percelen aan het NNB dienen te worden toegevoegd. Als natuurbeheertype worden beoogd N12.03 Glanshaverhooiland (op de percelen TBG01 A3769, A3755 en A3767); N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos (op de percelen UDH00 A993, TBG01 A3772, A3770, A3768, A3766, A3774 en A2999) en N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (op de

percelen UDH00 A1059, TBG01 A4257, A2995, A4255 en A3310). Op basis van een nog op te stellen inrichtings- en beheerplan wordt nog bepaald waar welke landschapselementen worden toegevoegd. In een later stadium worden deze als landschapsbeheertype toegevoegd.

Met het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 12,2 ha toe.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.45 (nr. 45) Gemeente Uden. Bosgroep Zuid Nederland. Wijziging beheertypen en ambitietypen Wijsgronden Uden

Bosgroep Zuid Nederland verzoekt namens een particuliere eigenaar om het beheertype van perceel UDN00 Q430 te wijzigen van N10.01 Nat schraalland naar N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Voor perceel Q1074 wordt verzocht het beheertype te wijzigen van N10.01 Nat schraalland naar deels N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en deels N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos. Voor dit perceel wordt tevens verzocht het ambitietype N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos op de ambitiekaart op te nemen. Tot slot wordt voor een deel van perceel Q1075 verzocht om het beheertype te wijzigen van N10.01 Nat schraalland naar N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

Reactie GS:

Uit veldonderzoek is gebleken dat de graslanden op dit moment (nog) niet voldoen aan de kwaliteitseisen voor nat schraalland, er zijn geen kenmerkende plantensoorten voor dit beheertype waargenomen. Wel is een begin van verschraling te zien in de afname van hoogproductieve grassen. Het aandeel kruiden is echter nog erg laag. Verder is geconstateerd dat een deel van perceel Q1074 niet meer uit grasland bestaat, maar uit vochtig bos. Uit een bureaustudie komt daarnaast naar voren dat de hydrologische situatie, vanwege de huidige ontwatering van het gebied, nog niet optimaal is. De verwachting is echter dat de gronden wel een hogere natuurwaarde kunnen behalen na hydrologisch herstel binnen de natte natuurparel Wijsgronden Uden, waarbinnen de percelen vallen. Daarom wordt het ambitietype voor de graslanden niet gewijzigd.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.46 (nr. 46) Gemeente Valkenswaard. Bosgroep Zuid Nederland. Kaartfout Dommelkwartier

Bosgroep Zuid Nederland verzoekt namens de gemeente Valkenwaard om de percelen VKW00 A147, A2855, 2878, 2879, 3373 en A3375 uit het NNB te verwijderen. Deze percelen zijn per abuis bij een wijzigingsverzoek in 2021 positief beoordeeld als uitbreiding. Verzocht wordt om deze percelen uit het NNB te verwijderen om verwarring te voorkomen, omdat deze in eigendom zijn van particuliere eigenaren.

Reactie GS:

Wij stemmen in met het verwijderen van de percelen uit het NNB. Er is inderdaad bij het initiële verzoek verwarring ontstaan. Deze percelen zijn als onderdeel van de oorspronkelijk uitbreidingsaanvraag beoordeeld en aan het NNB toegevoegd. Met het verwijderen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur af met 4,5 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.47 (nr. 47) Gemeente Vught. Brabants Landschap. Perceel Helvoirtseweg

Het Brabants Landschap verzoekt om perceel VUG00 E4338 aan het Provinciale deel van het NNB toe te voegen. Dit perceel is na een ruiling in eigendom gekomen bij Brabants Landschap waarbij enkele andere percelen van Brabants Landschap bij de ruiling ingezet werden ten behoeve van de verbetering van de Rijksweg N65 en realisatie van een snelfietspad tussen 's-Hertogenbosch en Tilburg. Het betrof hierbij een samenwerking tussen Rijkswaterstaat en de provincie Noord-Brabant. Er wordt verzocht het perceel op te nemen met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos.

Reactie GS:

Het perceel grenst in het zuiden aan bestaand NNB. Omdat de ruiling in onderling overleg tot stand is gekomen is er formeel geen sprake van compensatiepercelen. Wij nemen het daarom op als Provinciaal NNB, deels met ambitietype N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos en deels als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Het perceel is nog niet ingericht. Met de toevoeging van het perceel neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 1,1 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.48 (nr. 48) Gemeente Vught. Natuurcollectief Brabant. Diverse wijzigingen Landgoed Zwijnsbergen

Het Natuurcollectief Brabant verzoekt om omzetting van het beheertype van de bospercelen HVT02 D104, D107, D2401 en D2999 van N16.04 Vochtig bos met productie naar N14.03 Haagbeuken- en essenbos. Tevens wordt nog verzocht om de begrenzing van de beheertypen gelijk te trekken met de kadastrale grenzen voor de percelen HVT02 D114, D115, D116 en D117.

Reactie GS:

Landgoed Zwijnsbergen wil de natuurwaarde en biodiversiteit van de verschillende bospercelen verhogen. Door dunning en aanplant van loofhout vindt verbetering van de bosbodem plaats en ontstaat een bos dat overeenkomt met de ambitie; haagbeuken- en essenbos. Wij wijzigen de beheertypenkaart van de bospercelen naar N14.03 Haagbeuken- en essenbos. Ook hebben wij de grenzen van de beheertypen op de betreffende kadastrale grenzen gelegd.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 2.49 (nr. 49) Gemeente Zundert. Verwijderen EVZ aanduiding van perceel

De eigenaar van perceel RBG01 I317 heeft geconstateerd dat het perceel is opgenomen in het Natuurbeheerplan als gerealiseerde Ecologische Verbindingszone. Zij hebben echter geen wijzigingsverzoek ingediend om het woon- en agrarisch perceel op te nemen in het NNB. Er wordt verzocht de functie EVZ/NNB te laten vervallen op het perceel.

Reactie GS:

Wij stemmen in met het verwijderen van de functie EVZ op het perceel. Het betreft een kaartfout, die wij bij deze herstellen. Waarschijnlijk is het perceel ingetekend als EVZ op basis van de luchtfoto. Het perceel geeft de indruk van een natuurinrichting.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Artikel III Wijziging NNB begrenzing om ecologische redenen en wijziging natuurbeheertype op verzoek van het Groen Ontwikkelfonds Brabant

Het Natuurbeheerplan 2022, beheertypen- en ambitiekaart, als vastgesteld bij besluit van 20 september 2021, volgend op de Wijziging Interim Omgevingsverordening kaartaanpassingen 2022, wordt als volgt gewijzigd, overeenkomstig de bijbehorende stukken opgenomen als [kaartbijlage](#):

Art. 3.1 (nr. 50) Algemeen. Herstelactie herbegrenzing NNB n.a.v. verkopen GOB

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) wijst ons op 9 projecten waarvoor verzoeken tot herbegrenzing van het NNB niet goed zijn geregistreerd en waardoor deze derhalve de afgelopen jaren niet zijn meegenomen in de herbegrenzing van het NNB.

Reactie GS:

Het gaat om onderstaande projecten:

Project ONNB Maashorst ARK

Een groot deel van perceel UDN00 R79 is al lange tijd als NNB begrens, echter niet het hele perceel. Met dit besluit voegen wij ook de ontbrekende 0,1 ha toe als Provinciaal NNB met ambitietype N01.04 Zand- en kalklandschap en beheertype N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur. De gebouwen worden gesloopt, waarna het gehele perceel als natuur ingericht kan worden. 2 Kleine delen verwijderen wij uit het NNB, omdat hier overlap met het bouwblok is. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Project Oud en Nieuwe Gastel

In het NNB ontbreken delen van de percelen GTL02 H288, H289 en H2348. Zij vormen echter een afrondend geheel van de nog in te richten percelen die aansluiten op natuurgebied Gastels Laag. Wij voegen deze (delen van) de percelen, ter grootte van 1 ha, dan ook toe aan het Provinciale NNB met ambitietype N10.01 Nat schraalland en beheertype N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Project Pilot voedselbossen

De percelen SDL00 O144, O293, K732, K733 en K734 maken onderdeel uit van het pilotproject voedselbossen dat door de Stichting Voedselbosbouw een aantal jaren geleden is gestart. Het GOB verpacht hiervoor twee locaties in de omgeving van Schijndel; locatie Boschweg en locatie Hardekamp. Doel is om op 'kale' landbouwgronden voedselbossen te realiseren en aan te tonen dat een bedrijfsmatige ontwikkeling en benutting van grootschalige voedselbossen in de praktijk resulteert in een rendabele en houdbare voedselproductie, een vitale natuur met een hoge biodiversiteit en klimaatmitigatie en -adaptatie (o.a. door koolstofvastlegging in bodem en biomassa). Beide locaties grenzen aan bestaande NNB natuurgebieden van

Staatsbosbeheer. Aanleg van deze voedselbossen zal een toename van de biodiversiteit opleveren en door greppels te verbreden en nieuwe greppels aan te leggen wordt eveneens de variatie in biotopen vergroot. Wij voegen de percelen, ter grootte van 20 ha, toe aan het Provinciale deel van het NNB met ambitietype N16.03 Droog bos met productie en beheertype N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Een inspraakreactie op het Ontwerp Natuurbeheerplan 2023 wees ons op een foutieve aanduiding van het voedselbos. Deze had als Ondernemend Natuurnetwerk Brabant (ONNB) op de kaart aangebracht moeten worden. Bovendien zijn de percelen reeds ingericht. Wij herstellen dat bij deze. Helaas bleek het niet meer mogelijk te zijn om de aanpassing in dit Natuurbeheerplan Noord-Brabant 2023 mee te nemen, daarom passen wij het aan in de 1^e partiele wijziging van het Natuurbeheerplan 2023, dat in december 2022 door GS wordt vastgesteld. Wij nemen de percelen SDL00 O144, O293, K732, K733 en K734 dan op als ingerichte ONNB voedselbos B16.03 Droog bos met productie. Realisatie als ONNB staat niet open voor beheervergoeding.

Toevoeging NNB Steenberg

Perceel SBG02 AB56 ligt aan de rand van Natte Natuurparel Het Oudland en aan binnen het NNB begrende percelen met ambitie vochtig hooiland en bos. Het verzoek is om het in het kader van de pilot 'natuurlijk ondernemen' als ONNB toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB. Het perceel vormt een goede buffer tussen agrarische percelen en de Natte Natuurparel. Wij voegen het perceel, ter grootte van 3,3 ha, toe aan het Provinciale deel van het NNB met ambitietype N12.05 Kruiden- en faunarijke akker en beheertype N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Verwijderen NNB aanleg fietspad Uden

Verzocht wordt om de percelen UDN00 R876, R878, R880 en R977 uit het NNB te verwijderen. Er is een fietspad aangelegd. Wij stemmen in met deze wijziging. Door het verwijderen van de percelen neemt de omvang van het NNB af met 0,2 ha. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Verwijderen NNB Rudigerdreef Cromvoirt

Verzocht wordt om perceel VUG00M599, ter grootte van 0,03 ha, uit het NNB te verwijderen. Het is verkocht als grond liggende buiten NNB.

Wij stemmen in met deze wijziging. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Toevoeging NNB Gilze

Verzocht wordt om de percelen GZE00 P610, P611 en P751 in het kader van de pilot 'natuurlijk ondernemen' als ONNB toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB met ambitietype N12.05 Kruiden- en faunarijke akker. Aangrenzend aan het NNB wordt een ONNB natuurakker gerealiseerd rond het thema spijsolie. Op de akkers wordt op een extensieve wijze gewerkt. De teelten omvatten naast granen ook alternatieve gewassen als boekweit, zonnebloemen, huttentut en mosterd. Langs de slootranden worden grasstroken gezaaid en er wordt niet langs de sloten bemest. Vanwege de extensieve bedrijfsvoering wordt ook een lager bemestingsniveau dan gebruikelijk toegepast. Wij voegen de percelen, ter grootte van 12,1 ha, als ONNB toe aan het Provinciale deel van het NNB met ambitietype N12.05 Kruiden- en faunarijke akker en beheertype N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Toevoeging Project NNB Hilvarenbeek pilot

Verzocht wordt om de percelen HVR00 N1254, N1255, N1477, N1479, N1484 en N1541 in het kader van de pilot 'natuurlijk ondernemen' als ONNB toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijke grasland. De percelen grenzen rondom aan het natuurgebied en het weidevogelgebied van Natte Natuurparel Moergestels Broek/De Gement. De percelen worden ingericht als ONNB grasland. Vanwege de ligging, tussen de bloemrijke graslanden in het beekdal en de wat hoger gelegen agrarische productiegraslanden aan de oostzijde, en vanwege de natte omstandigheden in voor- en najaar, past een extensiever gebruik van de vier graslandpercelen. De vier percelen vormen dan een soort van buffer en een overgangsgebied tussen zeer extensief beheerde graslanden in het beekdal en de intensief in gebruik zijnde graslanden aan de oostzijde van de vier percelen. De bestaande hoogproductieve graslandpercelen worden omgevormd tot schrale, soorten- en bloemrijke hooilanden met natuuroevers en flora en faunastroken aan de noord- en zuidzijden van de graslandpercelen.

Wij voegen de percelen, ter grootte van 17 ha, als ONNB toe aan het Provinciale deel van het NNB met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en beheertype N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Project natuurontwikkeling Vleutstraat

Verzocht wordt om de percelen LDE02G462 en G463 toe te voegen aan het Rijksdeel van het NNB met ambitietype nat en arm N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en veel landschapselementen. De percelen grenzen aan Natte Natuurparel de Scheeken. Toevoeging aan het NNB helpt mee aan het behalen van de doelstellingen van de Natte Natuurparel en aan het terugbrengen van de ecologie behorend bij het gebied met soorten als Nachtegaal, Geelgors en Grauwe klauwier en op den duur soorten als Rietorchis, Blauwe Zegge, Moeraskartelblad en Blauwe Knoop. Ook vindt herstel plaats van het kenmerkende streekeigen landschap gebaseerd op de Bonnekaart van 1915.

Wij voegen de percelen, ter grootte van 6,6 ha toe aan het Rijksdeel van het NNB met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en beheertype N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.2 (nr. 51) Gemeente Alphen-Chaam. Project natuurontwikkeling de Staarten in Chaam

Het Groen Ontwikkefonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel CHA00 L241 aan het Provinciale NNB toe te voegen met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de toevoeging van perceel CHA00 L241 aan het Provinciale NNB. Het perceel vervult een belangrijke ecologische functie als verbinding tussen het in het noorden gelegen beekdal en de Ecologische Verbindingszone (EVZ) 'Grote of Roode Beek' in beheer en eigendom van Natuurmonumenten en een tweetal in particulier eigendom zijnde gemengde bossen. Ook draagt de omzetting van het perceel naar natuur direct bij aan vergroting van het leefgebied en toename van verspreidingsmogelijkheden voor de boomkikker. De voorgestelde inrichting als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland is een beheertype dat veel voorkomt in de omgeving en daarmee zorgt voor versterking van de biodiversiteit. Daarnaast kan het perceel als buffer dienen voor de meer kwetsbare natuurwaarden in het aangrenzende

beekdal. Er zullen diverse landschapselementen in de vorm van braamstruweel en besdragende struiken worden geplant ter omzooming. Ook zal een amfibieënpool met natuurvriendelijke 'plastras' oever worden gerealiseerd.

Omdat het perceel nog niet is ingericht wordt het als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur opgenomen op de beheertypenkaart. Op de ambitiekaart wordt aan het perceel het gevraagde natuurbeheertype toegekend.

Door het toevoegen van het perceel neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 1,5 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.3 (nr. 52) Gemeente Alphen-Chaam. Project Verlängenweg 1 Chaam Functiewijziging landbouwgrond

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel CHA00 K153 als ingericht op de beheertypenkaart aan te geven. Het perceel is ingericht als N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland en diverse L01.02 Houtwallen- en houtsingels.

Reactie GS:

Het perceel sluit aan op bestaande NNB, bestaande uit N16.03 Droog bos met productie en N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland. Op de ambitiekaart staat weliswaar voor dit perceel een ambitie als N10.02 Vochtig hooiland, maar vanwege de haalbaarheid, mede gezien de toenemende droogte, de gewenste landschappelijke inpassing op de overgang van grasland naar bos en het benodigde beheer, is Kruiden- en faunarijck grasland het best haalbare natuurdoeltype op deze locatie. Bovendien past deze inrichting goed in de omgeving. Met de aanleg van houtwallen wordt ruim voldaan aan de eis van 5% landschapselementen. Het ingerichte perceel geven wij aan op de beheertypenkaart met N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland en L01.02 Houtwal- en houtsingel en stellen wij open voor beheervergoeding.

Wij hebben de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel ja aangebracht.

Art. 3.4 (nr. 53) Gemeente Altena. Project Kornse Boezem

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel WDC00 F867 als ingericht op de beheertypenkaart aan te geven. Het perceel is ingericht als N10.02 Vochtig hooiland.

Reactie GS:

Het perceel is gelegen binnen het N2000 gebied Loevestein, Pompveld & Kornse Boezem. Staatsbosbeheer heeft diverse maatregelen genomen om op het perceel goede uitgangssituaties te creëren voor vochtig hooiland. Het waterpeil is aangepast in greppels en sloten, zodat er weer kwelwater naar boven komt. Ook zijn er nieuwe greppels gegraven en is de waterstand beter stuurbaar geworden. Het ingerichte perceel grenst aan het leefgebied van de heikikker en de grote modderkruiper en draagt dan ook bij aan vergroting van het leefgebied van deze soorten. Het ingerichte perceel geven wij aan op de beheertypenkaart met N10.02 Vochtig hooiland en stellen wij open voor beheervergoeding. Wij hebben de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel ja aangebracht.

Art. 3.5 (nr. 54) Gemeente Asten. Project Astense Aa

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen ATN01 N2287, N483 en N366 toe te voegen aan het Provinciale NNB met ambitietype N14.01 Rivier- en Beek begeleidend bos.

Reactie GS:

Wij stemmen in met het toevoegen van de percelen aan het Provinciale NNB met ambitietype N14.01 Rivier- en Beek begeleidend bos. Het te ontwikkelen bos op deze percelen, gelegen boven aan de flank van het beekdal van de Astense Aa, zorgt ervoor dat regenwater infiltreert en langzaam naar het beekdal loopt waar het als kwelwater een gunstig effect heeft op de beekdalnatuur. Landschappelijk en ecologisch wordt het beekdal versterkt.

Door het toevoegen van het perceel neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 1,9 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.6 (nr. 55) Gemeente Baarle-Nassau. Project uitbreiding landgoed Schaluinen-noord

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel BLE01 R539 toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB. Het perceel zal worden ingericht als N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos.

Reactie GS:

Het plangebied sluit aan op bestaand NNB (droog productiebos) en is een waardevolle toevoeging voor het provinciaal NNB, omdat er een

hoogwaardiger en soortenrijker type loofbos, met primair lokaal gewenste inheemse boom- en struiksoorten, wordt gerealiseerd. Het perceel wordt geheel ingeplant met bos, als versterking van het aanwezige bos. Om meer soortendiversiteit qua flora en fauna te stimuleren worden bescheiden hoogteverschillen gecreëerd van maximaal tientallen centimeters. Er wordt groepsgewijs geplant met open plekken in het bos. Door de grotere variatie in bomen en struiken ontwikkelt zich een bosgemeenschap die rijker is dan de bospercelen in de omgeving. Dat betekent dat het leefgebied van reeds aanwezige soorten planten en dieren een robuuste uitbreiding krijgt en dat er nieuwe soorten bij kunnen komen. De rode lijst soorten die er voorkomen zijn: Torenvalk, Koekoek, Patrijs, Ransuil, Kleine parelmoervlinder, Blauwe Kiekenduif, Kneu, Huismus, Keep, Ringmus, Matkop, Oranje Zandoogje en Zwarte Mees.

Wij stemmen in met het toevoegen van het perceel aan het Provinciale NNB. Omdat het perceel nog niet is ingericht nemen wij het op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart. Op de ambitiekaart wordt het perceel opgenomen als N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 1,1 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.7 (nr. 56) Gemeente Bergeijk en gemeente Maashorst. Correcties Bergeijk en Schaijk

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om aanpassing van de NNB begrenzing op de percelen SCH03 K649 en BEK00 H179. Perceel SCH03 K649 wordt als reststrookje na werkzaamheden aan de N277 verkocht aan Staatsbosbeheer. Het is bestaand bos dat aansluit op een aangrenzend bosperceel van Staatsbosbeheer. Perceel BEK00 H179 wordt eveneens verkocht aan Staatsbosbeheer. Ook dit betreft een bosperceel dat aansluit op een bosperceel van Staatsbosbeheer.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de toevoeging van de beide percelen aan het NNB. Zowel perceel SCH03 K649 als perceel BEK00 H179 voegen wij toe als Bestaande Natuur met beheertype N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos, zodat het gelijk is aan de naastgelegen percelen van Staatsbosbeheer.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel ja aangebracht.

Art. 3.8 (nr. 57) Gemeente Bernheze. Project wijstgronden van Dijk

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel NTR00 1889 op te nemen in het Provinciale deel van het NNB en als N10.02 Vochtig hooiland op te nemen op de beheertypenkaart en de ambitiekaart.

Reactie GS:

Het betreft hier een perceel dat deels is gelegen binnen wijstgebied Donzel en grenst aan bestaande NNB aan de Grote Wetering. Dit gebied behoeft nadrukkelijke bescherming tegen ingrepen in zowel het aardoppervlak als in de bodemstructuur. Initiatiefnemer legt natuurlijk grasland aan en beheert dit extensief waardoor vochtig hooiland ontstaat. Door de ontwikkeling van een nieuw profiel van de waterloop en door aanleg van een noord-zuid sloot wordt de afwatering van het perceel geblokkeerd en blijft het wijstwater langer op het perceel. Door de aanleg van de nieuwe landschapselementen L01.01 Poel, L01.08 Knotbomen en struweelranden worden de wijsverschijnselen versterkt en vindt tevens versterking van het habitat plaats van de Kamsalamander en struweelvogels. De landschapselementen die vallen onder de landelijke systematiek zijn opgenomen op de kaart en staan, evenals het perceel, open voor beheervergoeding.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 2 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel ja aangebracht.

Art. 3.9 (nr. 58) Gemeente Bladel. Project C2281355 Openbare Verkoop nog in te richten natuur

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om het perceel BDL01 L341 aan het Provinciale NNB toe te voegen met ambitietype N16.03 Droog bos met productie.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de toevoeging van het perceel aan het Provinciale NNB met ambitietype N16.03 Droog bos met productie. Het perceel ligt ingeklemd tussen al bestaande NNB bosgebieden. Natuurontwikkeling op dit perceel maakt het bestaande bosgebied robuuster. Bovendien wordt invulling gegeven aan de wens meer bosterreinen te realiseren in Noord-Brabant.

Door het toevoegen van het perceel neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 0,5 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypekaart gewijzigd.

Art. 3.10 (nr. 59) Gemeente Boxtel, Oisterwijk en Oirschot. Project ARK Beerze - Baest – Kampina

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt op basis van projectplan Beerze, Baest - Kampina van Stichting ARK om het toevoegen van de percelen OST00 K1081 met ambitietype N14.03 Haagbeuken-Essenbos en N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos, OST00 K163 met ambitietype N10.02 Vochtig Hooiland, N14.01 Rivier- en beekbegeleidend Bos en N05.04 Dynamisch moeras, OTW01 K1062 met ambitietype N05.04 Dynamisch moeras, OTW01 K1067 met ambitietype N05.04 Dynamisch moeras en BTL00 L644 met ambitietype N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos. Er wordt verzocht de percelen toe te voegen aan het Rijksdeel van het NNB. Daarnaast wordt een wijziging van de ambitiekaart verzocht voor de percelen OST00 K1060 (N14.01 Rivier- en beekbegeleidend Bos), OST00 K80 (N14.03 Haagbeuken Essenbos), OST00 K578 (N10.02 Vochtig Hooiland, N05.04 Dynamisch Moeras en N14.01 Rivier- en beekbegeleidend Bos), OST00 K1879 (N14.01 Rivier- en beekbegeleidend Bos), OST00 K714 (N10.02 Vochtig Hooiland en N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos) en OST00 K1880 (N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland).

Reactie GS:

Wij stemmen in met het toevoegen van de percelen aan het Rijksdeel van het NNB. Ook met de voorgestelde wijziging van de ambitietypen stemmen wij in. Door toevoeging van de percelen kan via uitvoering van dit ARK-inrichtings- en beheerplan Beerze een substantiële bijdrage geleverd worden aan het koppelen van twee top-natuurgebieden van Noord-Brabant, namelijk het grote gebied Kampina en Baest met daar aangrenzende natuurgebieden richting de Kempen. Via deze voorgestelde koppeling komt een veel groter natuurareaal beschikbaar voor alle populaties. Door de grote kwelpotentie in het gebied kunnen hoge natuurwaarden tot ontwikkeling komen.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 15,5 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.11 (nr. 60) Gemeente Boxtel. Project ARK Groot-Velder

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om 13 (delen van) percelen toe te voegen aan het Rijksdeel van het NNB in het kader van

het project Versterking leembossen Groot-Velder. Het project betreft ongeveer 15 ha toevoeging aan het NNB. Hiermee neemt het NNB in en rondom de Geelders toe. Het gaat om de percelen LDE02 D395, 483, 489, 642, 643, 644, 1333, 1436, 1437 en BTL00 P408, 443, 444 en 476. De percelen zullen worden ingericht als N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos en als N14.03 Haagbeuken- en essenbos. Voor een aantal percelen wordt als ambitietype nog N00.01 Zoekgebied 6 aangegeven.

Reactie GS:

Velder is van bijzonder belang qua natuur, landschap en cultuurhistorie. Op veel plaatsen op Velder is een zeer rijke bosstructuur aanwezig, inclusief haagbeuken en kapitale zomereiken. Er komen voor Nederland bijzondere soorten voor zoals bijvoorbeeld Wespandief, Middelste bonte specht, Houtsnip, Zwarte specht, maar ook veel bijzondere planten, kevers, amfibieën, vlinders, slakken en paddenstoelen. Velder is een voorbeeldgebied van goed ontwikkeld leembos, een kalkrijk loofbos op lemige gronden. Het gebied geldt als oudste en een van de belangrijkste vochtige loofboscomplexen in Brabant. Het huidige vrij vlakke natte gebied is zeer soortenrijk mede dankzij de kalkrijke leem en lokaal toestromend jong grondwater dat via horizontale afstroming een groot gebied beïnvloedt.

Door de natuurbruggen (over A2 en spoorlijn) worden Heerenbeek en Velder samen met de Mortelen (& Kampina) verbonden met de Kuppenbunders, Scheeken, Best Broek en het Dommeldal (en de Geelders). Via Groot-Velder wordt deze verbinding versterkt. Bij de inrichting wordt aangesloten bij de natuurtypen die kenmerkend zijn voor de leembossen en de bijbehorende overgangssituaties. Ook wordt rekening gehouden met de waardevolle gebiedseigen cultuurhistorische waarden. Door het gewijzigd grondgebruik kunnen ook effectieve maatregelen uitgevoerd worden voor het herstellen van de (oorspronkelijk) hydrologische situatie zoals met het beleid rondom de Natte Natuurparels bedoeld is. Bijna alle percelen liggen in de beschermde gebieden van Natte Natuurparel Velder of in de attentiegebieden Natte Natuurparel Velder.

Wij stemmen in met het toevoegen van de percelen aan het Rijks NNB. Omdat de percelen nog niet zijn ingericht nemen wij ze op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart. Op de ambitiekaart worden de percelen opgenomen als N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos, N14.03 Haagbeuken- en essenbos of N00.01 Zoekgebied 6.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 15,3 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.12 (nr. 61) Gemeente Boxtel. Project NNB Kampina

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel BTL00 G1317 als ingericht op de beheertypenkaart aan te geven. Een deel (0,92 ha) van het perceel is ingericht als N12.05 Kruiden- en faunarijke akker en het andere deel (1,30 Ha) als N11.01 Droog schraalgrasland.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de inrichting. Het perceel ligt binnen het N2000 gebied de Kampina. Uit onderzoek van Stichting Bargerveen is gebleken dat zowel extensief beheerde heideakkertjes als oude braakliggende akkers in heideterreinen sterk bijdragen aan het behoud van biodiversiteit op de heide. Dichtheden van karakteristieke soorten loopkevers en sprinkhanen zijn hoger dan in het omliggende heidelandchap en vogels maken frequent gebruik van de akkers om voedsel te zoeken. Inrichting van dit perceel als akker en grasland draagt dan ook bij aan de vergroting van de biodiversiteit op de heide van de Kampina.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel ja aangebracht.

Art. 3.13 (nr. 62) Gemeente Breda. Project Naturalisatie Perceel Oudlandstraatje Breda

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel PCH00 T172 toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB met ambitietype N12.02 Kruiden-en faunarijke grasland.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de toevoeging van het perceel aan het Provinciale NNB met ambitietype N12.02 Kruiden-en faunarijke grasland. Het perceel zal na realisatie veel beter aansluiten op de omliggende natuur. Bovendien zal door realisatie van het plan de intensieve bemesting en het gebruik van bestrijdingsmiddelen worden stopgezet, wat een duurzaam behoud van de natuur mogelijk maakt. Ook zal de huidige EVZ met het plan worden versterkt. Door de passagezone uit te breiden tot de 200m breedte van het gehele perceel, zal de oversteek van flora en fauna naar de andere zijde van de Tweegelandenbrugweg richting de Effense Loop en vice versa worden vergemakkelijkt. In het centrale deel zal Kruiden- en faunarijke grasland gerealiseerd worden. Ongeveer 20% van het perceel wordt ingericht met diverse landschapselementen,

die een bijdrage leveren aan de verbetering van de biodiversiteit en herstel van de bijen-/insectenstand. Ook amfibieën, wie zich in de nabijgelegen poel op het aangrenzende bosperceel bevinden, kunnen zich door de aanleg van landschapselementen vrijer bewegen. Bovendien wordt hun leefgebied vergroot.

Door het toevoegen van het perceel neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 1,5 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypekaart gewijzigd.

Art. 3.14 (nr. 63) Gemeente Breda. Project Natuurontwikkeling Hoogsteen

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel GNK01 D4746 als ingericht op de beheertypenkaart aan te geven. Het perceel is ingericht als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

Reactie GS:

De gemeente Breda zet zich met de inrichting van dit perceel in voor versterking van de natuurontwikkeling rond de Chaamse Beek en daarmee van de Natte Natuurparel Chaamse Beek/Het Broek. Het betreft een verzoek vanuit het B5 bod van de gemeente. Het perceel is uit het agrarisch gebruik gehaald, wat aan de ene kant de natuurwaarden verbetert en aan de andere kant een positief effect heeft op de waterkwaliteit van de Chaamse Beek. Bijkomend voordeel is ook dat het perceel een natuurlijke buffer vormt tussen de bebouwing van Ulvenhout en de A58. Vanwege afspraken met de voormalige eigenaar is het niet mogelijk om op het perceel maatregelen te nemen. Er mag niet gegraven worden en er mag ook niets aangeplant worden. Het natuurdoeltype dat hier dan te realiseren is, is N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Er wordt echter niet voldaan aan de eis van minstens 5% landschapselementen. In het aangrenzende perceel zijn wel mogelijkheden tot het realiseren van landschapselementen, waardoor dit compenseert voor de afwezigheid van landschapselementen hier. Wel zal een grotere solitaire boom middenin het perceel worden aangeplant. Wat betreft vegetatie en daarbij horende vlindersoorten heeft het perceel grote potentie. Ook is het voor vogels een interessant gebied, vooral als foerageergebied. Het ingerichte perceel geven wij aan op de beheertypenkaart met N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en stellen wij open voor beheervergoeding.

Wij hebben de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel ja aangebracht.

Art. 3.15 (nr. 64) Gemeente Breda. Project Natuurontwikkeling Nieuw bos Anneville

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen GNK01 D5088, D5087 en D3257 toe te voegen aan het Provinciale NNB met ambitietypen N10.02 Vochtig Hooiland (0,6 ha) en N15.02 Dennen, Eiken en beukenbos (3,1 ha). Het verzoek wordt gedaan in het kader van het B5 bod van de gemeente.

Reactie GS:

De percelen grenzen niet rechtstreeks aan het NNB. Zij zijn in ecologisch opzicht echter wel verbonden met andere NNB gebieden, middels een brede ecologisch beheerde wegberm. De verwachting is dat op termijn deze percelen ook fysiek zullen aansluiten op omliggende NNB-gronden. Hierover lopen gesprekken met de huidige eigenaar van deze grond, die de fysieke aansluiting op het NNB mogelijk moet gaan maken. Initiatiefnemer kiest voor realisatie van het natuurbeheertype bestaande uit het bostype N15.02 Dennen, eiken- en beukenbos met aansluitend op de ecologische wegberm een zone N10.02 Vochtig Hooiland, waarbij van een bestaande berm-sloot het talud wordt verflauwd. De initiatiefnemer geeft hiermee tegelijk invulling aan de eigen gemeentelijke Bossenstrategie en die van de provincie Noord-Brabant. De percelen zijn nog niet ingericht en worden dan ook als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur aan de beheertypenkaart toegevoegd

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 3,8 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.16 (nr. 65) Gemeente Cranendonck. GOB verkoop grond Beekenbos

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen BDL02 K628 en K630 als ingericht toe te voegen aan het Provinciale NNB. De percelen zijn ingericht zodat een ontwikkeling naar N14.01 Rivier en beekbegeleidend bos in gang gezet kan worden

Reactie GS:

Wij stemmen in met het toevoegen van de percelen aan het Provinciale NNB met beheertype N14.01 Rivier en beekbegeleidend bos. Beide percelen sluiten aan op bestaande NNB en zijn gelegen in het beekdal van de Buulder Aa. De betreffende percelen zitten al geruime tijd in de

grondportefeuille van het GOB en zijn ongeschikt als ruilgrond. De gronden zijn te koop aangeboden met als randvoorwaarde bosontwikkeling. De initiatiefnemer heeft de betreffende percelen ingericht ten behoeve van een ontwikkeling richting natuurbeheertype N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos. Wij stellen de percelen open voor beheervergoeding.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 0,7 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel ja aangebracht.

Art. 3.17 (nr. 66) Gemeente Eindhoven. Project Gemeente Eindhoven
Bod B5 percelen buiten NNB

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om rondom Eindhoven NNB toe te willen voegen. Het betreft een verzoek vanuit het B5 bod van gemeente Eindhoven. Voor de meeste percelen wordt toevoeging aan het Rijks NNB verzocht. De toevoeging heeft betrekking op de gebieden Genneper Parken, Gijzenrooij, Vaartbroek en Eckharts Bos. De percelen hebben de nodige ecologische potentie om het naastgelegen NNB te versterken.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de uitbreiding en voegen de percelen toe als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur. De gekozen beheertypen voor de ambitiekaart zijn N10.01 Nat schraalgrasland, N10.02 Vochtig hooiland, N05.04 Dynamisch moeras, N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, N12.05 Kruiden- en faunarijke akker en N16.04 Vochtig bos met productie. In deelgebied Genneper Parken ligt het NNB vooral langs de 2 beken, maar het is sterk versnipperd. Door toevoeging van de percelen hier liggen er goede potenties voor de ontwikkeling van natte en vochtige schraallanden en bossen. In Gijzenrooij worden N10.01 Natte schraallanden toegevoegd. Opname in het NNB geeft ruimte voor optimalisatie van de waterhuishouding en verdere verschraling. Vaartbroek is een gebied met veel natuurpotentie, maar is relatief smal en daardoor kwetsbaar. Toevoeging van percelen aan het NNB voorkomt dat er gaten in het netwerk komen en dat de hydrologie een knelpunt blijft. In Eckharts Bos worden percelen toegevoegd aan het NNB met potentie voor vochtige hooilanden en beekbegeleidende bossen. De toevoeging van NNB betreft overal Nieuwe Natuur, Rijksdeel. Alleen het westelijk deel van perceel WSL01 N1340 wordt als Provinciaal NNB opgenomen vanwege de naastgelegen woonwijk. Deze zorgt voor

een dusdanige wateronttrekking dat de kwelpotenties te gering is voor de ontwikkeling van hoogwaardige natuur.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 20 ha en wordt er 20 ha van het B5 bod ingevuld.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.18 (nr. 67) Gemeente Etten-Leur. Project Vuchtschootseweg extra

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel ETN01 Q1585, in het kader van het B5 bod van de gemeente Breda, toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB met ambitietype N15.02 Dennen- eiken, beukenbos.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de toevoeging van het perceel aan het Provinciale NNB met ambitietype N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos. Door de toevoeging van dit perceel wordt invulling gegeven aan de wens meer bosterreinen te realiseren in Noord-Brabant. Tevens grenst het perceel aan een door de gemeente reeds ingericht perceel langs de Hellegatweg, waar natuurherstel gericht is op de ontwikkeling van schrale hooi- en heidevelden, structuurrijke houtwallen en braamstruwelen. Toevoeging van het perceel als bos maakt het NNB ter plaatse robuuster.

Door het toevoegen van het perceel neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 0,2 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypekaart gewijzigd.

Art. 3.19 (nr. 68) Gemeente Goirle. Project Groenblauwe zone zuidrand Goirle

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen GLE01B5108, B6126, B6204, B6603, I205, I226, I227, I228, I229, I67 en I88 toe te voegen aan het NNB. Voor de meeste percelen wordt toevoeging als Rijks NNB verzocht en voor een aantal percelen Provinciaal NNB. Een deel van het perceel GLE01I229 wordt ingevuld als natuurcompensatie vanwege ontwikkeling van de woonwijk in het NNB. Deze ontwikkeling heeft een eigenstandige ruimtelijke procedure doorlopen, waar dus een natuurcompensatie uit voortgekomen is. Tegelijkertijd heeft de gemeente Goirle deze planontwikkeling aangegrepen om extra natuur te ontwikkelen in het beekdal van de Oude Leij. In het plangebied worden de volgende natuurambities nagestreefd: N03.01 Beek- en Bron,

N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, N12.06 Ruigteveld, N16.04 Vochtig bos met productie en N10.02 Vochtig Hooiland.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de natuurontwikkeling die voortkomt uit een integrale gebiedsontwikkeling aan de zuidrand van Goirle. Enerzijds vindt woningbouw-ontwikkeling plaats waarbij NNB wordt aangetast (1 ha fysieke aantasting en 0,6 ha verstoring) en gecompenseerd (1,6 ha), anderzijds wordt fors geïnvesteerd in natuurontwikkeling in het beekdal van de Oude Leij. De woningbouwontwikkeling en de daaruit voortvloeiende natuurcompensatieverplichting hebben reeds een eigenstandige inspraakprocedure doorlopen. Voor de aanvullende natuurontwikkeling wordt 3,8 ha aan het NNB toegevoegd en wordt 8,3 ha NNB ingericht. Inrichting is inclusief de nieuw toe te voegen percelen, maar exclusief de verplichting vanuit natuurcompensatie. Inclusief de natuurcompensatie wordt daarmee $8,3 + 1,6 = 9,9$ ha natuur gerealiseerd. Het grootste deel van de toe te voegen NNB wordt toegevoegd aan het Rijksdeel. Hier wordt gestreefd naar het realiseren van het beheertype N10.02 Vochtig Hooiland. In het provinciale deel wordt gestreefd naar N12.06 Nat ruigteveld, N16.04 Vochtig bos met productie en N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. In de delen die reeds onderdeel zijn van het NNB wordt gestreefd naar N10.02 (in het Rijksdeel), N16.04 Vochtig bos met productie en N12.02 Kruiden- en Faunarijkgrasland. De te verleggen beekloop krijgt het beheertype N03.01 Beek- en Bron. De natuurcompensatie is ingevuld met gerealiseerd N16.04 Vochtig bos met productie

Door het toevoegen van deze percelen aan het Rijks- en het Provinciale deel van het NNB neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met $3,8 + 0,6 = 4,4$ ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.20 (nr. 69) Gemeente Heeze-Leende, Project GOB
Investeringsaanvraag De Meelakkers

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel HZE00 E552 toe te voegen aan het Rijksdeel van het NNB met ambitietype N10.02 Vochtig hooiland.

Reactie GS:

Het perceel is vrijwel naast N2000 gebied de Groote Heide gelegen. Voor de omliggende percelen van gemeente Heeze-Leende bestaat de intentie om deze ook in de toekomst aan het NNB toe te voegen. Hierdoor ontstaat een robuuster NNB. Daarnaast is de inrichting van het perceel als vochtig hooiland met een grote poel belangrijk, omdat het

voorziet in de uitvoering van een gebiedsgerichte aanpak om te komen tot het grootste leefgebied voor de voorkomende amfibieën in Noord-Brabant. Het perceel vormt de verbinding met het aan de noordzijde gelegen leefgebied van de knoflookpad en de aan de westzijde aanwezige boomkikkerpopulatie. Samen met de andere poelen en natte laagten vormt het perceel een leefgebied met stapstenen richting de Strabrechtse Heide voor deze soorten. Het perceel grenst op dit moment niet aan het bestaande NNB. Dit berust echter op een fout, de houtkant aan de zuidzijde van het perceel vormt een verbinding tussen de Groote Heide en een bestaand NNB bosgebied aan de oostkant en deze had ook onderdeel moeten uitmaken van het NNB. Daarom voegen wij op eigen initiatief dit ontbrekende bosgedeelte toe aan het Provinciale NNB als N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos, waardoor het perceel aan het NNB grenst. De grondwaterstand op het perceel is tot in de zomer voldoende hoog gebleken voor de ontwikkeling van vochtig hooiland. Daarom nemen wij dit perceel op als Rijks NNB met ambitie N10.02 Vochtig hooiland. Omdat het perceel nu nog niet is ingericht voegen wij het als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur toe op de beheertypenkaart.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 0,6 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.21 (nr. 70) Gemeente Heeze-Leende. Kaartfout, omzetten Provinciaal naar Rijks NNB

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) constateert dat de percelen HZE00 C4137 en C3124 het label Provinciaal NNB hebben in plaats van Rijks NNB, conform de afgegeven subsidiebeschikking van het GOB. Verzocht wordt het label aan te passen naar Rijks NNB.

Reactie GS:

Dit betreft een kaartfout, die wij bij deze herstellen. Wij hebben het label Provinciaal NNB omgezet naar Rijks NNB.

Art. 3.22 (nr. 71) Gemeente Heeze-Leende. Project GOB investeringsaanvraag de Poel Braakakkers

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om drie percelen aan het Provinciale NNB toe te willen voegen. Het betreft de percelen HZE00 A6114, A6115 en A5625. De percelen zullen worden ingericht als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Er zijn al diverse landschapselementen aanwezig, zoals een poel, knotbomen, hakhoutsingels en struweel en er zullen er nog meer worden aangelegd.

Na inrichting zal ongeveer 30% van het oppervlak bestaan uit landschapselementen.

Reactie GS:

De percelen vormen de oostflank van de Groote Heide; een groot gebied met heide, bos en agrarische enclaves. Op de percelen zal de combinatie van kruiden- en fauna rijk grasland met de in te richten landschapselementen een kleinschalig landschap opleveren dat geschikt is voor insecten, vogels, kleine marterachtigen en amfibieën. Het sluit daarmee goed aan bij het project van Brabant Water en Brabants Landschap om de Groote Heide te ontwikkelen tot leefgebied en robuuste stapsteen voor prioritaire amfibiesoorten, insecten en marterachtigen. Toevoeging van deze percelen zorgt voor versterking van het NNB en levert samen met het bestaande natuurnetwerk een kleinschalig en divers landschap op.

Wij stemmen in met het toevoegen van de percelen aan het Provinciale NNB. Omdat de percelen nog niet zijn ingericht nemen wij ze op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart. Op de ambitiekaart wordt het perceel opgenomen als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. De L01.01 Poel wordt opgenomen als Bestaande Natuur en staat open voor beheervergoeding. Na inrichting nemen wij de aangelegde landschapselementen op in de kaarten. Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 1 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel ja aangebracht voor de poel.

Art. 3.23 (nr. 72) Gemeente Heeze-Leende. Project Kreijlse bos

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel HZE00 A3241 toe te voegen aan het Provinciale NNB met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

Reactie GS:

Het perceel grenst aan de oostzijde aan het bestaande NNB-gebied het Kreijlse bos. Toevoeging ervan aan het Provinciale NNB en inrichting als mantel-zoomvegetatie zorgt voor een geleidelijke overgang van bos naar Kruiden- en faunarijk grasland en biedt geschikt leefgebied voor verschillende insecten, waaronder dagvlinders als groot dikkopje en oranje zandoogje. De mantel-zoomvegetatie biedt ook schuil- en foerageermogelijkheden voor allerlei vogels die gebonden zijn aan open bossen en bosranden, zoals de grauwe vliegenvanger, goudvink

en geelgors. Ook vleermuizen zijn gebaat bij geleidelijke bosranden waarboven zich veel insecten ophouden. Daarnaast komt de levendbarende hagedis in de omgeving van het plangebied voor, deze soort kan ook profijt hebben van de mantel-zoomvegetatie aangezien hij zich in dergelijke vegetatie opwarmt en er schuilgelegenheid vindt. Het plangebied zal hiermee uitermate geschikt leefgebied gaan vormen voor de soort en kan ervoor zorgen dat hij zich ook verder langs het spoor kan verspreiden naar andere gebieden. Het plangebied wordt daarmee ook een stapsteen in een ecologische verbinding langs het spoor van zuid naar noord (bijvoorbeeld richting de IJzeren Man). Omdat het perceel nog niet is ingericht nemen wij deze op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 0,6 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.24 (nr. 73) Gemeente Heeze-Leende, Sterkselse Aa

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) en de Werkeenheid verzoeken om aanpassing van de begrenzing van het NNB en aanpassing van enkele ambitietypen in projectgebied de Sterkselse Aa, waarvan zij de trekker zijn. Gedurende het project en naar aanleiding van gesprekken in het veld bleek op meerdere locaties een verbetering van de NNB begrenzing mogelijk. Ook kwam hieruit naar voren dat de ambitie op enkele plaatsen niet haalbaar is vanwege hydrologische omstandigheden. Het verzoek is om 3 percelen (0,9 ha) uit het NNB te verwijderen, om 7 percelen (7,4 ha) aan het Provinciale NNB toe te voegen als zoekgebied 4 en om voor 11 percelen het ambitietype te wijzigen.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de wijzigingen. Perceel HZE00 H536 verwijderen wij uit het NNB. Het perceel heeft geen goede verbinding met het NNB en staat hydrologisch los van de Sterkselse Aa. Daarnaast verwijderen wij 2 reststukjes op de percelen HZE00 H336 en 498 in het kader van opschoning. De percelen HZE00 H559, 561, 615, 1035, 1422, 1737 en 1738 voegen wij toe als Provinciaal NNB. Omdat de percelen nog niet zijn ingericht voegen wij deze toe als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart. Op de ambitiekaart nemen wij N00.01 Zoekgebied 4 Beek- en kreekherstel op. De percelen liggen langs de beek en zijn belangrijk vanwege de ambitie om in de toekomst de Sterkselse Aa weer te laten meanderen. De overige percelen betreft wijzigingen van ambitietypen. In totaal wijzigt

15 ha op de ambitiekaart naar bos in de vorm van N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos en N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos. 7 Ha wijzigt naar N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en 9 ha wijzigt naar N12.05 Kruiden- en faunarijke akker. De percelen liggen te hoog om vochtig hooiland te kunnen realiseren en afgraven is hier niet mogelijk, omdat het een aardkundig waardevol gebied betreft.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 6,5 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.25 (nr. 74) Gemeente 's-Hertogenbosch, Project Natuurbouw Margraff

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen HTG00 O343 en O8191 (deels) toe te voegen aan het Provinciale NNB met ambitietypen N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (8,7 ha) en N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos (0,3 ha). De aanvraag wordt gedaan in het kader van het B5 bod van de gemeente 's-Hertogenbosch.

Reactie GS:

In 2019 kocht de gemeente van de erven Marggraff ongeveer 10 hectare gronden aan in de polders bij de Ertveldplas. Dit gebied wordt omgezet in natuur en zal worden betrokken bij Natuurpark De Diezemonding. Het toevoegen en omvormen van nieuwe terreinen versterkt de natuurwaarden van het gebied. De verschillende natuurgebieden in de Diezemonding zijn nu echter nog versnipperd. De gemeente 's-Hertogenbosch wil deze versnippering opheffen en de Diezemonding omvormen naar één aangesloten natuurgebied. De toe te voegen percelen dragen hieraan bij. Daarnaast dragen zij specifiek bij aan de variatie in hoogteverschillen en daarmee de droog-nat gradiënt. De combinatie van natte en droge delen zorgen samen voor gevarieerd leefgebied voor verschillende soortgroepen, zoals dagvlinders, bijen, libellen, zoogdieren, struweel- en rietvogels, amfibieën en vissen. Te verwachten soorten zijn bijvoorbeeld de otter, lepelaar en grote weerschijnvlinder. De bever, ijsvogel en blauwborst komen al in de Diezemonding voor. Ook biedt de omvorming klimaat-gerelateerde kansen. Het doeltypen voor het toe te voegen gebied is N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland met bijhorende structurelementen in de vorm van struweel en bosjes. Het gebied sluit qua ligging, ontwikkeling en beheer aan bij het naastgelegen natuurgebied. Een deel van het gebied kent een spontane ontwikkeling naar N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos. De percelen zijn nog niet ingericht. Daarom nemen wij ze op als N00.01

Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 9 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.26 (nr. 75) Gemeente 's-Hertogenbosch. Project C2274515
Kanaalparken 2e fase 's-Hertogenbosch

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om ten noorden van Rosmalen, in het Kanaalpark, Provinciaal NNB toe te willen voegen. Het betreft een verzoek vanuit het B5 bod van gemeente 's-Hertogenbosch. Na realisatie van Fase 1, de noord-zuid gerichte ecologische verbindingzone (EVZ), wil de gemeente het Kanaalpark uitbreiden door omliggende landbouwgronden te betrekken bij het gebied en om te zetten naar natuur, fase 2. Het verzoek gaat over 18 ha extra NNB, waarvan 16 ha als N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland met landschapselementen in de vorm van struweel en bosjes en 2 ha als N16.04 Vochtig bos in het kader van ONNB wordt verzocht toe te voegen.

Reactie GS:

De aanvraag valt onder het B5- Bod. Het B5-bod bestaat uit totaal 75 ha, waarvan 25 ha binnen het Kanaalpark vallen. De ambitie van gemeente 's-Hertogenbosch is het verzilveren van de unieke kans om de beleving van 's-Hertogenbosch en Rosmalen als steden in de delta van de Brabantse beken vorm te geven door de ontwikkeling van een groot aaneengesloten moerassig natuurgebied. Onderdeel hiervan is het toevoegen van enkele voormalige landbouwgronden aan natuurgebied Kanaalpark en daarmee aan het natuurnetwerk. De bestaande EVZ is ter hoogte van het verstedelijkte gebied van Rosmalen en 's-Hertogenbosch smal, en daarmee kwetsbaar. Het toevoegen van verbredingen direct buiten de smalle delen draagt bij aan de robuustheid van de EVZ. Daarnaast wordt op deze wijze leefgebied geboden aan tal van soorten, doordat de gehele gradiënt als natuur wordt ingericht. De omvorming biedt ook klimaat-gerelateerde kansen. Hydrologische maatregelen zorgen ervoor dat water langer wordt vastgehouden in het gebied, waardoor een buffer ontstaat bij piekneerslag en water langer beschikbaar blijft om perioden met lage neerslag te overbruggen.

Het natuurdoeltype voor het toe te voegen gebied is N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland met bijhorende landschapselementen. Het gebied sluit qua ligging, ontwikkeling en beheer aan bij de naastgelegen EVZ.

Om de beleving voor omwonenden en voeding voor mensen uit de natuur te bevorderen wordt een deel van de percelen ingericht als voedselbos. Dit deel van het gebied wordt intensiever beheerd in samenwerking met de Stichting Voedselbos Woest, die voor de ontwikkeling en het beheer van het voedselbos is opgericht. Door een gelaagde structuur, een grote diversiteit aan begroeiing en voedselplanten en aandacht voor natuurvriendelijk beheer vormt het voedselbos ook ecologisch een waardevolle aanvulling binnen het Kanaalpark. Het voedselbos wordt opgenomen als Ondernemend Natuurnetwerk Brabant (ONNB).

Wij voegen de percelen HTG00 U129, 135 (deels), 142, 193, 194, 424, 1335, 1338, 2094 (deels) en 4725 toe aan het Provinciale NNB met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. De percelen HTG00 U135 (deels), 142 en 2094 (deels) voegen wij toe als ONNB met ambitietype N16.04 Vochtig bos met productie. Omdat de percelen nog niet zijn ingericht voegen wij deze toe aan de beheertypenkaart als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur. De percelen RML00 H4852, H6295, HTG00 U141 en U1205 voegen wij toe als Bestaand Provinciaal NNB. Het betreft hier watersloten of paden. Wij voegen deze toe met beheer- en ambitietype N04.02 Zoete plas zodat er een aaneengesloten NNB ontstaat. Deze bestaande elementen stellen wij niet open voor beheervergoeding.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 18 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.27 (nr. 76) Gemeente 's-Hertogenbosch. Project Investeringsplan GOB Aanvraag Bosaanplant Ertveldpolder

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen HTG00 T3200, T3201 en T3203 toe te voegen aan het Provinciale NNB met ambitietype N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos, in het kader van het B5 bod van de gemeente.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de toevoeging van de percelen aan het Provinciale deel van het NNB met ambitietype N14.01 Rivier- en Beek begeleidend bos. Natuurpark Diezemonding maakt onderdeel uit van de groene Delta. Door de betreffende percelen toe te voegen en in te richten met bos wordt er invulling gegeven aan de wens om de oppervlakte natuur

in het gebied te vergroten en de natuurwaarden en recreatieve waarden van het gebied te verhogen. De robuustheid, en daarmee de kwaliteit van de omliggende natuurterreinen, waarvan een deel binnen het Natuurnetwerk is gelegen, wordt versterkt. Tevens zal het nieuw aan te leggen bos als buffer fungeren voor de negatieve aspecten van de wegen richting het zuidelijke natuurgebied. Het aan te leggen bos heeft daarmee aansluiting op de natuurwaarden en robuustheid van de natuurterreinen in de omgeving. Met de aanleg van een 5 ha groot bosgebied in de Diezemonding wordt tevens invulling gegeven aan de Provinciale bossenstrategie om voor 2030 13.000 ha nieuw bos aan te leggen. 3 Hectare van de inrichting dient als boscompensatie Rosmalense beek, de resterende 2 ha wordt aangevraagd als nieuw bos.

Door het toevoegen van het perceel neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 5 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.28 (nr. 77) Gemeente Heusden. Project GOB Smeekens

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) wijst ons op een foutieve begrenzing van het NNB op de percelen DNN00D3499, 2460 en 3067. Er missen een aantal hectares NNB en er wordt verzocht deze toe te voegen

Reactie GS:

In het Natuurbeheerplan 2022 zijn de percelen in het kader van het project GOB Smeekens ingericht toegevoegd aan het NNB. Hierbij is echter niet de juiste begrenzing gebruikt en zijn kleine delen van de percelen DNN00D3499, 2460 en 3067 niet begreemd. Wij herstellen dat hierbij en voegen de delen toe aan het NNB als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en stellen deze open voor beheervergoeding.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel ja aangebracht.

Art. 3.29 (nr. 78) Gemeente Land van Cuijk. Project Bosaanleg de Rijties

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen BMR00 Z3907, 4789 en 4790 toe te voegen aan het Provinciale NNB met ambitietypen N16.03 Droog bos met productie, N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en de landschapselementen L01.06 Struweelhaag.

Reactie GS:

De percelen sluiten aan op bestaande provinciale NNB-percelen en verbinden bestaande clusters met elkaar. De inrichting vult natuur aan rondom De Rijtjes bij natuurkern de Oeffelter Meent. Dit is precies volgens de ambitie zoals gebiedspartijen die in het Maasheggengebied hebben vastgelegd in 'Rapport Ambitie strategie NNB Noordelijk Maasvallei Brabant'. Deze omzetting verbindt NNB-gebieden met elkaar. Het ambitietype van de aangrenzende gebieden is grotendeels Kruiden- en faunarijk grasland met struweelhaag. De aangevraagde herbegrenzing sluit hier naadloos op aan met Kruiden- en faunarijk grasland, omzoomd door nieuw bos en de bestaande heggen, hoogstamfruitboomgaard en amfibieënpool. Hierdoor zal zowel de landschappelijke als ook de ecologische waarde toenemen. Met het voorgenomen beheer en inrichting draagt de initiatiefnemer actief bij aan het in stand houden van het Maasheggengebied, een van de oudste cultuurlandschappen in Nederland. Op perceel BMR00 Z3907 is een gedeelte N16.03 Droog bos met productie al meer dan 20 jaar aanwezig. Dit deel nemen wij op als Bestaande Natuur. De rest van het perceel dat nog niet is ingericht nemen wij op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart. De hoogstamfruitboomgaard met omringend kruiden- en faunarijk grasland en de 2 struweelhagen op de percelen BMR00 Z4789 en 4790 zijn al ingericht. Deze nemen wij op als ingericht N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en L01.06 Struweelhaag op de beheertypenkaart en stellen deze open voor beheervergoeding.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 2,7 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel ja aangebracht.

Art. 3.30 (nr. 79) Gemeente Land van Cuijk. Project GOB De Gagel BL

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel MIL00N988 als ingericht op de beheertypenkaart aan te geven. Het perceel is ingericht als N10.01 Nat schraalland.

Reactie GS:

Het perceel is al eerder aan het NNB toegevoegd. Het ligt ten zuidwesten van landgoed Tongelaar in het projectgebied Verborgene Raamvallei. Met de realisatie van het project worden de leefgebieden en ontwikkelingsmogelijkheden van verschillende soorten verbeterd: in het blauwgrasland kunnen bijvoorbeeld vaatplanten zoals blonde zegge en blauwe knoop ontwikkelen. In het dotterbloemgrasland de dotterbloem. Maar ook een vogel als de gele kwikstaart wordt

aangetrokken door deze natuurtypen. Ook wordt verwacht de zompsprinkhaan tegen te komen en wellicht op termijn de zilveren maan.

Ambtshalve merken wij op dat de begrenzing in het NNB afwijkt van de begrenzing uit het projectplan. Wij hebben de begrenzing daarom aangepast aan het projectplan van de aanvraag bij het GOB.

Wij hebben de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel ja aangebracht.

Art. 3.31 (nr. 80) Gemeente Land van Cuijk. Project inrichtingsplan
Lepelstraat

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel OLO00 M41 toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB. Het perceel zal worden ingericht met ambitietypen N14.01 Rivier- en beekbegeleitend bos, N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en N03.01 Beek en bron.

Reactie GS:

Het perceel ligt langs de Oploosche Molenbeek en grenst aan bestaand NNB. Hier liggen kansen om de ecologische, landschappelijke, cultuurhistorische en recreatieve waarden te versterken, en om op termijn een groenblauwe EVZ te verwezenlijken. Het in te richten perceel grenst aan een bestaand populierenbosje van de gemeente Sint Anthonis en zal als een 'steppingstone' langs de Oploosche Molenbeek gaan fungeren als verbinding tussen twee bestaande EVZ's. Op deze wijze worden kansen verzilverd voor de ontwikkeling van een groen en blauw 'kralensnoer' van landschapselementen en steppingstones langs de beek. Deze elementen kunnen op termijn een op zichzelfstaande groenblauwe EVZ vormen. Wij voegen het perceel toe als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur, Provinciaal NNB, met de ambitietypen N14.01 Rivier- en beekbegeleitend bos, N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en N03.01 Beek en bron. Op eigen initiatief hebben wij op het naastliggende perceel OLO00M41 een strook NNB als bestaande natuur N16.03 Droog bos met productie opgenomen, zodat een aaneengesloten NNB ontstaat.

Door het toevoegen van het perceel neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 0,5 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.32 (nr. 81) Gemeente Land van Cuijk. Project investeringsplan Molenheide

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel WRJ00 L459 toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB. Het perceel zal worden ingericht met N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos.

Reactie GS:

Het perceel grenst ten noordwesten aan een groot bosgebied rondom de Molenheide, dat onderdeel is van het NNB. Aan de westzijde grenst het aan de EVZ Molenheide. Door het perceel te ontwikkelen tot ecologisch waardevol bos met soortenrijke bosrand vormt het een belangrijke schakel en toevoeging voor de ecologische waarde van de EVZ Molenheide. Deze EVZ verbindt het bosgebied Molenheide met de gemeentebossen van Sint Anthonis en de Staatsbossen in het hart van de gemeente Sint Anthonis. Omvorming van het betreffende perceel biedt zodoende naast het lokaal verhogen van de biodiversiteit en de ecologische waarden, ook kansen voor het verder uitbreiden én robuuster maken van het NNB. Wij voegen het perceel toe als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur, Provinciaal NNB, met ambitietype N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos.

Door het toevoegen van het perceel neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 1,5 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.33 (nr. 82) Gemeente Land van Cuijk. Project Landgoed Schoenmakers C2289921

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen BMR00 M139 en M328 toe te voegen aan het Provinciale NNB met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

Reactie GS:

Het gebied is gelegen in de omgeving van het natuurkerngebied van de Vortumse en Groeningse Bergjes en vormt een natuurkernverbinding met uiteindelijk een aansluiting bij natuurgebied Loerangel. De percelen liggen in het Maasheggengebied. Door toevoeging van de percelen worden NNB-gebieden in het Maasheggengebied met elkaar verbonden en is het een aanvulling op de onlangs ontwikkelde NNB-stroken in Oeffelt en Sambeek. Deze verbinding komt ten goede aan voorkomende doelsoorten in het Maasheggengebied, zoals braamsluiper, das, steenuil, kamsalamander en sleedoornpage. Het ambitietype van de aangrenzende gebieden is grotendeels Kruiden- en faunarijk grasland en struweelhaag. De inrichting van de percelen met

Kruiden- en faunarijk grasland aangevuld met struweelhagen en een amfibieënpool sluit hierop aan. Omdat de percelen nog niet zijn ingericht nemen wij deze op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 5,2 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.34 (nr. 83) Gemeente Land van Cuijk. Project Natuurgebied De Kuilen

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen MIL00 K2934, K2936, K2937, K2938, K2939 en K2940 toe te voegen aan het Provinciale NNB met ambitietype N16.03 Droog bos met productie.

Reactie GS:

De percelen zijn een ontbrekende schakel in het NNB, die zorgt voor een robuuste verbinding tussen de Langenboomse Bossen en het natuurgebied De Kuilen. Het nieuw aan te leggen gevarieerde bos met enkele kleinere open stukken creëert veel mogelijkheden om de biodiversiteit in de omgeving te versterken. Er liggen drie dassenburchten aan de rand van het perceel in de Langenboomse Bossen. Het huidige gebruik van het perceel is grasland voor ruwvoederwinning. Dit is kwalitatief van weinig waarde voor de das vanwege de eenvormigheid. De inrichting voorziet in een grote verrijking van het foerageer- en leefgebied van de das; het plan voorziet in aanplant van veel bes- en fruitdragende soorten en het versterken van het bodemleven door beheer van open stukken door pony's en schapen. Dit zorgt onder andere voor meer regenwormen: het hoofdvoedsel van de das. Ook voor vogels, insecten, vleermuizen en reeën is het plan een substantiële aanvulling op het leef- en foerageergebied.

De percelen zijn nog niet ingericht. Daarom nemen wij ze op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart. Na realisatie zullen wij dit wijzigen in N16.03 Droog bos met productie.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 4,5 ha. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.35 (nr. 84) Gemeente Land van Cuijk. Project NNB Kavelruil Maasheggen

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om aanpassing van het ambitietype van de nog niet ingerichte percelen VLB00 K253, L142 en L456 naar N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland. Daarnaast wordt verzocht om de begrenzing van perceel BMR00 R583 aan te passen, zodat deze overeenkomt met de begrenzing waarop de beschikking is afgegeven.

Reactie GS:

De percelen maken onderdeel uit van Natuurkerngebied De Bergjes, een van de vastgestelde natuurkerngebieden binnen het Maasheggengebied, tussen Boxmeer en Vierlingsbeek. Perceel VLB00 K253 staat reeds als N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland op de ambitiekaart. De percelen VLB00 L142 en L456 staan nu voor het grootste deel als N11.01 Droog schraalland en voor een klein deel als N12.03 Glanshaverhooiland op de ambitiekaart. Door deze percelen in te richten als Kruiden- en faunarijck grasland wordt een aaneengesloten geheel gevormd met de aangrenzende natuurgebieden. Bovendien biedt dit de mogelijkheid om het heggenlandschap verder te ontwikkelen op deze percelen. De percelen zijn voormalige landbouwgronden die in de huidige situatie het meeste potentie hebben voor Kruiden- en faunarijck grasland. Ze zijn gelegen op voedselrijke rivierkleigronden en daarom minder geschikt voor schrale beheertypen. Ook bij afgraving van de toplaag zal de bodem niet geschikt zijn voor schrale vegetaties. Met extensief maai- of begrazingsbeheer kan de kruiden- en bloemrijkdom in deze percelen aanzienlijk worden vergroot. De begrenzing van perceel BMR00 R583 hebben wij aangepast volgens de begrenzing van de verleende beschikking.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.36 (nr. 85) Gemeente Land van Cuijk. Project Zittersteeg West

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen BMR00 R472 en R470 aan het Provinciale NNB toe te willen voegen met ambitietypen N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland en L01.06 Maasheggen.

Reactie GS:

De percelen vormen een cruciale schakel binnen het Cultuurhistorische Monument en de Maasheggen als geheel en is daarnaast een mooie stap in de realisatie van de ambities in UNESCO-gebied de Maasheggen. Het sluit aan op reeds bestaande NNB. De percelen zullen worden ingericht als N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland met L01.06

Struweelhagen. Een goede opbouw van een kruidenrijk grasland en struweelhagen, goed omsloten met hier en daar een boom, biedt aan veel planten en dieren een goede leefomgeving. Bijvoorbeeld voor de braamsluiper, sleedoornpage, das, steenuil en rapunzelklokje. Bovendien wordt door de aanplant van de hagen weer gezorgd voor een netwerk van met elkaar verbonden heggen. Afwisseling en combinaties van landschapselementen zijn belangrijk voor de biodiversiteit.

Wij stemmen in met het toevoegen van de percelen aan het Provinciale NNB. Omdat de percelen nog niet zijn ingericht nemen wij deze op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart. Op de ambitiekaart worden de percelen opgenomen als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Na inrichting nemen wij de aangelegde landschapselementen op in de kaarten.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 8,8 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.37 (nr. 86) Gemeente Maashorst. Perceel Weversweg

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) wijst ons op een foutieve begrenzing van het NNB op perceel ZLD02 L651. Ten onrechte is in het Natuurbeheerplan 2021 niet het gehele perceel van Staatsbosbeheer aan het NNB toegevoegd. Er wordt verzocht het oostelijk deel van perceel ZLD02 L651 eveneens op te nemen in het NNB met deels ambitietype Dennen-, eiken-, beukenbos en deels N12.05 Kruiden- en faunarijke akker.

Reactie GS:

Het westelijke deel van perceel ZLD02 L651 is in het Natuurbeheerplan 2021 aan het NNB toegevoegd, het oostelijke deel, ter grootte van 4 ha, is destijds abusievelijk niet opgenomen in het NNB. Wij herstellen deze fout door dit deel ook aan het Provinciale NNB toe te voegen met beheertype N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur. Op dit deel van het perceel zal N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos worden aangeplant om het bestaande bosareaal beter op elkaar aan te laten sluiten. Hiermee wordt een Noord-Zuid verbinding bos aangelegd. Het nieuw aan te leggen bos draagt tevens bij aan de klimaatdoelstellingen. Ter verhoging van de biodiversiteit zal tevens een N12.05 Kruiden- en faunarijke akker ter grootte van 1 ha worden aangelegd met ijle kruid- of grasachtige vegetaties tussen het ruim gezaaide gewas. Deze structuur biedt mogelijkheden voor insecten,

muizen en akkervogels. Na de oogst zullen delen braak blijven liggen zodat ook in het winterhalfjaar veel soorten kunnen profiteren.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 4 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.38 (nr. 87) Gemeente Maashorst. Project C2265717 Wijst Uden Hooge Burcht

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel UDN00 Q1571 toe te voegen aan het Provinciale NNB met ambitietype N10.02 Vochtig hooiland. Het perceel ligt in wijstgebied Annabos.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de toevoeging van het perceel aan het Provinciale deel van het NNB met ambitietype N10.02 Vochtig hooiland. Het perceel is gelegen in het waardevolle wijstgebied Annabos. Er is een zichtbare breuk aanwezig en kwel aan het maaiveld. De provincie heeft beleid vastgesteld om de diverse breukzones in Oost-Brabant verder te ontwikkelen en te herstellen. Daarnaast bestaat er een subsidieregeling Wijstherstel. Daarvoor kan het instrument van toevoegen van NNB gebruikt worden. Het perceel wordt momenteel alleen begrensd door een klein bosgebied dat binnen het NNB valt. Wij maken hier een uitzondering op ons beleid dat nieuw te begrenzen NNB moet grenzen aan ander NNB. In de directe omgeving wordt ook herstel uitgevoerd om wijstverschijnselen te bevorderen. Daarmee ligt het perceel niet als een eiland in het landschap. De Wijstgebieden zijn een aardkundig monument. De aanplant van 6 elzensingels zorgt dat de kleinschalige verkaveling van voor 1970 grotendeels wordt teruggebracht. Dit is gunstig voor soorten zoals spotvogel, roodborsttapuit en vlinders als het oranjetipje.

Omdat het perceel nog niet is ingericht wordt het perceel als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur opgenomen op de beheertypenkaart. Op de ambitiekaart wordt aan het perceel het natuurbeheertype N10.02 Vochtig hooiland toegekend.

Door het toevoegen van het perceel neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 2,3 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.39 (nr. 88) Gemeente Meierijstad en Heeze-Leende. Project ARK Dommeldal Olland – Kerkakkers

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel ODR01 P538 toe te voegen aan het Rijksdeel van het NNB met ambitietype N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos en N14.03 Haagbeuken- en essenbos.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de toevoeging van het perceel aan het Rijks NNB met ambitietype N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos en N14.03 Haagbeuken- en essenbos. Door de uitbreiding van de bosgebieden wordt het areaal leefgebied voor zeldzamere en kwetsbare bossoorten uitgebreid. Deze klimaatadaptieve methode leidt op termijn tot stabielere en robuuste populaties. Er wordt leembos gerealiseerd, die via het Dommeldal volwaardig ecologisch verbonden is met de gebieden De Scheeken en De Geelders met een natuurlijke spontane bosontwikkeling en een natuurlijke waterhuishouding. De deelgebieden De Dollekes en Kerkakkers kunnen de verbindende functie als leembosstapsteen vervullen.

Door het toevoegen van het perceel neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 3,2 ha. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypekaart gewijzigd.

Art. 3.40 (nr. 89) Gemeente Meierijstad en Son en Breugel. GOB. Project ARK Dommeldal Wolfswinkel – Esendonk

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen ODR01 M216, M528, M529, M852 en SON00 G1600 toe te voegen aan het Rijksdeel van het NNB met ambitietype N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos en N14.03 Haagbeuken- en essenbos. Voor de reeds begrensde percelen SON00 A244, A248, A2509 en G244 wordt om wijziging van het ambitietype verzocht naar N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos, N14.03 Haagbeuken- en essenbos en N16.04 Vochtig bos met productie.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de toevoeging van de percelen en met de wijziging van de ambitietypen. Door de uitbreiding van de bosgebieden wordt het areaal leefgebied voor zeldzame en kwetsbare bossoorten uitgebreid. Deze klimaatadaptieve methode leidt op termijn tot stabielere en robuuste populaties. Er wordt leembos gerealiseerd, volwaardig ecologisch verbonden met De Scheeken en met het Dommeldal, met een natuurlijke spontane bosontwikkeling en een natuurlijke waterhuishouding. Het deelgebied Esendonk kan de verbindende functie als leembosstapsteen vervullen.

Door het toevoegen van het perceel neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 4,9 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.41 (nr. 90) Gemeente Meierijstad en gemeente Son en Breugel.
Project De Kuilen 1 Breugel

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen ODR01 L756 en SON00 F21 (deels) als ingericht op de beheertypenkaart aan te geven. Perceel ODR01 L756 is ingericht als N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland, met een L01.02 Houtwal en houtsingel. Perceel SON00 F21 is (deels) ingericht als N16.03 Droog bos met productie.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de inrichting. De percelen grenzen aan bestaande NNB met beheertype N16.03 Droog bos met productie. Andere bospercelen, afgewisseld met kruidenrijke gras- en akkerpercelen, liggen met name op de hogere dekzandgronden ten oosten van Breugel. De natte beekdalen ten zuiden van Breugel bestaan voornamelijk uit kruidenrijke graspercelen afgewisseld met diverse landschapselementen, zoals knotbomen en singels. Het plangebied ligt tussen deze twee grote natuurgronden. Het is wenselijk om op structuurniveau de twee grote natuurgronden beter met elkaar te verbinden, waarbij juist Kruidenrijck grasland een belangrijk onderdeel vormt van deze stapstenen. Daarom is gekozen voor een inrichting met voornamelijk N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland met een L01.02 Houtwal en een klein deel N16.03 Droog bos met productie. Hierdoor wordt zowel aansluiting met het gebied ten zuiden als ten oosten van Breugel geboden. Dit zorgt voor een vergroting van de biodiversiteit en een vergroting van het leefgebied van diverse dagvlinders, krekels en amfibieën.

Wij hebben de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel ja aangebracht.

Art. 3.42 (nr. 91) Gemeente Meierijstad. GOB. Project Natuurontwikkeling Het Hurkske

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel ERP00 S1664 toe te voegen aan het Provinciale NNB. Initiatiefnemer beoogt 3,7 ha N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland, 3,2 ha Kruiden- en faunarijck akker N12.05 en 3,3 ha N10.01 Nat schraalland te realiseren.

Reactie GS:

Wij stemmen in met het toevoegen van de percelen aan het Provinciale NNB. Het perceel wordt aan drie kanten omsloten door het NNB bestaande uit op Europees niveau gezien unieke natuurwaarden en vormt daardoor een forse versterking van het NNB. Gezien de ligging van het perceel midden in natuurgebied Het Hurkske, is natuurontwikkeling op dit perceel passend. Randeffecten vanuit omringende landbouwgebieden op het NNB worden hierdoor sterk verminderd, wat ten goede komt aan het NNB als geheel. Door de aanwezigheid van een geologische breuk die door het gebied loopt zijn reeds hoge natuurwaarden aanwezig in het gebied. Door het ontwikkelen van natuur op de toe te voegen NNB percelen worden deze hoge natuurwaarden beter beschermd en krijgen de kans zich uit te breiden. In de bosrandzone groeien Rode Lijst flora-soorten zoals Moerashertshooi, Vlottende bies, Klein waterkruid, Kleine ratelaar, Rossig fonteinkruid, Stekelbrem en als fauna-soort de Knoflookpad. Daarnaast bestaat er een directe ecologische relatie met de bosrandzone en de poellocaties in het gebied. Deze zijn aangelegd als versterking van het amfibieënleefgebied (o.a. van de Knoflookpad). Met deze natuurinrichting zal sprake zijn van een verdere versterking van het amfibieën- en reptielenleefgebied in algemene zin. Tot slot is de belangrijkste ecologische relatie van deze natuurinrichting de versterking van de groeiplaats van Kruiwend moerasscherm (een Europees beschermde soort), die nu in de bosrandzone groeit. Naast Kruiwend moerasscherm worden andere Rode Lijst soorten, typische vensoorten, heidesoorten en akkersoorten in het gebied versterkt. Binnen het perceel zullen maatregelen worden genomen. Het deel van het perceel dat wordt ingericht als N10.01 Nat schraalland zal 40 cm worden afgegraven en in het midden zal een diepere natte slenk worden gerealiseerd. Het deel van het perceel dat wordt ingericht als N12.05 Kruiden- en faunarijke akker zal juist worden opgehoogd (met grond dat vrijkomt door de afgraving), omdat de huidige grondwaterstand te hoog is voor overwintering van de Knoflookpad. Ondanks de te nemen maatregelen nemen wij het gehele perceel op als N12.02 Kruiden- en faunarijke grasland op de ambitiekaart. Als blijkt dat de inrichting van met name het natte schraalland succesvol is passen wij de ambitiekaart aan naar de gevraagde ambitietypen.

Door het toevoegen van het perceel neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 10,2 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.43 (nr. 92) Gemeente Meierijstad. Project ARK de Geelders oost

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om vier percelen toe te voegen aan het Rijksdeel van het NNB in het kader van het project Versterking leembossen. Het project betreft ongeveer 16 ha toevoeging aan het NNB. Hiermee neemt het NNB in en rondom de Geelders toe. Dit is van groot belang voor de robuustheid van de natuur en de hydrologie van het gebied. Het gaat om de percelen ODR01 P139, ODR01 P143, SDL00 M172 en MCG00 P495. De percelen zullen worden ingericht als N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos en als N14.03 Haagbeuken- en essenbos.

Reactie GS:

Het projectplan voor de uitbreiding van de Geelders en de verbinding met het Dommeldal geeft een uitgebreid beeld van de gewenste ontwikkelingen. De kansen voor realisatie van Nieuwe Natuur zijn hier heel groot. De leembossen waren en zijn nog steeds Natura-2000-waardig, maar zijn destijds helaas niet door de landelijke overheid voorgedragen. Daarbij gaat het om het zeldzame habitattype Haagbeuken- en essenbos en de voorkomende soorten zoals Wespendif, Zwarte Specht, Middelste bonte specht maar ook over de recent aangetroffen Vermiljoenkever. Naast uitbreiding en versterken van de leembossen is het verbinden (ontsnipperen) van bestaande bossen van groot belang. Bepaalde natuurwaarden die aan bossen of aan een bosklimaat gekoppeld zijn of belangrijk zijn voor de ontwikkeling van (leem)bossen hebben namelijk maar een slecht of beperkt kolonisatievermogen. Door het aaneensluiten van bosgebieden in De Geelders wordt verspreiding en uitwisseling mogelijk gemaakt. Dit leidt op termijn tot stabielere en robuustere populaties met voldoende genetische uitwisseling. Door de natuurontwikkeling in de verschillende deelgebieden worden de al bestaande en nog te ontwikkelen natuur- en bosgebieden met elkaar verbonden tot een robuuste leemboskern. De aanplant van nieuwe bossen wordt onderscheiden in N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos dat vrij gestuurd aangeplant zal worden en N14.03 Haagbeuken- en essenbos dat veel meer door successie zal kunnen ontstaan.

Wij stemmen in met het toevoegen van de percelen aan het Rijks NNB. Omdat de percelen nog niet zijn ingericht nemen wij ze op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart. Op de ambitiekaart worden de percelen opgenomen als N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos en als N14.03 Haagbeuken- en essenbos.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 16,1 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.44 (nr. 93) Gemeente Nuenen, Gerwen en Nederwetten en Eindhoven. Project Natuurontwikkeling Buitenplaats Soeterbeek

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen NNN00 D3660, 3661 en WSL01 N795 toe te voegen aan het Rijksdeel van het NNB met ambitietype N10.01 Nat schraalland. Voor perceel NNN00 D4222 wordt een verzoek gedaan dit toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Perceel WSL01 C1948 wordt gevraagd toe te voegen als Bestaande Natuur met beheer- en ambitietype N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos. Voor perceel NNN00 D3650 wordt verzocht het ambitietype aan te passen naar N12.05 Kruiden- en faunarijke akker.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de wijziging. Uitbreiding van het NNB op de oostflank van de Dommel is gunstig voor de robuustheid van het NNB. Er vindt veel ontwatering plaats op de flanken door landbouwkundig gebruik, wat een negatief effect heeft op de Natte Natuurparel Dommeldal. Toevoeging van de laaggelegen percelen ten opzichte van het beekdal betekent kansen voor de ontwikkeling van nat schraalland. Samen met de ontwikkeling van Kruiden- en faunarijk grasland op de hoger gelegen delen ontstaat een meer aaneengesloten NNB.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 7,1 ha. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.45 (nr. 94) Gemeente Oirschot. Project Hedingen Gemeente Oirschot. Aanpassen begrenzing

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om aanpassing van de NNB begrenzing op de percelen OST00 L647, 648 en 649. Delen van de percelen rondom het woonhuis zijn onderdeel van het agrarisch bouwblok en daarmee geen onderdeel van het NNB.

Reactie GS:

De begrenzing van het NNB op de percelen OST00 L647, 648 en 649 komt niet overeen met de aangevraagde begrenzing. Het agrarisch bouwvlak is onbedoeld meegenomen in de eerdere begrenzing. Wij herstellen deze fout door delen van de genoemde percelen uit het NNB te verwijderen.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.
Art. 3.46 (nr. 95) Gemeente Oirschot. Project Perceel MDB03 H 0048
Middelbeers

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel MDB03 H48 als ingericht op de beheertypenkaart aan te geven. Het perceel is ingericht als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland met diverse solitaire bomen op het perceel en langs de Grote Beerze.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de inrichting. Op het perceel zijn reeds zaden en sporen aanwezig van natuurlijke soorten die aansluiten bij het natuurdoeltype Kruiden- en faunarijk grasland. Om nog beter te voldoen aan het natuurdoeltype zullen diverse bomen geplant worden op het perceel. Ook naast de beek zullen diverse solitaire bomen worden geplant, waardoor deze kunnen voorzien in schaduwwerking in de beek. De aanplant van deze bomen zal in overleg met waterschap de Dommel plaatsvinden. Ten slotte past dit natuurdoeltype op cultuurhistorisch gebied het beste bij de locatie. Van oudsher betreft het een perceel met openheid en een weids uitzicht. Door de aanwezigheid van diverse solitaire bomen worden zichtlijnen gecreëerd. Het ingerichte perceel geven wij aan op de beheertypenkaart met N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en stellen wij open voor beheervergoeding. De solitaire bomen komen niet voor beheervergoeding in aanmerking, omdat zij niet voorkomen in de Index Natuur en Landschap.

Wij hebben de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel ja aangebracht.

Art. 3.47 (nr. 96) Gemeente Oirschot. Project watermolen

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt de begrenzing van perceel MDB03 G2893 te willen aanpassen. De 2 voormalige percelen MDE03 G2869 en MDE03 G2875 zijn samengevoegd tot 1 perceel, MDB03 G2893 en zouden beiden moeten worden opgenomen in het Rijks NNB. Daarnaast verzoekt het GOB het ambitietype aan te passen van perceel MDB03 E2608 van N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland naar N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de wijzigingen en voegen 0,1 ha Nieuwe Natuur toe aan het Rijks NNB met beheertype N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur en ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland op perceel MDB03 G2893. Ook wijzigen wij het ambitietype van perceel MDB03 E2608 naar N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos.

Doordat het perceel zowel aan de oost-, zuid-, en westzijde omgeven is door bossen, sluit het hoogwaardige ambitietype Dennen-, eiken-, beukenbos aan op de inrichting van de omliggende percelen. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.48 (nr. 97) Gemeente Oisterwijk. Kaartcorrecties Voorste Stroom

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt een opschoning van de restantopgave nog te realiseren Nieuwe Natuur in het projectgebied Voorste stroom ten noorden van de Kampina en Oisterwijkse vennen. Het betreft het verwijderen van zogenoemde 'slivers' restantopgave langs de buitengrens van het NNB die op kadastrale percelen vallen die niet zijn aangewezen als NNB. Ook betreft het het omzetten van 'slivers' naar Bestaande Natuur als er feitelijk sprake is van Bestaande Natuur in plaats van Nieuwe Natuur.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de opschoning van het volledige gebied Voorste stroom. De zogenoemde 'slivers' restantopgave langs de buitengrens van het NNB worden verwijderd. In totaal gaat het om een oppervlakte van 1,5 ha. Tevens worden meerdere 'slivers' omgezet van Nieuwe Natuur naar Bestaande Natuur als er sprake is van natuurterrein en deze volledig zijn omgrensd door het NNB waardoor verwijdering niet mogelijk is. Het beheertype wordt in dit geval gelijkgetrokken met het huidige ambitietype. Het gaat hierbij om ongeveer 1 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.49 (nr. 98) Gemeente Oisterwijk. Project C2276396 Het Schabos

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel HRN02 D2234 toe te voegen aan het Provinciale NNB met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland.

Reactie GS:

Met het perceel wordt een mooi gebied naar natuur omgezet dat direct grenst aan de Natte Natuurparel Nemelaer. Hiermee ontstaat een extra buffer tussen het bestaande natuurgebied en het agrarisch natuurgebied en vormt het een logische begrenzing/afronding van het natuurgebied. Inrichting als N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland sluit goed aan bij het naastgelegen NNB-perceel. Daarnaast heeft de aanleg van struweel, houtsingels en solitaire bomen een positief effect op de biodiversiteit. De bodem kan zich herstellen en hiermee ook meer water vasthouden. Omdat het perceel nog niet is ingericht

nemen wij deze op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 0,7 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.50 (nr. 99) Gemeente Reusel-de Mierden. Project Broekkant Reusel

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel MDE02 H2226 toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB met ambitietype N10.02 Vochtig hooiland.

Reactie GS:

De omvorming naar natuur maakt samen met percelen uit de omgeving deel uit van het grotere beekherstelproject de Reusel. Hierin streeft het Waterschap naar een meer natuurlijke, robuuste en klimaatbestendige inrichting van het beekdal van De Reusel. Het beekdal functioneert hierbij als een natte ecologische verbindingzone. Het betreffende perceel is gelegen op de flank van het beekdal en is daarom noodzakelijk voor herstel van het totale beekdallandschap. De omvorming tot natuur draagt bij aan de mogelijkheden voor hydrologisch herstel en natuurontwikkeling in het beekdal. In het herstellen van het beekdal is de overgang van beekloop, beekbegeleidend bos, vochtige hooilanden naar drogere kruidenrijke graslanden van waarde. Om deze inrichting mogelijk te maken voegen wij het perceel toe aan het NNB. Omdat het perceel nog niet is ingericht nemen wij deze op de beheertypenkaart op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur. Een naastgelegen strook op perceel MDE02 H2249, dat nog geen deel uitmaakt van het NNB, voegen wij op eigen initiatief toe aan het Provinciale NNB met ambitietype N10.02 Vochtig hooiland, zodat een aaneengesloten NNB ontstaat.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 0,5 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.51 (nr. 100) Gemeente Roosendaal. Project Buitenlust

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel HSR00 D697 toe te voegen aan het Provinciale NNB met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

Reactie GS:

Het perceel is gelegen aan het beekje de Ligne tussen de forten Prinssen en De Roovere van de West-Brabantse waterlinie. Door toevoeging van het perceel wordt een belangrijk onderdeel gerealiseerd om de moeraszone langs de Ligne verder af te maken. Ook kan door deze natuurontwikkeling het waterpeil hoger worden bijgesteld. Het doel is om met de inrichting als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland aan te sluiten op de noordelijk gelegen, reeds ingerichte percelen. Op het perceel worden landschapselementen in de vorm van struweel en een natuurvriendelijke oever aangelegd die zorgen voor voedsel en beschuttingsmogelijkheden voor fauna. De inrichting voorziet in uitbreiding van het leefgebied voor de doelsoorten, zoals de Blauwborst, Bosrietzanger en Waterspitsmuis. Ook meer algemene kleine zoogdieren, amfibieën en libellen hebben baat bij de inrichting. Het perceel zal benut worden als waterbergingsgebied indien nodig. Omdat het perceel nog niet is ingericht nemen wij deze op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 1,2 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.52 (nr. 101) Gemeente Roosendaal. Project Hakvoort

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om 2 percelen toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB. Het gaat om de percelen RSD00 S3 en S5. De percelen zullen worden ingericht als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en als N12.05 Kruiden- en faunarijke akker.

Reactie GS:

Het plangebied wordt volledig omsloten door percelen die reeds onderdeel zijn van het NNB. De inrichting van de percelen met Kruiden- en faunarijk grasland en Kruiden- en faunarijke akkers zorgt voor een open gebied binnen omringend bos en versterkt hiermee de verblijfsfunctie van het gebied voor diverse diersoorten. Door het toevoegen van landschapselementen in het plangebied ontstaat een gebied met uitgebreide foerageer-, nest-, en schuilgelegenheid. Het noordelijke perceel krijgt een wat ruigere en robuustere inrichting, wat aansluit op het noordelijk gelegen heidegebied. Ook wordt in dit gebied een kruidenrijke akker ingericht. Aan de zuidzijde blijft een meer open karakter gehandhaafd wat recht doet aan de cultuurhistorie van het gebied. Door de diversiteit in inrichting en vegetatie zijn er ook veel kansen voor het vergroten van de soortenrijkdom in het plangebied. De

EVZ de Elderse Turfvaart die aan de oostzijde ligt wordt versterkt en de corridor langs de waterloop wordt breder. De houtsingels (eigendom Natuurmonumenten) in de omgeving worden nu vooral omringd door intensief gebruikte landbouwgrond. Door het plangebied in te richten met onder andere kruidenrijk grasland, fruitbomen en bloeiende en besdragende struiken ontstaat een gebied met een grote voedselrijkdom waar de flora en fauna in de omgeving van kan profiteren. Door de toename aan gevarieerde flora zal ook een groter leefgebied voor verschillende insecten ontstaan welke op hun beurt weer een voedselbron vormen voor dieren uit de omgeving. De ecologische proeftuin op perceel RSD00 S3 wordt niet meegenomen in de omvorming naar NNB om vrijheid van inrichting op dat gedeelte te behouden. Er wordt hier door de eigenaar extensieve hobbytuinbouw bedreven (geen gebruik van mest of bestrijdingsmiddelen) die past binnen het natuurlijke karakter van het gebied.

Wij stemmen in met het toevoegen van de percelen aan het Provinciale NNB. Omdat de percelen nog niet zijn ingericht nemen wij deze op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart. Op de ambitiekaart wordt perceel RSD00 S3 opgenomen als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Het westelijke deel van perceel RSD00 S5 wordt opgenomen als N12.05 Kruiden- en faunarijke akker, de rest van het perceel wordt opgenomen als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 4,2 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.53 (nr. 102) Gemeente Roosendaal. Project Kasteel van Wouw

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om delen van de percelen WOU00 P418, 980, 982 en WOU00 Q760, 761 en 764 toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB met ambitietypen N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en N05.04 Dynamisch moeras.

Reactie GS:

Het plangebied grenst aan een bestaand bosje dat reeds onderdeel uitmaakt van het NNB. Tevens loopt de Smalle Beek langs en door het plangebied welke is aangemerkt als Rijks NNB. Met de toevoeging van de percelen aan het NNB wordt losse delen van het NNB met elkaar verbonden. Tevens wordt de EVZ robuuster uitgevoerd en versterkt met een natte corridor. De gracht van het kasteel krijgt de functie waterberging, waardoor ook de hydrologie in de omgeving verbeterd

wordt. Door het kasteel en de omgeving in te richten als Kruiden- en faunarijck grasland, afgewisseld met natte elementen, ontstaat een gevarieerd landschap. Deze diversiteit maakt het gebied kansrijk voor het vergroten van de soortenrijkdom in het gebied.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 2,5 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.54 (nr. 103) Gemeente Tilburg. Project De Knijperij

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen UDH00 B3015 en B3012 toe te voegen aan het Provinciale NNB met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland.

Reactie GS:

Wij stemmen in met het toevoegen van de percelen aan het Provinciale NNB met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland. De percelen zijn onderdeel van de hydrologische verbinding tussen de hoger gelegen Loonse en Drunense duinen en het laaggelegen de Brand. Het is van groot belang dat deze verbinding zo robuust mogelijk wordt en blijft: de natte natuur in de Brand met soorten als blauwe knoop en teer guichelheil (beide door de provincie aangewezen als prioritaire soort) is afhankelijk van het grondwater dat vanuit de duinen aangevoerd wordt. Wanneer het perceel in het NNB opgenomen wordt, is de functie als natuur ook voor de toekomst veiliggesteld en kunnen er, als de kans zich voordoet, maatregelen genomen worden om de verbinding te versterken. De Brand is aangewezen als Natte Natuurparel, waardoor het ook vanuit die wet- en regelgeving gewenst is dat de hydrologische verbinding versterkt en behouden wordt. Daarnaast grenst het perceel zowel in het noorden als in het zuiden aan N2000-gebied "Loonse en Drunense duinen & Leemkuilen" en is het belangrijk om rondom N2000-gebieden natuurlijke bufferzones op te bouwen om te voorkomen dat er aan de rand van N2000-gebieden verstorende en/of vervuilende ruimtelijke ontwikkelingen of andere ongewenste ontwikkelingen plaats zullen vinden. Het perceel kan gezien worden als onderdeel van een bufferzone rondom het N2000-gebied.

Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 0,2 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.55 (nr. 104) Gemeente Tilburg. Project functiewijziging
landbouwgronden De Strijdhoeft

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om delen van het perceel UDH00 B2689 als ingericht op de beheertypenkaart aan te geven. De betreffende delen zijn ingericht als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (0,5 ha) en N10.02 Vochtig hooiland (0,5 ha).

Reactie GS:

Wij stemmen in met de inrichting. De betreffende delen van het perceel maken deel uit van een groter inrichtingsproject binnen het landgoed De Strijdhoeft, een landgoed dat deels binnen het Natura 2000 gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen ligt. Met de realisatie van deze delen wordt het project succesvol afgerond en is de gehele opgave van de te realiseren natuur binnen het landgoed gereed.

Wij hebben de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel ja aangebracht.

Art. 3.56 (nr. 105) Gemeente Valkenswaard. Project Keersop

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om een klein deel (0,08 ha) van perceel VKW00 G634 toe te voegen aan het Rijksdeel van het NNB met ambitietype N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos.

Reactie GS:

In het eerdere deelproject beekdal Keersop-Dommelen zijn de percelen in dit gebied al aan het NNB toegevoegd. Het deel van perceel VKW00 G634 dat nu verzocht wordt toe te voegen was destijds nog niet in eigendom van gemeente Valkenswaard. Inmiddels is dit wel het geval en is opname ervan in het Rijks NNB vanwege de ligging, aangrenzend aan bestaand NNB, logisch. Er wordt een aangesloten gebied gerealiseerd met hoogwaardige natuur, waardoor een goed ontwikkeld en robuust beekdalsysteem ontstaat. Omdat het perceel nog niet is ingericht voegen wij het als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur toe op de beheertypenkaart. Na realisatie zullen wij dit wijzigen in N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.57 (nr. 106) Gemeente Vught. Project Natuurontwikkeling
Elzenburg Kapellebos

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen VUG00 D1, D10, D11, D12, D925, D1086, D1087, D1088, D1089, D1092, E179, E196, E197, E198, E199, E200, E201, E1623, E1739, E1740, E1744 en E2167 als ingericht op de beheertypenkaart aan te geven. De percelen zijn ingericht als N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland met een L01.01 Poel en diverse L01.02 Houtwallen- en houtsingels.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de inrichting van de percelen. Het plangebied bestaat uit een aantal aaneengesloten voormalige agrarische percelen gelegen binnen het Elzenburg – Kapellebos. In de nabijheid van de percelen zijn natuurterreinen gelegen, voornamelijk bestaande uit bos. Ook zijn er in de open gebieden veel landschapselementen aanwezig. Door de percelen in de richten als natuurlijke graslanden ontstaat een gevarieerd gebied met open en dichte structuren. Een gebied wat met name voor de aanwezige flora en fauna een grote verrijking zal zijn. De percelen hebben een lage waterstand en zijn droog. Kruiden- en faunarijck grasland is hier dan ook het hoogst haalbare. Er is een kruidenrijck grasmengsel ingezaaid en er vindt verschrallingsbeheer plaats. Daarnaast wordt meer dan 5% van het totale oppervlakte aan landschapselementen gerealiseerd. Het gaat om een poel die heringericht wordt zodat het bruikbaar wordt voor amfibieën en om houtwallen. Alle percelen, met uitzondering van de percelen D12, D925 en D1092 zijn Bestaande Natuur enclave. De 3 genoemde percelen zijn Bestaande natuur. De ingerichte percelen geven wij aan op de beheertypenkaart met N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland.

Wij hebben de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.58 (nr. 107) Gemeente Waalre. Project natuurontwikkeling
Buunderpad

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel WRE02 B2283 aan het Provinciale NNB toe te voegen als gerealiseerde Nieuwe Natuur. Het betreft een perceel in het bos bij Waalre ten zuiden van het Blokven. Het perceel is gericht als N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland.

Reactie GS:

Het perceel grenst aan de westzijde aan twee agrarische percelen en is samen met deze percelen volledig omsloten door Rijks NNB. Deze percelen zijn al op kaarten van omstreeks 1880 te herkennen als

agrarische percelen. Om deze cultuurhistorisch waardevolle percelen in ere te herstellen wordt een Kruiden- en faunarijk grasland ingericht met een grote diversiteit aan landschapselementen. Door dit beheertype wordt een overgang naar het aangrenzende gebied gecreëerd en is de waarde voor diersoorten die in het aangrenzende landschap leven erg groot. Er wordt een overgang gecreëerd tussen de Gemeentebossen en de open agrarische percelen. Hiermee vormt het een mooie stapsteen voor alle soorten die leven op de overgang van bosgebied naar een meer open grasland. Denk hierbij aan soorten zoals eekhoorns, vossen, en reeën maar ook diverse vogelsoorten zoals de buizerd en Vlaamse gaaien houden zich graag op deze randen op. Wij voegen het perceel toe aan het Provinciale NNB met beheertype en ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en stellen het perceel open voor beheervergoeding. Ambtshalve voegen wij een klein hoekje van 210 meter toe aan het naastgelegen bosperceel WRE02 B3374 om een aaneengesloten NNB te krijgen.

Met het toevoegen van het perceel neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 1 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel ja aangebracht.

Art. 3.59 (nr. 108) Gemeente Waalre. Project natuurontwikkeling landgoed Zuiderveld

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen AAL01 A2998 en A451 toe te voegen aan het Provinciale NNB met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, ten behoeve van landgoedontwikkeling.

Reactie GS:

Met het toevoegen van deze percelen aan het NNB wordt de beekdalstructuur van de Tongelreep robuuster en vormt het een versterking van de biodiversiteit. Ook is het een goede aanvulling op het nabij gelegen Natura 2000 gebied "Leenderbos Groote Heide & De Plateaux" en de direct aangrenzende Natte Natuurparel Waalre/Valkenswaardse bossen. Daarnaast kan de inrichting als buffer functioneren tegen invloeden vanuit het landbouwgebied voor de meer kwetsbare natuurwaarden in het aangrenzende beekdal De Tongelreep. Als landschapselementen worden rondom hagen geplant en diverse struiken met fruit en bessen. Vogels vinden hier broedgelegenheden en veel kleine zoogdieren gedijen goed in een combinatie van genoemde biotopen. Het kleinschalige gebied zal ook een trekpleister vormen voor vlinders en andere insecten.

Omdat de percelen nog niet zijn ingericht worden zij als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur opgenomen op de beheertypenkaart. Op de ambitiekaart worden de percelen opgenomen als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

Door het toevoegen van het perceel neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 2,3 ha. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 3.60 (nr. 109) Gemeente Woensdrecht. Project afronding natuurherstel Jagersrust

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om drie (delen van) percelen aan het Rijksdeel van het NNB toe te willen voegen. Het betreft de percelen OSD00 D5723, D5724 en D6901. De percelen zullen worden ingericht als N11.01 Droog schraalgrasland.

Reactie GS:

Wij stemmen in met het toevoegen van de percelen aan het Rijks NNB. De percelen zijn onderdeel van het natuurherstelproject "Jagersrust", waarvoor Evides in februari 2012 een samenwerkingsovereenkomst heeft afgesloten met de provincie Noord-Brabant, het waterschap Brabantse Delta, de gemeente Woensdrecht en Natuurmonumenten. De inrichting van de drie percelen vormt het sluitstuk van het project. Jagersrust is een (voormalige) landbouwenclave te midden van natuurgebieden die onderdeel uitmaken van het Grenspark Kalmthoutse Heide. Het onttrekken van het gebied aan de agrarische functie is één van de maatregelen die bijdragen aan het beschermen van de waterhuishouding van het nabijgelegen Grootte Meer. De percelen D 5723 en 6901 liggen deels in Habitatrichtlijngebied en N2000-gebied Brabantse Wal. De direct aangrenzende percelen, die zijn aangewezen als Natura-2000-gebied (Vogelrichtlijngebied "Brabantse Wal" en Habitatrichtlijngebied "Ossendrecht") en reeds in een eerder stadium zijn ingericht, vormen een belangrijk ijkpunt voor de inrichting van de laatste drie percelen. De bedoeling is dat er een uniform natuurgebied ontstaat, met een min of meer ongestoord ecohydrologisch systeem. Met deze uitbreiding van het NNB wordt het infiltratiegebied van het direct ten zuiden van het project liggende Moerven beschermd. Ook wordt een ongestoorde gradiënt gerealiseerd van hoog/droog naar laag/nat.

De boerderij, verhardingen en opstallen zullen worden afgebroken. De verstoorde laag zal worden verwijderd zodat de oorspronkelijke zandbodem weer aan de oppervlakte komt. Daardoor kan zich op alle

percelen het natuurtype Droog schraalgrasland (N11.01) ontwikkelen. Het realiseren van het natuurambitietype Droog schraalgrasland biedt kansen om het oude verkavelingspatroon te versterken: pleksgewijze struweelvorming accentueert de voormalige kleinschalige percelen en vergroot de structuurvariatie in het gebied.

Omdat de percelen nog niet zijn ingericht nemen wij deze op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart. Op de ambitiekaart worden de percelen opgenomen als N11.01 Droog schraalgrasland. Door het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 1 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Artikel IV Wijziging NNB begrenzing om ecologische redenen en wijziging natuurbeheertype op verzoek van het GOB met als doel realisatie Ondernemend Natuurnetwerk (ONNB)

Het Natuurbeheerplan 2022, beheertypen- en ambitiekaart, als vastgesteld bij besluit van 20 september 2021, volgend op de Wijziging Interim Omgevingsverordening kaartaanpassingen 2022, wordt als volgt gewijzigd, overeenkomstig de bijbehorende stukken opgenomen als [kaartbijlage](#):

Art. 4.1 (nr. 110) Gemeente Alphen-Chaam. Project Herenboerderij Goedentijd. ONNB

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen APN03 L757 en L798 aan het Provinciale NNB toe te voegen met ambitietypen N12.02 Kruiden- en faunarijke grasland (1,4 ha), N16.03 Droog bos met productie (4,2 ha) en N12.05 Kruiden- en faunarijke akker (4,5 ha). De initiatiefnemer wil hier starten met Ondernemend Natuurnetwerk, ONNB.

Reactie GS:

Wij stemmen in met het toevoegen van de percelen aan het Provinciale NNB ten behoeve van invulling van ONNB. Toevoeging van deze percelen aan het NNB versterkt en verrijkt de biodiversiteit in de overgang van natuurgronden naar omliggende landbouwgronden. We ondersteunen graag eco-vriendelijke landbouwactiviteiten met aandacht voor versterking van biodiversiteit in de zone direct grenzend aan bestaande natuurgebieden. Dit initiatief is daar een mooi voorbeeld van. Wij voegen de percelen toe conform de gevraagde

ambitietypen. Omdat de percelen nog niet zijn ingericht voegen wij deze toe aan de beheertypenkaart als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur. Na inrichting van de percelen, inclusief aan te leggen landschapselementen, zal de beheertypenkaart overeenkomstig worden aangepast.

Met het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 10,4 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypekaart gewijzigd.

Art. 4.2 (nr. 111) Gemeente Breda. Project Heining&Hoef ONNB in dienst van de gesloten kringloop

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen TTR00 B4159 en B4161 als Ondernemend Natuurnetwerk (ONNB), toe te voegen aan het Provinciale NNB met ambitietypen N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland, N12.05 Kruiden- en faunarijck akker en N16.03 Droog bos met productie.

Reactie GS:

De ligging van de om te vormen percelen liggen in de ecologische zone die van de lage Vuchtpolder langs de Waterakkers, via de Galgestraat, via de A27 naar de boswachterij Dorst loopt. Vervolgens loopt deze zone ook verder naar de beken nabij Bavel en Chaam. In de zone langs de Galgestraat zijn nabij de Hoge Gouw reeds kleine omzoomde graslandjes aangelegd als leefgebied voor de Steenuil. Op gronden van Heining&Hoef aan zowel de west als oostzijde van de A27 zijn maatregelen genomen met Rijkswaterstaat om de faunapassage onder de A27 nabij de Spoorlijn Breda-Tilburg te versterken. Met het toevoegen van extra (O)NNB wordt deze inrichting nabij de A27 versterkt. Aan weerszijden van de A27 zijn poelen aangelegd, waar in het 2e jaar na realisatie de kamsalamander is gesignaleerd. De toevoeging van extra (O)NNB maakt de strook naar de passage onder de A27 veel robuuster. De huidige recreatiedruk in het Cadettenkamp aan de noordzijde maakt dat de toevoegen van extra natuur ruimte biedt als leefgebied voor vele vogels, insecten en vleermuizen. De recreatiedruk op dit gebied is zo groot aan het worden dat een extra rustbuffer erg belangrijk is. Daarnaast wordt met de inrichting gestreefd naar terugkeer van het oud kleinschalig landschap. De bomen dragen bij aan het verhogen van de biodiversiteit. De aanleg van een klein voedselbos zal dienst gaan doen als de modern "boerenhof". Op drie percelen zal wisselteelt plaatsvinden, waarvan op twee kavels productief kruiden- en faunarijck grasland met klaver worden geteeld. Op een kavel wordt akkerbouw toegepast waarbij niet kerende grondbewerking zal worden

toegepast. Het betreft een mooi voorbeeld van natuur inclusieve landbouw. De percelen zijn nog niet ingericht. Daarom nemen wij ze op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart en voegen wij het label ONNB toe. Na realisatie zullen wij dit wijzigen in de aangegeven ambitietypen.

Met het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 5,1 ha. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 4.3 (nr. 112) Gemeente Cranendonck. Project GOB aanvraag van Cranenbroek. ONNB

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om twee percelen toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB. Het gaat om perceel MHZ00 G1152 en een deel van perceel MHZ00 G1480. De initiatiefnemer wil hier starten met Ondernemend Natuurnetwerk, ONNB door melk te produceren met een positief effect op de biodiversiteit en zijn bedrijf om te zetten naar een natuurinclusieve bedrijfsvoering. De percelen zullen worden ingericht als Kruiden- en faunarijk grasland met veel landschapselementen zoals een poel, struweelhagen, houtsingels, knotbomen, akker- en grasranden en zandpaden.

Reactie GS:

De projectlocatie ligt ingeklemd tussen natuurgebied de Gastelsche Heide en de Ecologische Verbindingszone (EVZ) 'Strijper Aa en Knoflookpad'. In 2007 is een beschermingsplan gemaakt om de knoflookpad een habitat te geven. Deze soort is zeer zeldzaam, maar kwam nog voor in het Hondsvan. Enkele poelen en struwelen zijn toen aangelegd nabij Kluisweg en de Strijper Aa. Voor de knoflookpad is de combinatie van landbouwgrond met heide een belangrijk onderdeel van het leefgebied. Naast voortplantingswateren heeft deze pad hogere, zandige gronden nodig waar hij kan graven. Het omvormen van de projectlocatie naar ONNB biedt een kans om een extra verbinding aan te leggen tussen de natte EVZ, aangelegde poelen en de droge Gastelsche heide, om de leefomgeving voor de knoflookpad te verbeteren en om een zo aantrekkelijk mogelijke leefomgeving voor vogels en insecten te creëren.

Wij stemmen in met het toevoegen van de percelen aan het Provinciale NNB als ONNB. Omdat de percelen nog niet zijn ingericht nemen wij deze op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart. Op de ambitiekaart worden de percelen opgenomen als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Na inrichting

nemen wij de aangelegde landschapselementen op in de kaarten en brengen wij het raster ONNB aan.

Met het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 11 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 4.4 (nr. 113) Gemeente Cranendonck. Project ONNB in de Baronie Cranendonck

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel MHZ00 E768 aan het Provinciale NNB toe te voegen met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. De initiatiefnemer wil hier starten met Ondernemend Natuurnetwerk, ONNB.

Reactie GS:

Wij stemmen in met het toevoegen van het perceel aan het Provinciale NNB als ONNB met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

Door toevoeging van dit perceel wordt lokaal het NNB substantieel robuuster gemaakt. Aangezien het perceel gelegen is op de flanken van een beekdal zal dit ook gunstig uitpakken voor de waterkwaliteit in het beekdal. Intensieve landbouw maakt plaats voor extensieve vorm van landbouw aangekleed met toe te voegen landschapselementen, waaronder twee amfibieënpoelen. Het betreffende perceel zal als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur worden toegevoegd aan de beheertypekaart en als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland op de ambitiekaart. Landschapselementen worden opgenomen nadat inrichting heeft plaatsgevonden.

Met het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 9,7 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypekaart gewijzigd.

Art. 4.5 (nr. 114) Gemeente Deurne. Project Hoeve Luyterheyde. ONNB

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen DNE00 U162, 992 en 993 als ingerichte ONNB op de kaart aan te geven. Het perceel is ingericht als B12.02 Kruiden- en faunarijk grasland met diverse landschapselementen, zoals poelen, struweelhagen, knotbomen, natuuroevers en enkele landschapsbomen.

Reactie GS:

Wij hebben de percelen al in 2021 aan het NNB toegevoegd. De percelen liggen tussen de Groote Peel en de Deurnese Peel en sluiten ook aan op een bosgebied dat onderdeel uitmaakt van het NNB. De

percelen zorgen voor een versterking van de verbinding tussen deze Peelgebieden. De graslanden worden extensief beweid met Brandrode runderen, een zeldzaam huisdierras. Inzet van deze runderen draagt bij aan het behoud van dit ras. Wij stemmen in met het opnemen van de aangelegde landschapselementen die vallen onder de landelijke systematiek (L01.01 Poel, L01.06 Struweelhaag en L01.08 Knotbomen) en stellen deze open voor beheersubsidie. Realisatie als ONNB staat niet open voor beheervergoeding.

Ambtshalve merken wij op dat in het besluit Natuurbeheerplan 2022 van september 2021 ten onrechte een te ruime begrenzing is opgenomen van de percelen. Dit is niet conform de aanvraag van de eigenaar. Wij hebben de begrenzing daarom aangepast aan het projectplan van de aanvraag bij het GOB en een aantal delen van percelen omgezet van N00.01 Nog in te richten landbouwgrond naar natuur (ONNB) naar Bestaande Natuur N16.03 Droog bos met productie.

Wij hebben de beheertypenkaart gewijzigd, het raster voor ONNB aangegeven en het label subsidiabel ja aangebracht voor de landschapselementen.

Art. 4.6 (nr. 115) Gemeente Goirle. Project Blijde Koeien en Bijen, Riel. Deels ONNB

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel GLE01 K679 als ONNB toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB en om delen van de percelen GLE01 K565, 594 en 639 toe te voegen als Provinciale NNB. De percelen zullen worden ingericht als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

Reactie GS:

Door toevoeging van de percelen aan het NNB wordt de EVZ het Bels Lijntje verder versterkt. Daarnaast wordt de meerwaarde vergroot door een grote stapsteen te realiseren op perceel GLE01 K679 (ONNB). De hoogste ecologische waarde ligt in de strook ten zuiden van de EVZ. Door de toevoeging van deze percelen aan het provinciaal NNB worden diverse losse NNB percelen met elkaar verbonden. Op deze manier draagt deze toevoeging bij aan een robuust NNB wat optimaal functioneert door de verbinding van gebieden met robuuste stapstenen. Door de diverse elementen die gerealiseerd worden, waaronder hagen, bomen en struwelen, dragen de percelen bij aan een divers en kleinschalig landschap wat kenmerkend is in het gebied. Dit gecombineerd met een extensief beheer zorgt ervoor dat er een hoge ecologische waarde behaald kan worden die bijdraagt aan de verbinding langs EVZ het Bels Lijntje. Daarnaast vormen de percelen ook

een passend leefgebied voor diverse soorten die reeds voorkomen in het gebied of in de omgeving. Dit geldt voor algemene soorten zoals muizen of andere kleine zoogdieren en vogels, die een belangrijke voedselbron kunnen vormen voor soorten zoals forenvalk en steenuil. Maar ook voor minder algemene soorten zoals de Bruine Eikenpage en marterachtigen.

Met het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 8,7 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 4.7 (nr. 116) Gemeente 's-Hertogenbosch. Project Weidegaard. ONNB

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen NLD03 C3956, C3957, C3958, C3959, C3960, C3961, C3962, C3963 en C3964 aan het Provinciale NNB toe te voegen met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. De initiatiefnemer wil hier starten met Ondernemend Natuurnetwerk, ONNB.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de toevoeging van de percelen aan het Provinciale NNB als ONNB met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Het gebied sluit nagenoeg direct aan op de ecologische verbindingzone (EVZ) van de Grootte Wetering en vormt een stapsteen langs de Grootte Wetering tussen de Maashorst en het dal van de Aa. Door de stapsteen wordt de kwetsbaarheid en overbrugbaarheid van de smalle EVZ sterk verminderd. Het gebied en de EVZ worden hierdoor beter geschikt als leefgebied voor diverse soorten zoals amfibieën, insecten, vogels, vlinders en kleine zoogdieren. De beoogde natuurontwikkeling omvat een combinatie van natte greppels en poelen, met flauwe oeverzones en struweel gecombineerd met drogere graslanden. Deze graslanden zullen beheerd worden met een combinatie van extensieve begrazing en hooiland beheer. Door dit beheer zal de soortensamenstelling van een door grassen gedomineerd perceel veranderen in een structuurrijk en kruidenrijk grasland, wat onder andere bijdraagt aan insectendiversiteit. Daarnaast worden struwelen en bosjes met bloem- en bes dragende struiken en bomen geplant waar insecten, vogels en zoogdieren voedsel kunnen vinden, en nest- en schuilgelegenheid biedt.

Met het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 3 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypekaart gewijzigd.

Art. 4.8 (nr. 117) Gemeente Hilvarenbeek. Project Den Elshorst. ONNB

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om 4 (delen van) percelen toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB. Het gaat om de percelen HVR00 Q294, 410, 416 en 420. De initiatiefnemer wil hier starten met Ondernemend Natuurnetwerk, ONNB. De percelen zullen worden ingericht als Kruiden- en faunarijck grasland met landschapselementen zoals struweelhagen, hakhoutsingels, (knot)bomen en een poel. Delen van de percelen HVR00 Q294 en 416 zijn reeds ingericht met behulp van subsidie uit het Groenblauw Stimuleringskader (Stika). Ook voor deze delen wordt verzocht deze op te nemen als ONNB.

Reactie GS:

De percelen liggen langs het Reuseldal en worden verder omgeven door in het westen landgoed Gorp en Roover en in het zuiden landgoed De Utrecht. De percelen sluiten aan op het gebied van het Manifestproject Kemperland-Reusel noord. Het Manifestprojectgebied Kempenland West/De Utrecht ligt net ten zuiden van de percelen. De percelen versterken de verbinding tussen beide projectgebieden en de bestaande natuurpercelen langs de Reusel. Er komt met de inrichting een afwisseling tussen korte en hoge vegetatie met plaatselijk ruigte en struweel. Door deze structuurvariatie en waterhuishouding ontstaat er een grote kruidenrijkdom. Rondom de percelen liggen natuurstroken met landschapsbomen in kruidenrijk grasland afgewisseld met hakhoutsingels. Deze elementen dragen erg bij aan het leefgebied van bijen, andere insecten, akkervogels en kleine zoogdieren. Tussen de verschillende kleine perceeltjes worden ook struweelhagen geplant. Dat zijn voornamelijk traag groeiende soorten met stekels en vruchten. Het moeten dichte hagen worden ideaal voor vogels: voedsel, beschutting en nestgelegenheid. De doelsoorten die voorkomen in het Reuseldal en op goed ontwikkeld kruiden- en faunarijck grasland zijn dagvlinders, andere insecten en (broed) vogels. Op de percelen is met jarenlang extensief beheer door weidevarkens een zeer diverse vegetatie ontstaan waardoor de doelsoorten hier al voorkomen. Dat zijn o.a. het hooibeestje, knoopkruid, echte koekoeksbloem, gewone margriet.

Wij stemmen in met het toevoegen van de percelen aan het Provinciale NNB als ONNB. Omdat de percelen nog niet zijn ingericht nemen wij deze op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart. Op de ambitiekaart worden de percelen opgenomen als N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland. Na inrichting brengen wij het raster ONNB aan. De reeds met behulp van Stika ingerichte delen van de percelen HVR00 Q294 en 416 nemen wij op als

Bestaande Natuur met beheertype en ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Deze delen stellen wij open voor beheervergoeding.

Met het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 5,6 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel ja aangebracht.

Art. 4.9 (nr. 118) Gemeente Land van Cuijk. Project natuurontwikkeling Loerangel, deels ONNB

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) wijst ons erop dat wij in het Natuurbeheerplan 2022 slechts 2 percelen hebben toegevoegd aan het NNB in het kader van het project natuurontwikkeling Loerangel, dit hadden 10 percelen moeten zijn. De percelen BMR00 M559, 563, 564, 567, 570, 576, 580 en 581 hadden toen ook toegevoegd moeten worden aan het NNB. Het verzoek is om de 8 percelen alsnog op te nemen in het Provinciale deel van het NNB en als ingericht op de kaart aan te geven. Voor de percelen BMR00 M564 en 581 wordt verzocht deze als ingerichte ONNB op de kaart aan te geven.

Reactie GS:

De percelen zijn opgenomen in de gebiedsvisie Ambitie en Strategie NNB en overige groene doelen in de Maasheggen/Noordelijke Maasvallei. De toevoeging van deze percelen aan het NNB is onderdeel van het uitvoeringsprogramma, ambitiekaart en de bijbehorende uitvoeringsstrategie welke is vastgesteld door de Stuurgroep Noordelijke Maasvallei en de afzonderlijke partners. Ook Gedeputeerde Staten hebben ingestemd met voorgestelde werkwijze om op pragmatische en flexibele wijze het NNB in het Maasheggengebied te realiseren, waarbij uitgangspunt is dat er aaneengesloten netwerk van natuurgebieden ontstaat en de ambities van de Ambitiekaart gemiddeld genomen wordt behaald. Wij nemen de 8 percelen als ingericht op in het Provinciale NNB. Perceel BMR00 M564 en 581 nemen wij op als B12.02 Kruiden- en faunarijk grasland op de beheertypenkaart. Realisatie als ONNB staat niet open voor beheervergoeding. De overige percelen vormen een afwisselend geheel van N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, N12.05 Kruiden- en faunarijke akker en L01.06 Struweelhagen. Deze stellen wij open voor beheervergoeding.

Met het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 6 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd, het raster voor ONNB aangegeven en het label subsidiabel ja aangebracht.

Art. 4.10 (nr. 119) Gemeente Land van Cuijk. Project Natuurontwikkeling Maasheggen Wientjes Oploo. ONNB

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen BMR00 R586 en 604 toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB. Voor perceel R604 wordt verzocht het label ONNB toe te kennen. De percelen zullen worden ingericht als N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland met L01.06 Struweelhagen (Maasheggen)).

Reactie GS:

Toevoeging van de percelen en inrichting met Kruiden- en faunarijck grasland en struweelhagen vult de ondernemende natuur aan rondom natuurkern 'Cultuurhistorisch monument. Dit is volgens de ambitie zoals gebiedspartijen die in het Maasheggengebied hebben vastgelegd in 'Rapport Ambitie strategie NNB Noordelijk Maasvallei Brabant'. Deze omzetting verbindt NNB-gebieden, de natuurkernen met elkaar. Het ambitietype van de aangrenzende gebieden is grotendeels Kruiden- en faunarijck grasland en struweelhaag. De aangevraagde herbegrenzing sluit hierop aan met Kruiden- en faunarijck grasland als rand en Kruiden- en faunarijck grasland ONNB, afgewisseld met struweelhagen. Hierdoor zal zowel de landschappelijke als ook de ecologische waarde toenemen.

Met het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 1,9 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 4.11 (nr. 120) Gemeente Land van Cuijk. Project Natuurontwikkeling Zittersteeg. Deels ONNB

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om (delen van) de percelen BMR00 R525, R527, R603, R883, R937, S133, S134 en S414 toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB. De percelen BMR00 S133 en S134 zullen worden ingericht als N12.05 Kruiden- en faunarijck akker. Op de overige percelen wil de initiatiefnemer starten met Ondernemend Natuurnetwerk, ONNB, met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland. Voor de randen wordt het verzoek gedaan deze op te nemen in het Provinciale NNB met ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland en L01.06 Struweelhaag.

Reactie GS:

Wij stemmen in met het toevoegen van de percelen aan het Provinciale NNB. Toevoeging van de percelen draagt actief bij aan het in stand

houden van het Maasheggengebied. Samen met de aangrenzende stukken Maasheggenlandschap vormen deze percelen een sterke en herkenbare schakel tussen het dorp Beugen en de Maas. De percelen liggen bovendien in een dassenleefgebied. Het versterken van de hagenstructuur in combinatie met de extensief beteelde graslanden en akkerranden zorgen voor een verbetering van het dassenleefgebied wat betreft voedselvoorziening en migratiemogelijkheden. Verder zal het beheer en aanleg van hagen in combinatie met de graslandranden voor vogels betere en beschutte broedplaatsen opleveren. Deze nieuwe inrichting verbindt aangrenzende NNB/ONNB-percelen waardoor veel soorten beter migreren en een groter en meer divers leefgebied krijgen. Zowel de landschappelijke als ook de ecologische waarde van het gebied zal toenemen.

Door het opnemen van de percelen als Nieuwe Natuur neemt de omvang van het NNB toe met 11,6 ha.
Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 4.12 (nr. 121) Gemeente Land van Cuijk. Project ondernemende natuur Campagnebeek. ONNB

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt de begrenzing van 2 percelen te willen aanpassen ten behoeve van het project landbouw met natuur Campagnebeek. Daarnaast wordt verzocht aan 6 percelen het label ONNB toe te kennen. De maatschap die de percelen in eigendom heeft wenst met ONNB de natuurwaarden te verhogen.

Reactie GS:

Wij stemmen in met de vergroting van het NNB op de percelen VLB00 G1429 en G22. Het gaat hier slechts om hele kleine stroken (0,05 ha) die bij de eerdere aanvraag per abuis nog niet waren toegevoegd. Wij voegen de delen toe als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur, Provinciaal NNB, ONNB, met ambitietype zoekgebied 10 algemeen. Daarnaast voegen wij aan de percelen VLB00 G1427, 1429, 25, 533, 22 en 26 het label ONNB toe. Alle percelen binnen het project moeten nog worden ingericht.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 4.13 (nr. 122) Gemeente Oss. Project In alle straten. ONNB

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om twee percelen toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB. Het gaat om de percelen RVS00 C947 en MGN02 G477. De initiatiefnemer wil hier starten met Ondernemend Natuurnetwerk, ONNB. Een deel van perceel MGN02

G477 is reeds ingericht met behulp van subsidie uit het Groenblauw Stimuleringskader (Stika). Voor dit deel wordt verzocht het niet op te nemen als ONNB, maar als Provinciaal NNB. De ONNB-percelen zullen worden ingericht als Kruiden- en faunarijk grasland met landschapselementen en als Haagbeuken- en essenbos.

Reactie GS:

Op deze gronden wordt natuur ontwikkeld in combinatie met het gebruik voor recreatieve activiteiten. De percelen grenzen aan bestaand NNB, ingericht met Haagbeuken- en essenbos. Momenteel bestaat het Haagbeuken- en essenbos in de omgeving echter alleen nog maar uit een aantal smalle stroken bos. Door het omvormen van de noord- en westzijde van het projectgebied naar Haagbeuken- en essenbos wordt de oppervlakte van dit type vergroot en versterkt. Door de aanwezigheid van bestaand Haagbeuken- en essenbos in de buurt zal natuurlijke verjonging op het perceel versnellen. Een groot deel van het projectgebied bestaat reeds uit Kruiden- en faunarijk grasland met hier en daar groepjes bomen en solitaire bomen. Er worden meerdere landschapselementen toegevoegd, waarbij bewust gekozen wordt voor een diversiteit aan inheemse en veelal bloem- en besdragende soorten, deze dragen optimaal bij aan de biodiversiteit. Daarnaast zorgt de overgang van bos naar mantel naar zoom voor een hoge biodiversiteit op een relatief klein gebied door het verschil in de hoeveelheid zon, lufte waar de wind minder aanwezig is en een grote diversiteit aan plant- en kruidensoorten. Soorten die profiteren van een mantelzoom zijn onder andere dagvlinders zoals de kleine ijsvogelvlinder en de grote weerschijnvlinder.

Wij stemmen in met het toevoegen van de percelen als Nieuwe Natuur aan het Provinciale NNB als ONNB en als Bestaande Natuur aan het NNB. Omdat de ONNB-percelen nog niet zijn ingericht nemen wij deze op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart. Op de ambitiekaart worden de ONNB-percelen opgenomen als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en als N14.03 Haagbeuken- en essenbos. Na inrichting nemen wij de aangelegde landschapselementen op in de kaarten en brengen wij het raster ONNB aan. De Bestaande Natuur op perceel MGN02 G477 nemen wij op de beheertypenkaart en de ambitiekaart op als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, L01.08 Knotbomen en L01.16 Bossingel en stellen dit open voor beheervergoeding.

Met het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 4,2 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel ja aangebracht.

Art. 4.14 (nr. 123) Gemeente Oss. Project Spelt op de Stelt. ONNB

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om 7 percelen toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB. Het gaat om de percelen OSS00 M87, 124, 130, 131, 132, 225 en 238. De initiatiefnemer wil hier starten met Ondernemend Natuurnetwerk, ONNB. De percelen zullen worden ingericht als Kruiden- en faunarijke akkers.

Reactie GS:

Het projectgebied grenst in het noorden aan de gronden die onderdeel zijn van het project Landerij VanTosse. De landerij VanTosse bestaat uit het oude kampenlandschap van de Stelt/Elzen en richt zich op duurzaam in stand houden van natuur en landschap. In de grotere context verbindt Landerij VanTosse de Geffensche Bosjes met Herperduin door een nieuwe habitat: een kleinschalig agrarisch landschap. Juist de afwisseling met een ander type landschap zorgt voor ecologische verrijking. De gronden grenzen aan het provinciaal NNB, dat bestaat uit een oude eikenhakhoutsingel en fungeert als leefgebied voor flora- en fauna voor diverse doelsoorten. Met de ontwikkeling van Kruiden- en faunarijke akker en de aanplant van kruidenrijke akkerranden in het kader van Ondernemend Natuurnetwerk Brabant zal worden aangesloten bij het voedsellandschap Landerij VanTosse en wordt gezien de abiotische omstandigheden een goede invulling gegeven aan het NNB. Daarnaast richt de initiatiefnemer zich met de inrichting op vergroting van de natuurwaarden door zich te richten op de doelsoorten van de (wilde) bij en de patrijs. De natuurakkers worden jaarlijks afwisselend ingezaaid met oude graanrassen, zoals spelt, wintertarwe of rogge. Gezien de exoten die in de omgeving voorkomen dient er gebruik gemaakt te worden van autochtoon en biologisch plantmateriaal. In de bermen van het zandpad (Suggelaarsestraat), dat de percelen doorsnijdt, worden notenbomen geplant. Dit zorgt voor versterking van het voedsellandschap van de landerij VanTosse.

Wij stemmen in met het toevoegen van de percelen aan het Provinciale NNB als ONNB. Omdat de percelen nog niet zijn ingericht nemen wij deze op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart. Op de ambitiekaart worden de percelen opgenomen als N12.05 Kruiden- en faunarijke akker. Na inrichting brengen wij het raster ONNB aan.

Door het opnemen van deze percelen als Nieuwe Natuur neemt de omvang van het NNB toe met 1 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 4.15 (nr. 124) Gemeente Sint-Michielsgestel. Project Natuurontwikkeling Vossenholen 2. Deels ONNB

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om de percelen MCG00 P350, P447, P455, P458, P459, P460, P465, P466 toe te voegen aan het Provinciale NNB met ambitietype N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos (5 ha) en N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (16,8 ha). Op de percelen met Kruiden- en faunarijk grasland wordt Ondernemend Natuurnetwerk, ONNB, aangevraagd. Versterking met landschapselementen vindt plaats door de aanleg van knotbomenrijen en elzensingels.

Reactie GS:

De percelen grenzen aan natuurgebied "de Geelders", waardoor versterking en verruiming van dit gebied plaatsvindt. Extensivering van de landbouwactiviteiten heeft niet alleen een positief effect op flora en fauna op de percelen zelf, maar vooral ook op de flora en fauna in de aangrenzende natuurterreinen. Door het vergroten van het natuurgebied zal de aanwezigheid van kruiden en grassen in zijn algemeenheid toenemen. Ruim 25% van het areaal zal ingericht worden met bos en landschapselementen. Door deze inrichting met houtopstanden wordt de biodiversiteit positief beïnvloed en wordt het landschap versterkt. De te realiseren bossen zijn direct aansluitend aan de reeds bestaande bossen met beheertype N15.02 Dennen-, Eiken- en Beukenbos. Voor de natuurlijke graslanden geldt dat omliggende (zuidelijk) gelegen gronden een zwaardere ambitietype kennen. Doordat op de toe te voegen percelen sprake is van ONNB is het meer realistisch om uit te gaan van het ambitie/beheertype N12.02 Kruiden en faunarijk grasland. Ook de knotbomenrijen L01.08 en Elzensingels L01.03 zijn veel voorkomende landschapselementen in de directe omgeving. Cultuurhistorisch gezien kenmerkt het gebied zich door een agrarisch landschap met houtopstanden, dooradert met landschapselementen. Dat wordt met dit plan versterkt en vastgelegd voor de toekomst. Door de versterking van bosstructuren mét natuurlijke graslanden en versterking van de lijnvormige landschapselementen worden nieuwe kansen geboden voor diverse flora en fauna. De lijnvormige elementen zijn daarbij extra te gebruiken voor dieren die ze als herkenningspunt of (aanvlieg)route gebruiken voor, tijdens, en na het foerageren.

De percelen zijn nog niet ingericht. Daarom nemen wij ze op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart en voegen wij het label ONNB daar waar Kruiden- en faunarijck grasland wordt gerealiseerd. Na realisatie zullen wij dit wijzigen in B12.02 Kruiden- en faunarijck grasland, N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos, L01.03 Elzensingels en L01.08 Knotbomen.

Met het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 21,8 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 4.16 (nr. 125) Gemeente Valkenswaard. Project Föda Silva Het Mortelke. ONNB

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel BKL06 F624 toe te voegen aan het Provinciale deel van het NNB. De initiatiefnemer wil hier starten met Ondernemend Natuurnetwerk, ONNB. Het westelijke deel het perceel zal worden ingericht als voedselbos, het oostelijk deel zal worden ingericht als Kruiden- en faunarijck grasland (bloemenweide) met landschapselementen.

Reactie GS:

De projectlocatie ligt tussen en nabij het Natura 2000 gebied Leenderbos, Grootte Heide en De Plateaux. Föda Silva sluit aan bij de Dommelvallei visie om meer natuur en landschap te creëren en kleinschalige recreatieve ontwikkelingen te stimuleren. Het voedselbos en de bloemenweide biedt beiden: natuur en kleinschalige recreatieve mogelijkheden. Het gebied rondom Föda Silva is een soortenrijk bosgebied. Dichtbij ligt het Leenderbos waar de gemeentelijke doelsoorten zoals de boomleeuwrik, nachtzwaluw en roodborsttapuit zich bevinden. Door het creëren van een bloemenveld en een bloesemboog voor bloeiende planten, is er gedurende langere tijd veel te eten voor (wilde) bijen en andere insecten. Door veel fruit en noten kunnen ook allerlei andere dieren gaan profiteren. Het perceel met een boom- en soortenrijke natuurakker annex voedselbos zal een snelle verbetering van de biodiversiteit geven, zowel boven de grond maar zeker ook onder de grond.

Wij stemmen in met het toevoegen van het perceel aan het Provinciale NNB als ONNB. Omdat het perceel nog niet is ingericht nemen wij het op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart. Op de ambitiekaart wordt het perceel deels opgenomen als N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland en deels als N16.03 Droog bos met productie. Na inrichting nemen wij de

aangelegde landschapselementen op in de kaarten en brengen wij het raster ONNB aan.

Met het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 1,7 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 4.17 (nr. 126) Gemeente Vught. Loverense Bult, aanpassen begrenzing. ONNB

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) wijst ons op een foutieve begrenzing van het NNB op perceel VUG00 H639. Een te groot deel is als NNB begrensd. Daarnaast is een foutief ambitietype toegekend aan dit perceel.

Reactie GS:

Het linkerdeel van perceel VUG00 H639, ter grootte van 0,3 ha, is in een eerder Natuurbeheerplan als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur begrensd. Dit is destijds te ruim begrensd. We herstellen deze fout door dit deel uit het NNB te verwijderen. Het resterende deel van het perceel, dat foutief als N16.03 Droog bos met productie op de ambitiekaart staat passen wij aan naar ambitietype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, zoals het oorspronkelijk ook is aangevraagd.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 4.18 (nr. 127) Gemeente Waalre. Project Voedselbos Waalre. ONNB

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verzoekt om perceel WRE02 B3294 toe te voegen aan het Provinciale NNB met ambitietype N16.03 Droog bos met productie. De initiatiefnemer wil hier starten met een voedselbos onder het Ondernemend Natuurnetwerk, ONNB.

Reactie GS:

Het perceel grenst aan Natte Natuurparel Waalre/Valkenswaardse bossen. De toevoeging aan het Provinciale NNB zorgt voor een eenheid in het landschap en een robuuster natuurnetwerk. Om de diversiteit in het landschap te behouden en het cultuurhistorische karakter van de omgeving te handhaven, is gekozen om een bio-divers voedselbos te realiseren met veel soorten van de rode lijst. Dit zorgt voor een vergroting van de soortenrijkdom in het gebied. Er wordt een overgang gecreëerd tussen de Gemeentebossen en de open agrarische percelen. Hiermee vormt het een mooie stapsteen voor alle soorten die leven op de overgang van bosgebied naar een meer open grasland.

Door het aanplanten van diverse elementen en een andere wijze van beheer, worden de natuurlijke en landschappelijke waarden aanzienlijk verhoogd. De percelen zijn nog niet ingericht. Daarom nemen wij ze op als N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur op de beheertypenkaart en voegen wij het label ONNB toe. Na realisatie zullen wij dit wijzigen in B16.03 Droog bos met productie.

Met het toevoegen van de percelen neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur toe met 1,8 ha. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Artikel V Ambtshalve wijzigingen

Het Natuurbeheerplan 2022, beheertypen- en ambitiekaart, als vastgesteld bij besluit van 20 september 2021, wordt als volgt gewijzigd, overeenkomstig de bijbehorende stukken opgenomen als [kaartbijlage](#):

Art. 5.1 (nr. 128) Algemeen. Kaartopschoning

In september 2018 heeft het bestuurlijk overleg BO-NNB, dat is samengesteld uit de Manifestpartners, besloten tot een inhaalslag voor het NNB, de zogenaamde 'opdracht in werkgroep 10'. Doel is het bepalen welke gebieden met een kleine restopgave Nieuwe Natuur uit het NNB verwijderd kunnen worden, dan wel als gerealiseerd, of niet subsidiabel voor functieverandering en/of inrichting aangemerkt kunnen worden. Daarmee wordt bereikt dat de restopgave NNB voor Nieuwe Natuur een aanscherping krijgt. Om dit inzichtelijk te krijgen is de werkgroep Kaartopschoning in het leven geroepen.

In de Meerjarenaanpak (MJA) is voor deze resterende NNB opgave vastgelegd of het gebied al dan niet van een trekker is voorzien. In 2018 en 2019 heeft de provincie de volledige NNB zónder trekker nagelopen, een voorstel gemaakt en deze in samenwerking met Manifestpartners aangepast, vastgesteld en in het Natuurbeheerplan laten wijzigen.

Afgesproken werd dat we voor MJA gebieden mét een trekker zouden wachten tot de afstemming met alle partijen in een gebied was afgerond en daarna pas eventuele grenswijzigingen in het NNB per project zouden worden doorgevoerd. In 2020 en 2021 zijn de eerste projectgebieden behandeld en vastgelegd. Er werd op twee manieren informatie verkregen:

1. Directe gesprekken tussen de werkgroep Kaartopschoning met trekkers van het gebied via Teams. Hierbij werd aan de hand van een digitale kaart de situatie per perceel met een opgave

Nieuwe Natuur besproken. Er werd direct digitaal vastgelegd wat de aangepaste status van de realisatie zou worden.

Projecten die op deze manier zijn besproken:

- Geelders, Stichting Ark
- Dommeldal, Stichting Ark
- Helvoirtbroek, Brabants Landschap
- 't Merkske, Staatsbosbeheer
- Bosschebroek Zuid, provincie Noord-Brabant
- Groene Woud, Stichting Ark

2. Indirect is informatie ook verkregen via het team MJA. Hierbij gaat het om informatie verzameld bij de jaarlijkse gesprekken met de trekkers over de stand van zaken per project. Projecten waarvan informatie is ontvangen die tot wijzigingen heeft geleid van het NNB en/of de realisatie laag:

- Scheeken-De Mortelen, Brabants Landschap
- Brokkenbroek, Stichting Duinboeren
- Dommeldal, Stichting Ark
- Verlengde Turfvaart, Werkeenheid
- Wijst Noord, Werkeenheid
- De Brand/Leemkuilen, Brabants Landschap
- Gijzenrooische Zegge, Brabants Landschap
- Tongelreep bij Achtereind, Brabants Landschap
- Hogerwaardpolder, Brabants Landschap
- Pannenhoef / Vloeiweide / Krabbebossen, Brabants Landschap
- Pompveld, Brabants Landschap
- Het Hurkske, Werkeenheid
- Huize Providentia, Werkeenheid
- Aa-dal, Werkeenheid

Tevens heeft het team MJA voor de volgende projecten aangegeven dat de opgave verwerving en/of inrichting 0 ha bedroeg. Grotendeels zijn dit projecten waar al geen opgave (meer) lag: Hardenhoek, Hilpolders, Zuiderclip, Oostkil, Landgoed De Hilverhoeve, Landgoederenzone Noord, Rietkreek, Uiterdijk, Cloppenwaard, Kooikampen, Poppelsche Heide, Zegsche Heide, Eerdsche Bergen, Peerenboom, Moleneind, Galgeveld, 't Woud, Harensche Eendenkooi, Strijbeemden, Herperduin, Erfdijk, Pannestaart, Lievendaal, Overloonse Duinen, Wijboschbroek West, Denneboom, Schraalzand, Stapelen, Nieuwmilsche Heide, Krolhoek, Keldonk, Lokkant en Hondsdiep, Veldbraak, Katwijksche Peel, Bleeke Kil, Augustapolder, Bieskensloop / Zoom, Fort Altena, Schevelingen, Hopmeer, Sint Antoniegorzen, Dintelse Gorzen, Arboretum De Hertgang, Klein Schoot, Kromme Hoek, Het Goordonk, Huize Providentia, Landgoed Eikenhorst – Leeuwenrode NSW,

Hoogeheide, Aa Dal, Klopbeek, Retsche Heide, De Roovere, Eiland, De Vossel, Genenberg, Eeuwelsche Loop, Het Gulden Land Zuid, De Drasse Driehoek, Waterlandschap Pauwels, Aanshotse Beemden, Boktse Beemden, Wig de Karpen, Wasven, Urkhovense Zeggen, Genneper Parken, Groene Punt, Herinneringenbos, Vaartbroek, Maxima Kanaalpark Fase 2, Diezemonding, Engelermeer, Henriettewaard, Sparrenrijk, Zoekgebied Dungense Polder.

De voorkomende aanpassingen naar aanleiding van de inventarisaties bij beide werkwijze waren:

- a. Percelen zijn ecologisch en/of hydrologisch van belang en nog niet gerealiseerd; deze blijven in het NNB begrepsd als nog te realiseren opgave Nieuwe Natuur.
- b. Als er sprake was van een bestaand natuurterrein werd deze omgezet naar Bestaande natuur. Het gaat hierbij om 28 ha. Voor deze percelen geldt dat geen gebruik is gemaakt van het budget voor Nieuwe Natuur. Het gaat grotendeels om realisatie door overheden of door private partijen met winstoogmerk. Deze natuur zou ook zonder provinciale doelstelling voor het NNB gerealiseerd zijn.
- c. Omzetting naar gerealiseerde Nieuwe Natuur als er sprake was van een afgeronde inrichting, al dan niet met financiële middelen van het GOB. Het gaat hierbij om 40 ha. De aanduiding Nieuwe Natuur wijzigt niet. Wij hebben op de beheertypenkaart het natuurbeheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, N16.03 Droog bos met productie of N16.04 Vochtig bos met productie opgenomen. Voor kleine percelen die onderdeel uitmaken van een groter perceel of grenzen aan een perceel met een bepaald natuurbeheertype, hebben wij dit betreffende type toegekend. Een aanpassing vindt tevens plaats in de zogeheten 'realisatie laag'. Hierin wordt de realisatie van verwerving en inrichting van de opgave Nieuwe Natuur bijgehouden. Provinciale en landelijke rapportages over de stand van zaken met betrekking tot de realisatie van deze opgave worden uit deze laag gehaald. Ook wordt deze gebruikt door het GOB in de kaartviewer om aan te tonen waar subsidies voor verwerving en/of inrichting mogelijk zijn.
- d. Verwijderen uit het NNB van kaartfouten, rare gedeeltelijke begrenzingen van kadastrale percelen en overlap met conflicterende bestemmingen in het bestemmingsplan. Het gaat hierbij om 7,7 ha.

Voor categorie a t/m c heeft de beoordeling in het voorjaar van 2022 plaatsgevonden, maar was het helaas door het grote aantal wijzigingen niet gelukt de wijzigingen in het besluit van april door te voeren in de

kaartbeelden behorend bij het Natuurbeheerplan. Wij hebben dit opgelost door de aanpassingen in het huidige besluit Natuurbeheerplan Noord-Brabant 2023, onderdeel kaartaanpassingen door te voeren. De wijzigingen zullen zoals gebruikelijk in een viewer te zien zijn. Omdat er sprake is van een aanzienlijk aantal zeer kleine percelen en perceelsranden is het niet mogelijk de eigenaren van alle vlakken te benaderen. De betreffende eigenaar wordt met deze beperking in de benoemde oppervlaktegrens in onze verwachting niet in het belang vanuit het Natuurbeheerplan geschaad. Indien wij in een voorkomend geval een onjuiste analyse hebben gemaakt, dan kan de eigenaar zich gemotiveerd tot de provincie wenden met een verzoek tot aanpassing van het Natuurbeheerplan. Daarnaast bestaat ook later de mogelijkheid dat een eigenaar een verzoek tot natuurrealisatie bij de provincie indient. Een mogelijk onjuiste wijziging die wij hebben doorgevoerd, kan met behulp van ecologische of hydrologische argumenten worden hersteld.

Voor categorie d hebben wij geconstateerd dat er met name conflicten bestaan tussen de NNB begrenzing en de bestemming verkeer in de vigerende bestemmingplannen, namelijk 9,3 ha. Wij zijn tot de conclusie gekomen dat dit een probleem is dat binnen de gehele provinciegrens speelt, niet alleen in de MJA gebieden met trekker. Het voorstel is om dit probleem in het najaar van 2022 voor heel Noord-Brabant te analyseren en kort te sluiten met de collega's van de Omgevingswet. De analyse zal zowel gericht zijn op de restopgave van de nieuwe natuur als de bestaande natuur. In veel gevallen zullen de doorgaans zeer smalle stroken (slivers) uit het NNB verwijderd kunnen worden. Het uiteindelijke besluit zal rekening houden met de intekenregels van het IMNA en afspraken over lopende SNL subsidies. Wij verwachten dat de wijzigingen in april 2023 ter inzage komen in het ontwerp besluit van april 2023.

In totaal wordt de opgave Nieuwe Natuur te verwerven en/of inrichten met 76 ha verminderd. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 5.2 (nr. 129) Algemeen. Wijziging label en subsidiabiliteit ONNB

Wij hebben geconstateerd dat enkele percelen ten onrechte de aanduiding NNB Nieuwe natuur hebben terwijl er een ONNB-subsidie op werd aangevraagd en ondertussen is vastgesteld door het GOB. Het gaat om een oppervlakte van 5,6 ha. Tevens hebben wij geconstateerd dat voor een klein deel van deze percelen het label subsidiabel ja voor SNL beheersubsidie was vastgelegd (0,01 ha). SNL subsidie is niet mogelijk op percelen waarop ONNB is gevestigd.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd en het label subsidiabel nee aangebracht.

Art. 5.3 (nr. 130) Gemeente Alphen-Chaam. Herbegrenzing waterloop

Wij constateren dat de waterlooptrajecten met kadastrale aanduidingen APN03 L647, L341, L390, L389 en L557 geen EVZ-aanduiding hebben, maar nog wel zijn opgenomen als NNB met beheertype N03.01 Beek en Bron. Aangezien een groot deel van deze waterloop geen natuurgebieden met elkaar verbindt, verwijderen wij deze waterloop, ter grootte van 1 ha, uit het NNB. Het gaat om Bestaande natuur. Traject APN03 L557 blijft wel als NNB op de kaart staan, omdat dit traject twee NNB gebieden met elkaar verbindt. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 5.4 (nr. 131) Gemeente Bergeijk. Overlap NNB met woonbestemming

Wij constateren dat delen van de percelen BEK00 C2123, C2124, C2444, C2445, C2462 en C2463 ten onrechte zijn begrensd als NNB. Er ligt een woonbestemming op delen van de percelen. Wij verwijderen de percelen, met een omvang van 1,8 ha, uit het NNB. Het gaat om Bestaande natuur.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 5.5 (nr. 132) Gemeente Breda. Kaartfout Zandstraat Alphen

Wij hebben geconstateerd dat de woningen langs de Zandstraat in Alphen zijn gelegen binnen het NNB. Dit komt niet overeen met de bestemming uit het vigerende bestemmingsplan. Wij verwijderen dan ook het bestaande NNB (N16.03 Droog bos met productie) dat overlapt met de woon- of tuinbestemming. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 5.6 (nr. 133) Gemeente Breda. Natuuraanleg voor HSL en A16

In eerdere besluiten hebben wij de natuurcompensatie voor de aanleg van de HSL en de verbreding van de A16 bij Breda opgenomen. Het blijkt dat dit niet volledig is gebeurd. Het Tracébesluit geeft percelen aan die eveneens vanwege de aanleg van beide infrastructuurelementen tot de compensatie gerekend kunnen worden. Het betreft daarbij steeds percelen die aansluitend liggen aan de HSL/A16 en van het noordelijk deel van Prinsenbeek tot aan de Effense loop ter hoogte van de Krabbebossen verspreid gelegen zijn. De toe te voegen percelen zijn in eigendom van de Staat. De gemeente Breda heeft ons op de ommissie

geattendeerd. Een totale oppervlakte van 14,5 ha wordt als Bestaande natuur natuurcompensatie aan het Provinciale deel van het NNB toegevoegd. Het gaat om 10,5 ha N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, 3,5 ha N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos en 0,5 ha N17.03 Park- of stinzenbos', gelegen op de kadastrale percelen: PCH00 L2302, L2305, L2311 en L2312, PCH00 N3554, N3556 en N3793, PCH00 P2254, P2256, P2258, P2259, P2579, PSB00 C2369, PSB00 F3098, F3206 en PSB00 H2898 en H3154.

Voor een oppervlakte van 19,5 ha reeds begrensde NNB Natuurcompensatie grenzend aan de A16 heeft de gemeente Breda beter passende beheertypen voorgesteld. Hierbij gaat het om 0,8 ha N05.02 Gemaaid rietland, 6,3 ha N10.02 Vochtig hooiland, 7,7 ha N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, 4,2 ha N14.01 Rivier- en beekbegeleitend bos en 0,6 ha N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos op de kadastrale percelen: PCH00 L 2359, PCH00 N3562, N3876, PCH00 T10, T33, T35, T106, T107, T108, T115 en T139.

Alle genoemde percelen zijn in bezit van de Staat en komen derhalve niet in aanmerking voor beheersubsidie.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 5.7 (nr. 134) Gemeente Gemert-Bakel. Kaartfout Handel

Wij zijn opmerkzaam gemaakt op een foute aanduiding op perceel GMT00 P901 in Handel aan de Heerevelden. Aan de noordzijde van een graslandperceel staat een strook bestaand bos, N16.03 Droog bos met productie, op de beheertypenkaart. In werkelijkheid blijkt deze strook bos niet aanwezig te zijn. Op basis van oude luchtfoto's constateren wij dat er in 2002, bij het ingaan van het eerste Natuurgebiedsplan, op deze locatie ook geen bos aanwezig was. In dat jaar hebben PS voor het eerst de begrenzing van het NNB, de vroegere EHS, bepaald. Daarmee betreft dit een kaartfout die wij hierbij herstellen.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 5.8 (nr. 135) Gemeente Nuenen, Gerwen en Nederwetten. Kaartfout bedrijventerrein Eeneind

Wij constateren dat (kleine) delen NNB op de percelen NNN00 C3468, C3469, C3607, C3677, C3786, C4203, C4204, C4231 en C4378 overlappen met de bestemming bedrijventerrein. Wij herstellen deze fout en verwijderen deze delen, met beheertype N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur, uit het NNB.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 5.9 (nr. 136) Gemeente Hilvarenbeek. Herbegrenzing op kadastraal perceel

Wij constateren dat wij op de percelen HVR00 M684, M685 en M686 ten onrechte delen van de percelen als NNB hebben begrensd terwijl het NNB niet aanwezig is op deze percelen. Dit veroorzaakt nu problemen met het aanvragen van subsidie in het kader van de Stimuleringsregeling Landschap (Stila). Wij herstellen dat bij deze en verwijderen deze delen ter grootte van 0,06 ha uit het NNB. Het betreft Bestaande natuur.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 5.10 (nr. 137) Gemeente Land van Cuijk. Kaartfouten Oude Wanroijseweg 42 en 50, Sint Hubert

Wij constateren dat op diverse delen van de percelen WRJ00 L57, MIL00 D2662, MIL00 D2638, MIL00 D2663, MIL00 D2078 en MIL00 D1748 overlap is tussen bestaand bos uit het NNB en de bestemming wonen uit het vigerende bestemmingsplan. Wij verwijderen deze overlappende delen uit het NNB.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 5.11 (nr. 138) Gemeente Land van Cuijk. Omzetten Nieuwe Natuur naar Bestaande Natuur

Wij constateren dat een doorgevoerde wijziging van het NNB van bestaande natuur naar nieuwe natuur voor de percelen BMR00 Z4765, Z4766, BMR00 G2066 en G2068 in het besluit van 23 april 2019 onjuist is geweest. Deze percelen zijn namelijk voor een symbolisch bedrag door de huidige eigenaar overgenomen met de afspraak de beheerkosten en mogelijke herinrichting zelf te bekostigen. Wij veranderen daarom de status van Nieuwe natuur terug naar Bestaande natuur.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypekaart gewijzigd.

Art. 5.12 (nr. 139) Gemeente Land van Cuijk. Overlap NNB met bouwvlak en bedrijventerrein

Wij constateren dat op perceel BMR00 Q192 overlap is tussen NNB Bestaande natuur N16.04 Vochtig bos met productie en de bestemming Bedrijventerrein uit het vigerende bestemmingsplan. Ook constateren wij in hetzelfde gebied een overlap tussen de bestemming Agrarisch op percelen BMR00Q166 en BMR00Q167 en Bestaande natuur – enclave,

nog te verwerven en in te richten. Wij verwijderen het deel van de percelen die overlappen met de bestemming Bedrijventerrein en Agrarisch uit het NNB.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 5.13 (nr. 140) Gemeente Land van Cuijk. Perceel Hooge Raam

Wij constateren dat perceel GVE00 N498 ten onrechte is begrensd als NNB. Eind 2016 is een ruilovereenkomst gesloten met Waterschap Aa en Maas en een particulier en is op verzoek van het waterschap besloten om perceel GVE00 N498 uit het NNB te verwijderen en perceel GVE00 N501 op te nemen in het NNB. Perceel GVE00 N498 staat echter nog steeds als NNB op de kaart. Wij herstellen dat hierbij en verwijderen het perceel uit het NNB.

Met het verwijderen van het perceel neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur af met 0,5 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 5.14 (nr. 141) Gemeente Moerdijk. PIP Logistiek park Moerdijk

In 2020 is het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) Logistiek park Moerdijk vastgesteld. Dit was echter nog niet verwerkt in het Natuurbeheerplan. Als gevolg hiervan verdwijnt er 0,6 ha Bestaande NNB N16.04 Vochtig bos met productie. Ter compensatie van het verlies aan NNB wordt NNB toegevoegd nabij de Appelzak op de percelen KDT00 I87 en I349. Er zal hier 4,9 ha N16.04 Vochtig bos met productie, 2,9 ha N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en 0,5 ha N04.02 Zoete plas worden gerealiseerd. Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 5.15 (nr. 142) Gemeente Oosterhout. Herbegrenzing den Hout

Wij constateren dat het groen (N16.03 Droog bos met productie) rondom sportpark den Hout op de percelen OTH01 U126, U127, U129 en U2221 ten onrechte is opgenomen in het NNB. In totaal gaat het om een oppervlak minder dan 2 ha geïsoleerd gelegen ten opzichte van het overige NNB. Het blijkt dat in 2002 een waarneming is gedaan van een zeldzame soort. Dit is de meest waarschijnlijke reden dat dit groen destijds in 2010 in het NNB is gebleven. In 2010 zijn kleine geïsoleerde stukken NNB (bosjes) uit het NNB gehaald, tenzij specifieke zeldzame natuurwaarden zijn aangetroffen. Gebleken is dat deze in 2002 aangetroffen natuurwaarden al geruime tijd niet meer zijn aangetroffen. Het is daarom gerechtvaardigd ook dit kleine geïsoleerd gelegen bosje uit het NNB te halen. Wij verwijderen deze delen van de betreffende

percelen, ter grootte van 1,8 ha, uit het NNB. Het betreft Bestaande natuur.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 5.16 (nr. 143) Gemeente Oosterhout. Kaartfout PIP N629

Wij constateren dat delen van het NNB overlappen met de bestemming verkeer uit het Provinciaal Inpassingsplan voor de N629. Deze kaartfout herstellen wij bij deze en wij verwijderen de delen N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur en N16.03 Droog bos met productie welke overlappen met de bestemming verkeer.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 5.17 (nr. 144) Gemeente Oss. Overlap NNB met bouwvlak

Wij constateren dat wij op perceel OSS00 Q19 ten onrechte een deel van het perceel als NNB hebben begrensd dat de bestemming bouwvlak heeft. Wij herstellen dat bij deze en verwijderen het bouwvlak uit het NNB. Met het verwijderen van het deel van het perceel neemt de oppervlakte Nieuwe Natuur af met 0,2 ha.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 5.18 (nr. 145) Gemeente Roosendaal. Wouwbaan

Wij constateren dat op perceel RSD00 P513 overlap is tussen bestaand NNB N15.02 Eiken-, dennen-, beukenbos en de bestemming verkeer uit het vigerende bestemmingsplan. Wij verwijderen deze overlap, ter grootte van 0,05 ha uit het NNB. Aan de andere kant voegen wij Bestaande Natuur N15.02 Dennen-, eiken-, beukenbos, ter grootte van 0,3 ha, toe aan het NNB. Tussen een bestaand bos en de weg op perceel RSD00 P513 is in het vigerend bestemmingsplan de bestemming bos aanwezig, dit is echter niet in het NNB opgenomen. Dit corrigeren wij door dit deel op te nemen binnen het NNB.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 5.19 (nr. 146) Gemeente Sint-Michielsgestel. Kaartfout Nieuwstraat 94 en 96

Wij hebben geconstateerd dat de woningen aan de Nieuwstraat 94 en 96 te Sint-Michielsgestel, kadastrale percelen MCG00 G1397 en G1398, gelegen zijn binnen NNB. Dit komt niet overeen met de bestemming wonen en tuinen uit het vigerende bestemmingsplan. Wij verwijderen

dan ook het bestaande NNB (N16.03 Droog bos met productie) op deze percelen, alsmede de daarna resterende smalle stroken NNB.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 5.20 (nr. 147) Gemeente Tilburg. Perceel IJpelareweg

Wij constateren dat op de percelen TBG01 F3795 en TF3308 op het terrein aan de IJpelareweg 59 ten onrechte een NNB aanduiding is opgenomen met als natuurbeheertype N16.03 Droog bos met productie. Het betreft een terrein in gebruik bij een transportbedrijf, wat geen enkele natuurwaarde heeft. Uit luchtfoto's blijkt dat er op dit perceel nooit bos heeft gestaan. Het was als agrarisch bestemd voor het terrein in gebruik werd genomen door het transportbedrijf dat hier gevestigd is. Wij verwijderen de percelen uit het NNB. Het gaat om Bestaande natuur.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 5.21 (nr. 148) Gemeente Waalwijk. PIP. PIP Natuurgebied Westelijke Langstraat is onherroepelijk

Op 6 maart 2020 is het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) Natuurgebied Westelijke Langstraat vastgesteld. Deze is nu onherroepelijk. De Westelijke Langstraat is een zeer waardevol natuurgebied dat is aangewezen als Natura 2000 gebied en onderdeel uitmaakt van het NNB. Het Provinciaal Inpassingsplan geeft invulling aan regelgeving en beleid van de provincie. Er wordt invulling gegeven aan de NNB-doelen (en het Natuurbeheerplan Noord-Brabant 2023) door de realisatie van natuurherstel, het robuuster maken van het natuurgebied door uitbreidingen en door verdrogingsbestrijding. Dit alles is noodzakelijk voor het behoud en herstel van de Rode lijstsoorten in het gebied. Het Provinciaal Inpassingsplan is in lijn met de Provinciale structuurvisie Ruimtelijke Ordening en de Interim Omgevingsverordening, het Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016-2021, de Integrale provinciale natuur- en landschapvisie 2012-2022 en de Omgevingsvisie Noord-Brabant 2018.

Wij hebben de ambitiekaart en beheertypenkaart aangepast.

Art. 5.22 (nr. 149) Gemeente Woensdrecht. Kaartfout Heidestraat en Koppelstraat

Wij constateren dat het NNB op delen van de percelen PTE00 B2076, B2229, B2416, B2500 en B3689 overlapt met het bouwvlak uit het vigerende bestemmingsplan. Een deel van het NNB op perceel PTE00 B2959 overlapt met de bestemming verkeer. Wij herstellen dat bij deze en verwijderen deze delen, met beheertype N16.03 Droog bos met productie, uit het NNB.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.
Art. 5.23 (nr. 150) Gemeente Woensdrecht. Overlap NNB met woonbestemming

Wij constateren dat de percelen OSD00 D4143 en D6520 ten onrechte zijn begreemd als NNB. Er ligt een woonbestemming op de percelen. Wij verwijderen de percelen, met een omvang van 0,18 ha, uit het NNB. Het gaat om Bestaande natuur.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 4.24 (nr. 151) Gemeente Woensdrecht. Verwijderen NNB ter plaatse van woonbestemming

Wij constateren dat er ten onrechte een NNB aanduiding is gelegen op een perceel met een woonbestemming uit het vigerende bestemmingsplan. Het betreft perceel HSR00 B899. Wij hebben het NNB op dit perceel verwijderd.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypekaart gewijzigd.

Art. 5.25 (nr. 152) Gemeente Zundert. Omzetten Bestaande Natuur enclave naar Bestaande Natuur

Wij constateren dat het NNB op perceel RBG01 A351 de verkeerde status heeft, namelijk Bestaande natuur enclave. Deze status is gereserveerd voor percelen die uit landbouwgrond bestaan en ook als zodanig worden gebruikt. Uit de kadastrale akte blijkt dat er vanaf het moment van aankoop sprake is geweest van natuurterrein. In dit geval blijvend grasland met als beheertype N12.02 Kruiden –en faunarijk grasland. Het perceel is dus reeds ingericht. Wij passen het beheertype aan van N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur naar N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Een aanvraag voor ecologische kwaliteitsverbetering is mogelijk via de subsidieregeling Leefgebieden.

Wij hebben de beheertypenkaart gewijzigd en het label Bestaande natuur aangebracht.

Artikel VI Periodieke aanpassing Natuurbeheerplan aan het ruimtelijke spoor. (Interim omgevingsverordening, IOV)

Het Natuurbeheerplan 2022, beheertypen- en ambitiekaart, als vastgesteld bij besluit van 20 september 2021, volgend op de Wijziging Interim Omgevingsverordening kaartaanpassingen 2022, wordt als volgt gewijzigd, overeenkomstig de bijbehorende stukken opgenomen als [kaartbijlage](#):

Art. 6.1 (nr. 153) Gemeente 's-Hertogenbosch. Coudewater

De gemeente 's-Hertogenbosch wenst een wijziging door te voeren in verband met het bestemmingsplan Coudewater (landgoed en boszone). Het bestemmingsplan is een herziening van het vigerende bestemmingsplan voor het voormalige GGZ-terrein Coudewater. Met dit bestemmingsplan vindt op het historische landgoed de transformatie van monumentale gebouwen in het gebied plaats, evenals de nieuwbouw van maximaal 408 woningen. Een deel van het NNB is en blijft in gebruik als tuin bij de woning aan de Berlicumseweg 13. Er is sprake van een kennelijke fout in de begrenzing van het NNB, welke niet overeenkomt met het planologische en feitelijke gebruik. Omdat er sprake is van een correctie hoeft hiervoor geen compensatie plaats te vinden. Wij verwijderen 883 m² Bestaande natuur, N16.04 Vochtig bos met productie uit het NNB.

Wij hebben de beheertypenkaart en de ambitiekaart gewijzigd.

Art. 6.2 (nr. 154) Gemeente Oirschot. HB Buitengebied Hoogeindseweg 23, Gildeterrein

De gemeente Oirschot wenst een wijziging door te voeren in verband met het bestemmingsplan Buitengebied Hoogeindseweg 23 Gildeterrein. Het bestemmingsplan voorziet in de verplaatsing van het Gildeterrein van de Oude Toren in Middelbeers naar de nieuwe locatie nabij Hoogeindseweg 23. Op de huidige locatie bestaan geen mogelijkheden om nieuwe en noodzakelijke faciliteiten te bouwen. Bovendien is het Gilde momenteel gevestigd op een locatie waarvan het omliggende gebied een archeologisch monument betreft. De nieuwe locatie valt echter voor 0,4 ha samen met bestaand NNB N16.03 Droog bos met productie. De gemeente kiest ervoor om de

compensatieopgave te realiseren binnen reeds aangewezen NNB, op perceel MDB03 G2691. Deze compensatie heeft reeds plaatsgevonden.

Wij hebben de ambitiekaart en de beheertypenkaart gewijzigd.

Art. 6.3 (nr. 155) Gemeente Vught. Wijziging Interim omgevingsverordening ivm plan N65 infiltratievoorziening, Vught

De gemeente Vught wenst een wijziging door te voeren in verband met het bestemmingsplan N65 infiltratievoorziening. Het bestemmingsplan voorziet in een water-infiltratievoorziening ter compensatie van verhard oppervlak en het lozen van pompwater van de nieuwe tunnelbak van de N65 in het kader van de reconstructie van de N65 ter hoogte van Helvoirt en Vught. De infiltratievoorziening ligt in zijn geheel binnen het NNB. Er wordt 218 m² Bestaande Natuur N16.03 Droog bos met productie aangetast en er verdwijnt 0,2 ha N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur. In het bestemmingsplan wordt voldoende gemotiveerd waarom juist deze locatie is gekozen is voor de aanleg van de infiltratievoorziening. Dit is met name omdat er op andere locaties dichtbebouwd gebied ligt. De Bestaande natuur die in het plangebied verloren gaat, wordt financieel gecompenseerd. Wij hebben hiermee ingestemd.

Wij hebben de beheertypenkaart en de ambitiekaart gewijzigd.

Art. 6.4 (nr. 156) Gemeente Zundert. Wijziging Interim omgevingsverordening ivm plan Business Centre Treeport Fase 2, Zundert

De gemeente Zundert wenst een wijziging door te voeren in verband met het bestemmingsplan Business Centre Treeport Fase 2. Het bestemmingsplan voorziet in een thematisch bedrijventerrein voor 'boomteelt-gelieerde bedrijvigheid'. In het plangebied ligt een bosschage van 0,6 ha N16.04 Vochtig bos met productie, ten zuiden van de Gelderdonkseweg te Rijsbergen, dat tot het NNB behoort. Het is niet mogelijk om deze bosschage in de 2^e fase van het bedrijventerrein te behouden. Het betreft echter een geïsoleerd deel van het NNB. Deze 0,6 ha NNB wordt volledig, met een toeslagfactor van 2/3 oppervlakte, gecompenseerd binnen reeds aangewezen NNB ter versterking van de ecologische verbindingzone Hazeldonkse Beek. Wij hebben hiermee ingestemd.

Wij hebben de beheertypenkaart en de ambitiekaart gewijzigd.

Artikel VII Wijziging van de begrenzing van de natte natuurparels

Het Natuurbeheerplan 2022, beheertypen- en ambitiekaart, als vastgesteld bij besluit van 20 september 2021, volgend op de Wijziging Interim Omgevingsverordening kaartaanpassingen 2022, wordt als volgt gewijzigd, overeenkomstig de bijbehorende stukken opgenomen als [kaartbijlage](#):

Art. 7.1 (nr. 157) Algemeen. Doorwerking van grenswijzigingen NNB voor natte natuurparels

De begrenzingen van de natte natuurparels worden als volgt gewijzigd:

Ad. 1. Toegevoegde percelen aan het NNB worden soms natte natuurparel. Hier wijzigt in het Natuurbeheerplan de arcering van de percelen. Percelen worden alleen toegevoegd als ze een logische en hydrologische eenheid met de rest van de natte natuurparel vormen. Toevoegingen hebben geen gevolgen voor de ligging van de attentiezone waterhuishouding in en rondom de natte natuurparels.

Ad. 2. Natte natuurparels zijn altijd Rijks NNB, uitgezonderd de natte natuurparels in het beheergebied van waterschap Aa en Maas, niet zijnde Natura 2000 gebied. De wijziging naar Rijks NNB wordt toegevoegd.

Artikel VIII Aanpassingen agrarische zoekgebieden

De leefgebieden kaarten (a) en zoekgebied kaarten Water (b), zoals opgenomen in het Natuurbeheerplan 2022, worden gewijzigd. Tevens wordt voor het zoekgebied Klimaat (c) een kaartbijlage toegevoegd.

Deze kaarten zoals genoemd onder a, b en c zijn beschikbaar via de viewer van de provincie Brabant ([Natuurbeheerplan Noord-Brabant 2023](#))

Artikel IX Citeertitel

Dit besluit kan worden aangehaald als: Natuurbeheerplan Noord-Brabant 2023.

Artikel X Bezwaar

Bezwaren tegen dit besluit kunnen binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

Wij vragen u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord "bezwaarschrift" te vermelden.

Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, naam en adres van de indiener, de dagtekening en ons kenmerk van het besluit. Ook dient u een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar hierin op te nemen.

Daarnaast vragen wij u vriendelijk om een kopie van dit besluit bij te voegen. Kunt u ons ook uw telefoonnummer geven? De provincie kan dan, mocht dit nodig zijn, u bellen om samen de beste aanpak van behandeling van uw bezwaarschrift te bespreken.

Meer informatie over de behandeling van bezwaarschriften vindt u op www.brabant.nl/bezwaar.

U kunt het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e mailadres bezwaar@brabant.nl.

Voorlopige voorziening

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een zogenaamde "voorlopige voorziening" te vragen bij: de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is in feite het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om de bezwaren te behandelen en daarop een besluit te nemen. Voorwaarde om zo'n voorlopige voorziening te vragen is, dat er sprake is van spoedeisend belang.

Datum

10 oktober 2022

Ons kenmerk

C2298156/5145576

Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

's-Hertogenbosch, 10 oktober 2022

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter

de secretaris

Mr. I.R. Adema

J.M. Smarius

Bijlagen

Bijlage 1 Toelichting wijzigingsverzoeken NNB

Beleidskader Natuurbeheerplan

Wij toetsen wijzigingsverzoeken aan de meerwaarde voor de kwaliteit van het Natuur Netwerk Brabant (NNB, voorheen EHS). Een eventueel nieuw verzoek tot uitbreiding van het NNB zal in principe vergezeld moeten gaan van een evenredig verzoek tot vermindering elders. Daarbij valt het toevoegen van NNB in principe in de categorie Provinciale NNB. Uitbreiding van het Rijksdeel van het NNB is maar beperkt mogelijk. Verder toetsen wij wijzigingsverzoeken op de hoogte van de (toekomstige) beheerkosten. Deze zullen realistisch dienen te zijn. De beschikbare middelen voor beheer dienen efficiënt door ons ingezet te worden.

Het Natuurbeheerplan omschrijft de actuele waarde en het kwaliteitsstreefbeeld voor de bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden binnen de provincie Noord-Brabant. Dit plan vormt de basis voor verwerving en inrichting van het NNB en het gesubsidieerde Natuurbeheer in de provincie. Ook geeft het Natuurbeheerplan inzicht in de mogelijkheden voor het gesubsidieerde agrarisch natuur- en landschapsbeheer in onze provincie. Door middel van regelmatige wijzigingen, zoals via dit besluit, passen wij met name de bijbehorende kaarten van het Natuurbeheerplan aan.

Het provinciale beleid voor subsidies voor behoud en ontwikkeling van natuurgebieden en landschappen is te vinden in de "Subsidieregeling natuur- en landschapsbeheer Noord-Brabant 2016" (SNL 2016 van 11 november 2017). Het algemene beleid voor het natuurbeheer is te vinden in "Natuurbeheerplan Noord-Brabant 2023". Onderdelen van dit "Natuurbeheerplan Noord-Brabant 2023" zijn de volgende:

De beheertypenkaart bevat de actueel voorkomende natuur in Brabant in het veld en vormt de grondslag voor de beheersubsidie in het kader van het subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL). Aangezien veranderingen optreden door beheer en ontwikkeling moet de beheertypenkaart periodiek worden geactualiseerd. Het verkrijgen van beheervergoeding is mogelijk via collectieven of een individuele aanvraag van minimaal 200 ha.

De ambitiekaart geeft het gewenste eindbeeld (ambitie) van het NNB in Brabant aan. Ook in deze kaart kunnen wijzigingen optreden.

Zoekgebieden zijn een onderdeel van de ambitiekaart. In dergelijke zoekgebieden bestaat de keuze uit (meestal) 3 mogelijke ambitietypen.

Het algemene beleid voor het agrarisch natuurbeheer is ook te vinden in "Natuurbeheerplan Noord-Brabant 2023". Per 2023 geeft de provincie nieuwe subsidiebeschikkingen af aan agrarische collectieven voor de uitvoering van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Het Natuurbeheerplan Noord-Brabant 2023 geeft via vernieuwde teksten en kaarten kaders aan het agrarisch natuur- en landschapsbeheer.

Voor agrarisch natuurbeheer bestaan er diverse kaartlagen die aangeven welke subsidiemogelijkheden in welk gebied beschikbaar kunnen zijn. Deze mogelijkheden verlopen allen via een Agrarisch natuurcollectief.

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) verleent functieveranderings- en inrichtingssubsidie ten behoeve van de realisatie van Nieuwe Natuur in het NNB. Het Groen Ontwikkelfonds Brabant heeft de bevoegdheid binnen een vastgesteld kader (zie de site van het GOB) functieveranderings- en inrichtingssubsidie te mogen verlenen voor een perceel met gewijzigde ambitie ten opzichte van het geldende Natuurbeheerplan. Tevens is het Groen Ontwikkelfonds Brabant bevoegd dergelijke subsidie te verlenen voor percelen tot 5 ha. aansluitend aan het rijksdeel van het NNB en voor percelen tot 25 ha. aansluitend aan het provinciale deel van het NNB. Wij voeren de wijzigingen volgend op de subsidieverlening door het Groen Ontwikkelfonds Brabant na beoordeling door in het Natuurbeheerplan (en in de Interim Omgevingsverordening (IOV), zie hiervoor artikel 2 en 3.

Indienen wijzigingsverzoek en subsidie voor beheer

De kaarten van het Natuurbeheerplan worden 3 keer per jaar aangepast. Het is voor eenieder mogelijk wijzigingsverzoeken in te dienen. De wijzigingsverzoeken zullen een ecologische of hydrologische onderbouwing moeten hebben.

De perioden van indienen zijn als volgt:

- Indienen tot 1 januari van grenswijzigingen. Ontwerp besluit GS in april en definitief besluit GS in september. Beide besluiten zijn in samenhang met de Interim Omgevingsverordening.
- Indienen tot 1 januari van wijziging natuurbeheertypen op de ambitiekaart en/of de beheertypenkaart. Besluit GS in april.
- Indienen tot 1 mei van wijziging natuurbeheertypen op de ambitiekaart en/of de beheertypenkaart. Besluit GS in september.

- Indienen tot 1 september van wijziging natuurbeheertypen op de ambitiekaart en/of de beheertypenkaart. Besluit GS in december.

Het GS besluit van september van ieder jaar is de basis voor het verlenen van beheersubsidie voor natuurbeheer in het daaropvolgende kalenderjaar. Het is mogelijk nog een latere wijziging door GS te laten vaststellen in december (met doorwerking voor de te verlenen subsidie), maar de samenloop met de aanvraagperiode voor beheersubsidie van half november tot eind december maakt het in dit geval nodig in vooroverleg met de provincie te treden.

Het verlenen van subsidie is afhankelijk van o.a. cumulatie van beheervergoeding, continuatie van beheervergoeding en het op subsidiabel ja staan van het perceel in het Natuurbeheerplan (een zogenaamd label). De regelgeving voor continuatie en cumulatie is te vinden in het genoemde SNL 2016 van de provincie.

Samenhang met de procedure Interim Omgevingsverordening

De Interim Omgevingsverordening biedt ons de mogelijkheid de begrenzing van het NNB aan te passen ten einde de ecologische samenhang te verbeteren, ("wijziging op basis van ecologische gronden"). De ecologische beoordeling van verzoeken van derden die geheel of gedeeltelijk betrekking hebben op een wijziging (lees: uitbreiding of verkleining) van de begrenzing van het NNB vindt plaats in het Natuurbeheerplan. Daar waar aanleiding bestaat aan de verzoeken tegemoet te komen, wordt gelijktijdig besloten tot aanpassing van de grenzen van het NNB in de Interim Omgevingsverordening. Deze grenzen zijn te vinden op de themakaart "natuur en landschap" in deze Verordening en in de viewer van het Natuurbeheerplan in de map Overige kaarten en daarbinnen de kaartlaag Natuur Netwerk Brabant. Omdat aan het besluit tot wijziging van de Interim Omgevingsverordening vanuit wetgeving andere eisen worden gesteld is dit een apart besluit met een eigen procedure. De besluiten zijn inhoudelijk geheel op elkaar afgestemd. De wijzigingen in de NNB-begrenzing in de Interim Omgevingsverordening zijn dan ook direct overgenomen c.q. gehanteerd in het Natuurbeheerplan Noord-Brabant 2023.

Voor alle duidelijkheid is in voorliggend besluit ook steeds vermeld of er sprake is van een wijziging in de Interim Omgevingsverordening. Dit biedt duidelijkheid aan belanghebbenden doordat er een op elkaar afgestemd standpunt in het kader van beide besluiten is. Het besluit tot wijziging van de NNB grens heeft daardoor zowel ruimtelijke betekenis

als een bindende werking voor subsidie aanvragen. Het besluit leidt tot een grenswijziging op de themakaart "natuur en landschap", behorende bij de Interim Omgevingsverordening en op de ambitiekaart in het Natuurbeheerplan.

Ondernemend Natuur Netwerk Brabant (ONNB)

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant heeft de bevoegdheid om voor percelen functieveranderingssubsidie en inrichtingssubsidie te verlenen binnen het door de provincie vastgestelde kader voor Ondernemend Natuur Netwerk Brabant (ONNB). Een belangrijk onderdeel van dit kader is dat de functie van de grond in het NNB agrarisch blijft, met de toevoeging "natuur en landschapswaarden" en dus niet wordt omgezet naar de functie natuur. Een ander belangrijk aspect is dat de ONNB status bij het Kadaster in een Kwalitatieve Verplichting op het perceel wordt vastgelegd. Na het inrichten van het perceel bestaat geen mogelijkheid voor beheersubsidie. Doel van het ONNB dat er voor 50% natuurwaarden ontstaan en voor 50% landbouwkundige of andere economische productie plaatsvindt. De natuurwaarden geven wij aan in het passende natuurbeheertype op de ambitiekaart en de beheertypenkaart. Op de beheertypenkaart wordt een B-nummer opgenomen in plaats van een N-nummer. Door een B-nummer te gebruiken blijft recht bestaan op agrarische subsidies.

De overeenkomsten die het Groen Ontwikkelfonds Brabant onder de aanduiding ONNB voor percelen afsluit registreren wij in een aparte aanduiding in het Natuurbeheerplan, zie hiervoor de legenda. Daarmee zijn de percelen ingericht voor het NNB en is realisatie een feit.

Vrijwel alle toekenningen van Ondernemend Natuurnetwerk werden gerealiseerd buiten de bestaande NNB begrenzing. Met dit besluit wordt 146 ha Ondernemend Natuurnetwerk toegevoegd. De totale omvang Ondernemend Natuurnetwerk bedraagt daarmee momenteel 344 ha.

Tijdelijke ruimere begrenzing NNB

Door de toevoeging van NNB in dit besluit is de tijdelijke ruimere begrenzing van het NNB met 400 ha toegenomen tot 1640 ha.

Bijlage 2 Doelsoorten Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer

De soorten zijn overgenomen van de landelijke lijsten (www.bij12.nl).

Waar extra soorten die prioritair zijn voor Brabant zijn toegevoegd, staat dit aangegeven.

A11 Open grasland

De volgende soorten zijn soorten die voorkomen in het natuurtype **open grasland**, welke door agrarisch natuurbeheer worden ondersteund en waarvoor Nederland een internationale verantwoordelijkheid heeft. Niet alle soorten zijn (vaak) voorkomend in Brabant, zoals rotgans, noordse woelmuis, kwartelkoning en kemphaan.

- Watersnip
- Grutto
- Kievit
- Scholekster
- Slobeend
- Wulp
- Tureluur
- Zomertaling
- *Kemphaan*
- Gele kwikstaart
- Graspieper
- Veldleeuwerik
- *Kwartelkoning*
- Roek
- Torenavalk
- Houtduif
- Kramsvogel
- Spreeuw
- Kleine zwaan
- *Rotgans*
- *Noordse woelmuis*
- Rietgans (Brabant)
- Blauwe kiekendief (Brabant)

A12 Open akkerland

De volgende soorten zijn soorten die voorkomen in het natuurtype **open akker**, welke door agrarisch natuurbeheer worden ondersteund en waarvoor Nederland een internationale verantwoordelijkheid heeft. Niet alle soorten zijn (vaak) voorkomend in Brabant, zoals de grauwe kiekendief, ruigpootbuizerd, grauwe gors, kwartelkoning en hamster.

De volgende soorten zijn soorten die voorkomen in het natuurtype open akkerland, welke door agrarisch natuurbeheer worden ondersteund en waarvoor Nederland een internationale verantwoordelijkheid heeft:

- *Grauwe kiekendief*

- Blauwe kiekendief
- *Ruigpootbuizerd*
- Velduil
- Kievit
- Gele kwikstaart
- Veldleeuwerik
- Graspieper
- Geelgors
- Ringmus
- Kneu
- *Grauwe gors*
- Patrijs
- *Kwartelkoning*
- *Hamster*

A15 Dooradering

De volgende soorten zijn soorten die voorkomen in het natuurtype **dooradering**, welke door agrarisch natuurbeheer worden ondersteund en waarvoor Nederland een internationale verantwoordelijkheid heeft. Niet alle soorten zijn (vaak) voorkomend in Brabant, zoals vroedmeesterpad, geelbuikvuurpad, grote vuurvlinder, grauwe gors, vliegend hert en hazelmuis. De soorten Patrijs t/m Steenuil worden vaak gekoppeld aan dooradering in drogere biotopen, de soorten Watersnip t/m Heikikker aan dooradering in nattere biotopen.

- Patrijs
- Grauwe klauwier
- *Grauwe gors*
- Geelgors
- Kneu
- *Vliegend hert*
- Gekraagde roodstaart
- Grote lijster
- Ransuil
- Spotvogel
- Grijsz grootoorvleermuis
- Tweekleurige vleermuis
- *Hazelmuis*
- *Vroedmeesterpad*
- Kamsalamander
- Boomkikker
- Knoflookpad
- Ingekorven vleermuis
- Ringmus
- Steenuil
- Watersnip

- Grote modderkruiper
- Bittervoorn
- Slobeend
- Tureluur
- Zomertaling
- Rugstreepad
- Groene glazenmaker
- Zwarte stern
- Noordse woelmuis
- *Geelbuikvuurpad*
- Beekprik
- Gevlekte witsnuitlibel
- Grote vuurvlinder
- Zeggekorfslak
- Poelkikker
- *Vroedmeesterpad*
- Heikikker
- Gulden boterbloem (Brabant)
- Slanke sleutelbloem (Brabant)
- Hermelijn (Brabant)
- Bunzing (Brabant)
- Wezel (Brabant)
- Otter (Brabant)
- Kleine modderkruiper (Brabant)
- Zomertortel (Brabant)
- Sleedoornpage (Brabant)

Botanisch beheer

Aardaker, addertong, adderwortel, beemdkroon, bevertjes, bleke zegge, bochtige klaver, borstelkrans, bosbies, brede orchis, draadrus, echte karwij, echte koekoeksbloem, geel walstro, gele morgenster, gevlekte orchis, gevleugeld hertshooi, gewone brunel, gewone dotterbloem, gewone margriet, gewone veldbies, gewone vogelmelk, gewoon knoopkruid, goudhaver, grasklokje, groot streepzaad, grote bevernel, grote centaurie, grote pimpernel, grote ratelaar, gulden boterbloem, gulden sleutelbloem, herfsttijloos, kale vrouwenmantel, kamgras, karwijvarkenskervel, kattendoorn, klavervreter, klein vogelpootje, kleine ratelaar, kleine valeriaan, knolboterbloem, knolsteenbreek, moeraskartelblad, moerasstreepzaad, moerasstruisgras, moeraszoutgras, moesdistel, moeslook, muizenoor, noords walstro, noordse zegge, oosterse morgenster, rapunzelklokje, rietorchis, rode ogentroost, ruige weegbree, stinkende ballote, trosdravik, veenreukgras, veldsalie, vleeskleurige orchis, waterkruid, weidekervel, welriekende nachtorchis, wilde marjolein, zilte rus, zwartblauwe rapunzel, zwarte zegge

Datum

10 oktober 2022

Ons kenmerk

C2298156/5145576

Bijlage 3 De bepaling van agrarische zoekgebieden

Aan de hand van het voorkomen van soorten en/of dichtheden van soorten zijn de Brabantse leefgebieden bepaald. Voor heel Brabant is vervolgens een opdeling in Regio's gemaakt. De Regio's zijn afgebakende gebieden die op een of meerdere vlakken samenhang hebben (ecologisch, geologisch, landschappelijk, historisch). Voor de verschillende onderdelen is ingevuld welke beheerfuncties de provincie nastreeft, zie paragraaf 4.5.

Tabel - Selectiecriteria agrarische zoekgebieden

Agrarisch zoekgebied	Selectiecriteria (één van onderstaande criteria)	Onderbouwing
Leefgebied Open grasland	<ul style="list-style-type: none"> • 3 p/100 ha grutto • 3 p/100 ha tureluur, watersnip, zomertaling en slobbeend • 10 p/100 ha grutto, Kievit, wulp, scholekster, graspieper en gele kwikstaart • 3 p/100 ha veldleeuwerik • 5 p/100 ha roodborsttapuit • 2 p/100 ha patrijs • 2 individuen /500 ha blauwe kiekendief • >50 individuen /500 ha rotganzen • >50 individuen /500 ha kleine zwanen • >100 individuen /500 ha rietganzen 	<p>De Brabantse selectiecriteria wijken af van de landelijke criteria. Er is gekozen voor meer (combinaties van) soorten en meer situaties waarin grasland geschikt wordt geacht. Dit komt mede door veranderende omstandigheden (bijvoorbeeld verdroging), waardoor er een verschuiving is in het soort vogels dat probeert te broeden op het grasland. Daarnaast zijn het aantal boerenlandvogels sterk teruggelopen waardoor de landelijke criteria niet realistisch zijn. Aanwezigheid van of potentie voor grasland, en voldoende omvang.</p>
Leefgebied Open akker	<ul style="list-style-type: none"> • 3 p/100 ha veldleeuwerik • 5 p/100 ha roodborsttapuit • 7 p/100 ha gele kwikstaart, veldleeuwerik, roodborsttapuit • 2 p/100 ha patrijs • 2 individuen /500 ha blauwe kiekendief • 3 p/100 ha geelgors 	<p>De selectie is met een bredere range aan soorten gemaakt dan voorheen. Door de afname van de akkervogels geeft dit een betere indicatie van kansrijke</p>

		gebieden dan de landelijke criteria.
Dooradering	<p>Aanwezigheid van:</p> <p>Planten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gulden boterbloem • Slanke sleutelbloem <p>Zoogdieren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hermelijn • Bunzing • Wezel • Otter <p>Vissen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bittervoorn • Grote modderkruiper • Kleine modderkruiper <p>Amfibieën</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kamsalamander • Boomkikker • Knoflookpad • Rugstreppad • Poelkikker <p>Broedvogels</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gekraagde roodstaart • Grauwe klauwier • Ransuil • Spotvogel • Zomertortel 	<p>Landelijk zijn geen harde criteria gesteld aan het voorkomen van bepaalde soorten. In Brabant is daarom gekeken naar het verspreidingsgebied van de genoemde soorten, omdat deze soorten sterk profiteren van dooradering. Dooradering betreft zowel droge als natte gebieden. Er kan synergie worden gevonden met ecologische verbindingzones, waar een zone van 100 meter rondom is gelegd.</p>
Categorie Water (W01)	Brabant breed inzetbaar.	Synergie kan worden gezocht met andere doelen. Zoals natuurdoelen van agrarisch gebied en natuurgebieden, ecologische verbindingzones etc.
Categorie Klimaat (K01)	Brabant breed inzetbaar.	Synergie kan worden gezocht met andere doelen. Zoals natuurdoelen van agrarisch gebied en

Datum

10 oktober 2022

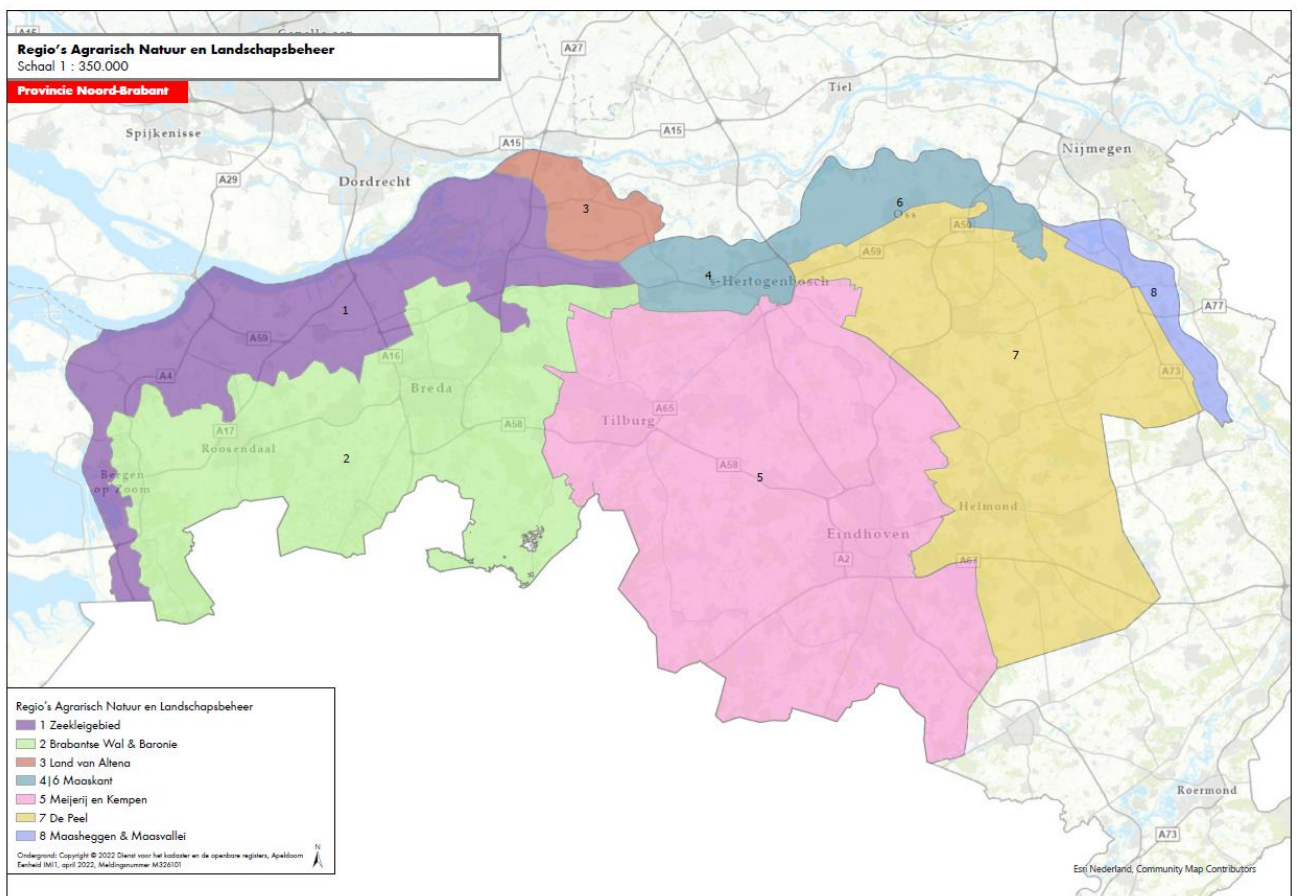
Ons kenmerk

C2298156/5145576

		natuurgebieden, ecologische verbindingszones etc.
--	--	---

Bijlage 4 Regio's, instapcriteria en overige criteria voor effectiviteit

De provincie heeft Regio's samengesteld aan de hand van de 'gebiedspaspoorten' en de input uit het rapport 'Naar effectief gebiedsgericht agrarisch natuurbeheer in Noord-Brabant' (Alterra, 2014). Per Regio wordt een algemene omschrijving gegeven en worden doelsoorten en doel beschreven. En de verschillende ecotopen zijn uitgewerkt.

Regio's

Zeekleigebied	42
Land van Altena	48
Brabantse Wal & De Baronie	55
Maaskant (West & Oost)	62
Meijerij en Kempen	68
De Peel	75
Maasheggen	81

Regio	Zeekleigebied
<p>Algemene omschrijving, gebiedseigenschappen</p>	<p>Het zeekleigebied ligt op de overgang van het dekzandplateau naar de RijnScheldedelta. De ondergrond bestaat uit zeeklei. Het bevat behalve de zeekleigronden van west Brabant ook het gebied van de Biesbosch.</p> <p>In het zuiden komen pleistocene dekzanden aan de oppervlakte. Op de overgang van zand naar klei is sprake van een hoge kweldruk. Het zeekleigebied wordt doorsneden door kreeklopen van Mark, Dintel en Vliet en meerdere kleinere kreken. Buitendijks liggen onbedijkte slikken en schorren.</p> <p>Het zeekleigebied is een open en rationeel ingericht landschap. Kenmerkend zijn de door dijken omgeven grootschalige polders. De dijken zijn stijl, hoog en beplant, waardoor ze manifest in het landschap aanwezig zijn. De buitendijkse slikken, schorren en de kreken zijn typerend voor de ligging in de Rijn-Schelddelta.</p> <p>Dit deltalandschap is rijk aan flora en fauna van open akker- en graslandgebieden, kreken, sloten, dijken en wegbermen. Daarnaast is typerende deltanatuur te vinden in de moerassen, brakke graslanden en grienden met oud hakhout van de buitendijkse gebieden. De vruchtbare bodem maakt het tot het belangrijkste akkergebied in Noord-Brabant. Grote rationale percelen en veel slapersdijken die voor een deel beplant zijn met bomen of anders bloemdijken zijn, meestal begraasd met schapen. Er lopen enkele riviertjes vanaf het zandgebied naar de Deltawateren. Oorspronkelijk waren de kreken omgeven door graslandzones maar deze zijn vrijwel verdwenen. Het gebied wordt relatief weinig doorsneden door infrastructuur en er zijn weinig dorpen of andere bebouwing. Hier en daar zijn windmolenparken, die een negatief effect hebben op het voorkomen van (akker-)vogels. De waterhuishouding is optimaal voor de landbouw.</p>

<p>Doelsoorten</p>	<p>De doelsoorten per leefgebied staan in Bijlage 2. Voor de regio worden benadrukt:</p> <p>Open akker: blauwe kiekendief, veldleeuwerik, gele kwikstaart</p> <p>Dooradering Biesbosch: kleine modderkruiper, grote modderkruiper, bittervoorn, wezel</p> <p>Dooradering: bunzing, spotvogel</p>
<p>Doel</p>	<p>Synergie van doelen wordt behaald door opgaven voor agrarische biodiversiteit, waterdoelen en klimaatdoelen te combineren. Het primaat ligt bij het verbeteren van de kwaliteit van leefgebieden en het versterken van populaties.</p> <p>De oude dijken en kreken zijn hotspots in de omgeving die robuuster moeten worden.</p> <p>De komende jaren wordt gekeken naar de mogelijkheden om het tegengaan van verzilting te koppelen aan ecologische opgaven in het gebied met name voor watervogels en flora.</p>
<p>Ecotopen</p>	<p><u>Sloten</u></p> <p>Het Brabantse zeeklei-akkergebied is doorsneden door kreken en riviertjes die evenwel buiten de begrenzing vallen en behoren tot de ecologische hoofdstructuur. Binnen de begrenzing zijn de akkers doorsneden door functionele sloten, waarin lokaal wel doelsoorten als grote modderkruiper en de rugstreepad voorkomen. De waterspitsmuis komt voor op de overgang naar hogere gronden, waar een wisselend waterpeil is, en bij kwel een rijke en gevarieerde oevervegetatie te bereiken is met een natuurvriendelijke oever. De grote modderkruiper zit in smallere, dichtbegroeide sloten, die rijk zijn aan veel soorten waterplanten. Ook de oevers van dit type sloten zijn sterk begroeid met oeverplanten (helofyten). De rugstreepad is een pionier soort en kan zich vestigen in pas geschoonde, ondiepe, snel opwarmende sloten met een zanderige bodem en niet te voedselrijk water, b.v. door kwel. Dit soort sloten kan worden voorzien van een (ondiepe)natuurvriendelijke oever. Daar waar deze soorten voorkomen en aansluitend op verspreidingskernen zijn doelgerichte maatregelen gewenst. Voor graspieper en gele kwikstaart is het gunstig wanneer slootoevers niet jaarlijks worden</p>

gemaaid en zich ruigte kan ontwikkelen. Optimale ontwikkeling van biodiversiteit gaat niet samen met een jaarlijkse maaien maar vereisen cyclisch beheer over liefst een jaar of vier. Afstemming van het maai- en baggerbeheer met het waterschap is noodzakelijk.

Akkers op klei

De Brabantse akkergebieden behoren niet meer tot het verspreidingsgebied van de meest kritische akkersoorten als grauwe kiekendief en de grauwe gors. Mochten meer fundamentele veranderingen zich voordoen, dan kan daar op ingesprongen worden, tot die tijd is perceelsgewijs beheer ecologisch en financieel niet efficiënt.

Akkerranden op klei

Graskruidenranden en graanranden zorgen voor soortenrijkdom aan broedende (akker)vogels. Graanranden blijken ook bijzonder effectief in de winter. De inzet wordt geconcentreerd in gebiedsdelen waar aan criteria voor effectiviteit kan worden voldaan. De collectieven geven aan waar ze maatregelen willen nemen voor de doelsoorten. Er wordt op gebiedsniveau samengewerkt en de inspanningen worden gecoördineerd. Ten behoeve van akkerflora kunnen akkerflora-randen aangelegd worden. Om effectief te zijn voor het voortbestaan van soorten moet dit op tenminste vijfhonderd meter rand per 100 ha plaatsvinden.

Rustgebieden voor wintergasten

Lokaal komen de kleine zwaan en rotgans voor. De kleine zwanen maar ook ganzen foerageren op oogstresten en hebben vooral behoefte aan een zone waar het rustig is en waar niet gejaagd wordt. Doelgericht lokaal extra oogstresten achterlaten op het land is een goed hulpmiddel om de vogels te concentreren en van voedsel te voorzien.

	<p><u>Landschapselementen (Dijken & kreken)</u></p> <p>De oude zeedijken, en kreken die vroeger in verbinding stonden met de zee, zijn nog altijd herkenbaar in het landschap en de hotspots in het zoekleigebied.</p>
Criteria zoekgebieden	Zie bijlage 3.
<p>Criteria voor effectiviteit</p> <p>Algemeen</p> <p>Instap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voor het te beheren gebied wordt een integraal beheerplan gemaakt waarin verschillende ecotopen in dit leefgebied aan bod komen. Hierin wordt ook vermeld hoe aan de instapcriteria voldaan wordt; • In de gebiedsaanvraag wordt een onderbouwing van de locatie en het type beheer gegeven. O.a. hoe deze samenhangt met het beheer in agrarische leefgebieden en hoe synergie wordt gevonden bij andere doelen als natuurgebieden en ecologische verbindingzones. • In dit landbouw intensieve gebied is het maken van keuzes belangrijk, zodat het beheer strategisch en goed afgestemd op elkaar wordt ingezet. Mogelijk dat zinvolle combinaties kunnen worden gezocht met de ecoregelingen en vernieuwde basis conditionaliteiten van het gemeenschappelijke landbouwbeleid.
<p>Criteria voor effectiviteit</p> <p>Leefgebied Open akkerland</p> <p>Instap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het werkgebied waarbinnen de maatregelen worden ingezet is tenminste 250 ha groot • De totale oppervlakte aan beheer beslaat tenminste 5% van het werkgebied, met een streven naar 10% aan het einde van de zesjarige beheerperiode; - Het aandeel wintervoedsel (wintervoedselakker, veldleeuwerikrand, bloemenblok en natuurbraakstroken meerjarige vogelakker) beslaat tenminste 50% van het totale oppervlakte beheer • Maximaal 15% van het grondgebruik bestaat uit grasland of maïsteelt, met een streven naar 10%; • Bij akkerfloraranden minimaal 500 meter rand per 100 ha kerngebied en beheer afstemmen op akkerflora; • De gecontracteerde randen passen in een effectief beheerplan waarin de specificaties en afmetingen en het beheer zijn afgestemd op de lokale behoeften en waarvan de uitvoering wordt gecoördineerd • Het rustgebied voor de kleine zwaan is tenminste 100 ha groot, er verblijven minstens 50 exemplaren en er

	<p>bevinden zich geen verstorende elementen (opgaande begroeiing, infrastructuur) binnen een straal van 150 meter van beheerde gebieden;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is voldoende voedsel aanwezig in de vorm van oogstresten of anderszins
<p>Criteria voor effectiviteit Leefgebied Dooradering</p> <p>Instap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Maatregelen voor de doelsoorten worden alleen genomen op plekken waar de soort al aanwezig is, aansluitend op een verspreidingskern of aansluitend op EVZ's voor deze soort; • Minimum schaal waarop de maatregelen worden genomen is een aaneengesloten netwerk van sloten binnen een gebied van 100 ha; • Voor zover maatregelen voor natte dooradering niet genomen worden in het kader van een beheerplan voor een gebied met kritische weidevogels wordt een apart beheerplan gemaakt; • (Doodlopende) watergangen ten behoeve van de grote modderkruiper zijn voorzien van: <ul style="list-style-type: none"> - Randen om inspoelen van meststoffen te voorkomen. - Een dichte gevarieerde waterplanten- en oeverplanten (helofyten)vegetatie. - Kleinschalig in ruimte en tijd gefaseerd onderhoud, waarbij steeds slootvakken afgesloten blijven voor ander vissoorten die jonge grote modderkruipers eten. - Een zo natuurlijk mogelijk waterpeil. • Sloten met natuurvriendelijke oevers zijn schoon en helder door maatregelen om instroom van meststoffen te beperken en worden uitgerasterd bij begrazing; • Sloten met natuurvriendelijke oevers hoeven niet jaarlijks te worden gemaaid maar worden planmatig, cyclisch en gefaseerd in ruimte en tijd onderhouden. Indien de vegetatiegroei dit toelaat niet vaker dan eens in de ongeveer vier jaren; • In sloten waarin de bittervoorn voorkomt worden bij het baggeren grote zwanenmossels teruggezet in de sloot. In de sloot houdt in dat dit op dezelfde hoogte is

Datum

10 oktober 2022

Ons kenmerk

C2298156/5145576

	<p>als waar de betreffende zoetwatermossel langs de sloot is gevonden. De zoetwatermossels mogen niet worden verzameld om vervolgens op het eind van de sloot te worden teruggegooid. Dit om te voorkomen dat de zoetwatermossels in een keer gepredeerd worden en er toch te weinig grote mossels overblijven.</p>
<p>Criteria voor effectiviteit Categorie Water (W01) Categorie Klimaat (K01)</p>	<p>In de gebiedsaanvraag wordt een onderbouwing van de locatie en het type beheer gegeven. O.a. hoe deze samenhangt met het beheer in agrarische leefgebieden en hoe synergie wordt gevonden bij andere doelen als natuurgebieden en ecologische verbindingzones.</p>

<p>Regio</p>	<p>Land van Altena</p>
<p>Algemene omschrijving, gebiedseigenschappen</p>	<p>Het Land Altena ligt in het rivierengebied en maakt onderdeel uit van het jonge rivierkleilandschap met hogere meer zandige oeverwallen langs de rivieren en lagergelegen open rivierkommen in het binnenland. Het buitendijkse uiterwaardengebied overstroomt jaarlijks. Het gebied valt binnen het Waterschap Rivierenland en wordt aan drie zijden begrensd door rivieren; Nieuwe Merwede, Bergsche Maas en Afgedamde Maas. Het Land van Altena is voor een belangrijk deel een landschap met rationeel ingerichte grootschalige en open rivierkleipolders en langgerekte meer besloten oeverwallen. De natte moerassige komgronden werden na de Tweede Wereldoorlog ontwaterd en ingericht voor de landbouw. Kenmerkende landschapselementen zijn grienden en eendenkooien. De oeverwallen waren van oudsher geschikte plekken voor landbouw en bebouwing. Het rivierenlandschap is rijk aan plant- en diersoorten van open weide- en akkergebieden, het halfopen oeverwallenlandschap, sloten, dijken, wegbermen en uiterwaarden. De rivierkleipolders vormen een rationeel ingericht accentgebied agrarische ontwikkeling. Kenmerkend is de grondgebonden landbouw, ten dienste waarvan ruilverkaveling en ontwatering plaatsvindt en waardoor grasland in een deel van het gebied over is gegaan in akkerbouw. Hierdoor komen de agrarische natuurwaarden onder druk te staan.</p> <p>Een belangrijk kenmerk is de openheid in de oostwest gerichte polders. De graslanden zijn in wezen komkleigronden van de Maas. Het is zaak in het graslandgebied, in verband met de predatiedruk op weidevogels, zoveel mogelijk de openheid te bewaren en de opgaande begroeiing niet toe te laten nemen. Een ander kenmerk van het landschap is dat het sterk is doorsneden door weteringen en andere watergangen. De gebieden hebben zich ontwikkeld tot intensief gebruikte landbouwbouwggebieden. De weidevogels konden zich slechts deels handhaven, mede dankzij het stelsel voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer.</p>

<p>Doelsoorten</p>	<p>De doelsoorten per leefgebied staan in Bijlage 2. Voor de regio worden benadrukt:</p> <p>Open grasland – broedvogels: patrijs, veldleeuwerik, grutto Open grasland – overwinteraars: rietganzen; Open akker: kievit, scholekster</p> <p>Dooradering: kleine modderkruiper, grote modderkruiper, bittervoorn, spotvogel</p>
<p>Doel</p>	<p>Synergie van doelen wordt behaald door opgaven voor agrarische biodiversiteit, waterdoelen en klimaatdoelen te combineren. Het primaat ligt bij het verbeteren van de kwaliteit van leefgebieden en de populaties van soorten versterken.</p> <p>Met de focus om de kwaliteit van het huidige weidevogelgebied en waterkwaliteit te verbeteren door in te zetten op een toename in zwaar beheer. Hierbij wordt er gekeken naar mogelijkheden voor plasdras voor weidevogels en/of inundatiezones voor de grote modderkruiper waarmee tevens wordt aangesloten bij het doel om water langer vast te houden.</p>
<p>Ecotopen</p>	<p><u>Dijken</u></p> <p>Aan de buitenrand liggen rivierdijken. Deze dijken hebben over het algemeen geen interessante vegetatie. In de winter verblijven er kleine zwanen en ganzen in het gebied.</p> <p><u>Graslanden voor kritische weidevogels</u></p> <p>Graslanden met voldoende dekking, rust en foerageermogelijkheden geven kansen aan kritische weidevogels. Kleine zwanen en ganzen foerageren op de rijkste graslanden en hebben vooral behoefte aan een zone waar geen verstoring door recreatie of bejaging plaatsvindt.</p> <p><u>Sloten</u></p> <p>De graslandgebieden in dit leefgebied zijn polders met een peil beneden NAP, dat optimaal op de landbouwkundige functie wordt afgestemd. Lokaal is in</p>

	<p>overleg met het waterschap door het oppompen van water in afgesloten peilvakken een hoger slootpeil mogelijk, bijvoorbeeld ten behoeve van plasdras voor weidevogels. Ook kunnen door het graven van watergangen of plassen, eenheden met water- en moerasvegetatie aangelegd worden die tevens dienst kunnen doen als waterberging. Wat betreft natte dooradering kan met natuuroevers en sloten gewerkt worden aan bijvoorbeeld het biotoop voor de kleine – en grote modderkruiper. Kijk naar aansluiting bij ecologische verbindingzones.</p> <p><u>Open akker</u></p> <p>In de drogere delen vindt akkerbeheer plaats. In dit leefgebied gaat het niet om echte akkersoorten. Zo kan tijdelijke braak worden ingezet om de overleving van weidevogelkuikens op akkers, vooral Kievit en scholekster te bevorderen. Mogelijke beheervormen zijn vogelakker, kruidenrijke akkerrand en braakstrook.</p> <p><u>Landschapselementen</u></p> <p>Verspreid in het gebied liggen er bosjes en voormalige eendenkooien. Het halfopen oeverwallenlandschap en biotopen als sloten, dijken, wegbermen kunnen een biodiverse dooradering opleveren. Indien er geïnvesteerd zou worden in houtwallen, hoogstam fruitbomen, lanen en bosjes dan kan het mogelijk agrarisch beheerd worden. Denk bij droge dooradering bijvoorbeeld aan de steenuil. Op dijken met een door deskundigen beoordeelde rijke vegetatie binnen dit leefgebied en in beheer bij agrariërs kunnen overeenkomsten voor botanisch beheer worden afgesloten. Hier zal ook de argusvlinder van profiteren.</p>
<p>Criteria zoekgebieden</p>	<p>Zie bijlage 3.</p>
<p>Criteria voor effectiviteit Algemeen</p>	<p>• Voor het te beheren gebied wordt een integraal beheerplan gemaakt waarin verschillende ecotopen in dit leefgebied aan bod komen. Hierin wordt ook vermeld hoe aan de instapcriteria voldaan wordt.</p>

<p>In stap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • In de gebiedsaanvraag wordt een onderbouwing van de locatie en het type beheer gegeven. O.a. hoe deze samenhangt met het beheer in agrarische leefgebieden en hoe synergie wordt gevonden bij andere doelen als natuurgebieden en ecologische verbindingzones
<p>Criteria voor effectiviteit</p> <p>Leefgebied Open grasland</p> <p>In stap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Minimum schaal waarop de maatregelen worden genomen is een kerngebied van 100 ha in een zeer open landschap waar geen onnodige verstoring is; • Het aandeel golfplatenplasdras of greppelplasdras is tenminste 3%, op te voeren naar 10% binnen de beheerperiode van zes jaar van de totale oppervlakte beheer in het werkgebied minus de oppervlakte legselbeheer; • Tenminste 20% van de totale oppervlakte beheer in het werkgebied minus de oppervlakte legselbeheer, of 1,4 ha per broedpaar van de kritische weidevogels, bestaat uit 'zwaar beheer' dat 'kuikenland' oplevert in de kuikenperiode: <ul style="list-style-type: none"> - Golfplatenplasdras. - Kruidenrijk grasland. - Grasland met een rustperiode tenminste tot 1 juni. - Rust na voorweide, tot tenminste 15 juni. - Extensief bouwland. • Het aandeel kruidenrijk grasland binnen de totale oppervlakte beheer in het werkgebied minus de oppervlakte legselbeheer is niet kleiner dan 10% met een streven naar 20%; • In de kerngebieden wordt eventueel aanwezige opgaande begroeiing verwijderd, elders is het niet nodig het landschap nog opener te maken; • Voor het te beheren gebied wordt een integraal beheerplan gemaakt waarin verschillende ecotopen in dit leefgebied aan bod komen; • De weidevogeldichtheid is tenminste 10 paren kritische weidevogels of 50 paren per 100 ha voor alle weidevogels samen; -

	<ul style="list-style-type: none"> • De bemesting van de beheerpercelen gebeurt met ruige mest, zodanig dat in de kuikenperiode voldoende voedsel en een open structuur voor weidevogelkuikens aanwezig is; • De percelen met beheerovereenkomsten zijn, naar het inzicht van de gezamenlijke beheerders, meestal onder leiding van een coördinator, optimaal verspreid in een mozaïek, afgewisseld met legselbeheer, waarbij zwaar beheer in eenheden van 2-5 ha voorkomt met een niet te grote onderlinge afstand (< 200 m) en spreiding in maaidata; • In het gehele mozaïek wordt een zo hoog mogelijke nest- en kuikenoverleving nagestreefd door nestbescherming, lastminute beheer op percelen waar nog gezinnen aanwezig zijn of het plaatsen van verjaagstokken; • Op bouwlandpercelen binnen het kerngebied worden randen (al dan niet ingezaaid) aangelegd om de overleving van aanwezige kuikens te verhogen (zie ecotoop akkerranden). • Het rustgebied voor de kleine zwaan is tenminste 100 ha groot, er verblijven minstens 50 exemplaren en er bevinden zich geen verstorende elementen (opgaande begroeiing, infrastructuur) binnen een straal van 150 meter van beheerde gebieden; • Er is genoeg voedselrijk gras aanwezig. <p>Indien de 'weidevogelrustzoneregeling' (www.brabantslandschap.nl) actief is kan deze een nuttige extra toepassing zijn om kritische weidevogels te helpen overleven en opgroeien.</p>
<p>Criteria voor effectiviteit</p> <p>Leefgebied Open akkerland</p> <p>Instap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Minimum schaal waarop de maatregelen worden genomen is een kerngebied van 200 ha in een min of meer open landschap; • De braak(strook) wordt alleen ingezet op percelen waar echt weidevogels nestelen en bij clusters (cirkelstraal 200 meter) van tenminste vijf broedparen of vijf per perceel; • Kruidenrijke graslandranden worden alleen ingezet als onderdeel van een kerngebied voor kritische weidevogelsoorten.

	<ul style="list-style-type: none"> • Het werkgebied waar de maatregelen worden ingezet is al rijk aan de doelsoorten of maximaal 2 kilometer verwijderd van andere werkgebieden; • Binnen het werkgebied dient minimaal 1 ha wintervoedselgewas of graanranden per 100 ha aanwezig te zijn; • De bloemrijke graslandranden met een extensief (1x per jaar) of zeer extensief (1x per 3 jaar) maaibeheer worden alleen gerealiseerd aan de zuidzijde van rustig gelegen opgaande begroeiing of langs sloten en zandwegen; • De totale oppervlakte aan randen inclusief extensief beheerde ruige bermen en ruigtes is tenminste 5% van het beheerde areaal. <p>Tenminste twee kilometer extensief beheerde ruige bermen en greppels per 100 ha kerngebied.</p>
<p>Criteria voor effectiviteit Leefgebied Dooradering</p> <p>Instap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Maatregelen voor de doelsoorten worden alleen genomen op plekken waar de soort al aanwezig is, aansluitend op een verspreidingskern of aansluitend op EVZ's voor deze soort; • Minimum schaal waarop de maatregelen worden genomen is een aaneengesloten netwerk van sloten binnen een gebied van 100 ha; • Voor zover maatregelen voor natte dooradering niet genomen worden in het kader van een beheerplan voor een gebied met kritische weidevogels wordt een apart beheerplan gemaakt; • (Doodlopende) watergangen ten behoeve van de grote modderkruiper zijn voorzien van: <ul style="list-style-type: none"> - Randen om inspoelen van meststoffen te voorkomen. - Een dichte gevarieerde waterplanten- en oeverplanten (helofyten)vegetatie. - Kleinschalig in ruimte en tijd gefaseerd onderhoud waarbij steeds slootvakken afgesloten blijven voor ander vissoorten die jonge grote modderkruipers eten. - Een zo natuurlijk mogelijk waterpeil.

	<ul style="list-style-type: none"> • Binnen een kerngebied voor kritische weidevogels, wordt 10% van de brede (> 2 m) sloten, van tenminste 50 cm diep, voorzien van natuurvriendelijke oevers, bijvoorbeeld: eenzijdig maximaal 6 meter breed, altemnerend aangelegd. Tweezijdig maximaal 3 meter breed en dan niet altemnerend, maar doorlopend langs de sloot; • Sloten met natuurvriendelijke oevers zijn schoon en helder door maatregelen om instroom van meststoffen te beperken en worden uitgerasterd bij begrazing; • Sloten met natuurvriendelijke oevers hoeven niet jaarlijks te worden gemaaid maar worden planmatig, cyclisch en gefaseerd in ruimte en tijd onderhouden. Indien de vegetatiegroei dit toelaat niet vaker dan eens in de ongeveer vier jaren; • In sloten waarin de bittervoorn voorkomt worden bij het baggeren grote zwanenmossels teruggezet in de sloot. In de sloot houdt in dat dit op dezelfde hoogte is als waar de betreffende zoetwatermossel langs de sloot is gevonden. De zoetwatermossels mogen niet worden verzameld om vervolgens op het eind van de sloot te worden teruggegooid. Dit om te voorkomen dat de zoetwatermossels in een keer gepredeerd worden en er toch te weinig grote mossels overblijven.
<p>Criteria voor effectiviteit Categorie Water (W01) Categorie Klimaat (K01)</p>	<p>In de gebiedsaanvraag wordt een onderbouwing van de locatie en het type beheer gegeven. O.a. hoe deze samenhangt met het beheer in agrarische leefgebieden en hoe synergie wordt gevonden bij andere doelen als natuurgebieden en ecologische verbindingzones.</p>

<p>Regio</p>	<p>Brabantse Wal & De Baronie</p>
<p>Algemene omschrijving, gebiedseigen-schappen</p>	<p>De Brabantse Wal, de West-Brabantse venen en de Baronie maken onderdeel uit van deze Regio. Dit gebied bestaat vooral uit heide-, veen- en broekontginningen op deels sterk doorlatende zandbodems. Het is een vrij open landschap maar overal zijn in meer of mindere mate bosjes, bomenrijen en wegbeplantingen aanwezig. De hoeveelheid bebouwing wisselt. Het grondgebruik is intensief met op de akkers overwegend maïs, maar ook aardappels en bieten. Overal zijn afvoersloten gegraven die ook allemaal gestuwd zijn. Er is een goede drooglegging voor de landbouw en in droge periodes vindt beregening plaats. Boomkwekerijcomplexen zijn ook buiten dit leefgebied gevallen. Naast verharde wegen liggen er nog behoorlijk wat zandwegen met laanbeplanting. Het zoekgebied voor open akkerlandschap op zandgronden ligt verspreid over de zandregio.</p> <p>De Brabantse Wal is geomorfologisch zeer bijzonder vanwege het macoreliëf, vooral aan de westzijde met een hoogteverschil van ca. 20 m tussen de wal en het ernaast gelegen kleigebied. De overgang naar het landschap ten oosten van de wal is meer geleidelijk. De landbouw op de Brabantse Wal is kleinschalig en versnipperd, waardoor het in landbouwkundig opzicht geen belangrijk gebied is. Er zijn enkele intensief gebruikte graslandgebieden in kwelzones met rundveebedrijven en akkerbouw. Het nog aanwezige kleinschalige besloten landschap is van belang voor de natuurwaarden.</p> <p>De West-Brabantse venen maken deel uit van het zwak golvende dekzandlandschap. Anders dan in Oost-Brabant waren hier geen beeklopen, waardoor de dekzandkommen een slechte ontwatering hadden. Hierdoor ontstond op grote schaal veen. Stormvloedden hebben grote delen van het West-Brabantse veen weggeslagen. Plaatselijk zijn er kleine</p>

	<p>glastuinbouwcomplexen te vinden. Kenmerkende natuur wordt binnen de West-Brabantse venen gevonden in halfopen cultuurlandschappen (ten zuiden van Etten-Leur) en besloten cultuurlandschappen (rondom de Rucphense bossen en de strook Kievitpolder/ Pannenhoef).</p> <p>De Baronie bestaat uit een afwisselend zandlandschap met een grofmazig mozaïek van oude en jonge zandontginningen en bossen. Kenmerkend voor de oude zandontginningen zijn de akkercomplexen met aan- en omliggende buurtschappen en bijhorende groenstructuren. De besloten jonge zandontginningen worden gekenmerkt door bebouwing langs oude wegen, kleinschaligheid door de afwisseling van akkers en weiden met bosjes en losstaande bomen. Op de overgang van bos naar beekdal is een coulisselandschap ontstaan met transparante bomenrijen, gericht op de beek. Verder is een onregelmatig verkavelingspatroon met weinig bebouwing kenmerkend.</p> <p>De open jonge ontginningen hebben een meer open, rationeel en rechthoekig karakter. De enkele strakke opgaande beplantingselementen in de vorm van wegbeplanting zijn verschillend gericht. Het is een van de belangrijkste gebieden voor amfibieën in Brabant.</p> <p>Een focus bij de Brabantse Wal ligt op de ontsnippering van natuurgebieden en het realiseren van natte natuur. Voor de West Brabantse Venen ligt de focus op de bescherming en ontwikkeling van bestaande landschapselementen en het verbinden van de natuur van zand en klei. De focus binnen de Baronie ligt op het versterken van het contrast tussen beken- en boslandschap en het robuuster maken van de groenstructuur van het landschap.</p>
<p>Doelsoorten</p>	<p>Open akker – broedvogel: patrijs, roodborsttapuit</p> <p>Dooradering: gulden boterbloem, knoflookpad, poelkikker, boomkikker, bunzing, slanke sleutelbloem, zomertaling, ransuil grauwe klauwier</p>

<p>Doel</p>	<p>Synergie van doelen wordt behaald door opgaven voor agrarische biodiversiteit, waterdoelen en klimaatdoelen te combineren. Het primaat ligt echt bij het verbeteren van de kwaliteit van leefgebieden en de populaties van soorten te versterken.</p> <p>Voor het bevorderen van infiltratie wordt gekeken naar mogelijkheden om water in een gebied langer vast te houden. De mogelijkheid om hierbij ecologische doelen te realiseren zit in de realisatie van poelen. Daarnaast wordt er gekeken of het mogelijk is om, bij voorkeur op gebiedsniveau, veengronden te vernatten.</p>
<p>Ecotopen</p>	<p><u>Akker- en graslandranden</u></p> <p>Patrijs, kneu en geelgors zijn akkersoorten die niet persé in de meest open landschappen voorkomen maar juist profiteren van randen, ruigtes en in het geval van de geelgors van opgaande begroeiing. Aan opgaande begroeiing is in dit leefgebied geen gebrek. Wel aan rustig gelegen extensief gebruikte bloemrijke randen, overhoekjes en ruigtes met voedsel in de vorm van insecten en zaden. Voor de beschikbaarheid van wintervoedsel op akkers zijn graanranden en voedselveldjes ideaal en in het huidige landschap is kunstmatig aanbod van wintervoedsel ook noodzakelijk. Het is niet mogelijk het hele leefgebied te voorzien van randenbeheer en ruigtes voor de doelsoorten. De inzet wordt daarom geconcentreerd in gebiedsdelen waar aan criteria voor effectiviteit kan worden voldaan. De collectieven geven aan waar ze maatregelen willen nemen in een integraal beheerplan.</p> <p><u>Ruigte</u></p> <p>Een groot deel van de Nederlandse roodborsttapuiten bewoont het Brabantse agrarische gebied. In het verleden vooral aansluitend op natuurgebieden met heide, tegenwoordig overal in het boerenland waar voldoende ruige bermen en greppels en andere ruigtes aanwezig zijn.</p> <p><u>Landschapselementen</u></p>

	<p>Het versterken van de ecologische waarden van het landschap door te sturen op te behouden of te ontwikkelen kenmerken van het landschap, waarbij kenmerkende plant- en diersoorten van het kleinschalig besloten landschap (bijv. alpenwatersalamander), sloot- en greppelkanten (bijv. heikikker, roodborsttapuit), perceelranden en kleine wateren (poelkikker) goede indicatoren zijn. Het versterken van de grote verscheidenheid aan bossen bij de verdere ontwikkeling en beheer van de boscomplexen van de Brabantse Wal. Dit kan door in te zetten op ontwikkeling van de natuur- en recreatiewaarde van de bossen in samenhang met het versterken van het eigen karakter van het betreffende boscomplex.</p> <p><u>Graslandflora percelen Maasheggen</u></p> <p>Graslanden specifiek gericht op graslandflora.</p> <p><u>Poelen</u></p> <p><u>Poelen dienen als leefgebied voor verschillende soorten amfibieën. In het algemeen dienen de poelen</u> gelegen te zijn op een plek met een zonnig en vochtige microklimaat in de nabijheid van moerasruigte, breed bramenstruweel en kleinschalig door opgaande begroeiing. Deze poelen mogen periodiek droogvallen om kolonisatie door vis tegen te gaan.</p>
<p>Criteria zoekgebieden</p>	<p>Zie bijlage 3</p>
<p>Criteria voor effectiviteit</p> <p>Algemeen</p> <p>Instap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voor het te beheren gebied wordt een integraal beheerplan gemaakt waarin verschillende ecotopen in dit leefgebied aan bod komen. Hierin wordt ook vermeld hoe aan de instapcriteria voldaan wordt; • In de gebiedsaanvraag wordt een onderbouwing van de locatie en het type beheer gegeven. O.a. hoe deze samenhangt met het beheer in agrarische leefgebieden en hoe synergie wordt gevonden bij andere doelen als natuurgebieden en ecologische verbindingzones.

<p>Criteria voor effectiviteit</p> <p>Leefgebied Open akkerland</p> <p>Instap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het werkgebied waarbinnen de maatregelen worden ingezet is tenminste 250 ha groot • De totale oppervlakte aan beheer beslaat tenminste 5% van het werkgebied, met een streven naar 10% binnen de zesjarige beheerperiode; • Het aandeel wintervoedsel (wintervoedselakker, veldleeuwerikrand, bloemenblok en natuurbraakstroken meerjarige vogelakker) beslaat tenminste 50% van het totale oppervlakte beheer• De totale oppervlakte aan kruidenrijke randen inclusief extensief beheerde ruige bermen en ruigtes is tenminste 5% van het afgesloten akkerbeheer in een werkgebied. • Het kerngebied waar de maatregelen worden ingezet is al rijk aan de doelsoorten of maximaal 2 kilometer verwijderd van andere kerngebieden; • Binnen het kerngebied dient minimaal 1 ha wintervoedselgewas of graanranden per 100 ha aanwezig te zijn; • De bloemrijke graslandranden met een extensief (1x per jaar) of zeer extensief (1x per 3 jaar) maaibeheer worden alleen gerealiseerd aan de zuidzijde van rustig gelegen opgaande begroeiing of langs sloten en zandwegen; • Tenminste twee kilometer extensief beheerde ruige bermen en greppels per 100 ha kerngebied.
<p>Criteria voor effectiviteit</p> <p>Leefgebied Dooradering</p> <p>Instap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Het werkgebied waar de maatregelen worden ingezet is tenminste 50 ha groot Vlakdekkend botanisch beheer is alleen mogelijk op percelen waar minimaal 8 plantensoorten uit de indicatorsoortenlijst (bijlage 2) voorkomen. Bij het beheer wordt tijdens de 1e maaibeurt aan de randen een zone van minimaal 4 meter niet gemaaid. • De dichtheid aan zo min mogelijk onderbroken, ecologisch beheerde lijnvormige opgaande begroeiing en bosranden is minimaal 2 kilometer per 100 ha of tenminste 4% van de oppervlakte in waarbij voor bosranden een breedte van 10 meter wordt gehanteerd;

	<p>De totale oppervlakte kruidenrijke randen is minimaal 5% van het afgesloten akkerbeheer in een werkgebied</p> <p>Tenminste 25% van de lijnvormige landschapselementen is tenminste aan één kant, liefst aan de zuidkant, voorzien van randenbeheer om vermessing te voorkomen en de ontwikkeling van mantel en bloemrijke zoomvegetaties te bevorderen.</p> <p>• Maatregelen voor de doelsoorten worden alleen genomen op plekken waar de soort al aanwezig is, aansluitend op een verspreidingskern of aansluitend op EVZ's voor deze soort;</p> <p>Clusters van tenminste drie poelen, maximaal 400 meter verwijderd van andere clusters en bezette poelen, liefst bronpopulaties in natuurgebieden;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indien buiten 1 kilometer van bestaande populaties dan tussen de 5-10 poelen; • Voor de poelenclusters en de omgeving wordt een integraal beheerplan gemaakt waarbij wordt samengewerkt met andere terreineigenaren, ook in het NNN; • Poelen zijn niet verbonden met sloten of ander open water en er vindt geen instroom van mest- of gifstoffen plaats. De ondergrond van nieuw aan te leggen poelen is niet te zwaar verontreinigd met meststoffen (stikstof en fosfaat); • Planmatig, roulerend, cyclisch onderhoud eens in de drie jaren of als de vegetatiegroei dat toelaat minder vaak; • Precieze dimensies, expositie, ligging en omgevingskenmerken zijn afgestemd op soort specifieke eisen van de doelsoorten; • Het collectief spreekt bijvoorbeeld indien mogelijk met het waterschap af de waterkwaliteit te monitoren omdat vermessing een groot risico is; • Poelen die grenzen aan een begraaide eenheid worden grotendeels uitgerasterd. Indien nodig wordt dynamisch uitrasteren toegepast. Dit geldt niet voor boomkikkerpoelen bij zeer extensieve begrazing (paarden/pony's).- Planmatig beheerde
--	---

	<p>eenheden zijn minimaal 50 ha groot en binnen het zoekgebied samen tenminste 1000 ha met een streven naar 2500 ha;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indien geen andere biotopen worden beheerd in de eenheid wordt een apart beheerplan gemaakt; - - • De totale oppervlakte akkerflorabeheer, graanranden en wintervoedselveldjes is minimaal 2% van de akkers in het kerngebied; • Akkerfloraranden, graanranden en wintervoedselveldjes hebben een minimale breedte van 12 meter • • Een beoordeling van een deskundige van de locatie als geschikt voor botanisch hooilandbeheer; • De graslandranden in combinatie met de opgaande landschapselementen zijn tenminste 3 meter, overige graslandranden minimaal zes meter breed. De breedte wordt gemeten vanaf de gewasperceelgrens.
<p>Criteria voor effectiviteit Categorie Water (W01) Categorie Klimaat (K01)</p>	<p>In de gebiedsaanvraag wordt een onderbouwing van de locatie en het type beheer gegeven. O.a. hoe deze samenhangt met het beheer in agrarische leefgebieden en hoe synergie wordt gevonden bij andere doelen als natuurgebieden en ecologische verbindingzones.</p>

<p>Regio's</p>	<p>Maaskant West resp. Maaskant Oost</p>
<p>Algemene omschrijving, gebiedseigenschappen</p>	<p>Maaskant maakt onderdeel uit van het jonge rivierkleilandschap van de Maas met hogere meer zandige oeverwallen en lagergelegen open komgronden. Het betreft hier het rivierengebied.</p> <p>Aan de zuidzijde wordt het gebied begrensd door een brede dekzandrug ten hoogte van Heeseind, die de overgang met het Brabant van het zand markeert. Vanaf de middeleeuwen zijn de rivierkleigronden systematisch bedijkt. Door de aanleg van dijken resteerde minder ruimte voor het water van de Maas en is een complex stelsel van overlaten ontwikkeld. Zo kon het water ook ten tijde van hoge piekafvoeren in goede banen worden geleid. Cultuurhistorisch karakteristiek zijn de Beerse en Baardwijkse Overlaat. De komgronden waren vanwege de slechte ontwatering en de functie als overlaat lang als extensieve weidegronden in gebruik. In de kommen zijn meerdere eendekooien ontstaan. Na de Tweede Wereldoorlog werden de komgebieden goed ontwaterd en ingericht voor de landbouw. Kenmerkend voor de ontwatering van de oostelijke Maaskant is het stelsel van oostwest lopende weteringen. De Hertogswetering is een ecologische verbindingzone, waar ruimte is voor moerasnatuur.</p>
<p>Doelsoorten</p>	<p>De doelsoorten per leefgebied staan in Bijlage 2. Voor deze regio's worden benadrukt:</p> <p>Open grasland – broedvogels: Grutto, blauwe kiekendief Open grasland - overwinteraars: Rietganzen en kleine zwanen Open akkerland: Veldleeuwerik, roodborsttapuit, blauwe kiekendief Dooradering: poelkikker, kleine modderkruiper, grote modderkruiper, wezel en hermelijn</p>
<p>Doel</p>	<p>Synergie van doelen wordt behaald door opgaven voor agrarische biodiversiteit, waterdoelen en</p>

	<p>klimaatdoelen te combineren. Het primaat ligt bij het verbeteren van de kwaliteit van leefgebieden en de populaties van soorten te versterken en te doen groeien. In het graslandgebied de openheid bewaren (tegen predatie). Zoveel mogelijk inzetten op zwaar beheer en vernatting, voor zowel de ecologische- als de klimaatopgaven, waarbij ook in open akkergebied wordt gezocht naar mogelijkheden.</p>
<p>Ecotopen</p>	<p><u>Dijken</u></p> <p>In de Beerse overlaat liggen nog enkele dijken met interessante vegetatie.</p> <p><u>Graslanden voor kritische weidevogels</u></p> <p>Graslanden met voldoende, rust en foerageermogelijkheden geven kansen aan kritische weidevogels. Kleine zwanen en ganzen foerageren op de rijkste graslanden en hebben vooral behoefte aan een zone waar geen verstoring door recreatie of bejaging plaatsvindt.</p> <p><u>Open akker</u></p> <p>In de drogere delen vindt akkerbeheer plaats. In dit leefgebied gaat het niet sec om echte akkersoorten. Zo kan tijdelijke braak worden ingezet om de overleving van weidevogelkuikens op akkers, vooral Kievit en scholekster te bevorderen. Mogelijke beheervormen zijn vogelakker, kruidenrijke akkerrand en braakstrook.</p> <p><u>Landschapselementen</u></p> <p>Verspreid in het gebied liggen er bosjes en voormalige eendenkooien. Het halfopen oeverwallenlandschap en biotopen als sloten, dijken, wegbermen kunnen een biodiverse dooradering opleveren. Indien er geïnvesteerd zou worden in houtwallen, hoogstam fruitbomen, lanen en bosjes dan kan het mogelijk agrarisch beheerd worden. Denk bij droge dooradering bijvoorbeeld aan de steenuil. Op dijken met een door deskundigen beoordeelde rijke vegetatie binnen dit leefgebied en in beheer bij agrariërs kunnen</p>

	<p>overeenkomsten voor botanisch beheer worden afgesloten. Hier kunnen ook insecten van profiteren.</p> <p><u>Sloten en weteringen</u></p> <p>Wat betreft natte dooradering kan met natuurvriendelijke oevers en sloten gewerkt worden aan bijvoorbeeld het biotoop voor grote en/of kleine modderkruiper. Kijk naar aansluiting bij ecologische verbindingzones.</p>
Criteria zoekgebieden	Zie bijlage 3.
<p>Criteria voor effectiviteit</p> <p>Algemeen</p> <p>Instap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voor het te beheren gebied wordt een integraal beheerplan gemaakt waarin verschillende ecotopen in dit leefgebied aan bod komen. Hierin wordt ook vermeld hoe aan de instapcriteria voldaan wordt; • In de gebiedsaanvraag wordt een onderbouwing van de locatie en het type beheer gegeven. O.a. hoe deze samenhangt met het beheer in agrarische leefgebieden en hoe synergie wordt gevonden bij andere doelen als natuurgebieden en ecologische verbindingzones
<p>Criteria voor effectiviteit</p> <p>Leefgebied Open grasland</p> <p>Instap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Minimum schaal waarop de maatregelen worden genomen is een kerngebied van 100 ha in een zeer open landschap waar geen onnodige verstoring is; • Het aandeel golfplatenplasdras of greppelplasdras is tenminste 3%, op te voeren naar 10% van de totale oppervlakte beheer in het werkgebied minus de oppervlakte legselbeheer; • Tenminste 20% van de totale oppervlakte beheer in het werkgebied minus de oppervlakte legselbeheer, of 1,4 ha per broedpaar van de kritische weidevogels, bestaat uit 'zwaar beheer' dat 'kuikenland' oplevert in de kuikenperiode: <ul style="list-style-type: none"> - Golfplatenplasdras. - Kruidenrijk grasland. - Grasland met een rustperiode tenminste tot 1 juni. - Rust na voorweide, tot tenminste 15 juni.

	<p>- Extensief bouwland.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het aandeel kruidenrijk grasland binnen de totale oppervlakte beheer in het werkgebied minus de oppervlakte legselbeheer is niet kleiner dan 10% met een streven naar 20%; <ul style="list-style-type: none"> • In de kerngebieden wordt eventueel aanwezige opgaande begroeiing verwijderd, elders is het niet nodig het landschap nog opener te maken; • De bemesting van de beheerpercelen gebeurt met ruige mest, zodanig dat in de kuikenperiode voldoende voedsel en een open structuur voor weidevogelkuijken aanwezig is; • De percelen met beheerovereenkomsten zijn, naar het inzicht van de gezamenlijke beheerders, meestal onder leiding van een coördinator, optimaal verspreid in een mozaïek, afgewisseld met legselbeheer, waarbij zwaar beheer bij voorkeur in eenheden van 2-5 ha voorkomt met een niet te grote onderlinge afstand (< 200 m) en spreiding in maaidata; • In het gehele mozaïek wordt een zo hoog mogelijke nest- en kuikenoverleving nagestreefd door nestbescherming, lastminute beheer op percelen waar nog gezinnen aanwezig zijn of het plaatsen van verjaagstokken; • Op bouwlandpercelen binnen het kerngebied worden randen (al dan niet ingezaaid) aangelegd om de overleving van aanwezige kuikens te verhogen (zie ecotoop akkerranden). • Het rustgebied voor de kleine zwaan is tenminste 100 ha groot, er verblijven minstens 50 exemplaren en er bevinden zich geen verstorende elementen (opgaande begroeiing, infrastructuur) binnen een straal van 150 meter van beheerde gebieden; • Er is genoeg voedselrijk gras aanwezig. <p>Indien de 'weidevogelrustzoneregeling' (www.brabantslandschap.nl) actief is kan deze een nuttige extra toepassing zijn om kritische weidevogels te helpen overleven en opgroeien.</p>
--	---

<p>Criteria voor effectiviteit</p> <p>Leefgebied Open akkerland</p> <p>Instap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Minimum schaal waarop de maatregelen worden genomen is een kerngebied van 100 ha in een zeer open landschap waar geen onnodige verstoring is; De maatregelen voor akkervogels dragen bij aan het weidevogelbeheer en worden specifiek beschreven in het integrale beheerplan; • Het kerngebied waar de maatregelen worden ingezet is al rijk aan de doelsoorten of maximaal 2 kilometer verwijderd van andere kerngebieden; • Binnen het kerngebied dient minimaal 1 ha wintervoedselgewas of graanranden per 100 ha aanwezig te zijn; • De bloemrijke graslandranden met een extensief (1x per jaar) of zeer extensief (1x per 3 jaar) maaibeheer worden alleen gerealiseerd aan de zuidzijde van rustig gelegen opgaande begroeiing of langs sloten en zandwegen; • De totale oppervlakte aan randen inclusief extensief beheerde ruige bermen en ruigtes is tenminste 5% van het beheerde areaal. • Tenminste twee kilometer extensief beheerde ruige bermen en greppels per 100 ha kerngebied. • De braak(strook) wordt alleen ingezet op percelen waar echt weidevogels nestelen en bij clusters (cirkelstraal 200 meter) van tenminste vijf broedparen of vijf per perceel; • Kruidenrijke graslandranden worden alleen ingezet als onderdeel van een kerngebied voor kritische weidevogelsoorten.
<p>Criteria voor effectiviteit</p> <p>Leefgebied Dooradering</p> <p>Instap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Maatregelen voor de doelsoorten worden alleen genomen op plekken waar de soort al aanwezig is, aansluitend op een verspreidingskern of aansluitend op EVZ's voor deze soort; • Minimum schaal waarop de maatregelen worden genomen is een aaneengesloten netwerk van sloten binnen een gebied van 100 ha; • Voor zover maatregelen voor natte dooradering niet genomen worden in het kader van een beheerplan

	<p>voor een gebied met kritische weidevogels wordt een apart beheerplan gemaakt;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maatregelen voor de grote modderkruiper worden alleen genomen op plekken waar de soort al aanwezig is, aansluitend op natuurgebieden of EVZ's voor deze soort; • (Doodlopende) watergangen ten behoeve van de grote modderkruiper zijn voorzien van: <ul style="list-style-type: none"> - Randen om inspoelen van meststoffen te voorkomen. - Een dichte gevarieerde waterplanten- en oeverplanten (helofyten)vegetatie. - Kleinschalig in ruimte en tijd gefaseerd onderhoud waarbij steeds slootvakken afgesloten blijven voor ander vissoorten die jonge grote modderkruipers eten. - Een zo natuurlijk mogelijk waterpeil. • Binnen een kerngebied voor kritische weidevogels, wordt 10% van de brede (> 2 m) sloten, van tenminste 50 cm diep, voorzien van natuurvriendelijke oevers, bijvoorbeeld: eenzijdig maximaal 6 meter breed, alternerend aangelegd. Tweezijdig maximaal 3 meter breed en dan niet alternerend, maar doorlopend langs de sloot; • Sloten met natuurvriendelijke oevers zijn schoon en helder door maatregelen om instroom van meststoffen te beperken en worden uitgerasterd bij begrazing; • Sloten met natuurvriendelijke oevers hoeven niet jaarlijks te worden gemaaid maar worden planmatig, cyclisch en gefaseerd in ruimte en tijd onderhouden. Indien de vegetatiegroei dit toelaat niet vaker dan eens in de ongeveer vier jaren; • In sloten waarin de bittervoorn voorkomt worden bij het baggeren grote zwanenmossels teruggezet in de sloot. In de sloot houdt in dat dit op dezelfde hoogte is als waar de betreffende zoetwatermossel langs de sloot is gevonden. De zoetwatermossels mogen niet worden verzameld om vervolgens op het eind van de sloot te worden teruggegooid. Dit om te voorkomen dat de zoetwatermossels in een keer gepredeerd worden en er toch te weinig grote mossels overblijven.
--	--

Datum

10 oktober 2022

Ons kenmerk

C2298156/5145576

--	--

<p>Regio</p>	<p>Meijerij en Kempen</p>
<p>Algemene omschrijving, gebiedseigenschappen</p>	<p>De Meijerij en de Kempen vormen de identiteit van deze Regio. Het gebied valt samen met de begrenzing van Waterschap de Dommel.</p> <p>De Meierij maakt onderdeel uit van het dekzandplateau en bestaat uit verschillende dekzandruggen, afgewisseld door dekzandvlaktes. Over grote oppervlakten ligt Brabants leem in de ondergrond. Aan de noordkant wordt het gebied begrensd door de grote en brede oostwest lopende dekzandrug tussen Oss en Waalwijk. In het centrale lage deel van het gebied (omgeving Oisterwijk) zijn in het verleden laagten ontstaan waar water op de lemige ondergrond stagneerde en vennen zich vormden die volgroeide met veen. De ontwatering was hier een probleem. Beken stroomden vanuit zuid naar het noordoosten richting de laagten van het huidige Dommeldal. In het oosten ligt het dal van de rivier de Aa. Door de grote variatie in het landschap kent het gebied ook een grote biodiversiteit. Zo komen er door de afwisseling van vochtige bossen, heiden, vennen en beekdalen veel amfibieën voor in de Meierij. I</p> <p>De Kempen maakt onderdeel uit van het zwak golvende dekzandplateau dat doorsneden wordt door de bovenlopen van de beeksystemen Grote en Kleine Dommel, Beerze en Reusel. Het plateau bestaat uit dekzandvlakten en -ruggen. De dekzandruggen hebben een grofzandige en arme bodem waar regenwater infiltreert, dat in de beekdalen als kwel naar boven komt. Op plaatsen met leem in de ondergrond stagneert regenwater en lagen destijds kleinere veenkussens. Daar zijn veelal vennen ontstaan. Van noordwest naar zuidoost ligt een breuklijn die de westgrens vormt van de Centrale Slenk. Hierdoor maakt het noorden en oosten van de Kempen deel uit van de Centrale Slenk.</p> <p>Belangrijke identiteitsdragers van het agrarische cultuurlandschap zijn de akkercomplexen met aanliggende buurtschappen en groenstructuren.</p>

<p>Doelsoorten</p>	<p>Open akker – overwinteraars: rietganzen, blauwe kiekendief Open akker – broedvogels: geelgors, roodborsttapuit Dooradering: gulden boterbloem, knoflookpad, rugstreeppad, kleine modderkruiper</p>
<p>Doel</p>	<p>Synergie van doelen wordt behaald door opgaven voor agrarische biodiversiteit, waterdoelen en klimaatdoelen te combineren. Het primaat ligt echt bij het verbeteren van de kwaliteit van leefgebieden en de populaties van soorten te versterken en te doen groeien.</p> <p>Meerwaarde ligt in het verbinden van natuurgebieden en in te zetten op de ontwikkeling van robuuste beeksystemen van de Dommel, de Aa en de Essche Stroom. Waarbij naast duurzame waterhuishouding (bijv. door inundatiezones) ook de landschappelijke kwaliteit van het watersysteem versterkt wordt. Dit kan mede gedaan worden door jonge ontginningslandschappen robuuster te maken met meer beplantingsstructuur. Voor het bevorderen van infiltratie wordt gekeken naar mogelijkheden om water in een gebied langer vast te houden. Bijvoorbeeld via natte dooradering, waarbij het mogelijk is om ecologische doelen mee te koppelen.</p>
<p>Ecotopen</p>	<p><u>Poelen</u></p> <p>In dit leefgebied zijn verder vooral de aan poelen gebonden amfibieën belangrijk. Binnen de ecologische hoofdstructuur zijn al veel poelen aanwezig en de populaties van de daar aanwezige soorten kunnen aanzienlijk worden versterkt door aansluitend in het agrarisch gebied poelen doelgericht te beheren en aan te leggen. De poelen binnen en buiten het NNN kunnen een netwerk vormen dat als één geheel kan worden beheerd. Planmatig, roulerend, cyclisch onderhoud is gewenst om de kans op uitsterven door calamiteiten en gelijktijdig onderhoud van een groot aantal poelen te voorkomen. Poelen liggen het best in groepjes van drie of meer dicht bijeen zodat het uitsterfrisico kan worden beperkt. Clusters van poelen liggen maximaal 400 meter uiteen, dan wel verwijderd</p>

van bestaande bezette poelen. In het algemeen zijn er wel kenmerken te geven van voor afzonderlijke soorten geschikte poelen, maar het is beter te streven naar diversiteit en lokaal maatwerk.

Opgaande begroeiing

In dit leefgebied gaat het ook om vogels van bosjes, houtwallen, struikgewas en ruigten. Langs bosranden wordt indien mogelijk een mantel een bloemrijke zoomvegetatie ontwikkeld. Singels en houtwallen worden zodanig beheerd dat er in uitgegroeide vorm meerdere vegetatielagen aanwezig zijn: kruid-, struik- en boomlaag. Hakhoutwallen worden planmatig cyclisch beheerd. Gezien het belang van struwelen en opgaande begroeiing voor boomkikker en kamsalamander kan beheer van poelen en opgaande begroeiing vaak gecombineerd worden evenals opgaande begroeiing met akkerranden en graslandbeheer.

Akkers en akkerranden

Binnen dit leefgebied zijn op drogere plekken akkers aanwezig met potenties voor akkervegetaties. Voor die plekken is akkerflorabeheer een optie, indien mogelijk als rand. Lokaal zijn ook populaties van de geelgors aanwezig. Daar is akkerrandenbeheer beheer gewenst met een deel graanranden zodat er ook in de winter voedsel beschikbaar is.

Grasland en graslandranden

Het Groene Woud is een bekende locatie van de slanke sleutelbloem. Hier niet alleen gebonden aan beken maar aan botanisch grasland(randen) beheer. Deze botanische hooigraslanden zijn ook de biotoop van het bont dikkopje die ook opgaande begroeiing nodig heeft.

Akker- en graslandranden

Patrijs, kneu en geelgors zijn akkersoorten die niet persé in de meest open landschappen voorkomen maar juist profiteren van randen, ruigtes en in het geval van de geelgors van opgaande begroeiing. Aan opgaande begroeiing is in dit leefgebied geen gebrek. Wel aan rustig gelegen extensief gebruikte bloemrijke randen,

	<p>overhoekjes en ruigtes met voedsel in de vorm van insecten en zaden. Voor de beschikbaarheid van wintervoedsel op akkers zijn graanranden en voedselveldjes ideaal en in het huidige landschap is kunstmatig aanbod van wintervoedsel ook noodzakelijk. Het is niet mogelijk het hele leefgebied te voorzien van randenbeheer en ruigtes voor de doelsoorten. De inzet wordt daarom geconcentreerd in gebiedsdelen waar aan criteria voor effectiviteit kan worden voldaan. De collectieven geven aan waar ze maatregelen willen nemen in een integraal beheerplan</p> <p><u>Ruigte</u></p> <p>Een groot deel van de Nederlandse roodborsttapuiten bewoont het Brabantse agrarische gebied. In het verleden vooral aansluitend op natuurgebieden met heide, tegenwoordig overal in het boerenland waar voldoende ruige bermen en greppels en andere ruigtes aanwezig zijn.</p>
<p>Criteria zoekgebieden</p>	<p>Zie bijlage 3</p>
<p>Criteria voor effectiviteit</p> <p>Algemeen</p> <p>Instap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voor het te beheren gebied wordt een integraal beheerplan gemaakt waarin verschillende ecotopen in dit leefgebied aan bod komen. Hierin wordt ook vermeld hoe aan de instapcriteria voldaan wordt; • In de gebiedsaanvraag wordt een onderbouwing van de locatie en het type beheer gegeven. O.a. hoe deze samenhangt met het beheer in agrarische leefgebieden en hoe synergie wordt gevonden bij andere doelen als natuurgebieden en ecologische verbindingzones
<p>Criteria voor effectiviteit</p> <p>Leefgebied Open akkerland</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het werkgebied waarbinnen de maatregelen worden ingezet is tenminste 250 ha groot • De totale oppervlakte aan beheer beslaat tenminste 5% van het werkgebied, met een streven naar 10%; - Het aandeel wintervoedsel (wintervoedselakker, veldleeuwerikrand, bloemenblok en natuurbraakstroken meerjarige vogelakker) beslaat tenminste 50% van het totale oppervlakte beheer

<p>In stap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het kerngebied waar de maatregelen worden ingezet is al rijk aan de doelsoorten of maximaal 2 kilometer verwijderd van andere kerngebieden; • Voor het te beheren gebied wordt een integraal beheerplan gemaakt waarin verschillende ecotopen in dit leefgebied aan bod komen; • Binnen het kerngebied dient minimaal 1 ha wintervoedselgewas of graanranden per 100 ha aanwezig te zijn; • De bloemrijke graslandranden met een extensief (1x per jaar) of zeer extensief (1x per 3 jaar) maaibeheer worden alleen gerealiseerd aan de zuidzijde van rustig gelegen opgaande begroeiing of langs sloten en zandwegen; • Tenminste twee kilometer extensief beheerde ruige bermen en greppels per 100 ha kerngebied.
<p>Criteria voor effectiviteit Leefgebied Dooradering</p> <p>In stap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<p>- Het werkgebied waarbinnen de maatregelen worden ingezet is tenminste 50 ha groot</p> <p>Vlakdekkend botanisch beheer is alleen mogelijk op percelen waar minimaal 8 plantensoorten uit de indicatorsoortenlijst (bijlage 2) voorkomen. Bij het beheer wordt tijdens de 1e maaibeurt aan de randen een zone van minimaal 4 meter niet gemaaid.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De dichtheid aan zo min mogelijk onderbroken, ecologisch beheerde lijnvormige opgaande begroeiing en bosranden is minimaal 2 kilometer per 100 ha of tenminste 4% van de oppervlakte in waarbij voor bosranden een breedte van 10 meter wordt gehanteerd; <p>De totale oppervlakte kruidenrijke randen is minimaal 5% van het afgesloten akkerbeheer in een werkgebied</p> <p>Tenminste 25% van de lijnvormige landschapselementen is tenminste aan één kant, liefst aan de zuidkant, voorzien van randenbeheer om vermessing te voorkomen en de ontwikkeling van mantel en bloemrijke zoomvegetaties te bevorderen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maatregelen voor de doelsoorten worden alleen genomen op plekken waar de soort al aanwezig is,

	<p>aansluitend op een verspreidingskern of aansluitend op EVZ's voor deze soort;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Clusters van tenminste drie poelen, maximaal 400 meter verwijderd van andere clusters en bezette poelen, liefst bronpopulaties in natuurgebieden; • Indien buiten 1 kilometer van bestaande populaties dan tussen de 5-10 poelen; • Voor de poelenclusters en de omgeving wordt een integraal beheerplan gemaakt waarbij wordt samengewerkt met andere terreineigenaren, ook in het NNN; • Poelen zijn niet verbonden met sloten of ander open water en er vindt geen instroom van mest- of gifstoffen plaats. De ondergrond van nieuw aan te leggen poelen is niet te zwaar verontreinigd met meststoffen (stikstof en fosfaat); • Planmatig, roulerend, cyclisch onderhoud eens in de drie jaren of als de vegetatiegroei dat toelaat minder vaak; • Precieze dimensies, expositie, ligging en omgevingskenmerken zijn afgestemd op soort specifieke eisen van de doelsoorten; • Het collectief spreekt bijvoorbeeld indien mogelijk met het waterschap af de waterkwaliteit te monitoren omdat vermesting een groot risico is; • Poelen die grenzen aan een begraasde eenheid worden grotendeels uitgerasterd. Indien nodig wordt dynamisch uitrasteren toegepast. Dit geldt niet voor boomkikkerpoelen bij zeer extensieve begrazing (paarden/pony's).- Planmatig beheerde eenheden zijn minimaal 50 ha groot en binnen het zoekgebied samen tenminste 1000 ha met een streven naar 2500 ha; <p>- Indien geen andere biotopen worden beheerd in de eenheid wordt een apart beheerplan gemaakt;</p> <ul style="list-style-type: none"> • De totale oppervlakte akkerflorabeheer, graanranden en wintervoedselveldjes is minimaal 2% van de akkers in het kerngebied; • Akkerfloraranden, graanranden en wintervoedselveldjes hebben een minimale breedte
--	--

	<p>van 12 meter • Een beoordeling van een deskundige van de locatie als geschikt voor botanisch hooilandbeheer;</p> <ul style="list-style-type: none"> • De graslandranden in combinatie met de opgaande landschapselementen zijn tenminste 3 meter, overige graslandranden minimaal zes meter breed. De breedte wordt gemeten vanaf de gewasperceelgrens. • Minimum schaal waarop de maatregelen worden genomen is een aaneengesloten netwerk van sloten binnen een gebied van 100 ha; • (Doodlopende) watergangen ten behoeve van de grote modderkruiper zijn voorzien van: <ul style="list-style-type: none"> - Randen om inspoelen van meststoffen te voorkomen. - Een dichte gevarieerde waterplanten- en oeverplanten (helofyten)vegetatie. - Kleinschalig in ruimte en tijd gefaseerd onderhoud waarbij steeds slootvakken afgesloten blijven voor ander vissoorten die jonge grote modderkruipers eten. - Een zo natuurlijk mogelijk waterpeil. • Sloten met natuurvriendelijke oevers zijn schoon en helder door maatregelen om instroom van meststoffen te beperken en worden uitgerasterd bij begrazing; • Sloten met natuurvriendelijke oevers hoeven niet jaarlijks te worden gemaaid maar worden planmatig, cyclisch en gefaseerd in ruimte en tijd onderhouden. Indien de vegetatiegroei dit toelaat niet vaker dan eens in de ongeveer vier jaren; • In sloten waarin de bittervoorn voorkomt worden bij het baggeren grote zwanenmossels teruggezet in de sloot. In de sloot houdt in dat dit op dezelfde hoogte is als waar de betreffende zoetwatermossel langs de sloot is gevonden. De zoetwatermossels mogen niet worden verzameld om vervolgens op het eind van de sloot te worden teruggegooid. Dit om te voorkomen dat de zoetwatermossels in een keer gepredeerd worden en er toch te weinig grote mossels overblijven.
<p>Criteria voor effectiviteit Categorie Water (W01)</p>	<p>In de gebiedsaanvraag wordt een onderbouwing van de locatie en het type beheer gegeven. O.a. hoe deze samenhangt met het beheer in agrarische</p>

Datum

10 oktober 2022

Ons kenmerk

C2298156/5145576

Categorie Klimaat (K01)	leefgebieden en hoe synergie wordt gevonden bij andere doelen als natuurgebieden en ecologische verbindingzones.
--------------------------------	--

Regio	De Peel
<p>Algemene omschrijving, gebiedseigen-schappen</p>	<p>Regio De Peel wordt gevormd door de landschappelijke eenheden Peelrand en Peelkern. Aan de oostzijde grenst de Maasvallei en westelijk is de begrenzing van Waterschap Aa en Maas met Waterschap de Dommel de afbakening.</p> <p>De Peelrand maakt onderdeel uit van het dekzandplateau en vormt de flanken van de Peelhorst. De Maas heeft hier in het verleden grove zanden afgezet. Door het westelijk gedeelte van de Peelrand loopt van noordwest naar zuidoost de Peelrandbreuk. Langs de Peelrandbreuk vindt nog steeds beweging plaats. Aan het aardoppervlak leidt dit tot een hoogteverschil van enkele meters, zodat de breuklijn plaatselijk in het landschap te volgen is. Door vergravingen en dekzandafzettingen is het hoogteverschil veelal gemaskeerd. Langs deze breuklijn komt kwel aan de oppervlakte (wijst). Het bijzondere van wijst is dat de hoger gelegen kant van de breuk (de horst) nat is en het lagergelegen deel (de slenk) droog.</p> <p>De Peelkern is het centrale gedeelte van het dekzandplateau van de Peelhorst. De Peelhorst tekent zich als een verhoging van enkele meters in het landschap. De slenken aan weerszijden van de horst liggen lager. Het voormalige uitgestrekte hoogveenmoerasgebied op de Horst werkte als een grote spons voor het neerslagwater. Na de ontginning resteerde een zandplateau dat grotendeels een inzijgingsgebied is dat afwatert via beekjes op de Maas. Alleen het zuidelijk deel rond de Groote Peel watert af op de Aa.</p> <p>De Peelkern is grootschalig en primair landbouwgebied. Er is een afwisseling van uitgestrekte akkers met bebouwing (ontginningsdorpen) en grootschalige bebouwingen.</p>
<p>Doelsoorten</p>	<p>Open akker – overwinterraars: blauwe kiekendief, Open akker – broedvogels: geelgors, roodborsttapuit,</p>

	<p>Dooradering: geelgors, knoflookpad, kamsalamander, bittervoorn, hermelijn, slanke sleutelbloem</p>
<p>Doel</p>	<p>Synergie van doelen wordt behaald door opgaven voor agrarische biodiversiteit, waterdoelen en klimaatdoelen te combineren. Het primaat ligt echt bij het verbeteren van de kwaliteit van leefgebieden en de populaties van soorten te versterken en te doen groeien</p> <p>De focus ligt op de zandgronden, die liggen verspreid over de hele zandregio. Door ontwatering en verkaveling zijn de agrarische natuurwaarden zwaar onder druk gezet. Het doel is om via randenbeheer en dooradering, zowel in droge als natte omstandigheden doelsoorten van het gebied terug te winnen en waar nog aanwezig te versterken.</p> <p>Voor het bevorderen van infiltratie wordt gekeken naar mogelijkheden om water in een gebied langer vast te houden. Door middel van natte dooradering waarbij het mogelijk is om ecologische doelen mee te koppelen.</p>
<p>Ecotopen</p>	<p><u>Akker- en graslandranden</u></p> <p>Patrijs, kneu en geelgors zijn akkersoorten die niet persé in de meest open landschappen voorkomen maar juist profiteren van randen, ruigtes en in het geval van de geelgors van opgaande begroeiing. Aan opgaande begroeiing is in dit leefgebied geen gebrek. Wel aan rustig gelegen extensief gebruikte bloemrijke randen, overhoekjes en ruigtes met voedsel in de vorm van insecten en zaden. Voor de beschikbaarheid van wintervoedsel op akkers zijn graanranden en voedselveldjes ideaal en in het huidige landschap is kunstmatig aanbod van wintervoedsel ook noodzakelijk. Het is niet mogelijk het hele leefgebied te voorzien van randenbeheer en ruigtes voor de doelsoorten. De inzet wordt daarom geconcentreerd in gebiedsdelen waar aan criteria voor effectiviteit kan worden voldaan. De collectieven geven aan waar ze maatregelen willen nemen in een integraal beheerplan</p> <p><u>Ruigte</u></p>

	<p>Een groot deel van de Nederlandse roodborsttapuiten bewoont het Brabantse agrarische gebied. In het verleden vooral aansluitend op natuurgebieden met heide, tegenwoordig overal in het boerenland waar voldoende ruige bermen en greppels en andere ruigtes aanwezig zijn.</p> <p><u>Poelen</u></p> <p>Voor de aan poelen gebonden amfibieën zijn belangrijk. Binnen de ecologische hoofdstructuur zijn al veel poelen aanwezig en de populaties van de daar aanwezige soorten kunnen aanzienlijk worden versterkt door aansluitend in het agrarisch gebied poelen doelgericht te beheren en aan te leggen.</p> <p><u>Opgaande begroeiing</u></p> <p>Het gaat ook om vogels van bosjes, houtwallen, struikgewas en ruigten. Langs bosranden wordt indien mogelijk een mantel een bloemrijke zoomvegetatie ontwikkeld. Singels en houtwallen worden zodanig beheerd dat er in uitgegroeide vorm meerdere vegetatielagen aanwezig zijn: kruid-, struik- en boomlaag. Hakhoutwallen worden planmatig cyclisch beheerd. Gezien het belang van struwelen en opgaande begroeiing voor boomkikker en kamsalamander kan beheer van poelen en opgaande begroeiing vaak gecombineerd worden evenals opgaande begroeiing met akkerranden en graslandbeheer</p> <p><u>Grasland (percelen) en graslandranden</u></p> <p>Het Groene Woud is een bekende locatie van de slanke sleutelbloem. Hier niet alleen gebonden aan beken maar aan botanisch grasland(randen) beheer. Deze botanische hooigraslanden zijn ook de biotoop van het bont dikkopje die ook opgaande begroeiing nodig heeft</p>
<p>Criteria zoekgebieden</p>	<p>Zie bijlage 3.</p>
<p>Criteria voor effectiviteit Algemeen</p>	<p>• Voor het te beheren gebied wordt een integraal beheerplan gemaakt waarin verschillende ecotopen in dit leefgebied aan bod komen. Hierin wordt ook vermeld hoe aan de instapcriteria voldaan wordt;</p>

<p>Instap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • In de gebiedsaanvraag wordt een onderbouwing van de locatie en het type beheer gegeven. O.a. hoe deze samenhangt met het beheer in agrarische leefgebieden en hoe synergie wordt gevonden bij andere doelen als natuurgebieden en ecologische verbindingzones
<p>Criteria voor effectiviteit Leefgebied Open akkerland</p> <p>Instap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het werkgebied waar de maatregelen worden ingezet is tenminste 250 ha groot • De totale oppervlakte aan beheer beslaat tenminste 5% van het werkgebied, met een streven naar 10%; <p>Het aandeel wintervoedsel (wintervoedselakker, veldleeuwerikrand, bloemenblok en natuurbraakstroken meerjarige vogelakker) beslaat tenminste 50% van het totale oppervlakte beheer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kerngebied waar de maatregelen worden ingezet is al rijk aan de doelsoorten of maximaal 2 kilometer verwijderd van andere kerngebieden; • Binnen het kerngebied dient minimaal 1 ha wintervoedselgewas of graanranden per 100 ha aanwezig te zijn; • De bloemrijke graslandranden met een extensief (1x per jaar) of zeer extensief (1x per 3 jaar) maaibeheer worden alleen gerealiseerd aan de zuidzijde van rustig gelegen opgaande begroeiing of langs sloten en zandwegen; • Tenminste twee kilometer extensief beheerde ruige bermen en greppels per 100 ha.
<p>Criteria voor effectiviteit Leefgebied Dooradering</p> <p>Instap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Maatregelen voor de doelsoorten worden alleen genomen op plekken waar de soort al aanwezig is, aansluitend op een verspreidingskern of aansluitend op EVZ's voor deze soort; • Clusters van tenminste drie poelen, maximaal 400 meter verwijderd van andere clusters en bezette poelen, liefst bronpopulaties in natuurgebieden; • Indien buiten 1 kilometer van bestaande populaties dan tussen de 5-10 poelen; • Voor de poelencusters en de omgeving wordt een integraal beheerplan gemaakt waarbij wordt samengewerkt met andere terreineigenaren, ook in het NNN;

	<ul style="list-style-type: none"> • Poelen zijn niet verbonden met sloten of ander open water en er vindt geen instroom van mest- of gifstoffen plaats. De ondergrond van nieuw aan te leggen poelen is niet te zwaar verontreinigd met meststoffen (stikstof en fosfaat); • Planmatig, roulerend, cyclisch onderhoud eens in de drie jaren of als de vegetatiegroei dat toelaat minder vaak; • Precieze dimensies, expositie, ligging en omgevingskenmerken zijn afgestemd op soort specifieke eisen van de doelsoorten; • Het collectief spreekt bijvoorbeeld indien mogelijk met het waterschap af de waterkwaliteit te monitoren omdat vermesting een groot risico is; • Poelen die grenzen aan een begraasde eenheid worden grotendeels uitgerasterd. Indien nodig wordt dynamisch uitrasteren toegepast. Dit geldt niet voor boomkikkerpoelen bij zeer extensieve begrazing (paarden/pony's). <p>Voor opgaande begroeiing:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planmatig beheerde eenheden zijn minimaal 50 ha groot en binnen het zoekgebied samen tenminste 1000 ha met een streven naar 2500 ha; - Indien geen andere biotopen worden beheerd in de eenheid wordt een apart beheerplan gemaakt; - De dichtheid aan zo min mogelijk onderbroken, ecologisch beheerde lijnvormige opgaande begroeiing en bosranden is minimaal 2 kilometer per 100 ha of neemt tenminste 4% van de oppervlakte in; - Tenminste 25% van de lijnvormige landschapselementen is tenminste aan één kant, liefst aan de zuidkant, voorzien van randenbeheer om vermesting te voorkomen en de ontwikkeling van mantel en bloemrijke zoomvegetaties te bevorderen. <ul style="list-style-type: none"> • De totale oppervlakte akkerflorabeheer, graanranden en wintervoedselveldjes is minimaal 2% van de akkers in het kerngebied; • Akkerfloraranden, graanranden en wintervoedselveldjes hebben een minimale breedte van 12 meter
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Op maximaal vijf locaties per deelgebied vlakdekkend hooilandbeheer voor flora met in totaal maximaal 5 ha per deelgebied; • Een beoordeling van een deskundige van de locatie als geschikt voor botanisch hooilandbeheer; • De graslandranden in combinatie met de opgaande landschapselementen zijn tenminste 3 meter, overige graslandranden minimaal zes meter breed. De breedte wordt gemeten vanaf de gewasperceelgrens.
<p>Criteria voor effectiviteit Categorie Water (W01) Categorie Klimaat (K01)</p>	<p>In de gebiedsaanvraag wordt een onderbouwing van de locatie en het type beheer gegeven. O.a. hoe deze samenhangt met het beheer in agrarische leefgebieden en hoe synergie wordt gevonden bij andere doelen als natuurgebieden en ecologische verbindingzones.</p>

<p>Regio</p>	<p>Maasheggen</p>
<p>Algemene omschrijving, gebiedseigen-schappen</p>	<p>Kenmerkende landschapselementen voor de Maasvallei zijn: de open akkercomplexen met aanliggende buurtschappen en groen, de Maasheggen, de oude geulen en steilranden. De akkers vormen doorgaans een vrij open landschap, maar overal zijn in meer of mindere mate bosjes, bomenrijen en wegbepantingen aanwezig. Oude stroomgeulen van de Maas, zoals de Vilt, zijn als geomorfologische relictten nog duidelijk herkenbaar in het landschap.</p> <p>Langs de oostgrens van Brabant heeft de Maas zich ingesneden in het landschap. Van oost naar west liggen in dit deelgebied; rivierdal, maasterrasruggen, maasterrasvlakten.</p> <p>De Maasheggen zijn kenmerkend voor het rivierdal. De Maasheggen nemen in Noord-Brabant een unieke plek in door de schaal waarop het zich voordoet. Eeuwenoude hagen omzomen kleine landbouwpercelen. Het leefgebied Maasheggen is gelegen op de Brabantse oever van de Maas van Maashees tot Cuijk. Het is een langgerekt smal leefgebied. Het is in wezen het onbedijkte overstromingsgebied van de Maas. 's Winters kan het bij hoogwater onder lopen. Vroeger was de afzetting van slib door de rivier een belangrijke bron van bodemvruchtbaarheid. In het gebied zijn rivierduintjes aanwezig die echter bijna allemaal in natuurgebieden liggen. De bodem is verder vrij kleiig hoewel lokaal ook zand wordt afgezet. Het landschapsaspect wordt bepaald door de aanwezigheid van een dicht netwerk van struweelhagen met hier en daar bomen en bosjes. Bij het gangbare beheer worden veel hagen smal en laag gehouden door ze vaak te klepelen. Ze nemen daardoor weinig ruimte in beslag maar hebben een geringe waarde voor behoud van biodiversiteit. Verspreid in de hagen of op de hoeken van percelen staan vaak bomen, soms zijn dat knotbomen. Het grondgebruik bestaat zowel uit akkers als grasland. Vroeger domineerden graslanden. Bebouwing en boomgaarden zijn heel beperkt aanwezig. Er lopen een paar beekjes dwars door het gebied richting Maas. Er</p>

	<p>waren poelen geschikt voor amfibieën, waaronder zelfs boomkickers, maar die zijn verdwenen. Het deelgebied is begrensd op basis van de aanwezigheid van netwerken van de cultuurhistorisch bijzondere 'maasheggen' waaraan specifieke fauna gebonden is. Door de aanwezigheid van het microreliëf en de afwisseling tussen bosschages en open akkers is de Maasvallei een leefgebied voor de das.</p> <p>Karakteristiek voor de Maasterrasrug zijn de oude bebouwingslinten van afzonderlijke dorpen, afgewisseld door open akkercomplexen.</p> <p>Het versterken van de ecologische waarden van de Maasvallei is mogelijk door te sturen op te behouden of te ontwikkelen kenmerken van het landschap. Waarbij kenmerkende plant- en diersoorten van heggen en houtwallen (bijv. de nachtegaal, grasmus, patrijs en das), het kleinschalig besloten landschap (bijv. steenuil, grote lijster), het halfopen landschap en akkerranden (bijv. geelgors en akkerandoorn), perceelranden, wegbermen en waterlopen (bijv. roodborsttapuit, rapunzelklokje en drijvende waterweegbree) indicatoren zijn. Het behoud van het leefgebied voor de das is als een schakel tussen de leefgebieden in Brabant, Gelderland en Limburg.</p>
<p>Doelsoorten</p>	<p>De doelsoorten per leefgebied staan in Bijlage 2. Voor de Regio worden benadrukt:</p> <p>Open akkerland: roodborsttapuit, blauwe kiekendief Dooradering: bunzing, wezel, boomkikker, kamsalamander, zomertortel, spotvogel, gekraagde roodstaart, gulden boterbloem, sleedoornpag</p>
<p>Doel</p>	<p>Synergie van doelen wordt behaald door opgaven voor agrarische biodiversiteit, waterdoelen en klimaatdoelen te combineren. Het primaat ligt echt bij het verbeteren van de kwaliteit van leefgebieden en de populaties van soorten, zoals de sleedoornpag, te versterken en te doen groeien.</p>

	<p>De landschapskwaliteit van de Maasheggen zelf is een belangrijk doel, samen met de brede biodiversiteit die daarmee samenhangt. Op de zandgronden is het doel om waardevolle extensieve en rustige plekken te vinden/creëren. Het tegengaan van verdroging is zowel voor biodiversiteit, als water en klimaat een doel.</p>
<p>Ecotopen</p>	<p><u>Struweel Maasheggen</u></p> <p>De struweelhagen met verspreid bomen vormen de belangrijkste biotoop van dit leefgebied. Voor behoud van biodiversiteit is het belangrijk dat het merendeel kan uitgroeien tot echte struweelhagen door een lange beheercyclus van liefst vijf jaar of meer.</p> <p><u>Akkerflora percelen Maasheggen</u></p> <p>Akkers specifiek gericht op akkerflora.</p> <p><u>Graslandflora percelen Maasheggen</u></p> <p>Graslanden specifiek gericht op graslandflora.</p> <p><u>Akker- en graslandranden Maasheggen</u></p> <p>Patrijs en geelgors zijn akkersoorten die niet persé in de meest open landschappen voorkomen maar juist profiteren van struwelen. Ideaal voor de rust en voedselbeschikbaarheid is wanneer de struwelen grenzen aan randenbeheer. Dat kunnen graskruidenranden zijn of iets minder ambitieuze randentypes (Maasheggenpakket) voor grasland, maar e moeten in ieder geval bloemrijk zijn. Akkerflora randen zijn een optie, bij geschiktheid van de locatie hiervoor. Voor de beschikbaarheid van wintervoedsel op akkers zijn graanranden en wintervoedselveldjes ideaal.</p> <p><u>Poelen</u></p> <p>In het verleden kwamen boomkickers voor in de Maasheggen. Mochten zich in de toekomst in de nabijheid van bestaande populaties kansen voordoen</p>

	<p>voor deze soort, dan is het nemen van maatregelen het overwegen waard. Op hoofdlijnen dienen poelen voor boomkickers groot en ondiep te zijn, gelegen op een plek met een zonnig en vochtige microklimaat in de nabijheid van moerasruigte, breed bramenstruweel en kleinschalig door opgaande begroeiing. Deze poelen mogen periodiek droogvallen, mits dit gebeurt nadat de larven gemetamorfoseerd zijn en als kleine boomkickers het land op kruipen.</p> <p>Het nemen van soort specifieke maatregelen is ook aan de orde voor de kamsalamander, maar dan is periodiek droogvallen niet gewenst. Maatwerk is dus van toepassing. Van maatregelen voor boomkikker en kamsalamander profiteert ook de poelkikker.</p>
<p>Criteria zoekgebieden</p>	<p>Zie bijlage 3.</p>
<p>Criteria voor effectiviteit Algemeen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voor het te beheren gebied wordt een integraal beheerplan gemaakt waarin verschillende ecotopen in dit leefgebied aan bod komen. Hierin wordt ook vermeld hoe aan de instapcriteria voldaan wordt; • In de gebiedsaanvraag wordt een onderbouwing van de locatie en het type beheer gegeven. O.a. hoe deze samenhangt met het beheer in agrarische leefgebieden en hoe synergie wordt gevonden bij andere doelen als natuurgebieden en ecologische verbindingzones

<p>Criteria voor effectiviteit</p> <p>Leefgebied Open akkerland</p> <p>In stap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Minimum schaal waarop de maatregelen worden genomen is een kerngebied van 200 ha in een min of meer open landschap; • De totale oppervlakte aan beheer beslaat tenminste 5% van het werkgebied, met een streven naar 10%; - Het aandeel wintervoedsel (wintervoedselakker, veldleeuwerikrand, bloemenblok en natuurbraakstroken meerjarige vogelakker) beslaat tenminste 50% van het totale oppervlakte beheer • Het kerngebied waar de maatregelen worden ingezet is al rijk aan de doelsoorten of maximaal 2 kilometer verwijderd van andere kerngebieden; • Binnen het kerngebied dient minimaal 1 ha wintervoedselgewas of graanranden per 100 ha aanwezig te zijn; • De bloemrijke graslandranden met een extensief (1x per jaar) of zeer extensief (1x per 3 jaar) maai-beheer worden alleen gerealiseerd aan de zuidzijde van rustig gelegen opgaande begroeiing of langs sloten en zandwegen; • De totale oppervlakte aan randen inclusief extensief beheerde ruige bermen en ruigtes is tenminste 5% van het beheerde areaal. • Tenminste twee kilometer extensief beheerde ruige bermen en greppels per 100 ha kerngebied.
<p>Criteria voor effectiviteit</p> <p>Leefgebied Dooradering</p> <p>In stap criteria dikgedrukt, overige criteria zijn een advies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Maatregelen voor de doelsoorten worden alleen genomen op plekken waar de soort al aanwezig is, aansluitend op een verspreidingskern of aansluitend op EVZ's voor deze soort; <p>Struweel Maasheggen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minimum schaal van de maatregelen is een aaneengesloten gebied van 50 ha; • Voor het te beheren gebied wordt een integraal beheerplan gemaakt waarin verschillende ecotopen in dit leefgebied aan bod komen; • De dichtheid aan ecologisch goed beheerde struwelen is tenminste 2 kilometer met een streven naar 4 kilometer per 100 ha;

	<ul style="list-style-type: none"> • Tenminste 75% van de met een vergoeding beheerde hagen wordt voorzien van onderhoud met een beheercyclus van tenminste vijf jaren, bij voorkeur veel langer (12-18 jaar); <ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijks wordt slechts een deel van de hagen afgezet volgens het beheerplan, zodat niet periodiek een grote kaalslag plaatsvindt; • Van de hagen met een vergoeding mag het aandeel knip- en scheerhagen (niet klepelen) met een cyclus van twee of drie jaar maximaal 10% zijn. <ul style="list-style-type: none"> • Tenminste 50% van de struwelen met beheer is tenminste eenzijdig, liefst aan de zuidkant (>75%), voorzien van een bloemrijke rand, of akkerrand. <p>Akkerflora-percelen Maasheggen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een beoordeling van een deskundige van de locatie als geschikt. Deze zijn bij voorkeur droog en zandig <p>Graslandflora Maasheggen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tenminste vijf locaties met een hooilandbeheer met in totaal maximaal 5 ha in dit leefgebied; • Een beoordeling van een deskundige van de locatie als geschikt <p>Akker- en graslandranden Maasheggen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tenminste 75% van randen ligt langs een struweel; • 30% van de randen is een graanrand; • Graanranden en wintervoedselveldjes hebben een minimale breedte van 12 meter; • De randen in combinatie met maasheggen zijn tenminste 3 m, maar bij voorkeur 6 m, akkerflorranden tenminste 12 m en andere randen 6 m breed. De breedte wordt gemeten vanaf de gewasperceelgrens. <p>Poelen Maasheggen</p>
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Clusters van tenminste drie poelen, maximaal 400 meter verwijderd van andere clusters en bezette poelen, liefst bronpopulaties in natuurgebieden; • Indien buiten 1 kilometer van bestaande populaties dan tussen de 5-10 poelen; • Voor de poelenclusters en de omgeving wordt een integraal beheerplan gemaakt waarbij wordt samengewerkt met andere terreineigenaren, ook in het NNN; • Poelen zijn niet verbonden met sloten of ander open water en er vindt geen instroom van mest- of gifstoffen plaats. De ondergrond van nieuw aan te leggen poelen is niet te zwaar verontreinigd met meststoffen (stikstof en fosfaat); • Planmatig, roulerend, cyclisch onderhoud eens in de drie jaren of als de vegetatiegroei dat toelaat minder vaak; • Precieze dimensies, expositie, ligging en omgevingskenmerken zijn afgestemd op soort specifieke eisen van de doelsoorten; • Het collectief spreekt bijvoorbeeld indien mogelijk met het waterschap af de waterkwaliteit te monitoren omdat vermesting een groot risico is; • Poelen die grenzen aan een begraasde eenheid worden grotendeels uitgerasterd. Indien nodig wordt dynamisch uitrasteren toegepast. Dit geldt niet voor boomkikkerpoelen bij zeer extensieve begrazing (paarden/pony's).
<p>Criteria voor effectiviteit Categorie Water (W01) Categorie Klimaat (K01)</p>	<p>In de gebiedsaanvraag wordt een onderbouwing van de locatie en het type beheer gegeven. O.a. hoe deze samenhangt met het beheer in agrarische leefgebieden en hoe synergie wordt gevonden bij andere doelen als natuurgebieden en ecologische verbindingzones.</p>

Datum

10 oktober 2022

Ons kenmerk

C2298156/5145576

Bijlage 5 Sturingskaart klimaatbeheergebied

